

INSETE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής
προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2023

Δεκέμβριος 2024

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021 – 2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διευκρινίσεις και ειδικοί όροι:

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί αποκλειστική πνευματική ιδιοκτησία του ΙΝΣΕΤΕ.
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, υπό τον όρο της ρητής αναφοράς της πηγής προέλευσης.
- Αν και έχει επιδειχθεί η δέουσα επιμέλεια ως προς τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη, το Ινστιτούτο ΣΕΤΕ (ΙΝΣΕΤΕ) και οι συγγραφείς της μελέτης δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τυχόν αποκλίσεις των πληροφοριών που αναφέρονται στην μελέτη ή για τυχόν παραλείψεις. Οι εκτιμήσεις και πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα μελέτη δίδονται για ενημερωτικούς και μόνο σκοπούς και όχι για εμπορικούς, επενδυτικούς, νομικούς ή άλλους σκοπούς. Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν την μελέτη. Το ΙΝΣΕΤΕ και οι συγγραφείς της μελέτης δε φέρουν καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε, ως αποτέλεσμα αποφάσεων που τυχόν ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη».

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	15
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	15
1.2 Διοικητικά Στοιχεία	18
1.3 Μεταφορικές Υποδομές	21
1.3.1 Αεροδρόμια	21
1.3.2 Λιμένες	23
1.3.3 Οδικοί άξονες	24
1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί	26
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2019-2023	27
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	27
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	29
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2019 και 2023	30
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας	30
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	31
1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019 και 2023	32
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	32
1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2017-2021	34
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	34
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	36
1.7.3 Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	38
1.7.4 Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	40
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2023	42
1.8 Απασχόληση, 2019-2023	43
1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	44
1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης	46
1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια	48

1.8.4	Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	52
1.8.5	Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	55
1.8.6	Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	59
1.8.7	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	62
1.8.8	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης.....	66
1.8.9	Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023	70
2	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	73
2.1	Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2023.....	73
2.1.1	Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια	73
2.1.2	Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	76
2.2	Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019	79
2.2.1	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	79
2.2.2	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	82
2.3	Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018	85
2.3.1	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	85
2.3.2	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	87
2.4	Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2011-2021	89
2.4.1	Κύριες και Δευτερεύουσες κατοικίες στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	89
2.4.2	Κύριες και Δευτερεύουσες κατοικίες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	92
2.5	Δυναμικό Καταλυμάτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης, Ιούλιος 2023	94
2.5.1	Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	94
2.5.2	Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	96

2.6	Δυναμικό Κάμπινγκ, 2023	98
2.6.1	Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	98
2.6.2	Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	102
3	ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	104
3.1	Παραδοσιακοί Οικισμοί	104
3.2	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία	105
3.2.1	Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	105
3.2.2	Μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά περιφερειακή Ενότητα	108
3.3	Γαλάζιες Σημαίες, 2023	110
3.4	Μαρίνες	112
3.5	Σπηλαιολογία	113
3.6	Γκόλφ	115
3.7	Ιαματικοί φυσικοί πόροι	116
3.8	Καταδυτικοί προορισμοί	117
3.9	Πεζοπορία	119
3.10	Ποδήλατο Βουνού – Downhill	124
3.11	Αναρριχητικά πεδία	126
3.12	Χιονοδρομικά κέντρα	128
3.13	Ορειβατικά Καταφύγια	130
3.14	Kayak – Rafting – Θαλάσσιο Kayak	132
3.15	Καζίνο	133
3.16	Γαστρονομία - Οινοτουρισμός	134
4	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	139
4.1	Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2019-2023	139
4.1.1	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	139
4.1.2	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	141
4.2	Αεροπορικές Αφίξεις Εσωτερικού, 2019-2023	142
4.3	Οδικές Αφίξεις, 2019-2023	145
4.3.1	Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	145
4.3.2	Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό	147
4.4	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2019-2023	149

4.4.1	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	149
4.4.2	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	151
4.5	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2019-2023	152
4.6	Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2019-2023	154
4.6.1	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια ..	154
4.6.2	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας	157
4.7	Επισκέπτες σε Μουσεία, 2019-2023.....	160
4.7.1	Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	160
4.7.2	Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα	162
4.8	Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2019-2023	164
4.8.1	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	164
4.8.2	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	166
4.9	Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2019-2023.....	168
4.9.1	Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	168
4.9.2	Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα	170
4.10	Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €), 2019-23	172
4.10.1	Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	172
4.10.2	Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	174
5	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2023	176
5.1	Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2023	176
5.1.1	Επισκέψεις στην Ελλάδα	176
5.1.2	Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	179
5.1.3	Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	181
5.1.4	Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	183
5.1.5	Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	185
5.1.6	Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	187
5.2	Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2023	189

5.2.1	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα	189
5.2.2	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	191
5.2.3	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	194
5.2.4	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	196
5.2.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια ..	198
5.2.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	201
5.3	Στοιχεία Αφίξεων–Διανυκτερεύσεων–Μέσης Διάρκειας Παραμονής–Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2019-2023 ...	204
5.3.1	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	204
5.3.2	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	207
5.3.3	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	209
5.3.4	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	212
5.3.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	214
5.3.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα ..	216
5.3.7	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	218
5.3.8	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα ...	220
5.4	Αφίξεις-Διανυκτερεύσεις-Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2019-2023	221
5.4.1	Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	221
5.4.2	Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	224
5.4.3	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	227

5.5	Στοιχεία Αφίξεων-Διανυκτερεύσεων-Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε Κάμπινγκ, 2019-2023	230
5.5.1	Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	230
5.5.2	Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	232
5.5.3	Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια ..	234
5.5.4	Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα	236
5.5.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	238
5.5.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα	240
5.6	Στοιχεία Ζήτησης σε Καταλύματα Βραχυχρόνιας Μίσθωσης, 2019-2023	241
5.6.1	Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	241
5.6.2	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	244
5.6.3	Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά μήνα	246
5.6.4	Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μήνα	248
6	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	250
6.1	Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2022	250
6.1.1	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα	251
6.1.2	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	253
6.2	Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2019-2023	255
6.2.1	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	256
6.2.2	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	257
6.2.3	GRI – Σύννεφο ετικετών (The Topic Cloud) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	258
6.2.4	Κατηγορίες θετικών αναφορών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	259

6.2.5	Κατηγορίες αρνητικών αναφορών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	260
7	Συνολική Φήμη της Ελλάδας ανά κατηγορία Εμπειρίας, Q3-Q4 2023	262
7.1	Βαθμολογία Εμπειρίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια και ανά Κατηγορία Σχολίου, Q3-Q4 2023	262
7.2	Net Sentiment Scores στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια και ανά Κατηγορία Σχολίου, Q3-Q4 2023	264
8	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	267
9	ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.....	277

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού:** ορίζονται ως οι αφίξεις από πτήσεις που πραγματοποιούνται εντός της χώρας.
- **Αφίξεις:** ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ.
- **Απασχολούμενοι:** ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα διάφορα καταλύματα – περιλαμβάνονται και οι διανυκτερεύσεις σε φίλους και συγγενείς ή σε ιδιόκτητα σπίτια/εξοχικές κατοικίες.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις:** ορίζονται ως οι επιβάτες οι οποίοι ταξιδεύουν από μια τρίτη χώρα με προορισμό της Ελλάδας. Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις:** το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων). Στο σύνολο των εισπράξεων δεν περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι

Ελληνική, ούτε τυχόν δαπάνες που έχει κάνει ο επισκέπτης και εισπράττονται από επιχειρήσεις στο εξωτερικό (π.χ. προμήθεια tour operator) αλλά ούτε και δαπάνες για διαρκή καταναλωτικά αγαθά, υψηλής αξίας κοσμήματα κλπ.

- **Επισκέψεις:** ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια Άφιξη και δύο Επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια:** περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια:** στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ:** Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ:** Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών:** είναι τα έσοδα (χωρίς ΦΠΑ) που έχει μια επιχείρηση κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια:** μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η **Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη** αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων:** η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας email στο Regionreports@insete.gr.

Το περιεχόμενο της έκθεσης¹ αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ειδικότερα περιλαμβάνει:

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),
- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),

¹ Η παρούσα έκθεση, αποτελεί συνέχεια του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333, που συντάχθηκε και υλοποιήθηκε από την ομάδα έργου του Ινστιτούτου του ΣΕΤΕ.

- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ,
- καταγραφή διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης,
- καταγραφή της συνολικής φήμης ανά κατηγορία εμπειρίας,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), την Lighthouse και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπολοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτερεύση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης από την Lighthouse,
- στοιχεία επισκέψεων/εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων και τις κατηγορίες θετικών/αρνητικών αναφορών από την Review Pro,
- στοιχεία για την συνολική φήμη της Ελλάδας ανά κατηγορία εμπειρίας από την TCI Research,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ²

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας γεωγραφικά καλύπτει το κεντρικό κομμάτι της Μακεδονίας, με εξαίρεση τη χερσόνησο του Αγίου Όρους που διέπεται από ειδικό καθεστώς. Βόρεια συνορεύει με την Βόρεια Μακεδονία και την Βουλγαρία, ανατολικά με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, δυτικά με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και νοτιοδυτικά με την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Το νότιο κομμάτι της Περιφέρειας βρέχεται από τους κόλπους Θερμαϊκό, Τορωναίο, Σιγγιτικό και Στρυμονικό, οι τρεις πρώτοι ανήκουν στο Αιγαίο Πέλαγος ενώ ο τελευταίος στο Θρακικό. Η συνολική έκταση της φτάνει τα 18.811km², αριθμός που αντιστοιχεί στο 14,25% της συνολικής έκτασης της Ελλάδας.

Σε **γεωμορφολογικό** επίπεδο, η Κεντρική Μακεδονία έχει έναν έντονα ορεινό χαρακτήρα. Στην επικράτεια της βρίσκονται κάποια από τα υψηλότερα **όρη** της Ελλάδας, όπως ο Όλυμπος³ και τα Δυτικά Πιέρια στην Πιερία, το Βέρμιο στην Ημαθία, ο Άθως και ο Χολομώντας στη Χαλκιδική, ο Χορτιάτης και ο Βερτίσκοκς στη Θεσσαλονίκη, τα Κερδύλια Όρη (Θεσσαλονίκη, Σέρρες), τα όρη Βροντούς στις Σέρρες, η οροσειρά Κερκίνη (Κιλκίς, Σέρρες), ο Βόρας, το Πίνοβο, η Τζένα στην Πέλλα και το Πάικο (Πέλλα, Κιλκίς).

Πέρα από τον έντονο ορεινό χαρακτήρα της Κεντρικής Μακεδονίας, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το πεδινό τμήμα που διαμορφώνεται μεταξύ των ορεινών όγκων και συμβάλει στην πλούσια χλωρίδα και πανίδα της περιοχής.

Στο δυτικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας, προερχόμενοι από τα βόρεια και τα δυτικά ρέουν και εκβάλλουν στη θάλασσα οι ποταμοί Αλιάκμονας, Αξιός, Γαλλικός,

² Προγενέστερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στο [Marketing Plan της Κεντρικής Μακεδονίας, οδικός χάρτης 2015-2020](#).

³ Ο Όλυμπος βρίσκεται στα σύνορα μεταξύ Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Λουδίας, ενώ στο ανατολικό της τμήμα ρέει και εκβάλλει στη θάλασσα ο ποταμός Στρυμόνας. Οι ορεινοί όγκοι, το σύστημα απορροής και η γεωμορφολογία του εδάφους διαμορφώνουν ένα σύστημα **λιμνών** που περιλαμβάνει στα βόρεια τμήμα της Βεγορίτιδας, της Δοϊράνης και της τεχνητής λίμνης Κερκίνης και τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Ο συνδυασμός όλων αυτών των ιδιαίτερων γεωφυσικών χαρακτηριστικών συνθέτουν ένα τοπίο με εναλλαγές και μεγάλες δυνατότητες ανάδειξης και αξιοποίησης.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στον μεγάλο αριθμό **προστατευόμενων περιοχών** που βρίσκονται στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας και πέραν από τη συνδρομή τους στη συντήρηση της έντονης βιοποικιλότητας της περιοχής, αποτελούν πόλο έλξης περιβαλλοντικού αλλά και εναλλακτικού τουρισμού.

Ο Όλυμπος, το υψηλότερο βουνό της Ελλάδας, είναι παγκοσμίως γνωστό από την Ελληνική Μυθολογία ως η κατοικία των δώδεκα θεών της αρχαιότητας. Είναι η πρώτη περιοχή, για την οποία εφαρμόστηκε πριν από 50 χρόνια ειδικό καθεστώς προστασίας στη χώρα μας με την **κήρυξή του ως Εθνικού Δρυμού το 1938**. Η σημασία του Δρυμού έχει αναγνωριστεί όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη και Παγκόσμια. Το 1981 η UNESCO ανακήρυξε τον Όλυμπο «Απόθεμα της Βιόσφαιρας». Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συμπεριλάβει τον Όλυμπο στις «Σημαντικές για την Ορνιθοπανίδα Περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

Συγκεκριμένα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφονται:

- 29 Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ),
- 17 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ),
- 3 Εθνικά Πάρκα (Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα, λιμνών Κορώνειας – Βόλβης και λίμνης Κερκίνης),
- 1 Εθνικός Δρυμός (Όλυμπος),
- 9 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (το πεύκο της Νικήτης Χαλκιδικής, ο πλάτανος στο Γεροπλάτανο Χαλκιδικής, ο πλάτανος της Βάβδου, οι πλάτανοι της Βέροιας, Συστάδα Δρυός και Φράξου στις Μουριές, το Δάσος Οξιός στο Πευκωτό Πέλλας, ο πλάτανος της Απολλωνίας-Σταυρός Θεσσαλονίκης, το μικτό Δάσος Προμάχων-Λυκόστομου Αριδαίας και ο Σφαγνώνας στο Δάσος Λαϊλιά Σερρών),
- 3 Υγρότοποις Διεθνούς Σημασίας (RAMSAR) (Λίμνες Κορώνεια-Βόλβη, Δέλτα Αξιού-Αλιάκμονα και Λίμνη Κερκίνη),
- 2 Βιογενετικά Αποθέματα (Φυσικό Μνημείο Μικτού Δάσους Αλμωπίας Αριδαίας και Εθνικός Δρυμός Ολύμπου (πυρήνας)),
- 1 Απόθεμα Βιόσφαιρας (Εθνικός Δρυμός Ολύμπου),
- 1 Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς (όρος Άθως) και
- 12 Παραδοσιακούς Οικισμούς.

Η ορεινή τοποθεσία της Κεντρικής Μακεδονίας συνοδεύεται από **έντονα κλιματολογικά χαρακτηριστικά**. Ο χειμώνας είναι συνήθως τραχύς με χαμηλές θερμοκρασίες, έντονες βροχοπτώσεις και χιονοπτώσεις. Η χιονοκάλυψη είναι παρατεταμένη και διαρκεί 3,5 με 4 μήνες από το τέλος Νοεμβρίου ως τις αρχές Απριλίου, ενώ παρατηρούνται και ολικοί παγετοί. Το καλοκαίρι είναι δροσερό με λίγες τοπικές βροχές.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτελείται από επτά Περιφερειακές Ενότητες: Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής και η έδρα της είναι η πόλη της Θεσσαλονίκης.

Η **Π.Ε. Ημαθίας** συνορεύει με τις Ενότητες Πέλλας στα βόρεια, Θεσσαλονίκης στα ανατολικά, Πιερίας στα νότια και Κοζάνης στα δυτικά. Η έκταση της είναι 1.701km² και αποτελεί το 9,04% του συνόλου της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Βέροιας.

Η **κατανομή των εδαφών** της έχει ως εξής: 44,73% ορεινή, 6,77% ημιορεινή και 48,5% πεδινή. Οι κυριότεροι **ορεινοί όγκοι** της Ενότητας είναι το Βέρμιο με υψηλότερες κορυφές τη Μαύρη Πέτρα (2.027μ.), το Παλάτι (1.895μ.), την Γκιώνα (1.739μ.), το Ξηροβούνι (1.804μ.) κ.α. και τα Πιέρια (2.190μ.) που το μεγαλύτερο μέρος του ανήκει στην Πιερία.

Οι **ποταμοί** που συναντάμε στην Ημαθία είναι:

- Ο Αλιάκμονας, ο κυριότερος ποταμός της Ενότητας.
- Ο Λουδίας που βρίσκεται κατά μήκος των συνόρων της Ενότητας με την Ενότητα Θεσσαλονίκης.
- Ο Τριπόταμος, πηγάζει από το όρος Βέρμιο, περνάει από την Βέροια και σχηματίζει τις γνωστές υδατοπτώσεις με τις οποίες κινούνται τα εργοστάσια της πόλης και
- Τέλος, ο ποταμός Αραπίτσα ο οποίος πηγάζει από το όρος Βέρμιο.

Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** συνορεύει με τις Ενότητες Σερρών στα ΒΑ, Κιλκίς στα βόρεια, Πέλλας, Ημαθίας και Πιερίας στα δυτικά και Χαλκιδικής στα νότια. Η Ενότητα βρέχεται δυτικά από τον Θερμαϊκό κόλπο και ανατολικά από τον Στρυμονικό. Η έκταση της είναι 3.683 km² και αποτελεί το 19,57% της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Θεσσαλονίκης.

Η **κατανομή των εδαφών** της είναι κατά 6,81% ορεινή, 28,72% ημιορεινή και κατά 64,47% πεδινή. Οι κυριότεροι **ορεινοί όγκοι** της Ενότητας είναι:

- Ο Χορτιάτης (1.201μ.). Βρίσκεται στο ΝΑ τμήμα της και ξεχωρίζει η κορυφή του Προφήτη Ηλία (738μ.).
- Τα βουνά της Βόλβης (659μ.). Είναι χαμηλά και ξεχωρίζουν οι κορυφές Άσπρες Πέτρες (630μ.) και Ψηλή Ράχη (431μ.).
- Το Κερδύλιο (982μ.), αποτελεί φυσικό σύνορο με την Ενότητα Σερρών και
- Τέλος, το βουνό Βερτίσκος (1.103μ.).

Οι σημαντικότεροι **ποταμοί** είναι ο Λουδίας, ο Αξιός και ο Γαλλικός (ή Εχέδωρος). Το μεγαλύτερο μέρος της είναι πεδινό. Σημαντική είναι η πεδιάδα της Θεσσαλονίκης

και πιο ανατολικά υπάρχει η μικρή πεδιάδα του Λαγκαδά, η οποία εκτείνεται μεταξύ των βουνών Χορτιάτη και Κερδυλίων. Τέλος, στην Ενότητα συναντούμε τις **Λίμνες** Βόλβη, Λαγκαδά, Μαρούδα και Λάντζα.

Η **Π.Ε. Κιλκίς** συνορεύει στα βόρεια με την Βόρεια Μακεδονία, στα νότια με την Ενότητα Θεσσαλονίκης, στα ανατολικά με την Ενότητα Σερρών και στα δυτικά με την Ενότητα Πέλλας. Η έκταση της είναι 2.519km² και αποτελεί το 13,39% του συνόλου της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη του Κιλκίς.

Η κατανομή των εδαφών της είναι 66% πεδινές εκτάσεις και 34% ορεινές και ημιορεινές. Οι κυριότεροι ορεινοί όγκοι της είναι το βουνό Κερκίνη (Μπέλλες) με ψηλότερη κορυφή του το Τριεθνές (1.888μ.) και το Δύσωρο (860μ.). Οι **ποταμοί** οι οποίοι συναντώνται στο Κιλκίς είναι ο Αξιός ο οποίος διαρρέει το δυτικό τμήμα της, με κυριότερους παραπόταμους το Μεγάλο Ρέμα, τον Στραβοπόταμο και τον Γοργόπη. Τέλος, οι **Λίμνες** της είναι δύο, αυτή της Δοϊράνης και της Πικρολίμνης.

Η **Π.Ε. Πέλλας** συνορεύει στα βόρεια με την Βόρεια Μακεδονία, στα ανατολικά με την Ενότητα Κιλκίς, στα νοτιοανατολικά με την Θεσσαλονίκη, στα νότια με τις Ενότητες Ημαθίας και Κοζάνης και στα δυτικά με την Ενότητα Φλώρινας. Η έκταση της είναι 2.506km² και αποτελεί το 13,32% του συνόλου της Περιφέρειας. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Έδεσσας.

Η επιφάνεια της Ενότητας, στο μεγαλύτερο ποσοστό της (45,35%) χαρακτηρίζεται ως ορεινή, ενώ οι πεδινές και ημιορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν αντίστοιχα το 39,93% και το 14,72% της επιφάνειας της. Οι κυριότεροι **ορεινοί όγκοι** της είναι το Καϊμακτσαλάν (2.524μ.), το Βέρμιο με ψηλότερη κορυφή τη Μαγούλα (1.364μ.) και το Πάικο με ψηλότερη κορυφή το Πογλέτι (1.650μ.). Από τα **ποτάμια** τα σημαντικότερα είναι ο Μογλενίτσας, ο Βόδας, ο Λουδίας καθώς και μικρά ποταμάκια όπως ο Μπαλίστας, ο Λέσκας κ.α.

Η **Π.Ε. Πιερίας** καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό άκρο της Περιφέρειας. Συνορεύει με τις Ενότητες Ημαθίας και Θεσσαλονίκης στα βόρεια, Λάρισας στα νότια, Κοζάνης και Ημαθίας στα δυτικά, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Θερμαϊκό Κόλπο. Η Πιερία είναι η μικρότερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με έκταση 1.516km² που αντιστοιχεί στο 8,05% του συνόλου της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Κατερίνης.

Το **έδαφος** της κατανέμεται σε ορεινό 16,95%, ημιορεινό 46,63% και πεδινό 36,42%. Στα όρια της Ενότητας φτάνουν οι απολήξεις **τριών οροσειρών**: του Ολύμπου, του Τιτάρου και των Πιερίων. Από τον Όλυμπο βρίσκονται οι κορυφές Πάνθεον (2.917μ.), Σκολιό (2.911μ.), Φράγκου Αλώνι (2.684μ.) και Μεταμόρφωση (1.578μ.). Από τον Τίταρο βρίσκονται οι κορυφές Βουλγάρα (1.689μ.), Καρδαράς

(1.527μ.) και Τίταρος (1.839μ.). Τα Πιέρια εκτείνονται σε όλο το μήκος των δυτικών ορίων της Ενότητας. Τέλος, ο κυριότερος **ποταμός** της είναι ο Αλιάκμονας.

Η **Π.Ε. Σερρών** συνορεύει ανατολικά με τις Ενότητες Δράμας και Καβάλας, δυτικά με τις Ενότητες Θεσσαλονίκης και Κιλκίς και βόρεια με την Βουλγαρία και την Βόρεια Μακεδονία. Η έκταση της είναι 3.968km² και αποτελεί το 21,09% του συνόλου της Περιφέρειας. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη των Σερρών.

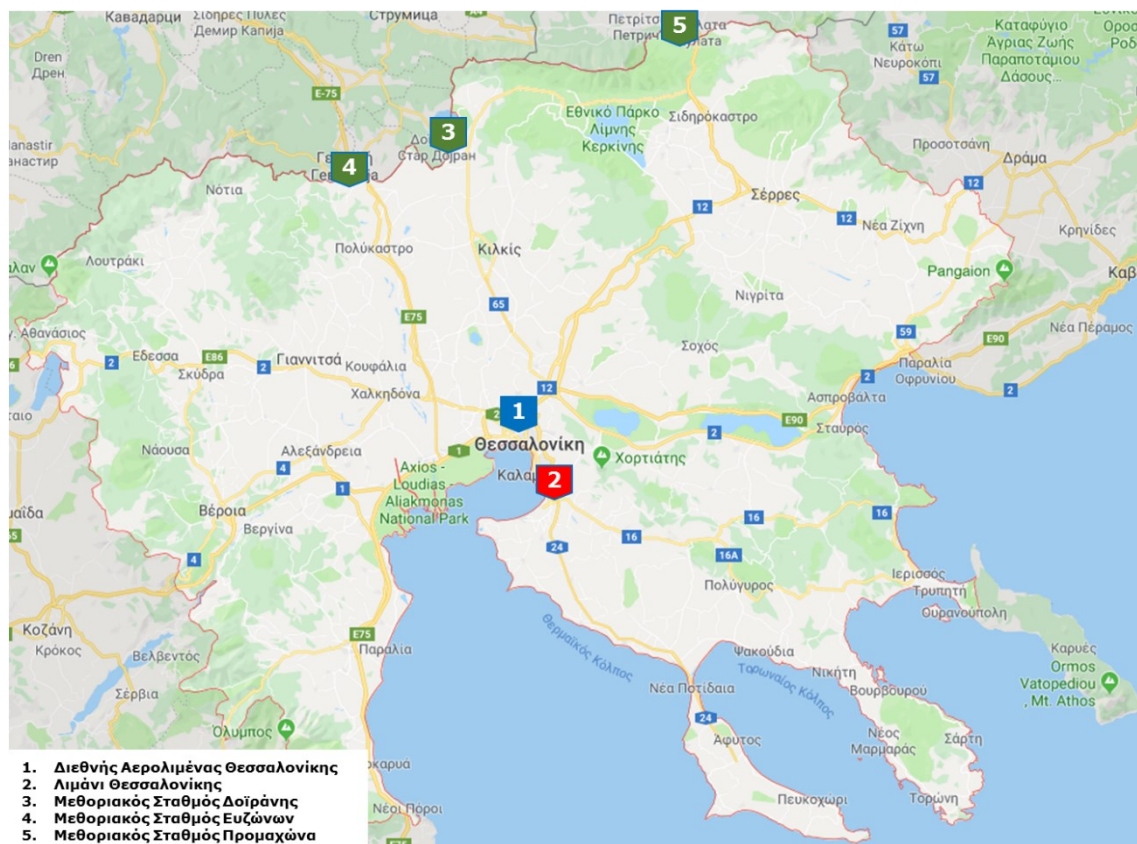
Το **έδαφος** της κατανέμεται σε ορεινό 19,3%, ημιορεινό 33,8% και πεδινό 46,9%. Στα δυτικά σύνορα της εκτείνεται μια μεγάλη οροσειρά, που περιλαμβάνει τις μικρότερες οροσειρές Όρβηλο (2.212μ.), Άγκιστρο (1.294μ.), Βροντούς (1.849μ.), Μενοίκιο (1.963μ.) και Παγγαίο (1.956μ.). Στην Ενότητα υπάρχει μια μεγάλη **πεδιάδα**, αυτή του Στρυμόνα, η οποία χωρίζεται σε τρεις μικρότερες: Σιδηροκάστρου, Σερρών και Νέας Ζίχνης. Οι κυριότεροι **ποταμοί** της είναι ο Στρυμόνας, ένας από τους μεγαλύτερους της χώρας, ο Μπουτκόβας που είναι παραπόταμος του Στρυμόνα, ο Αγγίτης επίσης παραπόταμος του Στρυμόνα, ο Εξάβης, ο Κοπατσίνας και ο Ξηροπόταμος. Τέλος, στο βόρειο τμήμα της πεδιάδας του Στρυμόνα βρίσκεται η μικρή λίμνη του Μπούτκοβου, που έχει αποξηραθεί στο μεγαλύτερο μέρος της.

Η **Π.Ε. Χαλκιδικής** καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της ομώνυμης χερσονήσου της Μακεδονίας. Ο κύριος κορμός της καταλήγει σε τρεις μικρότερες χερσονήσους: της Κασσάνδρας, της Σιθωνίας και του Αγίου Όρους. Η χερσόνησος του Αγίου Όρους δεν ανήκει στην Ενότητα, αλλά είναι αυτόνομη διοικητικά περιοχή. Η Χαλκιδική συνορεύει βόρεια με την Ενότητα Θεσσαλονίκης, δυτικά βρέχεται από τον Θερμαϊκό Κόλπο, νότια από το Αιγαίο Πέλαγος και ανατολικά από τον Στρυμονικό Κόλπο και το Θρακικό Πέλαγος. Η έκταση της είναι 2.918 Km² που αντιστοιχεί στο 15,54% του συνόλου της Περιφέρειας. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη του Πολύγυρου.

Η κατανομή του **εδάφους** της έχει ως εξής: 24,7% πεδινή, 50,6% ημιορεινή και 24,7% ορεινή. Τα κυριότερα **Όρη** της είναι ο Χορτιάτης (1.009μ.), ο Χολομώντας (1.165μ.), το Στρατονικό (823μ.) και ο Ίταμος (753μ.). Ποταμοί στην Χαλκιδική δεν υπάρχουν. Υπάρχουν **μόνο χείμαρροι και ρέματα** όπως: ο Βατούνις, ο Κούντουρας, ο Κουγιουμέλος, ο Πλάτανος και ο Ρήχιος.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει 1 αεροδρόμιο, τον Διεθνή Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «Μακεδονία».

Το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης βρίσκεται 13χλμ. νοτιοανατολικά από την πόλη της Θεσσαλονίκης στην περιοχή «Μίκρα». Το 2019 ήταν το 4^ο σε διεθνή αεροπορική κίνηση αεροδρόμιο της Ελλάδας. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Fraport. Το 2020 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν:

- την δημιουργία νέου τερματικού σταθμού,
- την επέκταση τερματικού σταθμού κατά 30.988m² και δημιουργία νέας πρόσβασης,
- την ανακαίνιση του υπάρχοντος τερματικού σταθμού,
- την δημιουργία νέου πυροσβεστικού σταθμού,
- την επέκταση της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων ή σύνδεση με το δημοτικό δίκτυο,

- την αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,
- την ανακαίνιση του οδοστρώματος στους χώρους προσγείωσης-απογείωσης-στάθμευσης των αεροσκαφών,
- την εγκατάσταση συστήματος «HBS inline screening» για τον έλεγχο των αποσκευών,
- την αύξηση κατά 47% των σταθμών check in (από 30 σε 44),
- την αύξηση κατά 75% των ζωνών παραλαβής αποσκευών (από 4 σε 7),
- την αύξηση κατά 50% του συνολικού αριθμού πυλών (από 16 σε 24) και
- τον διπλασιασμό των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 6 σε 12).

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει 1 κύριο λιμάνι, το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια και ένας από τους μεγαλύτερους λιμένες της λεκάνης του Αιγαίου. Το λιμάνι είναι κατά κύριο λόγο μεταφοράς φορτίου (2^ο μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας μετά τον Πειραιά) ενώ παράλληλα εξυπηρετεί σε μικρότερη κλίμακα και επιβατική κίνηση με προορισμό τις Σποράδες. Επίσης, το λιμάνι της Θεσσαλονίκης εξυπηρετεί και τον ελλιμενισμό κρουαζιερόπλοιων.

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι:

- το λιμάνι της Ουρανούπολης, πραγματοποιούνται δρομολόγια από και προς το Άγιο Όρος και τα κοντινά νησάκια Δρένια,
- το λιμάνι της Ιερισσού, πραγματοποιούνται δρομολόγια προς το ανατολικό τμήμα της χερσονήσου του Αγίου Όρους (Άθω) ενώ παράλληλα στο λιμάνι δένουν εκδρομικά σκάφη, μικρά και μεγάλα αλιευτικά,
- το λιμάνι της Δάφνης Αγίου Όρους, αποτελεί το μεγαλύτερο λιμάνι του Αγίου Όρους και εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με την Ουρανούπολη,
- το λιμάνι του Νέου Μαρμαρά, προσφέρει την δυνατότητα για ελλιμενισμό ιδιωτικών και επαγγελματικών σκαφών αναψυχής και
- το λιμάνι των Νέων Μουδανιών, λειτουργεί ως βοηθητικό σε αυτό της Θεσσαλονίκης και πολλά φορτηγά πλοία δένουν σε αυτό. Επίσης, τα Νέα Μουδανιά έχουν την μεγαλύτερη ιχθυόσκαλα της Βόρειας Ελλάδας. Κατά καιρούς το λιμάνι έχει συνδεθεί ακτοπλοϊκά με τη Σκιάθο και τη Λήμνο.

1.3.3 Οδικοί άξονες

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συνορεύει και αποτελεί την κύρια οδική και σιδηροδρομική πύλη της χώρας προς τα Βαλκάνια. Οι οδικοί άξονες της Περιφέρειας είναι:

- Η Εγνατία Οδός, η Εγνατία Οδός είναι ο μεγαλύτερος αυτοκινητόδρομος της Ελλάδας με συνολικό μήκος 670 χλμ. και αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 90, ενώ το τμήμα που διατρέχει την Περιφέρεια είναι περίπου 225 χλμ. Διέρχεται από μεγάλα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας με σημαντικότερο τη Θεσσαλονίκη καθώς απέχει 20 χλμ. από την πόλη. Διασταυρώνεται με τον Αυτοκινητόδρομο Α1 και την Ιόνια Οδό αλλά και με σημαντικούς άξονες όπως τη σύνδεση της Θεσσαλονίκης με τον Προμαχώνα (Α25) και τον άξονα της Χαλκιδικής (Α24).
- Αυτοκινητόδρομος Α1, το συνολικό μήκος του Αυτοκινητόδρομου Α1 είναι 550 χλμ. και αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού Ε75. Το τμήμα που διατρέχει την Περιφέρεια είναι περίπου 85 χλμ. Μαζί με την Εγνατία Οδό αποτελούν το βασικό οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ο Αυτοκινητόδρομος Α1 διέρχεται από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας όπως την Κατερίνη, τη Θεσσαλονίκη και το Κιλκίς. Για τον άξονα Χαλάστρα-Πολύκαστρο-Εύζωνοι αναμένεται να πραγματοποιηθούν έργα αναβάθμισης.

Πέραν του οδικού δικτύου, στην Περιφέρεια απαντάται και σιδηροδρομικό δίκτυο. Συγκεκριμένα, το σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας αποτελείται από τον κύριο άξονα Πειραιάς-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Ειδομένη που διέρχεται κάθετα από την Ηπειρωτική Ελλάδα και ενώνει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) ενώ καταλήγει στα σύνορα της χώρας με τη Βόρεια Μακεδονία μέσω της Ειδομένης. Το τμήμα Θεσσαλονίκη-Ειδομένη έχει συνολικό μήκος 71 χλμ. Το δίκτυο περιλαμβάνει και τη διακλάδωση προς Προμαχώνα που οδηγεί στα σύνορα με την Βουλγαρία με συνολικό μήκος 143 χλμ.

Τέλος, στα τέλη Νοεμβρίου του 2024 αναμένεται η ολοκλήρωση της εμπορικής λειτουργίας του Μετρό της Θεσσαλονίκης. Το Μετρό Θεσσαλονίκης (Βασικό Έργο) έχει μήκος 9,6 χλμ., 13 σύγχρονους σταθμούς (Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός, Δημοκρατίας, Βενιζέλου, Αγία Σοφία, Σιντριβάνι/Έκθεση, Πανεπιστήμιο, Παπάφη, Ευκλείδη, Φλέμινγκ, Αναλήψεως 25^{ης} Μαρτίου, Βούλγαρη και Νέα Ελβετία) και ένα αμαξοστάσιο συνολικής έκτασης 55 στρεμμάτων στην περιοχή της Πυλαίας. Προβλέπεται να έχει 18 υπέρ-αυτόματους driverless συρμούς τελευταίας τεχνολογίας, πλήρως κλιματιζόμενους και συστήματα αυτόματων θυρών επί των

αποβάθρων κάθε σταθμού για καλύτερη εξυπηρέτηση και μέγιστη ασφάλεια του κοινού.

Ο Γενικός Σχεδιασμός του Μετρό Θεσσαλονίκης προβλέπει πέραν της -υπό κατασκευή- βασικής γραμμής Ν.Σ. Σταθμός – Νέα Ελβετία (μήκους 9,6 χλμ.) μια σειρά από επεκτάσεις.

Η αρχική φάση του έργου ολοκληρώνεται με την συμπλήρωση της βασικής γραμμής με την επέκταση προς Καλαμαριά μέχρι το σταθμό Μίκρα, τα έργα της οποίας είναι σε πλήρη εξέλιξη. Η επέκταση θα περιλαμβάνει 5 νέους σταθμούς (Νομαρχία, Καλαμαριά, Αρετσού, Νέα Κρήνη και Μίκρα) με μήκος υπόγειας γραμμής 4,78 χλμ.

Η 1^η φάση επεκτάσεων περιλαμβάνει την επέκταση προς τις βόρειες συνοικίες της πόλης κατά μήκος της οδού Λαγκαδά, που έχει ήδη μελετηθεί σε επίπεδο προκαταρκτικού σχεδιασμού, καθώς και την επέκταση του έργου προς Εύοσμο-Κορδελιό, η διαδικασία προκαταρκτικού σχεδιασμού της οποίας είναι σε εξέλιξη.

Στο πλαίσιο αυτό ο σχεδιασμός βασίζεται στο ότι οι δύο υπό διαμόρφωση επεκτάσεις θα πρέπει να εξυπηρετούν πυκνοκατοικημένες περιοχές της πόλης και κατ' αρχήν να ενδείκνυνται η υπόψη περιοχή για την εγκατάσταση ενός συστήματος μετρό που προϋποθέτει υψηλές πυκνότητες δόμησης και άρα υψηλή ζήτηση για αστικές μετακινήσεις.

Για το σκοπό αυτό μελετάται από την ΑΜ και προτείνεται η λύση του συνδυασμού των δύο επιμέρους επεκτάσεων σε μια ενιαία μορφή κυκλικής γραμμής (Επτάλοφος, Μενεμένη, Κορδελιό, Εύοσμος, Ηλιούπολη, Σταυρούπολη, Πολίχνη, Νεάπολη).

1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει 3 μεθοριακούς σταθμούς που ενώνουν την Ελλάδα με την Βόρεια Μακεδονία και την Βουλγαρία. Οι 2 από τους 3 βρίσκονται στην Ενότητα Κιλκίς (Δοϊράνη και Εύζωνοι) και ο 3^{ος} στην Ενότητα Σερρών (Προμαχώνας).

Ο μεθοριακός σταθμός της **Δοϊράνης** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα της Ελλάδας με την Βόρεια Μακεδονία. Στην πλευρά της Βόρειας Μακεδονίας βρίσκεται η πόλη της Σταρ Ντοϊράν ενώ στην Ελληνική βρίσκεται ο οικισμός της Δοϊράνης, που ανήκει στον Δήμο Δοϊράνης.

Ο μεθοριακός σταθμός **Ευζώνων** αποτελεί το κύριο μεθοριακό πέρασμα μεταξύ της Ελλάδας και της Βόρειας Μακεδονίας. Το 2018 κατέγραψε την 2^η υψηλότερη οδική διέλευση μετά τον Προμαχώνα. Στην Ελληνική πλευρά βρίσκεται το χωριό Εύζωνοι που ανήκει στο Δήμο Παιονίας και στην πλευρά της Βόρειας Μακεδονίας το χωριό Μπογκορόντιτσα.

Ο μεθοριακός σταθμός **Προμαχώνα** αποτελεί το κύριο μεθοριακό πέρασμα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Το 2018 κατέγραψε την υψηλότερη οδική διέλευση από όλους τους μεθοριακούς σταθμούς. Στην Ελληνική πλευρά βρίσκεται το χωριό Προμαχώνας που ανήκει στο Δήμο Σιντικής και στην πλευρά της Βουλγαρίας το χωριό Κουλάτα.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2019-2023

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπολογιζόμενου πληθυσμού που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση κατά -3% (από 10,7 εκατ. το 2019 σε 10,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2019-2023, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αττικής (+1%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 3,8 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), Θεσσαλίας (-5%, από 719 χιλ. το 2019 σε 682 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-2%, από 655 χιλ. το 2019 σε 643 χιλ. το 2023), Κρήτης (-2%, από 635 χιλ. το 2019 σε 623 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 600 χιλ. το 2019 σε 560 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-7%, από 574 χιλ. το 2019 σε 534 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-9%, από 556 χιλ. το 2019 σε 504 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 344 χιλ. το 2019 σε 327 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-4%, από 334 χιλ. το 2019 σε 319 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-6%, από 267 χιλ. το 2019 σε 250 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (-1%, από 204 χιλ. το 2019 σε 202 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-12%, από 221 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2023).

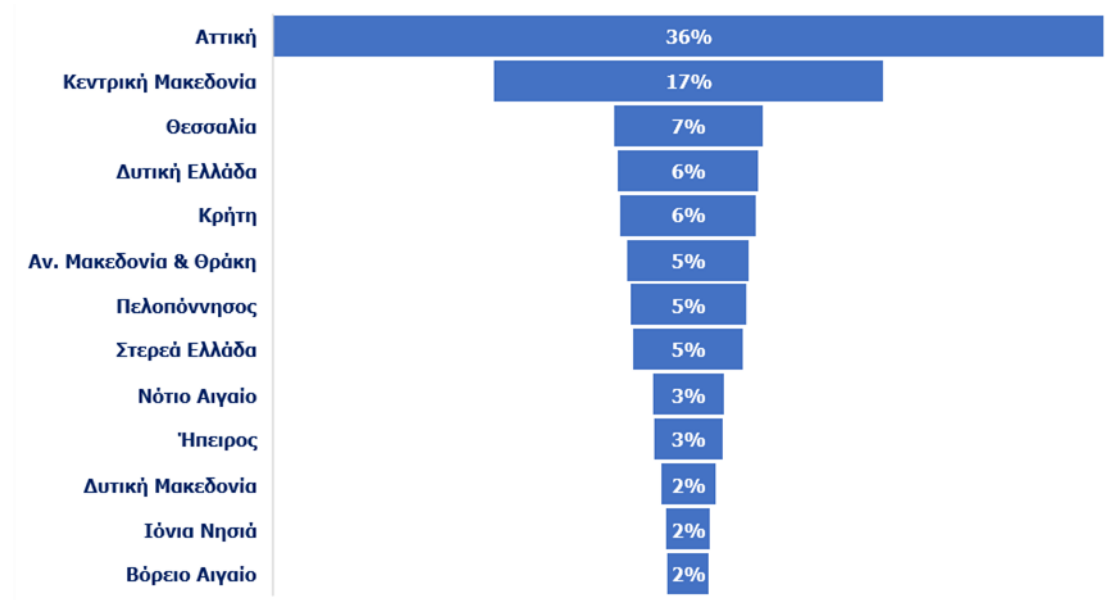
Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2023	%Δ 2019 - 2023
Αττική	3.742.235	3.790.842	1%
Κεντρική Μακεδονία	1.873.777	1.782.630	-5%
Θεσσαλία	718.640	682.189	-5%
Δυτική Ελλάδα	655.189	643.188	-2%
Κρήτη	634.930	622.909	-2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	599.723	559.730	-7%
Πελοπόννησος	574.447	534.345	-7%
Στερεά Ελλάδα	555.960	504.167	-9%
Νότιο Αιγαίο	344.027	326.945	-5%
Ήπειρος	333.696	318.890	-4%
Δυτική Μακεδονία	267.008	250.453	-6%
Ιόνια Νησιά	203.869	202.185	-1%
Βόρειο Αιγαίο	221.098	195.509	-12%
Ελλάδα	10.724.599	10.413.982	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2023, παρατηρούμε ότι το 54% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (36%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη).

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, σημείωσε μείωση κατά -5% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημειώσαν πτώση: Θεσσαλονίκης (-1%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Σερρών (-11%, από 167 χιλ. το 2019 σε 150 χιλ. το 2023), Ημαθίας (-9%, από 142 χιλ. το 2019 σε 129 χιλ. το 2023), Πέλλας (-9%, από 137 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2023), Πιερίας (-11%, από 132 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2023), Χαλκιδικής (-7%, από 111 χιλ. το 2019 σε 103 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (-14%, από 80 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2023).

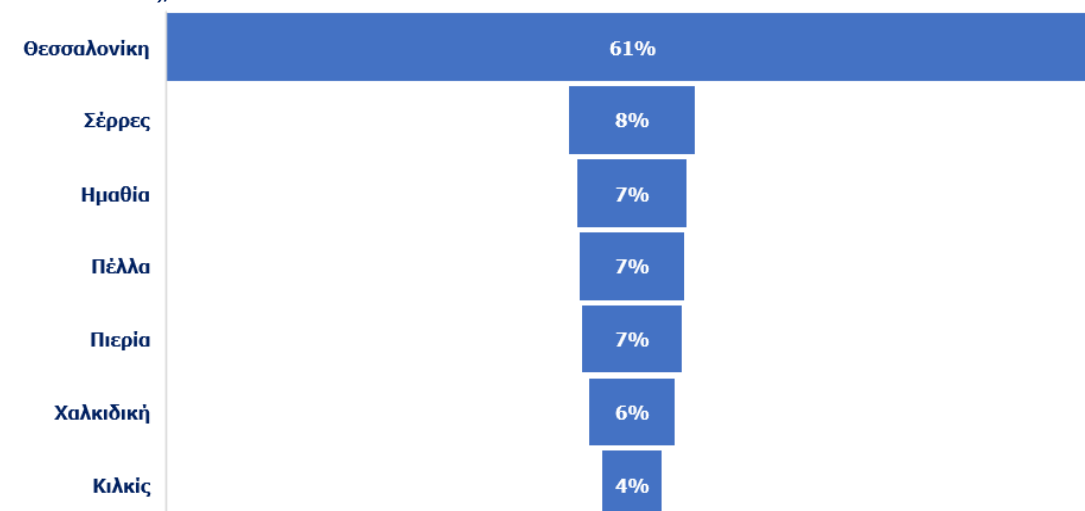
Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Περιφερειακή Ενότητα	2019	2023	%Δ 2019-2023
Θεσσαλονίκη	1.104.690	1.089.819	-1%
Σέρρες	167.374	149.623	-11%
Ημαθία	141.585	129.337	-9%
Πέλλα	137.181	124.256	-9%
Πιερία	131.879	117.587	-11%
Χαλκιδική	110.593	102.546	-7%
Κιλκίς	80.475	69.462	-14%
Κεντρική Μακεδονία	1.873.777	1.782.630	-5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, η Ενότητα Θεσσαλονίκης αντιπροσωπεύει το 61% της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Σερρών (8%), Ημαθίας, Πέλλας και Πιερίας με 7% αντίστοιχα, Χαλκιδικής (6%) και Κιλκίς (4%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, 2023

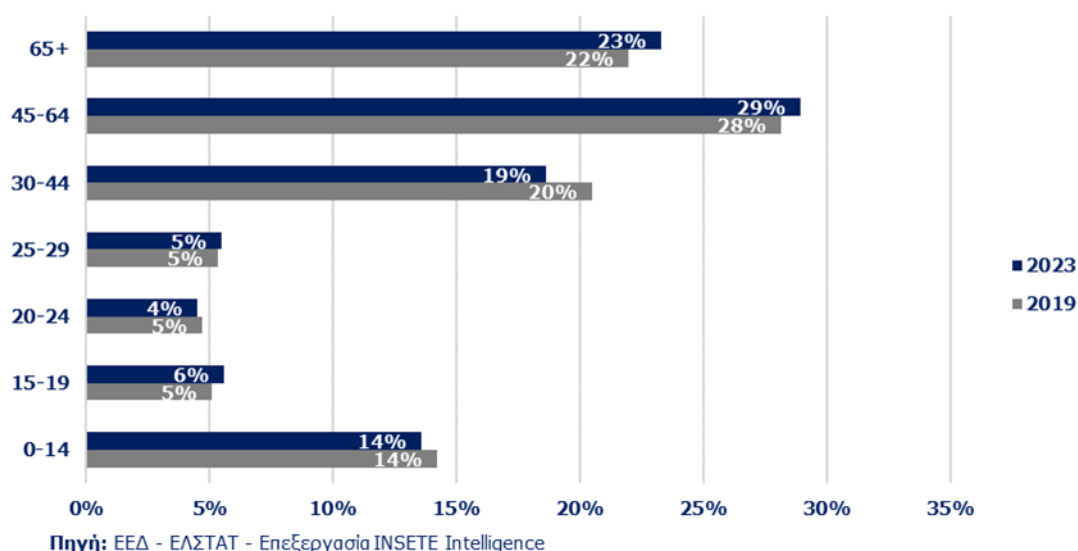
1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2019 ΚΑΙ 2023

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023, με αύξηση των μεριδίων στις ηλικίες άνω των 65+ ετών και μείωση στις ηλικίες 0-44 ετών. Ειδικότερα, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-6%) και 30-44 ετών (-10%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+8%), 25-29 ετών (+1%), 45-64 ετών (+1%) και 65+ ετών (+4%).

Σε ότι αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιακών ομάδων για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (23%), 30-44 ετών (19%), 0-14 ετών (14%), 15-19 ετών (6%), 25-29 ετών (5%) και 20-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2019 και 2023

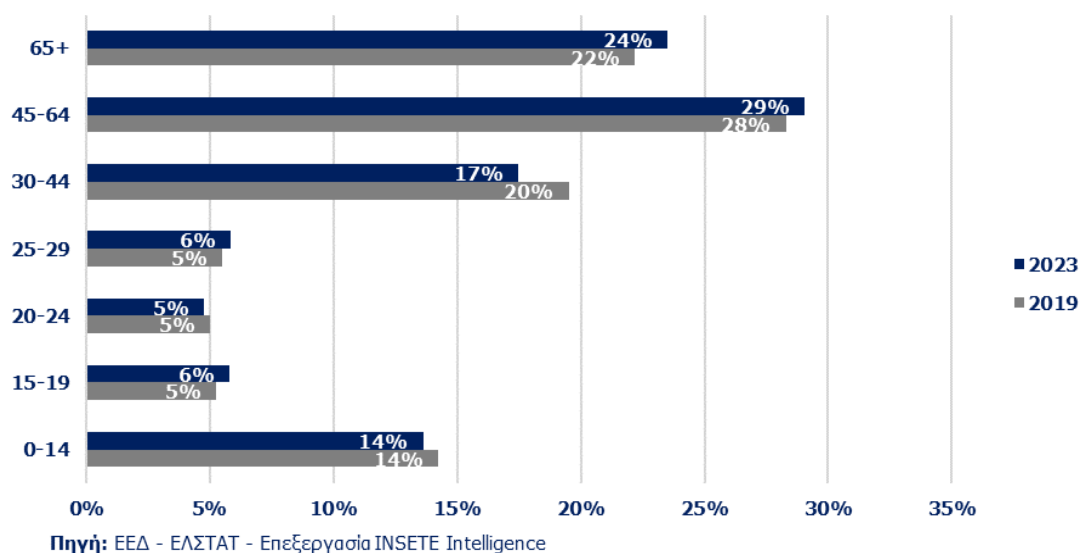

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτή που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Ειδικότερα, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-6%) και 30-44 ετών (-12%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+8%), 25-29 ετών (+5%), 45-64 ετών (+1%) και 65+ ετών (+4%).

Σε ότι αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιακών ομάδων για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (24%), 30-44 ετών (17%), 0-14 ετών (14%), 15-19 ετών και 25-29 ετών με 6% αντίστοιχα και 20-24 ετών (5%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, 2019 και 2023

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2019 ΚΑΙ 2023

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2019 και 2023 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και για τα δύο έτη αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2019 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2023 μεταξύ 84%-87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε την περίοδο 2019-2023 μικτή εικόνα, με τις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδας να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Νοτίου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Βορείου Αιγαίου μείωση. Ειδικότερα, το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού το 2023 καταγράφεται στις Περιφέρειες Κρήτης (55%), Αττικής (54%) και Πελοποννήσου (53%) ενώ το χαμηλότερο στις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας με 49% αντίστοιχα. Οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο και Ιόνια Νησιά με 52% αντίστοιχα, Στερεά Ελλάδα και Βόρειο Αίγαίο με 51% αντίστοιχα και Δυτική Ελλάδα και Αν. Μακεδονία & Θράκη με 50% αντίστοιχα

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής (37% και για τα δύο έτη) και Κεντρικής Μακεδονίας (17% και για τα δύο έτη), ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 7%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019 και 2023

	2019			2023		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	37%	87%	54%	37%
Κεντρική Μακεδονία	86%	50%	17%	86%	52%	17%
Θεσσαλία	86%	50%	7%	87%	49%	6%
Κρήτη	84%	55%	6%	84%	55%	6%
Δυτική Ελλάδα	86%	50%	6%	86%	50%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	86%	51%	5%	86%	50%	5%
Πελοπόννησος	86%	52%	5%	87%	53%	5%
Στερεά Ελλάδα	86%	50%	5%	87%	51%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	84%	52%	3%
Ήπειρος	87%	47%	3%	88%	49%	3%
Δυτική Μακεδονία	86%	50%	2%	87%	49%	2%
Ιόνια Νησιά	86%	52%	2%	86%	52%	2%
Βόρειο Αιγαίο	85%	55%	2%	86%	51%	2%
Ελλάδα	86%	52%	100%	86%	52%	100%

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*επί του συνόλου των ηλικιών 15+

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2019 και το 2023 το 17% αντίστοιχα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 50% για το 2019 και 52% για το 2023. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει το 7^ο υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού για το 2019 (μαζί με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Μακεδονίας) και το 4^ο υψηλότερο για το 2023 μαζί με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2017-2021

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας την περίοδο 2017-2019 κατέγραψε αύξηση κατά +4% (από € 176,9 δισ. το 2017 σε € 183,3 δισ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-9%, από € 4,3 δισ. το 2017 σε € 3,9 δισ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+4%, από € 84,5 δισ. το 2017 σε € 87,9 δισ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από € 24,0 δισ. το 2017 σε € 25,0 δισ. το 2019), Θεσσαλίας (+5%, από € 8,9 δισ. το 2017 σε € 9,3 δισ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από € 8,3 δισ. το 2017 σε € 8,6 δισ. το 2019), Κρήτης (+5%, από € 8,8 δισ. το 2017 σε € 9,3 δισ. το 2019), Πελοποννήσου (+2%, από € 8,1 δισ. το 2017 σε € 8,2 δισ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+3%, από € 7,8 δισ. το 2017 σε € 8,0 δισ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από € 6,8 δισ. το 2017 σε € 6,9 δισ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+7%, από € 5,9 δισ. το 2017 σε € 6,4 δισ. το 2019), Ηπείρου (+2%, από € 3,9 δισ. το 2017 σε € 4,0 δισ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+6%, από € 3,1 δισ. το 2017 σε € 3,2 δισ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+4%, από € 2,4 δισ. το 2017 σε € 2,5 δισ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας κατέγραψε μείωση κατά -1% (από € 183,3 δισ. το 2019 σε € 181,5 δισ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+1%, από € 9,3 δισ. το 2019 σε € 9,5 δισ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+8%, από € 8,6 δισ. το 2019 σε € 9,3 δισ. το 2021) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3%, από € 6,9 δισ. το 2019 σε € 7,1 δισ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-1%, από € 87,9 δισ. το 2019 σε € 86,9 δισ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από € 25,0 δισ. το 2019 σε € 24,9 δισ. το 2021), Κρήτης (-4%, από € 9,3 δισ. το 2019 σε € 8,9 δισ. το 2021), Πελοποννήσου (-1%, από € 8,2 δισ. το 2019 σε € 8,2 δισ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-0,5%, από € 8,0 δισ. το 2019 σε € 8,0 δισ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-9%, από € 6,4 δισ. το 2019 σε € 5,8 δισ. το 2021), Ηπείρου (-0,2%, από € 4,0 δισ. το 2019 σε € 4,0 δισ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-6%, από € 3,9 δισ. το 2019 σε € 3,7 δισ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-10%, από € 3,2 δισ. το 2019 σε € 2,9 δισ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από € 2,5 δισ. το 2019 σε € 2,4 δισ. το 2021).

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2017-2021 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

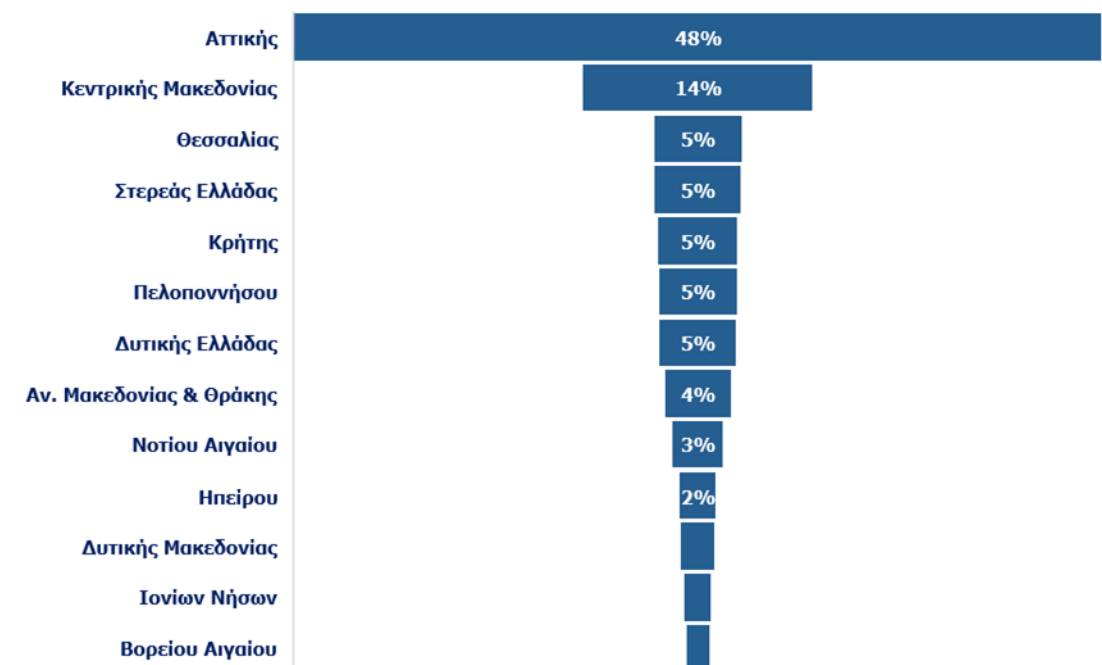
Περιφέρεια	2017	2018	2019	2020	2021*	%Δ 2017-2019	%Δ 2019-2021
Αττικής	84.535	85.688	87.941	79.592	86.884	4%	-1%
Κεντρικής Μακεδονίας	24.037	24.601	25.045	22.742	24.916	4%	-1%
Θεσσαλίας	8.918	9.081	9.341	8.603	9.470	5%	1%
Στερεάς Ελλάδας	8.313	8.434	8.568	8.285	9.280	3%	8%
Κρήτης	8.824	9.013	9.251	7.854	8.879	5%	-4%
Πελοποννήσου	8.060	8.056	8.226	7.499	8.173	2%	-1%
Δυτικής Ελλάδας	7.838	7.948	8.048	7.320	8.009	3%	-0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.807	6.888	6.942	6.399	7.117	2%	3%
Νοτίου Αιγαίου	5.920	6.134	6.356	4.938	5.767	7%	-9%
Ηπείρου	3.870	3.935	3.959	3.598	3.951	2%	-0%
Δυτικής Μακεδονίας	4.298	4.159	3.908	3.403	3.692	-9%	-6%
Ιονίων Νήσων	3.050	3.155	3.236	2.534	2.928	6%	-10%
Βορείου Αιγαίου	2.433	2.467	2.528	2.250	2.434	4%	-4%
Ελλάδα	176.903	179.558	183.347	165.016	181.500	4%	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2021, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 62% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 14% του ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2017-2019 κατέγραψε αύξηση κατά +4% (από € 24,0 δισ. το 2017 σε € 25,0 δισ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Θεσσαλονίκης (+4%, από € 15,4 δισ. το 2017 σε € 16,1 δισ. το 2019), Σερρών (+2%, από € 1,7 δισ. το 2017 σε € 1,7 δισ. το 2019), Πέλλας (+6%, από € 1,6 δισ. το 2017 σε € 1,7 δισ. το 2019), Ημαθίας (+5%, από € 1,5 δισ. το 2017 σε € 1,6 δισ. το 2019), Πιερίας (+5%, από € 1,4 δισ. το 2017 σε € 1,5 δισ. το 2019), Χαλκιδικής (+4%, από € 1,5 δισ. το 2017 σε € 1,5 δισ. το 2019) και Κιλκίς (+3%, από € 900 εκατ. το 2017 σε € 924 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση κατά -1% (από € 25,0 δισ. το 2019 σε € 24,9 δισ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Θεσσαλονίκης (-0,3%, από € 16,1 δισ. το 2019 σε € 16,0 δισ. το 2021), Πέλλας (-7%, από € 1,7 δισ. το 2019 σε € 1,6 δισ. το 2021), Πιερίας (-1%, από € 1,5 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2021) και Χαλκιδικής (-4%, από € 1,5 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Σερρών (+3%, από € 1,7 δισ. το 2019 σε € 1,8 δισ. το 2021), Ημαθίας (+3%, από € 1,6 δισ. το 2019 σε € 1,7 δισ. το 2021) και Κιλκίς (+2%, από € 924 εκατ. το 2019 σε € 942 εκατ. το 2021) αύξηση.

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα, 2017-2021 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφερειακή Ενότητα	2017	2018	2019	2020	2021	%Δ 2017-2019	%Δ 2019-2021
Θεσσαλονίκης	15.404	15.772	16.054	14.527	16.003	4%	-0%
Σερρών	1.695	1.719	1.729	1.612	1.781	2%	3%
Ημαθίας	1.549	1.589	1.622	1.526	1.663	5%	3%
Πέλλας	1.599	1.647	1.699	1.645	1.583	6%	-7%
Πιερίας	1.419	1.447	1.485	1.323	1.477	5%	-1%
Χαλκιδικής	1.471	1.521	1.532	1.255	1.468	4%	-4%
Κιλκίς	900	906	924	853	942	3%	2%
Κεντρική Μακεδονία	24.037	24.601	25.045	22.742	24.916	4%	-1%

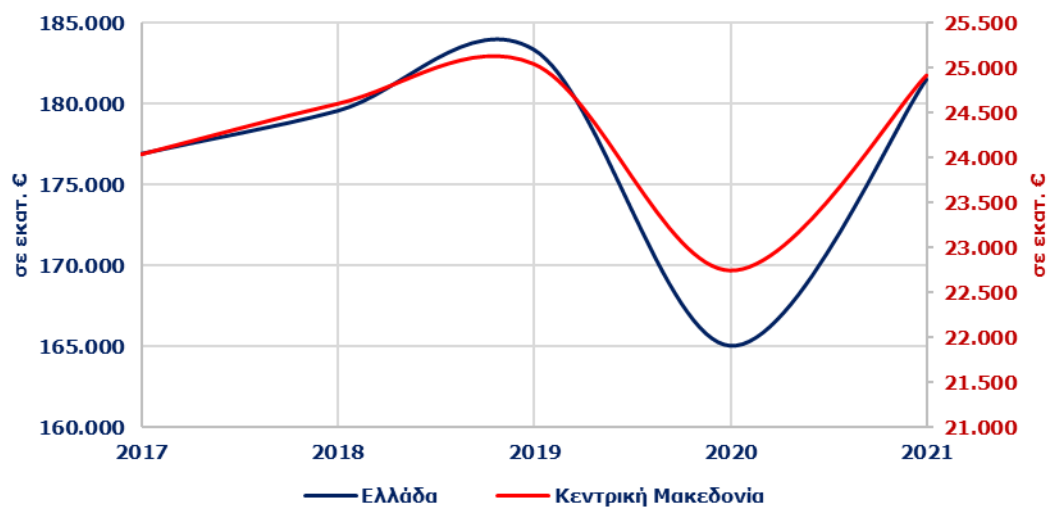
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2017-2021 η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση του ΑΕΠ της κατά +3,7% (από € 24.037 εκατ. το 2017 σε € 24.916 εκατ. το 2021) έναντι

αύξησης στο σύνολο της χώρας κατά +2,6% (από € 176,9 δισ. το 2017 σε € 181,5 δισ. το 2021).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2017-2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.7.3 Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Την περίοδο 2017-2019, το κατά Κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας σημείωσε αύξηση κατά +4% (από € 16.449 το 2017 σε € 17.101 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-8%, από € 15.895 το 2017 σε € 14.700 το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από € 11.732 το 2017 σε € 11.222 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+5%, από € 22.453 το 2017 σε € 23.510 το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+5%, από € 17.431 το 2017 σε € 18.381 το 2019), Ιονίων Νήσων (+7%, από € 14.877 το 2017 σε € 15.901 το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από € 14.959 το 2017 σε € 15.411 το 2019), Πελοποννήσου (+3%, από € 13.946 το 2017 σε € 14.348 το 2019), Κρήτης (+4%, από € 13.939 το 2017 σε € 14.552 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από € 12.799 το 2017 σε € 13.372 το 2019), Θεσσαλίας (+6%, από € 12.318 το 2017 σε € 13.030 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+4%, από € 11.845 το 2017 σε € 12.322 το 2019), Ηπείρου (+3%, από € 11.560 το 2017 σε € 11.870 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από € 11.308 το 2017 σε € 11.585 το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, το κατά Κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,3% (από € 17.101 το 2019 σε € 17.058 το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Αττικής (-1%, από € 23.510 το 2019 σε € 23.335 το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-9%, από € 18.381 το 2019 σε € 16.639 το 2021), Ιονίων Νήσων (-9%, από € 15.901 το 2019 σε € 14.520 το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από € 14.700 το 2019 σε € 14.141 το 2021), Κρήτης (-4%, από € 14.552 το 2019 σε € 13.994 το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-5%, από € 11.222 το 2019 σε € 10.658 το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (+9%, από € 15.411 το 2019 σε € 16.834 το 2021), Πελοποννήσου (+0,4%, από € 14.348 το 2019 σε € 14.407 το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από € 13.372 το 2019 σε € 13.453 το 2021), Θεσσαλίας (+3%, από € 13.030 το 2019 σε € 13.390 το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από € 12.322 το 2019 σε € 12.429 το 2021), Ηπείρου (+1%, από € 11.870 το 2019 σε € 11.981 το 2021) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από € 11.585 το 2019 σε € 12.006 το 2021) αύξηση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2017-2021 (σε €)

Περιφέρεια	2017	2018	2019	2020	2021	% Δ 2017-2019	% Δ 2019-2021
Αττικής	22.453	22.854	23.510	21.294	23.335	5%	-1%
Νότιο Αιγαίο	17.431	17.911	18.381	14.203	16.639	5%	-9%
Στερεά Ελλάδα	14.959	15.175	15.411	14.937	16.834	3%	9%
Ιόνια Νησιά	14.877	15.447	15.901	12.497	14.520	7%	-9%
Δυτική Μακεδονία	15.895	15.513	14.700	12.922	14.141	-8%	-4%
Πελοπόννησος	13.946	13.995	14.348	13.139	14.407	3%	0%
Κρήτης	13.939	14.212	14.552	12.336	13.994	4%	-4%
Κεντρική Μακεδονία	12.799	13.121	13.372	12.191	13.453	4%	1%
Θεσσαλία	12.318	12.606	13.030	12.075	13.390	6%	3%
Δυτική Ελλάδα	11.845	12.091	12.322	11.281	12.429	4%	1%
Ήπειρος	11.560	11.781	11.870	10.833	11.981	3%	1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.308	11.472	11.585	10.723	12.006	2%	4%
Βόρειο Αιγαίο	11.732	11.415	11.222	9.810	10.658	-4%	-5%
Ελλάδα	16.449	16.730	17.101	15.424	17.058	4%	-0,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.7.4 Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε την περίοδο 2017-2019 αύξηση του κατά Κεφαλή ΑΕΠ της κατά +4% (από € 12.799 το 2017 σε € 13.372 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Θεσσαλονίκης (+4%, από € 13.916 το 2017 σε € 14.537 το 2019), Χαλκιδικής (+4%, από € 13.300 το 2017 σε € 13.855 το 2019), Πέλλας (+7%, από € 11.567 το 2017 σε € 12.411 το 2019), Ημαθίας (+5%, από € 10.953 το 2017 σε € 11.450 το 2019), Κιλκίς (+3%, από € 11.155 το 2017 σε € 11.481 το 2019), Πιερίας (+4%, από € 10.791 το 2017 σε € 11.248 το 2019) και Σερρών (+3%, από € 10.045 το 2017 σε € 10.357 το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση του κατά Κεφαλή ΑΕΠ της κατά +1% (από € 13.372 το 2019 σε € 13.453 το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Ενότητες Χαλκιδικής (-4%, από € 13.855 το 2019 σε € 13.361 το 2021) και Πέλλας (-5%, από € 12.411 το 2019 σε € 11.734 το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θεσσαλονίκης (+1%, από € 14.537 το 2019 σε € 14.644 το 2021), Κιλκίς (+3%, από € 11.481 το 2019 σε € 11.875 το 2021), Ημαθίας (+3%, από € 11.450 το 2019 σε € 11.850 το 2021), Πιερίας (+0,3%, από € 11.248 το 2019 σε € 11.277 το 2021) και Σερρών (+5%, από € 10.357 το 2019 σε € 10.862 το 2021).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλή ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2017-2021

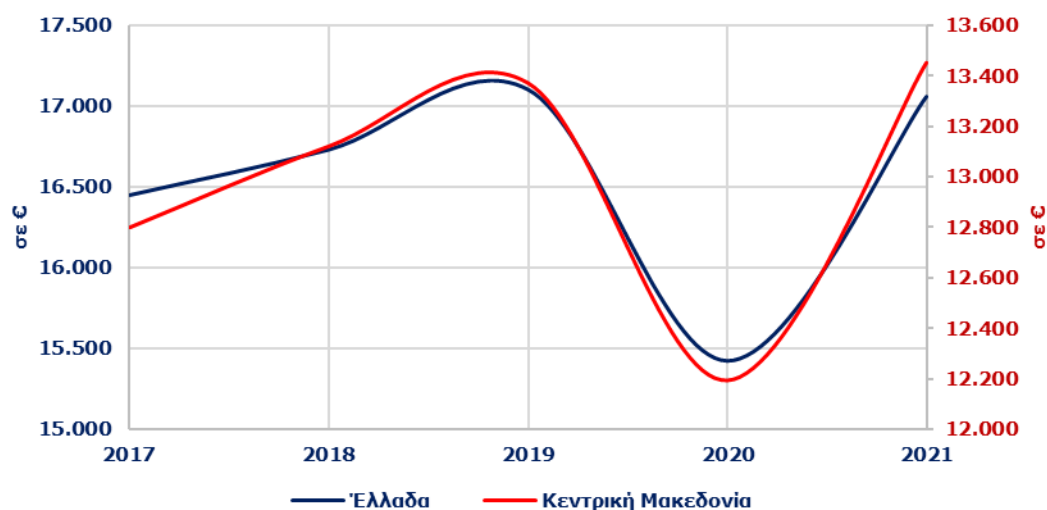
Περιφερειακή Ενότητα	2017	2018	2019	2020	2021	% Δ 2017-2019	% Δ 2019-2021
Θεσσαλονίκης	13.916	14.271	14.537	13.203	14.644	4%	1%
Χαλκιδικής	13.300	13.755	13.855	11.366	13.361	4%	-4%
Κιλκίς	11.155	11.252	11.481	10.663	11.875	3%	3%
Ημαθίας	10.953	11.230	11.450	10.796	11.850	5%	3%
Πέλλας	11.567	11.972	12.411	12.100	11.734	7%	-5%
Πιερίας	10.791	10.979	11.248	10.042	11.277	4%	0%
Σερρών	10.045	10.244	10.357	9.734	10.862	3%	5%
Κεντρική Μακεδονία	12.799	13.121	13.372	12.191	13.453	4%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Η εξέλιξη του κατά κεφαλή ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν του συνόλου της χώρας -αν και με πιο έντονα χαρακτηριστικά αύξησης-. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2017-2021 η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ της κατά +5,1%

(από € 12.799 το 2017 σε € 13.453 το 2021) έναντι αύξησης στο σύνολο της χώρας κατά +3,7% (από € 16.449 το 2017 σε € 17.058 το 2021).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (σε €), 2017-2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2023

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2023 ήταν της τάξης του 13,0% ή € 28,5 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Συγκεκριμένα, ελλείψει στοιχείων για την περιφερειακή κατανομή της συνολικής τουριστικής δαπάνης, η εκτίμηση της γίνεται προσεγγιστικά βάσει της κατανομής των εισπράξεων του εισερχόμενου τουρισμού, όπως αποτυπώνονται από την Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας από τον τουρισμό το 2023, αντιπροσώπευαν το 8% (€ 2,2 δισ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 7%.

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2023

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2023	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2023 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2023* - σε € εκ.	% ΑΕΠ στο οποίο αντιστοιχεί η τουριστική δαπάνη	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2021 - σε €
Ν. Αιγαίο	27%	7.719	7.000	110%	16.639
Κρήτη	26%	7.510	10.777	70%	13.994
Αττική	19%	5.473	105.459	5%	23.335
Ιόνια Νησιά	10%	2.947	3.554	83%	14.520
Κεντ. Μακεδονία	8%	2.189	30.243	7%	13.453
Πελοπόννησος	2%	554	9.920	6%	14.407
Ήπειρος	2%	478	4.796	10%	11.981
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	471	8.638	5%	12.006
Θεσσαλία	1%	366	11.495	3%	13.390
Δυτ. Ελλάδα	1%	304	9.721	3%	12.429
Στερεά Ελλάδα	1%	240	11.264	2%	16.834
Β. Αιγαίο	1%	215	2.954	7%	10.658
Δυτ. Μακεδονία	0%	73	4.482	2%	14.141
Σύνολο Χώρας	100%	28.539	220.303	13,0%	17.058

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη την ποσοστιαία κατανομή του 2021

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ⁴, 2019-2023

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2019, 2022 και 2023. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

⁴ Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να ερμηνεύονται ως ενδεικτικές καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2023 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε αύξηση κατά +7% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 4,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 133 χιλ. το 2019 σε 132 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 77 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+8%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+9%, από 643 χιλ. το 2019 σε 703 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+3%, από 253 χιλ. το 2019 σε 260 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 215 χιλ. το 2019 σε 254 χιλ. το 2023), Κρήτης (+0,2%, από 253 χιλ. το 2019 σε 254 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 215 χιλ. το 2019 σε 222 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+5%, από 211 χιλ. το 2019 σε 222 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 194 χιλ. το 2019 σε 215 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+8%, από 113 χιλ. το 2019 σε 122 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από 87 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+1%, από 75 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 4,1 εκατ. το 2022 σε 4,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-1%, από 1,6 εκατ. το 2022 σε 1,6 εκατ. το 2023) και Θεσσαλίας (-4%, από 270 χιλ. το 2022 σε 260 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από 683 χιλ. το 2022 σε 703 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+5%, από 241 χιλ. το 2022 σε 254 χιλ. το 2023), Κρήτης (+1%, από 251 χιλ. το 2022 σε 254 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 214 χιλ. το 2022 σε 222 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+2%, από 216 χιλ. το 2022 σε 222 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από 209 χιλ. το 2022 σε 215 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+5%, από 126 χιλ. το 2022 σε 132 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+4%, από 118 χιλ. το 2022 σε 122 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 89 χιλ. το 2022 σε 94 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+2%, από 75 χιλ. το 2022 σε 76 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (+1%, από 75 χιλ. το 2022 σε 76 χιλ. το 2023).

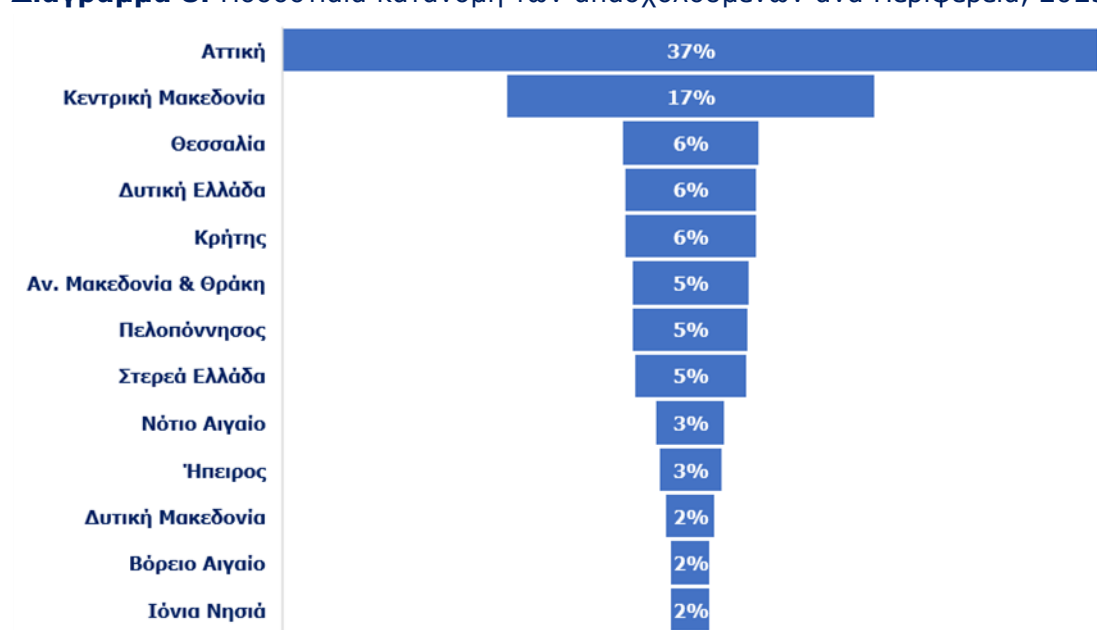
Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττική	1.442.366	1.575.373	1.563.782	8%	-1%
Κεντρική Μακεδονία	642.691	682.713	703.299	9%	3%
Θεσσαλία	253.248	269.582	260.123	3%	-4%
Δυτική Ελλάδα	214.683	241.144	254.077	18%	5%
Κρήτης	252.984	250.519	253.501	0%	1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	214.647	213.617	222.467	4%	4%
Πελοπόννησος	211.431	216.391	221.607	5%	2%
Στερεά Ελλάδα	194.168	209.080	214.962	11%	3%
Νότιο Αιγαίο	132.973	126.107	132.029	-1%	5%
Ήπειρος	112.748	117.833	122.039	8%	4%
Δυτική Μακεδονία	87.085	89.020	94.028	8%	6%
Βόρειο Αιγαίο	74.817	74.565	75.798	1%	2%
Ιόνια Νησιά	77.188	74.689	75.748	-2%	1%
Σύνολο	3.911.030	4.140.633	4.193.460	7%	1%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2023

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 643 χιλ. το 2019 σε 703 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική: λοιποί κλάδοι (+8%, από 594 χιλ. το 2019 σε 644 χιλ. το 2023), εστίαση (+17%, από 40 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+50%, από 8 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 683 χιλ. το 2022 σε 703 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική: λοιποί κλάδοι (+3%, από 625 χιλ. το 2022 σε 644 χιλ. το 2023), εστίαση (+1%, από 47 χιλ. το 2022 σε 47 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+8%, από 11 χιλ. το 2022 σε 12 χιλ. το 2023).

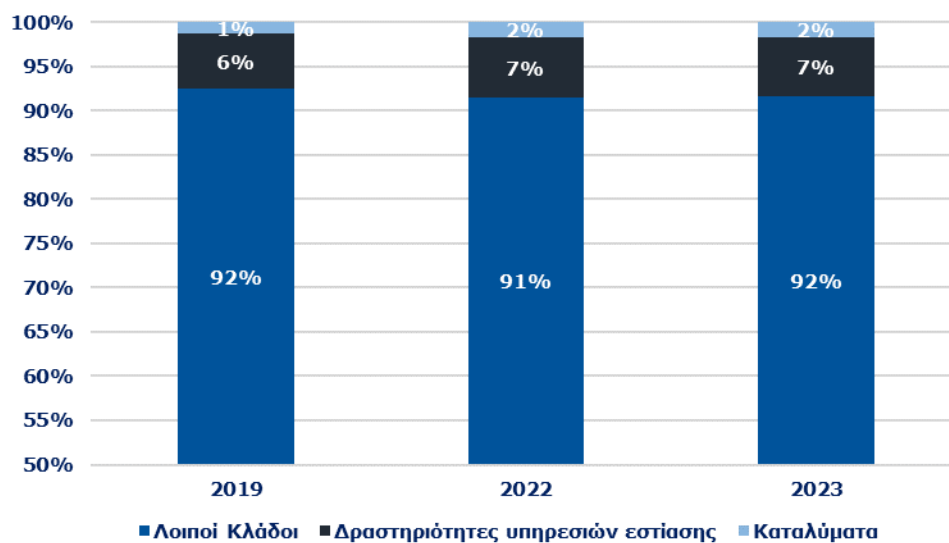
Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2023

Κλάδος	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Λοιποί Κλάδοι	594.249	624.662	644.122	8%	3%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	40.255	46.655	46.901	17%	1%
Καταλύματα	8.187	11.396	12.275	50%	8%
Σύνολο	642.691	682.713	703.299	9%	3%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους λοιπούς κλάδους (από 92% το 2019 σε 92% το 2023) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην εστίαση (από 6% το 2019 σε 7% το 2023) και στα καταλύματα (1% το 2019 σε 2% το 2023).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2023, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2023) ενώ οι μερικής μείωση κατά -13% (από 361 χιλ. το 2019 σε 313 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατεγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-2%, από 239 χιλ. το 2019 σε 235 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (-2%, από 74 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-2%, από 70 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+13%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+13%, από 576 χιλ. το 2019 σε 651 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+5%, από 220 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+19%, από 197 χιλ. το 2019 σε 235 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+2%, από 199 χιλ. το 2019 σε 204 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+1%, από 200 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+13%, από 177 χιλ. το 2019 σε 199 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+0,3%, από 121 χιλ. το 2019 σε 122 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+6%, από 105 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 80 χιλ. το 2019 σε 85 χιλ. το 2023).

Αναφορικά με τους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2023, η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-34%, από 151 χιλ. το 2019 σε 100 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-22%, από 66 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-14%, από 34 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από 18 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2023) και Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+31%, από 14 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 18 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+47%, από 12 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+39%, από 14 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+40%, από 7 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+32%, από 7 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+5%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+52%, από 5 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +2% (από 3,8 εκατ. το 2022 σε 3,9 εκατ. το 2023) ενώ οι μερικής μείωση κατά -8% (από 340 χιλ. το 2022 σε 313 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες στην πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση απασχολούμενων, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-2%, από 236 χιλ. το 2022 σε 231 χιλ. το 2023).

2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+1%, από 1,4 εκατ. το 2022 σε 1,5 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από 627 χιλ. το 2022 σε 651 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+4%, από 226 χιλ. το 2022 σε 235 χιλ. το 2023), Κρήτης (+2%, από 231 χιλ. το 2022 σε 235 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+2%, από 200 χιλ. το 2022 σε 204 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από 198 χιλ. το 2022 σε 203 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 194 χιλ. το 2022 σε 199 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+5%, από 116 χιλ. το 2022 σε 122 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+3%, από 109 χιλ. το 2022 σε 112 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 78 χιλ. το 2022 σε 85 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+3%, από 70 χιλ. το 2022 σε 73 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+1%, από 68 χιλ. το 2022 σε 69 χιλ. το 2023).

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2022-2023, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-22%, από 128 χιλ. το 2022 σε 100 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-6%, από 55 χιλ. το 2022 σε 52 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-15%, από 34 χιλ. το 2022 σε 29 χιλ. το 2023), Κρήτης (-3%, από 19 χιλ. το 2022 σε 19 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 10 χιλ. το 2022 σε 10 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από 11 χιλ. το 2022 σε 9 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-25%, από 4 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+22%, από 15 χιλ. το 2022 σε 19 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+10%, από 16 χιλ. το 2022 σε 18 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+26%, από 16 χιλ. το 2022 σε 20 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+9%, από 15 χιλ. το 2022 σε 16 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+12%, από 9 χιλ. το 2022 σε 10 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+12%, από 6 χιλ. το 2022 σε 7 χιλ. το 2023) αύξηση.

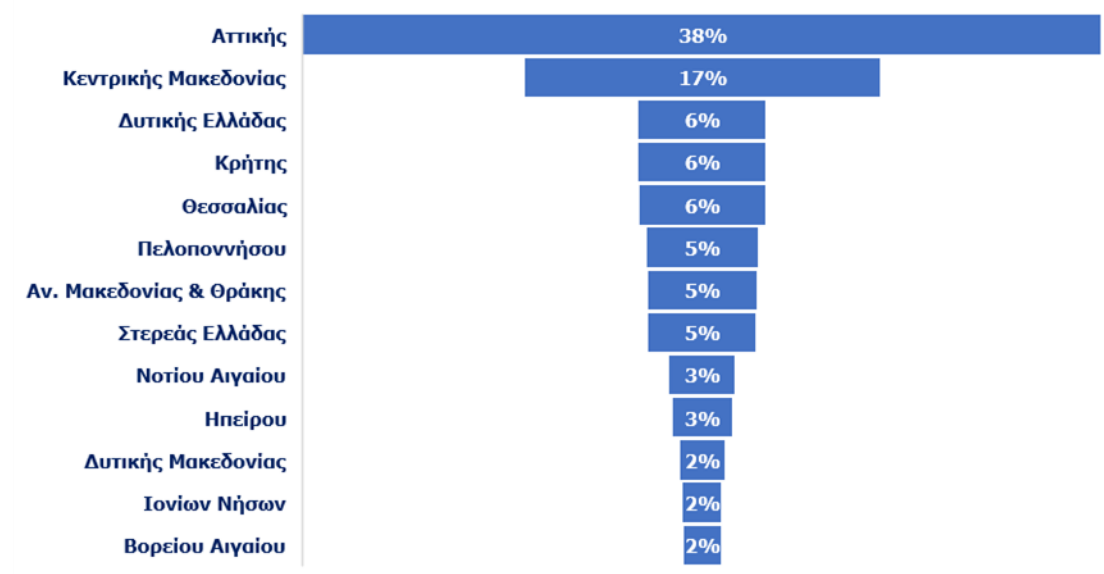
Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2019-2023

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	Πλήρης	1.290.923	1.447.359	1.463.436	13%	1%
	Μερική	151.444	128.014	100.345	-34%	-22%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	576.379	627.252	651.350	13%	4%
	Μερική	66.313	55.461	51.949	-22%	-6%
Θεσσαλίας	Πλήρης	219.707	235.719	231.218	5%	-2%
	Μερική	33.541	33.863	28.906	-14%	-15%
Κρήτης	Πλήρης	238.866	231.443	234.937	-2%	2%
	Μερική	14.118	19.076	18.564	31%	-3%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	197.020	225.696	235.189	19%	4%
	Μερική	17.663	15.449	18.888	7%	22%
Πελοποννήσου	Πλήρης	199.489	200.352	204.020	2%	2%
	Μερική	11.942	16.039	17.587	47%	10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	200.265	197.806	202.504	1%	2%
	Μερική	14.383	15.811	19.963	39%	26%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	176.667	194.319	198.806	13%	2%
	Μερική	17.501	14.761	16.156	-8%	9%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	121.418	115.753	121.743	0%	5%
	Μερική	11.555	10.354	10.286	-11%	-1%
Ηπείρου	Πλήρης	105.495	108.787	111.870	6%	3%
	Μερική	7.253	9.046	10.169	40%	12%
Δυτικής Μακεδονίας	Πλήρης	79.978	77.942	84.638	6%	9%
	Μερική	7.107	11.078	9.390	32%	-15%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	74.137	70.441	72.547	-2%	3%
	Μερική	3.050	4.248	3.201	5%	-25%
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	70.071	68.113	68.587	-2%	1%
	Μερική	4.746	6.452	7.211	52%	12%
Ελλάδα	Πλήρης	3.550.414	3.800.983	3.880.845	9%	2%
	Μερική	360.616	339.650	312.616	-13%	-8%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

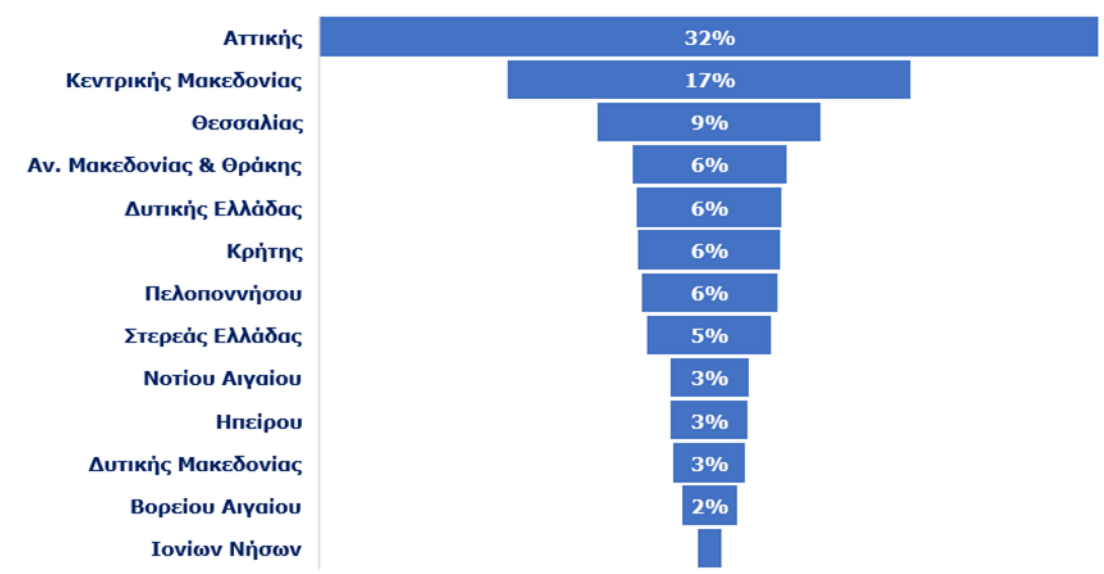
Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Θεσσαλίας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2023

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (9%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2023

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, σημείωσαν αύξηση κατά +13% (από 576 χιλ. το 2019 σε 651 χιλ. το 2023) ενώ οι μερικής μείωση κατά -22% (από 66 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση σε όλους τους κλάδους: λοιποί κλάδοι (+11%, από 542 χιλ. το 2019 σε 601 χιλ. το 2023), εστίαση (+49%, από 26 χιλ. το 2019 σε 39 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+38%, από 8 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2023). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, η εικόνα είναι μικτή, με τους λοιπούς κλάδους (-18%, από 52 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2023) και την εστίαση (-44%, από 14 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα τα καταλύματα (+646%, από 155 απασχολούμενους το 2019 σε 1 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψαν αύξηση κατά +4% (από 627 χιλ. το 2022 σε 651 χιλ. το 2023) ενώ οι μερικής μείωση κατά -6% (από 55 χιλ. το 2022 σε 52 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση σε όλους τους κλάδους: λοιποί κλάδοι (+3%, από 582 χιλ. το 2022 σε 601 χιλ. το 2023), εστίαση (+10%, από 36 χιλ. το 2022 σε 39 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+11%, από 10 χιλ. το 2022 σε 11 χιλ. το 2023). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, η εικόνα είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-0,3%, από 43 χιλ. το 2022 σε 43 χιλ. το 2023), εστίαση (-28%, από 11 χιλ. το 2022 σε 8 χιλ. το 2023) και καταλύματα (-17%, από 1 χιλ. το 2022 σε 1 χιλ. το 2023).

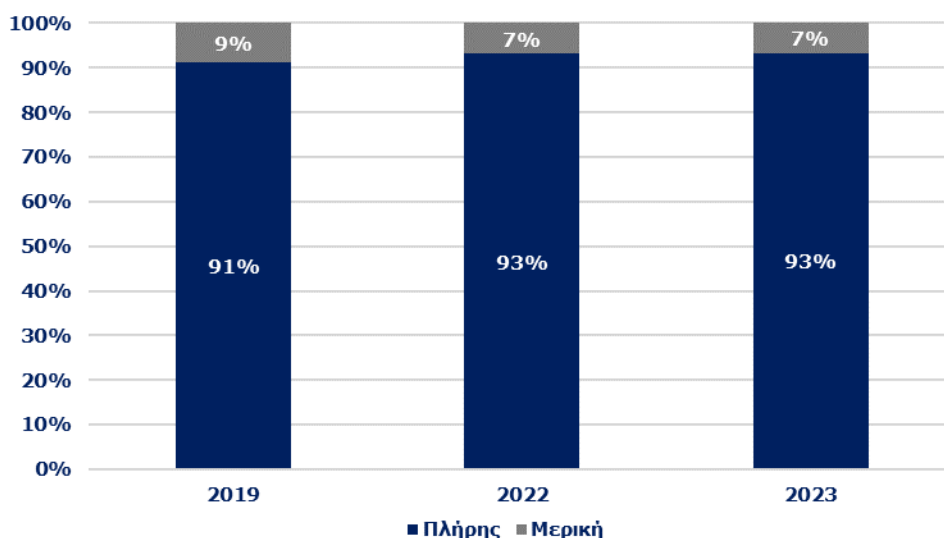
Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2023

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	542.223	581.668	601.258	11%	3%
	Μερική	52.026	42.995	42.864	-18%	-0%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	26.124	35.588	38.971	49%	10%
	Μερική	14.131	11.067	7.931	-44%	-28%
Καταλύματα	Πλήρης	8.032	9.997	11.120	38%	11%
	Μερική	155	1.399	1.155	646%	-17%
Κεντρική Μακεδονία	Πλήρης	576.379	627.252	651.350	13%	4%
	Μερική	66.313	55.461	51.949	-22%	-6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, την περίοδο 2019-2023 οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2019 σε 93% το 2023) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 9% το 2019 σε 7% 2023).

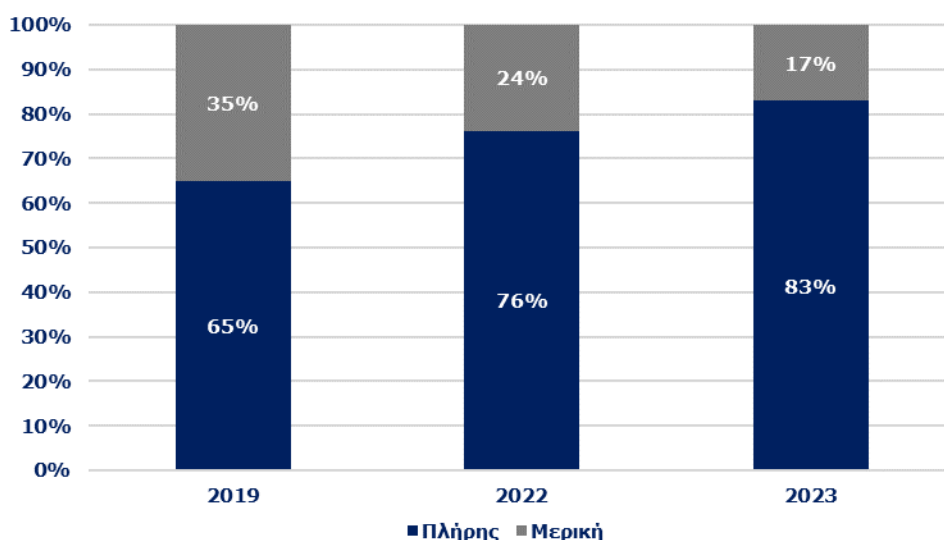
Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 65% το 2019 σε 83% το 2023) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 35% το 2019 σε 17% το 2023).

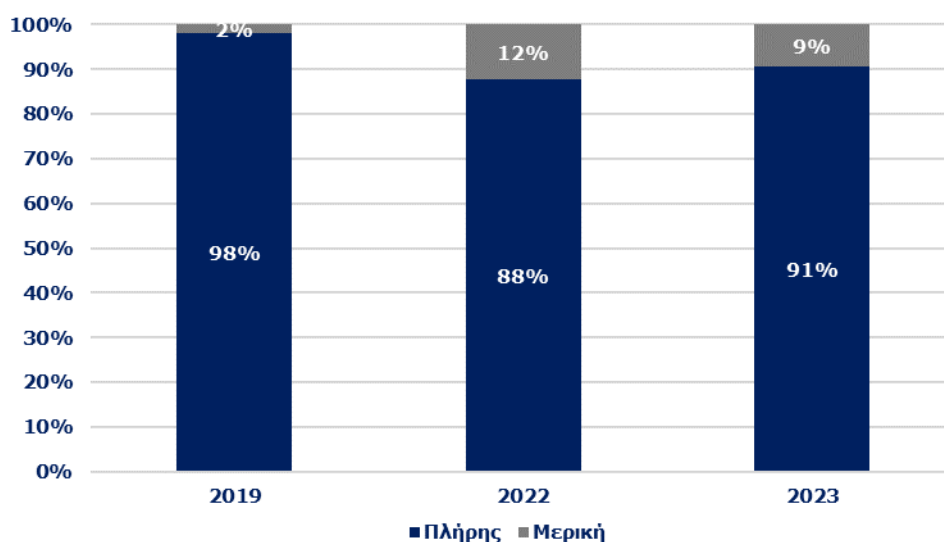
Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 98% το 2019 σε 91% το 2023) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 2% το 2019 σε 9% το 2023).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η μερική απασχόληση είναι πιο έντονη στις δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης απ' ότι στους λοιπούς κλάδους και τα καταλύματα.

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2023, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2023) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +9% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στους άνδρες απασχολούμενους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-0,3%, από 45 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 45 χιλ. το 2019 σε 44 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+6%, από 808 χιλ. το 2019 σε 854 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+9%, από 372 χιλ. το 2019 σε 404 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+2%, από 150 χιλ. το 2019 σε 153 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+17%, από 133 χιλ. το 2019 σε 156 χιλ. το 2023), Κρήτης (+1%, από 143 χιλ. το 2019 σε 145 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 127 χιλ. το 2019 σε 131 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+3%, από 123 χιλ. το 2019 σε 127 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+8%, από 125 χιλ. το 2019 σε 135 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 78 χιλ. το 2019 σε 80 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+8%, από 65 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 54 χιλ. το 2023).

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση στις γυναίκες απασχολούμενες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-1%, από 110 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 55 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 32 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+12%, από 634 χιλ. το 2019 σε 709 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από 271 χιλ. το 2019 σε 299 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+20%, από 82 χιλ. το 2019 σε 98 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 88 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+7%, από 88 χιλ. το 2019 σε 95 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+16%, από 69 χιλ. το 2019 σε 80 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+9%, από 48 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+18%, από 34 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+4%, από 30 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +0,2% (από 2,4 εκατ. το 2022 σε 2,4 εκατ. το 2023) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +3% (από 1,7 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση στους άνδρες απασχολούμενους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-1%, από 864 χιλ. το 2022 σε 854 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-4%, από 159 χιλ. το 2022 σε 153 χιλ. το 2023),

Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 54 χιλ. το 2022 σε 54 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 45 χιλ. το 2022 σε 44 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 403 χιλ. το 2022 σε 404 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+4%, από 149 χιλ. το 2022 σε 156 χιλ. το 2023), Κρήτης (+1%, από 143 χιλ. το 2022 σε 145 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 126 χιλ. το 2022 σε 131 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+1%, από 126 χιλ. το 2022 σε 127 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 133 χιλ. το 2022 σε 135 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 77 χιλ. το 2022 σε 80 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+2%, από 69 χιλ. το 2022 σε 70 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+2%, από 44 χιλ. το 2022 σε 45 χιλ. το 2023).

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-0,3%, από 711 χιλ. το 2022 σε 709 χιλ. το 2023) και Θεσσαλίας (-3%, από 111 χιλ. το 2022 σε 107 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+7%, από 280 χιλ. το 2022 σε 299 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 92 χιλ. το 2022 σε 98 χιλ. το 2023), Κρήτης (+1%, από 107 χιλ. το 2022 σε 109 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+4%, από 87 χιλ. το 2022 σε 91 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+5%, από 90 χιλ. το 2022 σε 95 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+5%, από 76 χιλ. το 2022 σε 80 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+6%, από 49 χιλ. το 2022 σε 52 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+6%, από 49 χιλ. το 2022 σε 52 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+15%, από 35 χιλ. το 2022 σε 40 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+2%, από 31 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (+7%, από 30 χιλ. το 2022 σε 32 χιλ. το 2023).

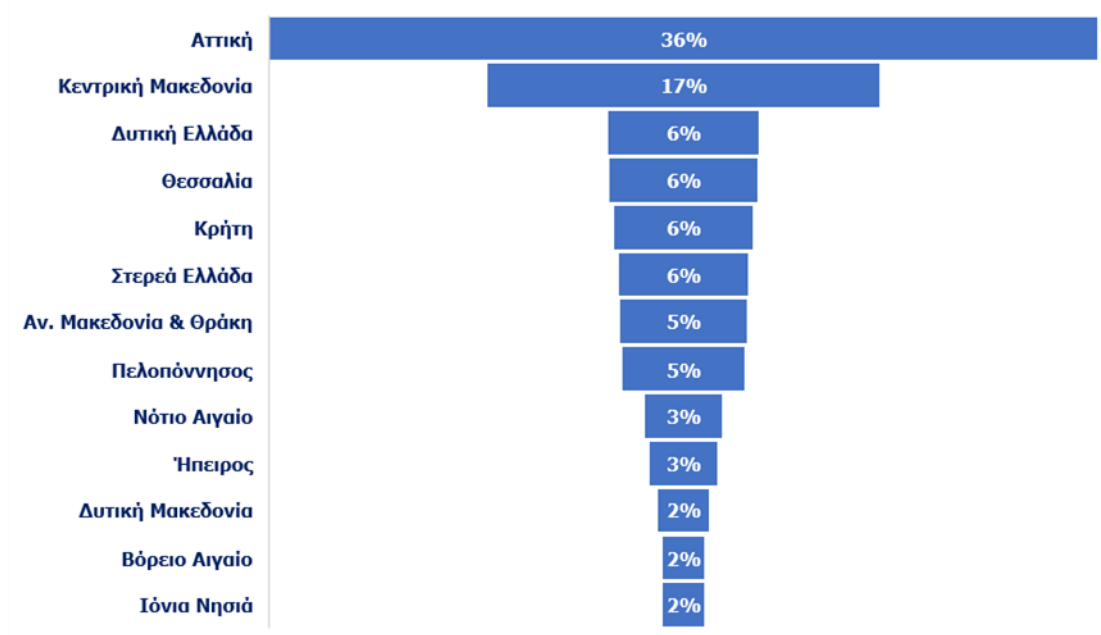
Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2023

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττική	Άνδρες	808.049	864.217	854.476	6%	-1%
	Γυναίκες	634.317	711.156	709.306	12%	-0%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	371.786	402.968	404.101	9%	0%
	Γυναίκες	270.905	279.745	299.198	10%	7%
Θεσσαλία	Άνδρες	150.333	158.832	153.025	2%	-4%
	Γυναίκες	102.915	110.750	107.098	4%	-3%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	132.765	149.226	155.621	17%	4%
	Γυναίκες	81.918	91.919	98.455	20%	7%
Κρήτη	Άνδρες	143.067	143.333	144.788	1%	1%
	Γυναίκες	109.917	107.186	108.714	-1%	1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	126.742	126.481	131.484	4%	4%
	Γυναίκες	87.906	87.136	90.983	4%	4%
Πελοπόννησος	Άνδρες	123.344	125.927	126.913	3%	1%
	Γυναίκες	88.087	90.464	94.694	7%	5%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	125.121	132.659	135.064	8%	2%
	Γυναίκες	69.047	76.421	79.898	16%	5%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.847	77.007	79.828	3%	4%
	Γυναίκες	55.126	49.099	52.201	-5%	6%
Ήπειρος	Άνδρες	64.717	68.591	69.807	8%	2%
	Γυναίκες	48.031	49.242	52.233	9%	6%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	53.017	54.072	53.799	1%	-1%
	Γυναίκες	34.068	34.948	40.229	18%	15%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	44.827	43.957	44.707	-0%	2%
	Γυναίκες	29.989	30.607	31.091	4%	2%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	44.712	44.918	43.809	-2%	-2%
	Γυναίκες	32.476	29.771	31.939	-2%	7%
Ελλάδα	Άνδρες	2.266.326	2.392.189	2.397.422	6%	0%
	Γυναίκες	1.644.704	1.748.444	1.796.038	9%	3%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

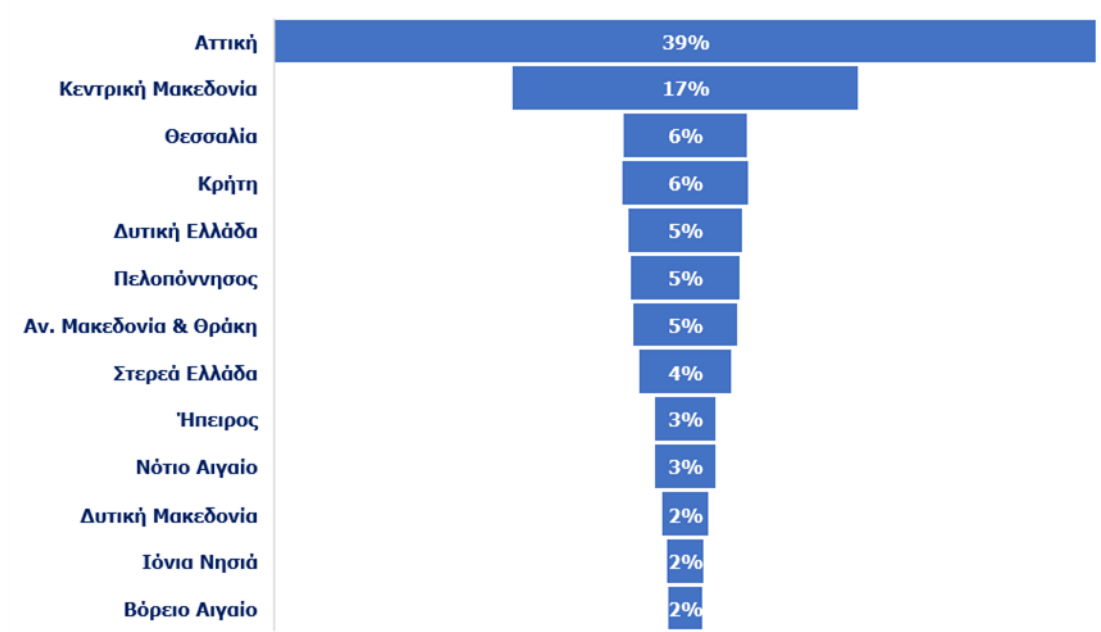
Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2023

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2023, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (39%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2023

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 372 χιλ. το 2019 σε 404 χιλ. το 2023) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +10% (από 271 χιλ. το 2019 σε 299 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση σε όλους τους κλάδους: λοιποί κλάδοι (+9%, από 345 χιλ. το 2019 σε 375 χιλ. το 2023), εστίαση (+5%, από 23 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+34%, από 4 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2023). Παρόμοια είναι η εικόνα και στις γυναίκες απασχολούμενες: λοιποί κλάδοι (+8%, από 249 χιλ. το 2019 σε 269 χιλ. το 2023), εστίαση (+31%, από 17 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+66%, από 4 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσαν αύξηση κατά +0,3% (από 403 χιλ. το 2022 σε 404 χιλ. το 2023) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +7% (από 280 χιλ. το 2022 σε 299 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση στους λοιπούς κλάδους (+1%, από 373 χιλ. το 2022 σε 375 χιλ. το 2023) και τα καταλύματα (+10%, από 5 χιλ. το 2022 σε 5 χιλ. το 2023) και μείωση στην εστίαση (-5%, από 25 χιλ. το 2022 σε 24 χιλ. το 2023). Στις γυναίκες απασχολούμενες η εικόνα είναι θετική: λοιποί κλάδοι (+7%, από 252 χιλ. το 2022 σε 269 χιλ. το 2023), εστίαση (+7%, από 21 χιλ. το 2022 σε 23 χιλ. το 2023) και καταλύματα (+6%, από 6 χιλ. το 2022 σε 7 χιλ. το 2023).

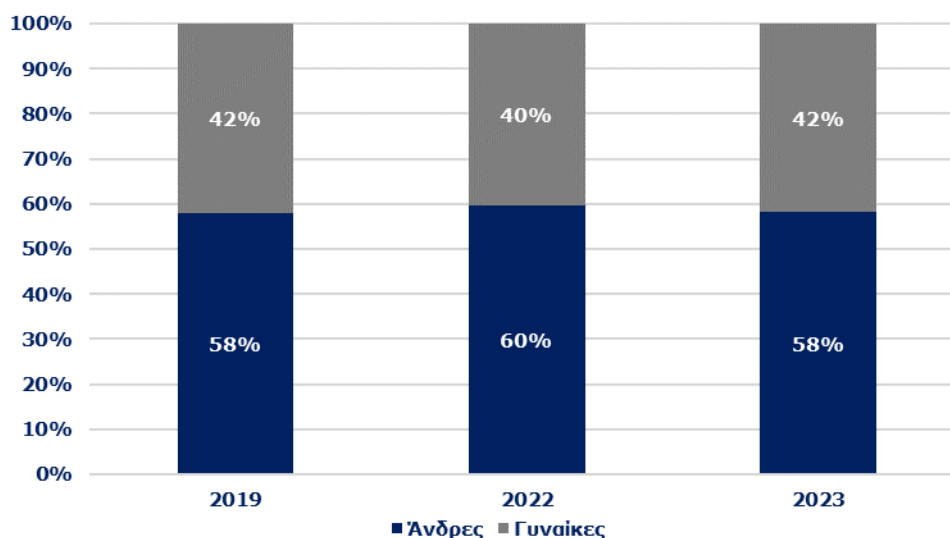
Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2023

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	344.935	372.825	374.717	9%	1%
	Γυναίκες	249.314	251.837	269.405	8%	7%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	22.815	25.237	23.992	5%	-5%
	Γυναίκες	17.440	21.418	22.909	31%	7%
Καταλύματα	Άνδρες	4.036	4.905	5.392	34%	10%
	Γυναίκες	4.151	6.490	6.884	66%	6%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	371.786	402.968	404.101	9%	0%
	Γυναίκες	270.905	279.745	299.198	10%	7%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2019-2023, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 58% το 2019 σε 58% το 2023) εμφάνισαν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 42% το 2019 σε 42% το 2023).

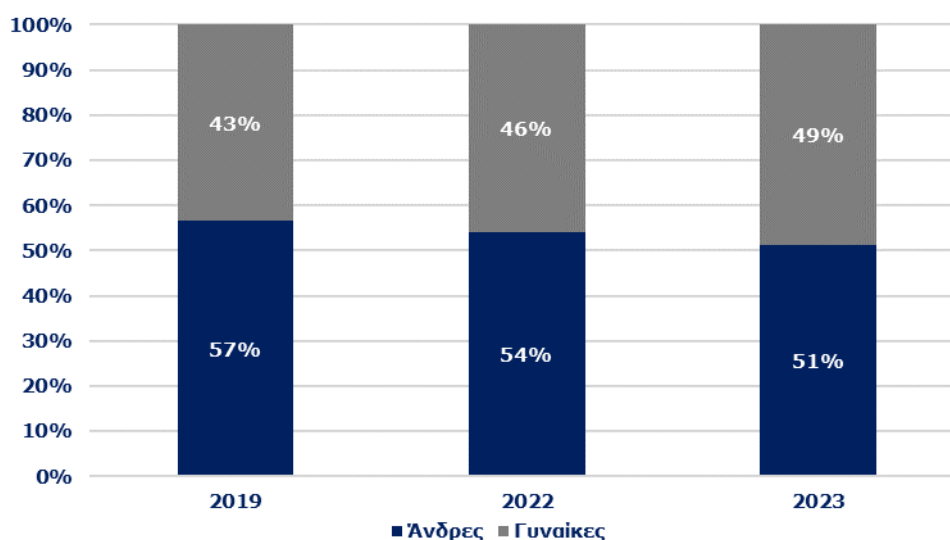
Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια είναι η εικόνα στην εστίαση, με τους άνδρες απασχολούμενους να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 57% το 2019 σε 51% το 2023) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 43% το 2019 σε 49% το 2023).

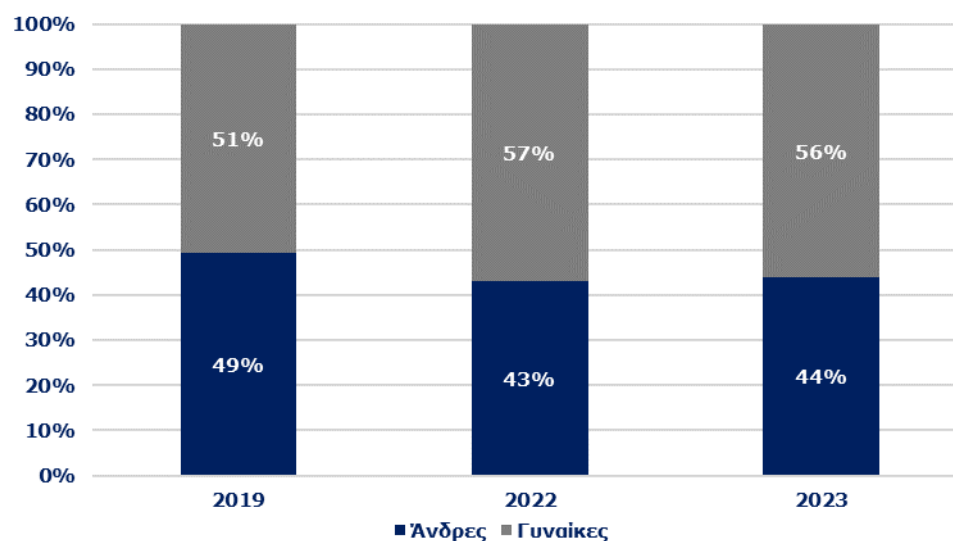
Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά τα καταλύματα, οι γυναίκες απασχολούμενες εμφάνισαν υψηλότερα μερίδια (από 51% το 2019 σε 56% το 2023) σε σύγκριση με αυτά των ανδρών (από 49% το 2019 σε 44% το 2023).

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2023, παρατηρούμε ότι η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-7%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+27%, από 151 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2023), 25-34 ετών (+2%, από 786 χιλ. το 2019 σε 798 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+9%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2023) και 55+ (+31%, από 687 χιλ. το 2019 σε 898 χιλ. το 2023).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2023, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-13%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-7%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-12%, από 51 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2023), Κρήτης (-10%, από 52 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2023) και Νοτίου Αιγαίου (-9%, από 30 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-17%, από 38 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από 26 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2023), Κρήτης (-14%, από 76 χιλ. το 2019 σε 65 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (-14%, από 20 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-12%, από 57 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-11%, από 35 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (-10%, από 21 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2023) και για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (-6%, από 22 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2023).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2019-2023, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+71%, από 7 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+54%, από 5 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+46%, από 9 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (+32%, από 24 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023) για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+28%, από 12 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (+22%, από 43 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 62 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+14%, από 193 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+14%, από 32 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 57 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (+10%, από 19 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2023) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+38%, από 218 χιλ. το 2019 σε 300 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+38%, από 35 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+34%, από 45 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+33%, από 112 χιλ. το

2019 σε 149 χιλ. το 2023) και Ηπείρου (+30%, από 23 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 25-34 ετών (-1%, από 805 χιλ. το 2022 σε 798 χιλ. το 2023) και 35-44 ετών (-2%, από 1,1 εκατ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023) να εμφανίζουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (+14%, από 169 χιλ. το 2022 σε 193 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+1%, από 1,2 εκατ. το 2022 σε 1,2 εκατ. το 2023) και 55+ ετών (+5%, από 852 χιλ. το 2022 σε 898 χιλ. το 2023) αύξηση.

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2022-2023, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-5%, από 4 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023) και Ηπείρου (-3%, από 4 χιλ. το 2022 σε 4 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (-8%, από 50 χιλ. το 2022 σε 46 χιλ. το 2023) και Αττικής (-4%, από 326 χιλ. το 2022 σε 314 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (-4%, από 68 χιλ. το 2022 σε 65 χιλ. το 2023) και Πελοποννήσου (-4%, από 53 χιλ. το 2022 σε 51 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (-5%, από 82 χιλ. το 2022 σε 78 χιλ. το 2023) και για τις ηλικίες 55+ ετών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (-8%, από 63 χιλ. το 2022 σε 58 χιλ. το 2023).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2022-2023, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+45%, από 3 χιλ. το 2022 σε 4 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+26%, από 7 χιλ. το 2022 σε 8 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+24%, από 25 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023) και Θεσσαλίας (+20%, από 11 χιλ. το 2022 σε 14 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 14 χιλ. το 2022 σε 16 χιλ. το 2023) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 39 χιλ. το 2022 σε 43 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 35-44 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 20 χιλ. το 2022 σε 22 χιλ. το 2023), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+6%, από 68 χιλ. το 2022 σε 72 χιλ. το 2023) και Νοτίου Αιγαίου (+6%, από 35 χιλ. το 2022 σε 37 χιλ. το 2023) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+16%, από 53 χιλ. το 2022 σε 61 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+13%, από 19 χιλ. το 2022 σε 22 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 47 χιλ. το 2022 σε 52 χιλ. το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από 136 χιλ. το 2022 σε 149 χιλ. το 2023).

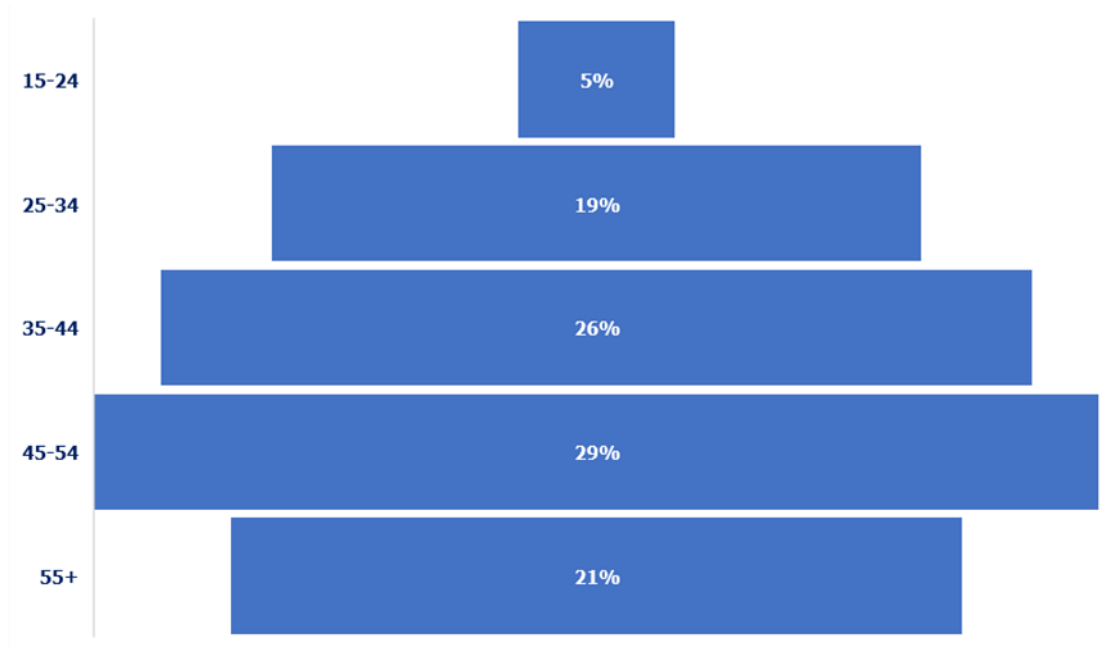
Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	9.036	9.927	10.170	13%	2%
	25-34	44.998	39.085	43.019	-4%	10%
	35-44	59.987	55.260	54.428	-9%	-2%
	45-54	58.758	61.889	62.680	7%	1%
	55+	41.869	47.456	52.170	25%	10%
Αττική	15-24	57.161	66.095	72.401	27%	10%
	25-34	301.567	326.432	313.635	4%	-4%
	35-44	449.035	432.585	424.268	-6%	-2%
	45-54	416.252	458.883	452.983	9%	-1%
	55+	218.351	291.378	300.495	38%	3%
Ιόνια Νησιά	15-24	3.971	3.174	3.436	-13%	8%
	25-34	13.302	12.920	12.694	-5%	-2%
	35-44	21.066	18.877	18.969	-10%	0%
	45-54	22.465	20.887	21.229	-6%	2%
	55+	16.383	18.831	19.420	19%	3%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	4.246	2.722	3.934	-7%	45%
	25-34	18.107	17.752	17.806	-2%	0%
	35-44	19.772	17.555	16.935	-14%	-4%
	45-54	18.812	20.073	20.672	10%	3%
	55+	13.879	16.463	16.451	19%	-0%
Δυτική Ελλάδα	15-24	7.122	10.695	12.184	71%	14%
	25-34	42.604	47.305	51.788	22%	9%
	35-44	58.683	59.686	58.925	0%	-1%
	45-54	61.730	67.706	71.530	16%	6%
	55+	44.545	55.752	59.649	34%	7%
Δυτική Μακεδονία	15-24	2.727	3.587	3.418	25%	-5%
	25-34	12.196	14.077	15.610	28%	11%
	35-44	25.596	20.428	21.619	-16%	6%
	45-54	29.727	31.608	31.589	6%	-0%
	55+	16.838	19.320	21.791	29%	13%
Ήπειρος	15-24	2.963	3.942	3.820	29%	-3%
	25-34	19.796	18.950	20.661	4%	9%
	35-44	34.789	30.708	30.843	-11%	0%
	45-54	32.437	36.515	37.049	14%	1%
	55+	22.764	27.717	29.665	30%	7%
Θεσσαλία	15-24	9.373	11.355	13.663	46%	20%
	25-34	50.918	46.134	44.828	-12%	-3%
	35-44	67.239	66.675	66.010	-2%	-1%
	45-54	73.557	82.128	77.680	6%	-5%
	55+	52.162	63.289	57.941	11%	-8%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	23.636	25.073	31.201	32%	24%
	25-34	126.150	128.446	126.228	0%	-2%
	35-44	187.775	179.001	176.666	-6%	-1%
	45-54	193.294	214.682	220.258	14%	3%
	55+	111.836	135.510	148.946	33%	10%
Κρήτη	15-24	11.792	9.812	14.165	20%	44%
	25-34	51.598	50.129	46.261	-10%	-8%
	35-44	76.167	67.786	65.337	-14%	-4%
	45-54	70.319	70.524	72.633	3%	3%
	55+	43.109	52.269	55.106	28%	5%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.445	6.628	8.327	12%	26%
	25-34	30.316	26.777	27.685	-9%	3%
	35-44	37.849	32.357	31.339	-17%	-3%
	45-54	34.697	35.257	37.426	8%	6%
	55+	22.665	25.088	27.252	20%	9%
Πελοπόννησος	15-24	4.861	7.515	7.471	54%	-1%
	25-34	36.827	38.234	37.553	2%	-2%
	35-44	57.402	52.984	50.720	-12%	-4%
	45-54	64.851	64.957	64.809	-0%	-0%
	55+	47.490	52.701	61.054	29%	16%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.082	8.113	8.408	19%	4%
	25-34	37.929	39.198	40.528	7%	3%
	35-44	57.861	54.642	55.016	-5%	1%
	45-54	56.595	61.163	63.009	11%	3%
	55+	34.701	45.964	48.001	38%	4%
Ελλάδα	15-24	151.415	168.637	192.597	27%	14%
	25-34	786.309	805.439	798.298	2%	-1%
	35-44	1.153.220	1.088.545	1.071.077	-7%	-2%
	45-54	1.133.493	1.226.273	1.233.545	9%	1%
	55+	686.593	851.739	897.942	31%	5%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (29%) και 35-44 ετών (26%) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (21%), 25-34 ετών (19%) και 15-24 ετών (5%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή ομάδα, 2023

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-6%, από 188 χιλ. το 2019 σε 177 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+32%, από 24 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), 25-34 ετών (+0,1%, από 126 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+14%, από 193 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+33%, από 112 χιλ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2023).

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+20%, από 17 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+15%, από 183 χιλ. το 2019 σε 210 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+32%, από 107 χιλ. το 2019 σε 141 χιλ. το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (-1%, από 111 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2023) και 35-44 ετών (-7%, από 176 χιλ. το 2019 σε 164 χιλ. το 2023) μείωση. Η εικόνα στην εστίαση είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (-12%, από 7 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+47%, από 6 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2023), 25-34 ετών (+3%, από 13 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2023), 35-44 ετών (+12%, από 9 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+75%, από 4 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2023). Στα καταλύματα η εικόνα είναι θετική: 15-24 ετών (+1.065%, από 115 απασχολούμενους το 2019 σε 1.336 απασχολούμενους το 2023), 25-34 ετών (+72%, από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023), 35-44 ετών (+18%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+31%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+23%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023 η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 25-34 ετών (-2%, από 128 χιλ. το 2022 σε 126 χιλ. το 2023) και 35-44 ετών (-1%, από 179 χιλ. το 2022 σε 177 χιλ. το 2023) να σημειώνουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (+24%, από 25 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+3%, από 215 χιλ. το 2022 σε 220 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+10%, από 136 χιλ. το 2022 σε 149 χιλ. το 2023) αύξηση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+21%, από 17 χιλ. το 2022 σε 21 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+3%, από 203 χιλ. το 2022 σε 210 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+12%, από 126 χιλ. το 2022 σε 141 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (-3%, από 113 χιλ. το 2022 σε 109 χιλ. το 2023) και 25-34 ετών (-1%, από 165 χιλ. το 2022 σε 163 χιλ. το 2023) μείωση.

2022 σε 164 χιλ. το 2023) μείωση. Η εικόνα στην εστίαση είναι επίσης μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+25%, από 7 χιλ. το 2022 σε 9 χιλ. το 2023), 25-34 ετών (+5%, από 13 χιλ. το 2022 σε 14 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (+1%, από 7 χιλ. το 2022 σε 7 χιλ. το 2023) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (-0,3%, από 11 χιλ. το 2022 σε 11 χιλ. το 2023) και 45-54 ετών (-26%, από 9 χιλ. το 2022 σε 6 χιλ. το 2023) μείωση. Παρόμοια είναι η εικόνα και στα καταλύματα: 15-24 ετών (+86%, από 717 απασχολούμενους το 2022 σε 1.336 απασχολούμενους το 2023), 25-34 ετών (+54%, από 2 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023), 35-44 ετών (-19%, από 3 χιλ. το 2022 σε 2 χιλ. το 2023), 45-54 ετών (+28%, από 3 χιλ. το 2022 σε 4 χιλ. το 2023) και 55+ ετών (-45%, από 2 χιλ. το 2022 σε 1 χιλ. το 2023).

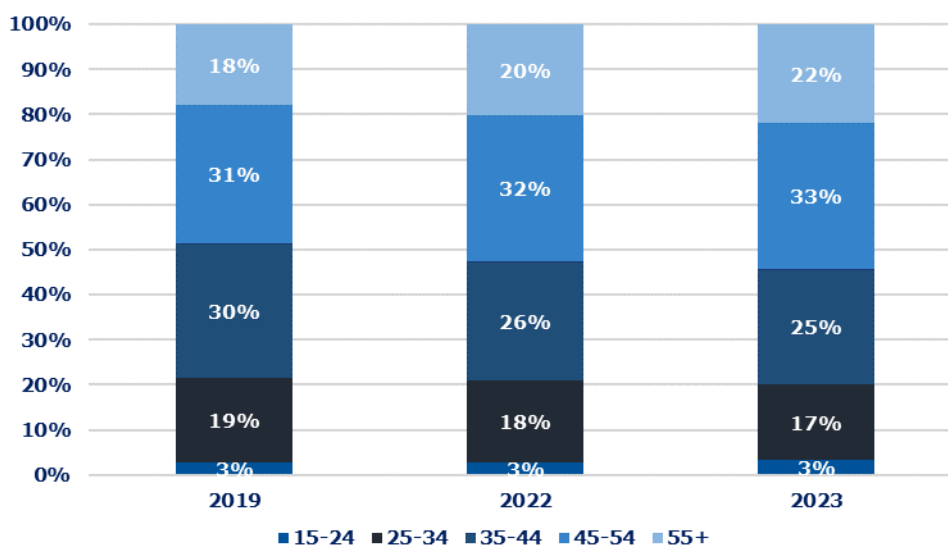
Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2023

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Λοιποί κλάδοι	15-24	17.370	17.132	20.814	20%	21%
	25-34	111.054	113.366	109.439	-1%	-3%
	35-44	176.286	165.356	163.639	-7%	-1%
	45-54	182.827	202.771	209.694	15%	3%
	55+	106.713	126.038	140.536	32%	12%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	6.151	7.224	9.050	47%	25%
	25-34	13.321	13.091	13.735	3%	5%
	35-44	9.416	10.627	10.591	12%	-0%
	45-54	7.350	8.714	6.478	-12%	-26%
	55+	4.017	6.999	7.048	75%	1%
Καταλύματα	15-24	115	717	1.336	1.065%	86%
	25-34	1.775	1.989	3.055	72%	54%
	35-44	2.073	3.018	2.436	18%	-19%
	45-54	3.117	3.198	4.086	31%	28%
	55+	1.107	2.473	1.362	23%	-45%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	23.636	25.073	31.201	32%	24%
	25-34	126.150	128.446	126.228	0%	-2%
	35-44	187.775	179.001	176.666	-6%	-1%
	45-54	193.294	214.682	220.258	14%	3%
	55+	111.836	135.510	148.946	33%	10%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 31% το 2019 σε 33% το 2023) και 35-44 ετών (από 30% το 2019 σε 25% το 2023) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (από 18% το 2019 σε 22% το 2023) και 25-34 ετών (από 19% το 2019 σε 17% το 2023). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (3% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο).

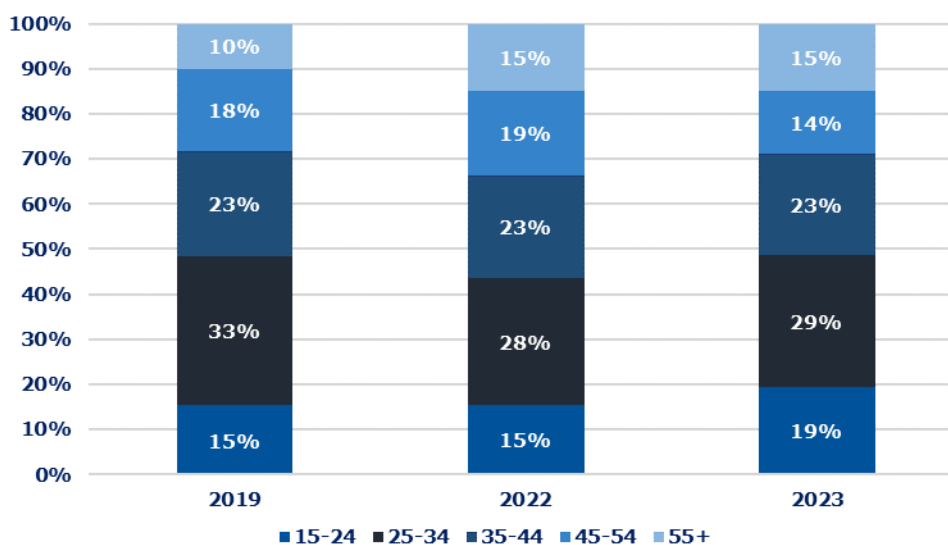
Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 33% το 2019 σε 29% το 2023) και ακολουθούν οι ηλικίες 35-44 ετών (23% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο), 45-54 ετών (18% το 2019 σε 14% το 2023), 15-24 ετών (από 15% το 2019 σε 19% το 2023) και 55+ ετών (από 10% το 2019 σε 15% το 2023).

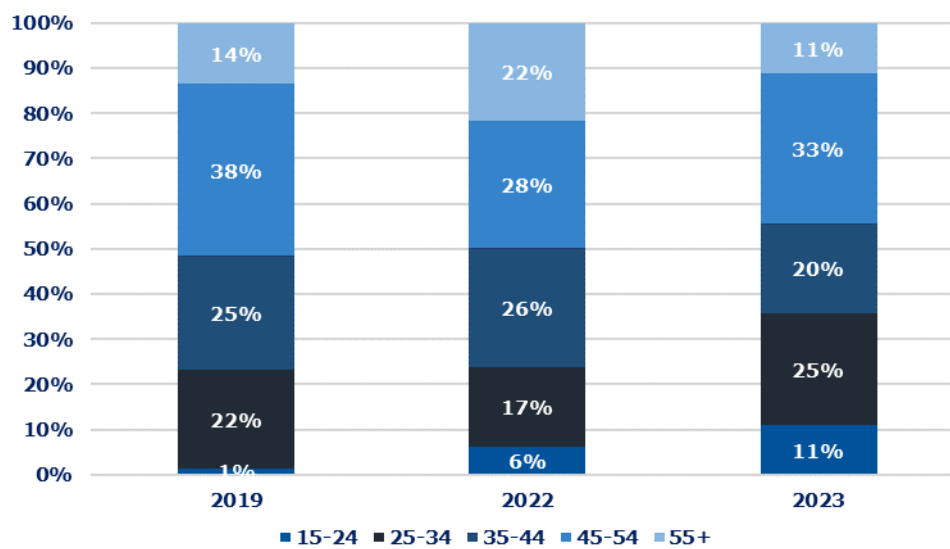
Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 38% το 2019 σε 33% το 2023), 25-34 ετών (από 22% το 2019 σε 25% το 2023), 35-44 ετών (από 25% το 2019 σε 20% το 2023), 55+ ετών (από 14% το 2019 σε 11% το 2023) και 15-24 ετών (από 1% το 2019 σε 11% το 2023).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η εστίαση προσφέρει μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι και τα καταλύματα.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση κατά -36% (από 819 χιλ. το 2019 σε 522 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (+19%, από 11 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-45%, από 294 χιλ. το 2019 σε 162 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-27%, από 157 χιλ. το 2019 σε 115 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-33%, από 58 χιλ. το 2019 σε 38 χιλ. το 2023), Κρήτης (-8%, από 33 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-26%, από 41 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-60%, από 68 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-42%, από 40 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-18%, από 29 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-11%, από 22 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-33%, από 28 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-52%, από 21 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-48%, από 16 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -11% (από 588 χιλ. το 2022 σε 522 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την Ήπειρο (+8%, από 18 χιλ. το 2022 σε 20 χιλ. το 2023) και τα Ιόνια Νησιά (+18%, από 11 χιλ. το 2022 σε 13 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-7%, από 175 χιλ. το 2022 σε 162 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 117 χιλ. το 2022 σε 115 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-27%, από 52 χιλ. το 2022 σε 38 χιλ. το 2023), Κρήτης (-11%, από 34 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17%, από 37 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-21%, από 35 χιλ. το 2022 σε 28 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-29%, από 33 χιλ. το 2022 σε 24 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-24%, από 31 χιλ. το 2022 σε 24 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 19 χιλ. το 2022 σε 19 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-33%, από 15 χιλ. το 2022 σε 10 χιλ. το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-14%, από 10 χιλ. το 2022 σε 8 χιλ. το 2023).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2023, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (7%), Αττικής (9%), Βορείου Αιγαίου (10%), Δυτικής Ελλάδας (10%), Στερεάς Ελλάδας (10%) και Πελοποννήσου (10%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (17%), Ιονίων Νήσων (15%), Ηπείρου (14%), Κεντρικής Μακεδονίας (14%), Θεσσαλίας (13%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (12%) και Κρήτης (11%).

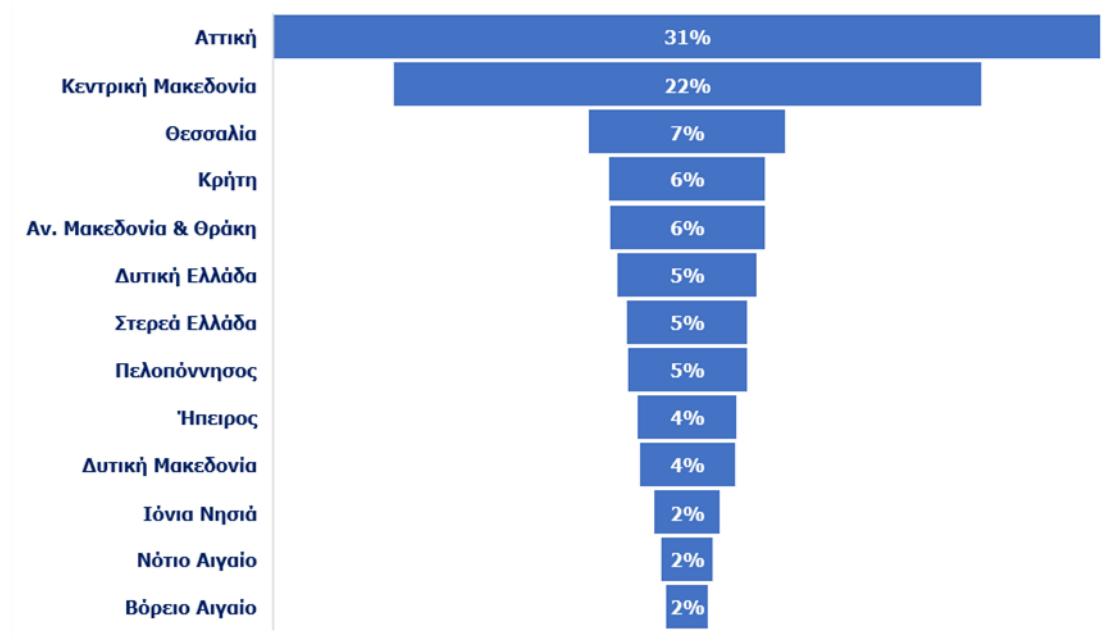
Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019		2022		2023		%Δ	
	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2019-2023	2022-2023
Αττική	294	17%	175	10%	162	9%	-45%	-7%
Κεντρική Μακεδονία	157	20%	117	15%	115	14%	-27%	-2%
Θεσσαλία	58	19%	52	16%	38	13%	-33%	-27%
Κρήτη	33	12%	34	12%	31	11%	-8%	-11%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41	16%	37	15%	31	12%	-26%	-17%
Δυτική Ελλάδα	68	24%	35	13%	28	10%	-60%	-21%
Στερεά Ελλάδα	40	17%	33	14%	24	10%	-42%	-29%
Πελοπόννησος	29	12%	31	13%	24	10%	-18%	-24%
Ήπειρος	22	16%	18	13%	20	14%	-11%	8%
Δυτική Μακεδονία	28	25%	19	13%	19	17%	-33%	-1%
Ιόνια Νησιά	11	12%	11	13%	13	15%	19%	18%
Νότιο Αιγαίο	21	14%	15	11%	10	7%	-52%	-33%
Βόρειο Αιγαίο	16	18%	10	11%	8	10%	-48%	-14%
Σύνολο	819	17%	588	12%	522	11%	-36%	-11%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (31%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (22%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Ηπείρου (4%), Δυτικής Μακεδονίας (4%), Ιονίων Νήσων (2%), Νοτίου Αιγαίου (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι καταγράφει το 22% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -27% (από 157 χιλ. το 2019 σε 115 χιλ. το 2023) ενώ την περίοδο 2022-2023 μείωση κατά -2% (από 117 χιλ. το 2022 σε 115 χιλ. το 2023). Παράλληλα, εμφανίζει το 2023 και το 3^ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (14%) στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2023

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό⁵ Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	294	470	590	736	177	2.267
	Δωμάτια	36.358	38.232	21.049	18.495	2.694	116.828
	Κλίνες	76.171	77.624	41.437	35.448	5.331	236.011
Κρήτη	Μονάδες	165	361	419	534	164	1.643
	Δωμάτια	26.987	33.809	17.753	17.168	3.830	99.547
	Κλίνες	57.484	67.143	33.712	30.844	7.403	196.586
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	81	178	284	401	71	1.015
	Δωμάτια	11.945	14.191	13.806	12.010	1.482	53.434
	Κλίνες	24.747	28.511	27.497	23.345	2.898	106.998
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	68	142	298	293	335	1.136
	Δωμάτια	10.322	10.368	10.172	7.541	7.093	45.496
	Κλίνες	21.844	20.830	20.756	15.045	14.248	92.723
Αττική	Μονάδες	57	140	169	224	108	698
	Δωμάτια	8.665	10.136	7.081	6.721	2.224	34.827
	Κλίνες	16.877	19.703	13.556	12.408	4.854	67.398
Πελοπόννησος	Μονάδες	36	148	241	197	58	680
	Δωμάτια	3.489	5.125	6.417	4.162	750	19.943
	Κλίνες	7.802	10.319	12.645	7.902	1.466	40.134
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	7	54	162	223	47	493
	Δωμάτια	642	3.742	4.494	4.991	767	14.636
	Κλίνες	1.419	7.683	8.774	9.445	1.457	28.778
Θεσσαλία	Μονάδες	29	118	144	178	63	532
	Δωμάτια	1.672	4.019	3.764	3.934	1.082	14.471
	Κλίνες	3.492	8.024	7.350	7.609	2.221	28.696
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	38	137	148	41	374
	Δωμάτια	1.060	2.091	4.724	3.331	715	11.921
	Κλίνες	2.127	4.137	9.244	6.280	1.355	23.143
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	14	35	129	141	64	383
	Δωμάτια	1.316	2.091	4.033	2.948	1.024	11.412
	Κλίνες	2.728	4.333	7.982	5.812	1.922	22.777
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	7	48	108	88	21	272
	Δωμάτια	1.500	2.837	3.262	2.045	267	9.911
	Κλίνες	3.206	5.719	6.285	3.926	522	19.658
Ήπειρος	Μονάδες	20	99	178	119	18	434
	Δωμάτια	1.541	1.797	3.662	1.993	293	9.286
	Κλίνες	3.262	3.868	7.453	3.878	565	19.026
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	4	15	60	31	10	120
	Δωμάτια	99	375	1.375	640	188	2.677
	Κλίνες	219	807	2.921	1.387	486	5.820
Σύνολο	Μονάδες	792	1.846	2.919	3.313	1.177	10.047
	Δωμάτια	105.596	128.813	101.592	85.979	22.409	444.389
	Κλίνες	221.378	258.701	199.612	163.329	44.728	887.748

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁵ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΕΕΕ.

Η Ελλάδα το 2023 διέθετε 10.047 ξενοδοχειακές μονάδες με 444.389 δωμάτια και 887.748 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 67% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.759 ξενοδοχειακές μονάδες).

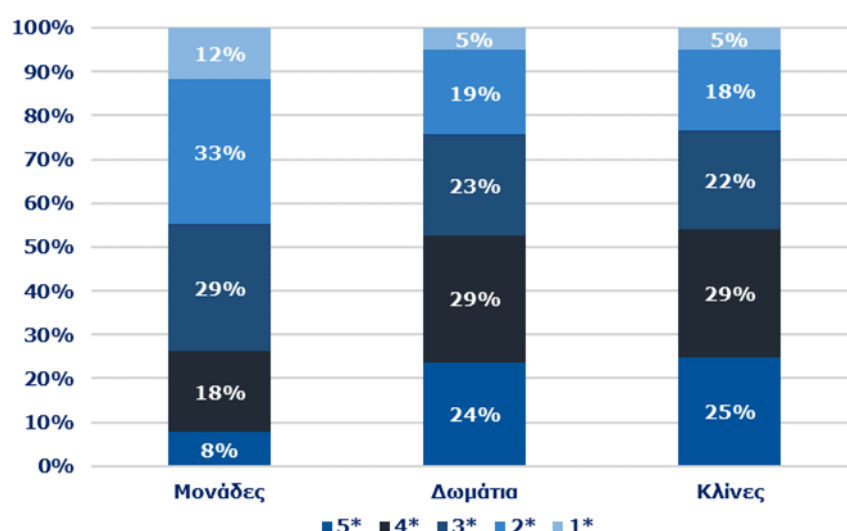
Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (33%) και 3* (29%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (8%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (18%) και 1* (12%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 24%, 4* το 29%, 3* το 23%, 2* το 19% και 1* μόλις το 5%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 25%, 4* το 29%, 3* το 22%, 2* το 18% και 1* το 5%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 8% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 24% των δωματίων και το 25% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (37%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 58% του συνόλου.

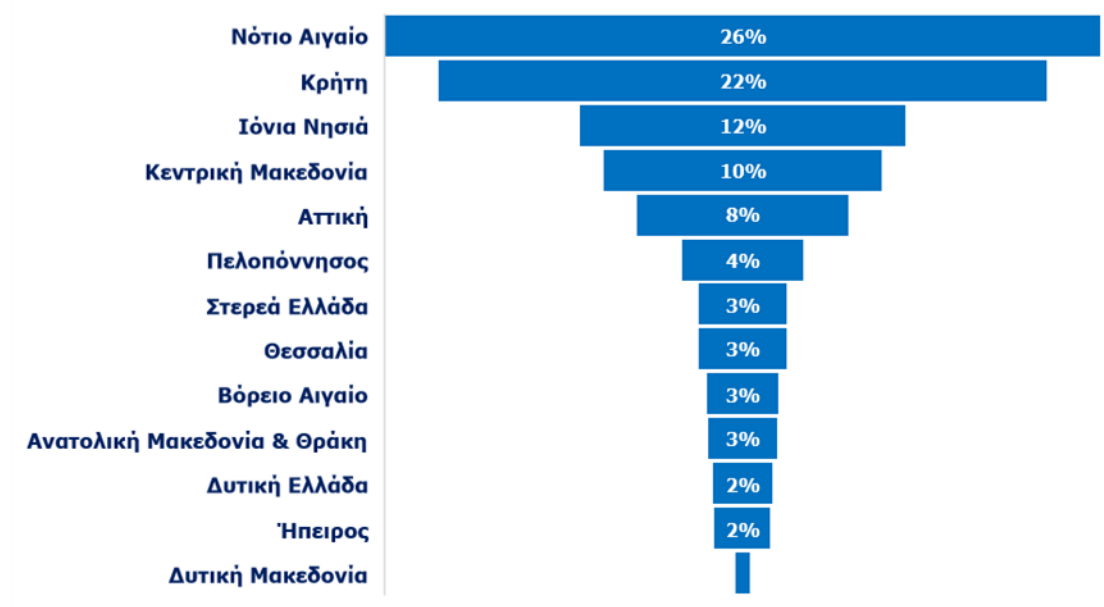
Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

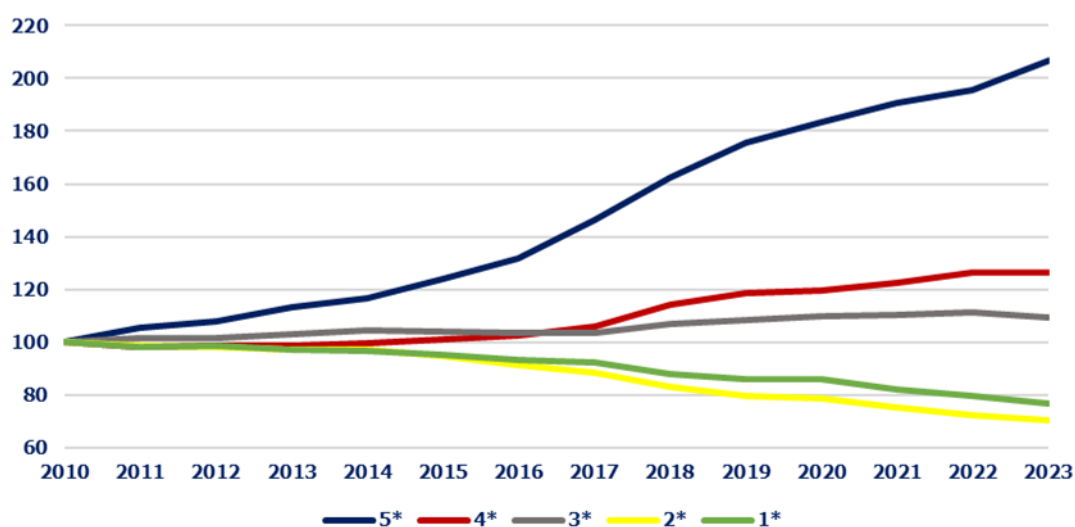
Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν και το 2023 το 79% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2023

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2023, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+107%), 4* (+26%) και 3* (+9%) και μείωση στα 2* (-30%) και 1* (-23%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2023 το 11% των μονάδων, το 10% των δωματίων και το 11% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.136 μονάδες με 45.496 δωμάτια και 92.723 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

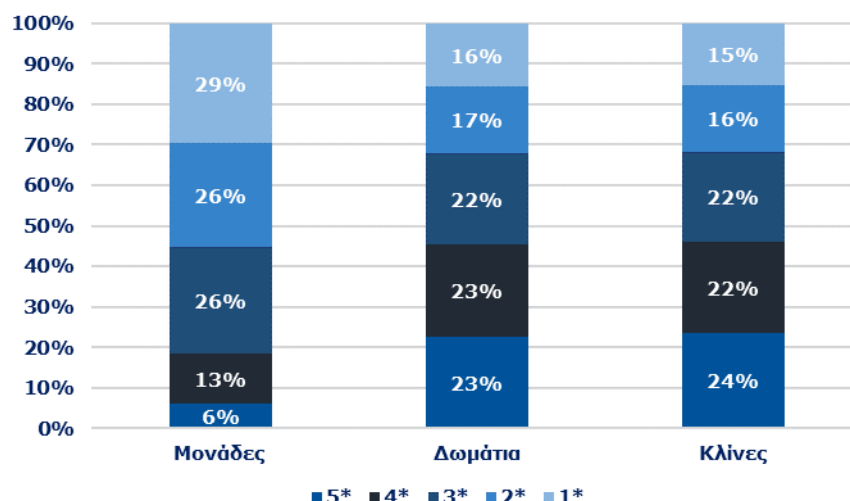
Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Χαλκιδικής	Μονάδες	43	63	104	136	155	501
	Δωμάτια	7.249	5.917	4.177	3.408	3.389	24.140
	Κλίνες	15.884	11.820	8.492	6.648	6.570	49.414
Πιερίας	Μονάδες	4	26	73	108	141	352
	Δωμάτια	598	1.497	1.993	2.774	2.782	9.644
	Κλίνες	1.250	3.307	4.170	5.605	5.773	20.105
Θεσσαλονίκης	Μονάδες	21	35	43	20	28	147
	Δωμάτια	2.475	2.278	2.209	681	730	8.373
	Κλίνες	4.710	4.235	4.311	1.292	1.501	16.049
Πέλλας	Μονάδες	0	9	30	15	8	62
	Δωμάτια	0	272	622	265	152	1.311
	Κλίνες	0	563	1.298	585	309	2.755
Σερρών	Μονάδες	0	5	20	5	1	31
	Δωμάτια	0	290	569	131	4	994
	Κλίνες	0	689	1.192	245	9	2.135
Ημαθίας	Μονάδες	0	3	20	5	0	28
	Δωμάτια	0	74	392	147	0	613
	Κλίνες	0	146	860	278	0	1.284
Κιλκίς	Μονάδες	0	1	8	4	2	15
	Δωμάτια	0	40	210	135	36	421
	Κλίνες	0	70	433	392	86	981
Σύνολο	Μονάδες	68	142	298	293	335	1.136
	Δωμάτια	10.322	10.368	10.172	7.541	7.093	45.496
	Κλίνες	21.844	20.830	20.756	15.045	14.248	92.723

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 1* (29%), 2* (26%) και 3* (26%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 4* (13%) και 5* (6%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανομημένη, 5* (23%), 4* (23%), 3* (22%), 2* (17%) και 1* (16%). Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (24%), 4* (22%), 3* (22%), 2* (16%) και 1* (15%).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι τα 5*, παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 23% των δωματίων και το 24% των κλινών.

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2023

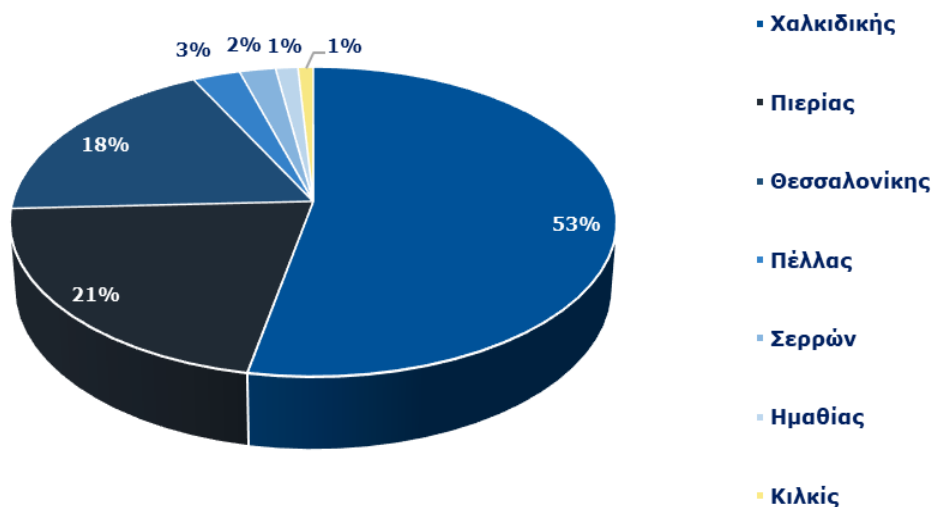

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσωπεύει το 53% των δωματίων της Περιφέρειας με 501 μονάδες, 24.140 δωμάτια και 49.414 κλίνες,
- Η Ενότητα Πιερίας διαθέτει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 352 μονάδες, 9.644 δωμάτια και 20.105 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσσαλονίκης αντιπροσωπεύει το 18% του δυναμικού της Περιφέρειας με 147 μονάδες, 8.373 δωμάτια και 16.049 κλίνες,
- Η Ενότητα Πέλλας διαθέτει το 3% του δυναμικού με 62 μονάδες, 1.311 δωμάτια και 2.755 κλίνες,
- Η Ενότητα Σερρών διαθέτει το 2% του δυναμικού με 31 μονάδες, 994 δωμάτια και 2.135 κλίνες,
- Η Ενότητα Ημαθίας διαθέτει το 1% του δυναμικού με 28 μονάδες, 613 δωμάτια και 1.284 κλίνες και
- Η Ενότητα Κιλκίς διαθέτει το 1% του δυναμικού με 15 μονάδες, 421 δωμάτια και 981 κλίνες.

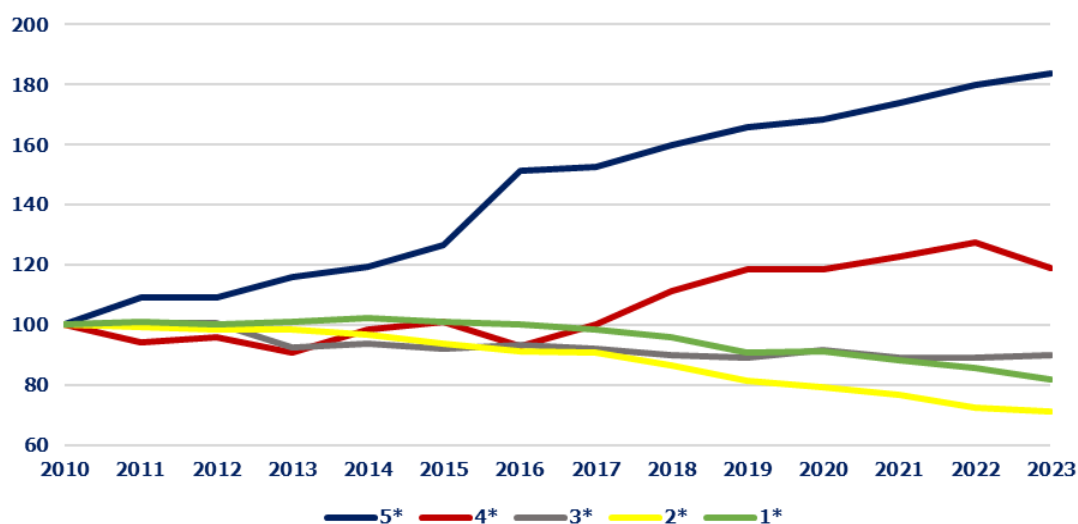
Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2010-2023, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+84%) και 4* (+19%) και μείωση στα 3* (-10%), 2* (-29%) και 1* (-18%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (2010=100), 2010-2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

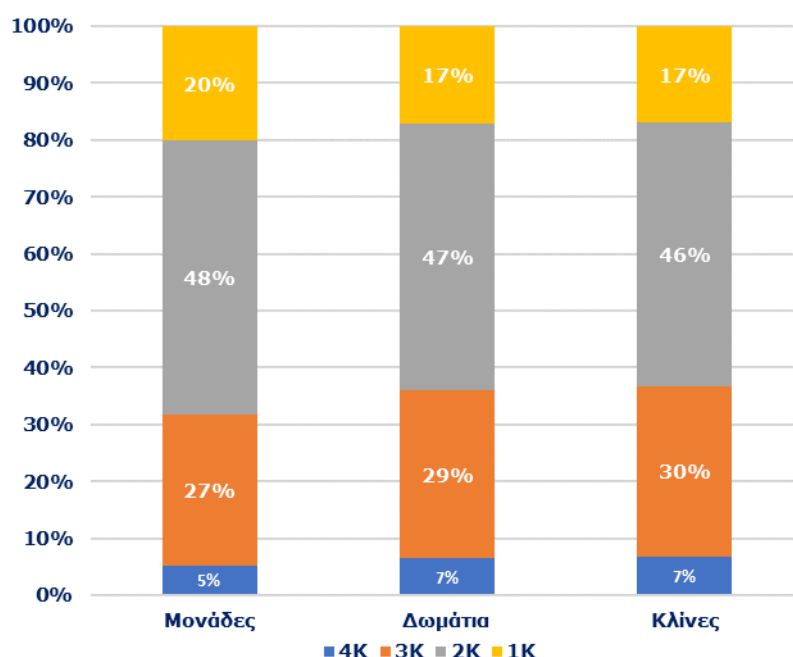
Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	Μονάδες	1.472	7.373	13.349	5.602	27.796
	Δωμάτια	12.209	55.134	87.650	32.217	187.210
	Κλίνες	29.832	129.949	201.730	73.528	435.039

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2K (48%), 3K (27%) και 1K (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%). Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (29%), 2K (47%) και 1K (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (30%), 2K (46%) και 1K (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4K δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

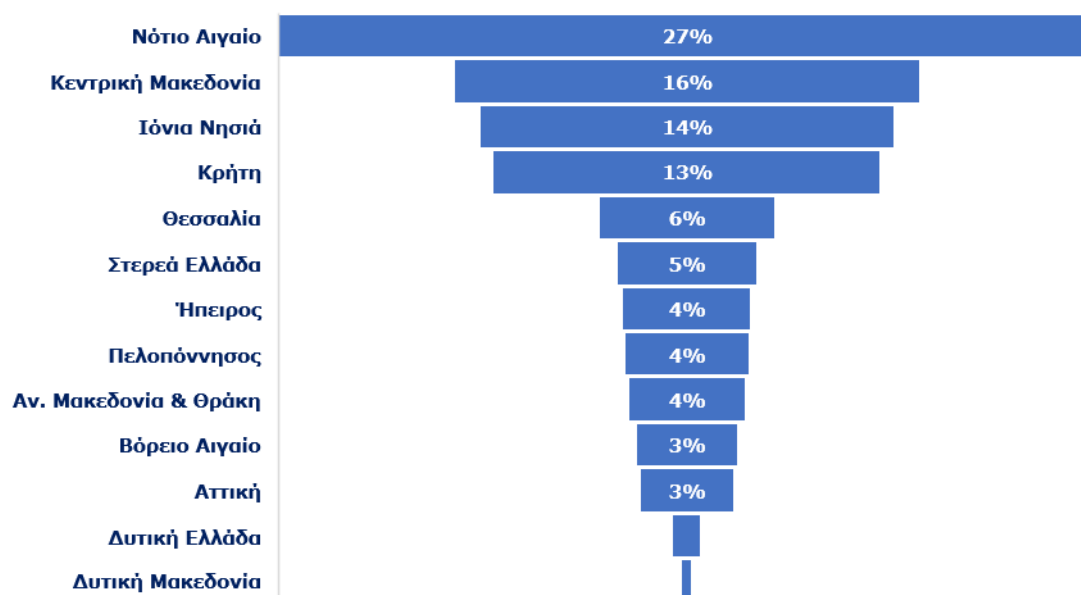
Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4K έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4K. Ενώ οι Περιφέρειες με την

μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 15% των μονάδων, το 16% των δωματίων και το 16% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 4.065 μονάδες με 29.061 δωμάτια και 68.287 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

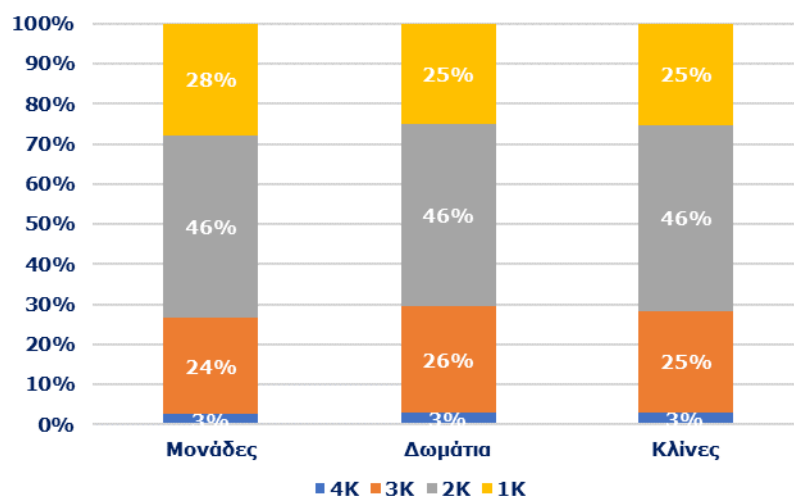
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ						
Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Χαλκιδικής	Μονάδες	61	615	1.080	556	2.312
	Δωμάτια	516	4.320	7.066	3.206	15.108
	Κλίνες	1.325	10.181	17.222	7.634	36.362
Πιερίας	Μονάδες	7	184	458	448	1.097
	Δωμάτια	61	1.875	3.859	3.246	9.041
	Κλίνες	131	3.785	8.904	7.547	20.367
Θεσσαλονίκης	Μονάδες	12	105	282	121	520
	Δωμάτια	127	1.055	2.137	790	4.109
	Κλίνες	324	2.254	5.158	2.015	9.751
Πέλλας	Μονάδες	8	55	32	2	97
	Δωμάτια	51	324	161	10	546
	Κλίνες	119	733	351	20	1.223
Ημαθίας	Μονάδες	12	8	2	1	23
	Δωμάτια	89	45	14	3	151
	Κλίνες	197	106	33	9	345
Σερρών	Μονάδες	2	9	1	0	12
	Δωμάτια	17	62	4	0	83
	Κλίνες	32	138	8	0	178
Κιλκίς	Μονάδες	1	1	2	0	4
	Δωμάτια	8	7	8	0	23
	Κλίνες	16	14	31	0	61
Σύνολο	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2K (46%), 1K (28%) και 3K (24%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (3%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (3%), 3K (26%), 2K (46%) και 1K (25%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (3%), 3K (25%), 2K (46%) και 1K (25%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019

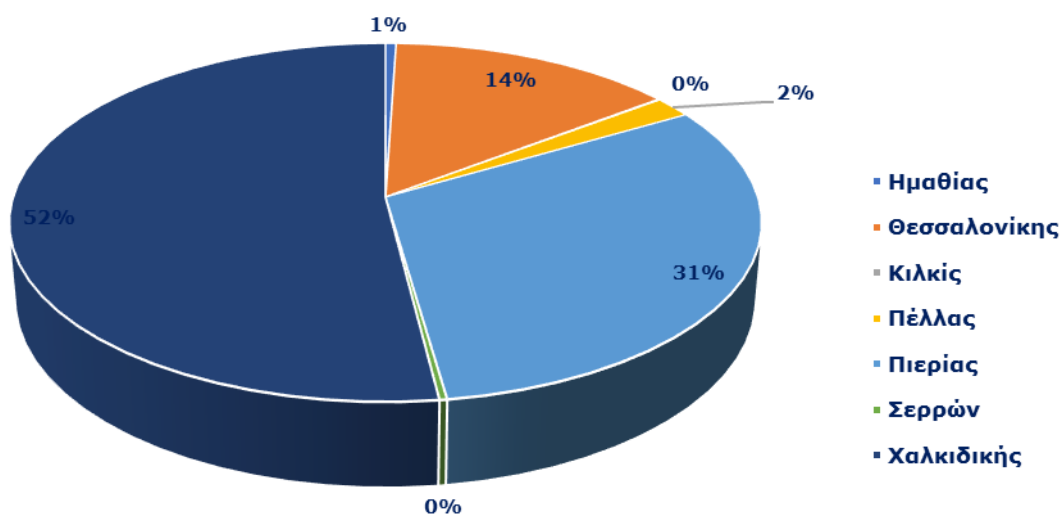

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσωπεύει το 52% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 2.312 μονάδες, 15.108 δωμάτια και 36.362 κλίνες,
- Η Ενότητα Πιερίας διαθέτει το 31% του δυναμικού της Περιφέρειας με 1.097 μονάδες, 9.041 δωμάτια και 20.367 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσσαλονίκης αντιπροσωπεύει το 14% του δυναμικού της Περιφέρειας με 520 μονάδες, 4.109 δωμάτια και 9.751 κλίνες,
- Η Ενότητα Πέλλας διαθέτει το 2% του δυναμικού με 97 μονάδες, 546 δωμάτια και 1.223 κλίνες,
- Η Ενότητα Ημαθίας διαθέτει το 1% του δυναμικού με 23 μονάδες, 151 δωμάτια και 345 κλίνες,
- Η Ενότητα Σερρών διαθέτει το 0,3% του δυναμικού με 12 μονάδες, 83 δωμάτια και 178 κλίνες και
- Η Ενότητα Κιλκίς διαθέτει το 0,1% του δυναμικού με 4 μονάδες, 23 δωμάτια και 61 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

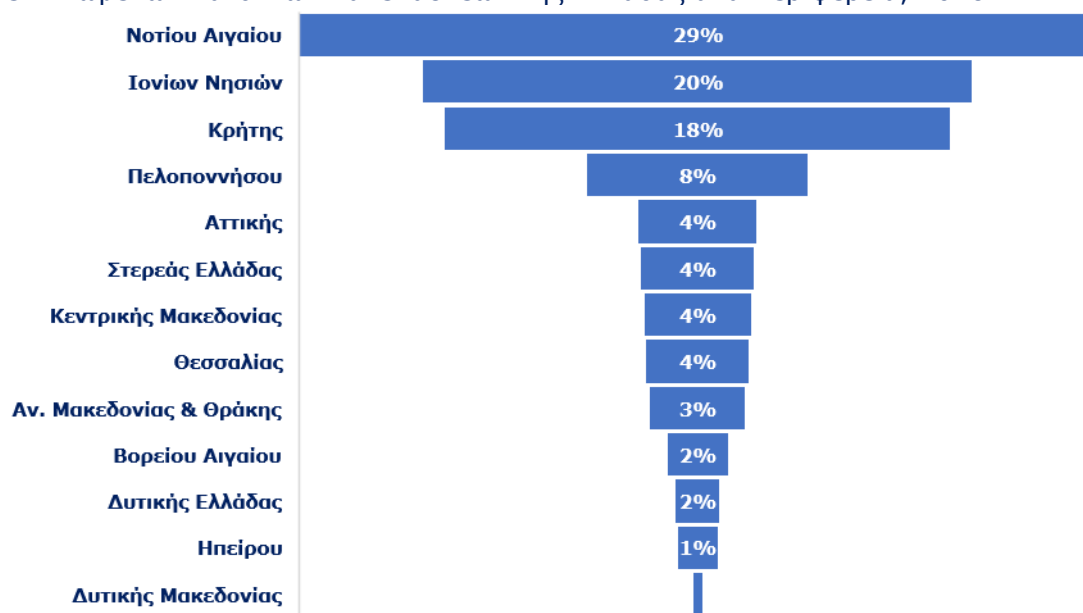
Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	11.415	17.300	90.910

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 411 μονάδες με 672 δωμάτια και 3.445 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

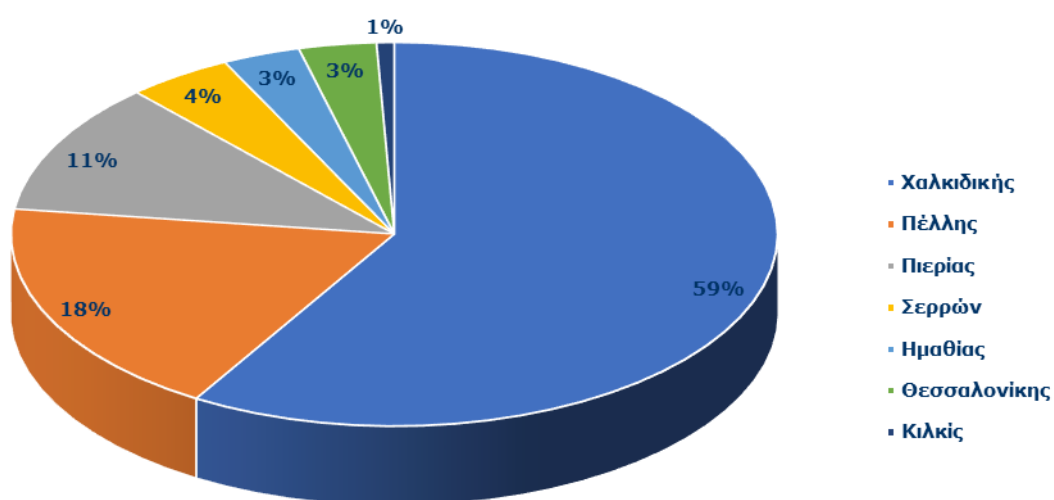
Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Χαλκιδικής	308	394	2.340
Πέλλης	31	124	427
Πιερίας	32	75	297
Σερρών	12	30	128
Ημαθίας	7	22	73
Θεσσαλονίκης	19	22	159
Κιλκίς	2	5	21
Σύνολο	411	672	3.445

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσώπευε το 59% του δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας με 308 μονάδες, 394 δωμάτια και 2.340 κλίνες,
- Η Ενότητα Πέλλας διαθέτει το 18% του δυναμικού της Περιφέρειας με 31 μονάδες, 124 δωμάτια και 427 κλίνες,
- Η Ενότητα Πιερίας αντιπροσώπευε το 11% του δυναμικού της Περιφέρειας με 32 μονάδες, 75 δωμάτια και 297 κλίνες,
- Η Ενότητα Σερρών διαθέτει το 4% του δυναμικού με 12 μονάδες, 30 δωμάτια και 128 κλίνες,
- Η Ενότητα Ημαθίας διαθέτει το 3% του δυναμικού με 7 μονάδες, 22 δωμάτια και 73 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσσαλονίκης διαθέτει το 3% του δυναμικού με 19 μονάδες, 22 δωμάτια και 159 κλίνες και
- Η Ενότητα Κιλκίς διαθέτει το 1% του δυναμικού με 2 μονάδες, 5 δωμάτια και 21 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSET Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2011-2021

2.4.1 Κύριες και Δευτερεύουσες κατοικίες στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία δημοσιευμένη απογραφή κατοικιών, που διενεργήθηκε το 2021, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κανονικών κατοικιών της κατά +4% (από 6.371.901 το 2011 σε 6.596.757 το 2021). Σε απόλυτες τιμές, οι υψηλότερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+44.078 κατοικίες ή +2%), Κρήτης (+27.477 ή +7%), Κεντρικής Μακεδονίας (+23.353 κατοικίες ή +2%) και Δυτικής Ελλάδας (+22.786 κατοικίες ή +6%). Σε ότι αφορά τις κενές κατοικίες η αύξηση ανήλθε σε μόλις 1% (από 2,2 εκατ. το 2011 σε 2,3 εκατ. το 2021) ενώ σημαντικά υψηλότερη ήταν η αύξηση στις εξοχικές και δευτερεύουσες κατοικίες (+10%, από 1,4 εκατ. το 2011 σε 1,5 εκατ. το 2021). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες αντιπροσώπευαν το 35% του συνόλου των κανονικών κατοικιών για το 2021 εκ των οποίων το 22% ήταν εξοχικές ή δευτερεύουσες κατοικίες.

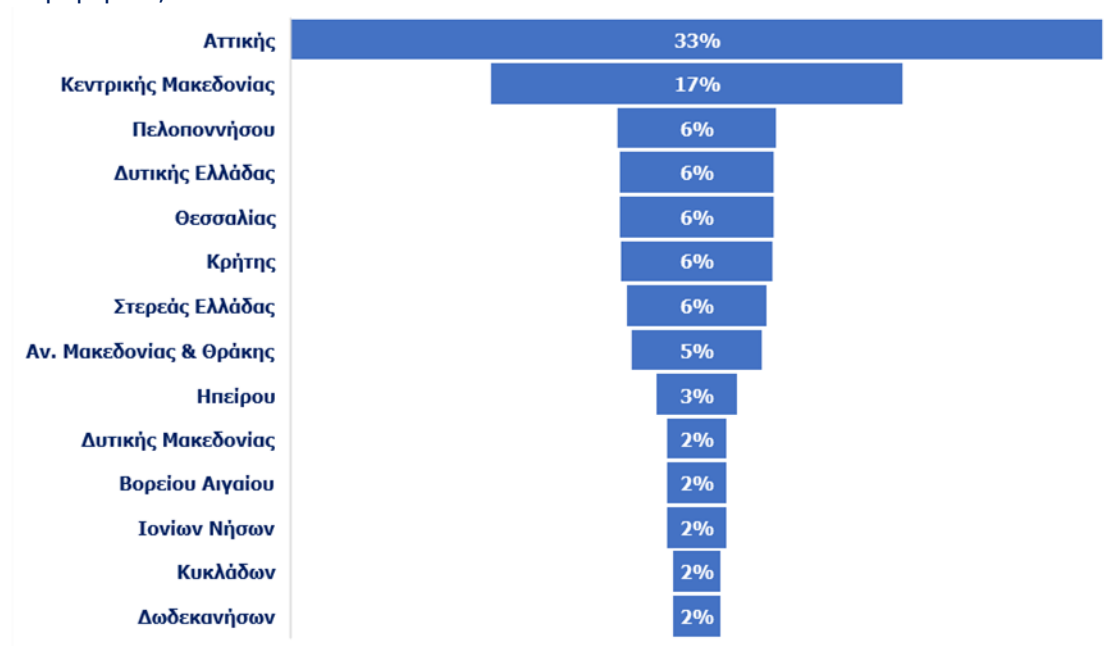
Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011-2021

Περιφέρεια	Κανονικές κατοικίες 2021	Κενές κατοικίες 2021	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες 2021	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου 2021	%Δ Κανονικών κατοικιών 2011-2021	%Δ Κενών 2011-2021	%Δ Εξοχικών & Δευτερεύουσων κατοικιών 2011-2021
Αττικής	2.162.821	526.159	270.845	13%	2%	-14%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.097.595	363.690	224.922	20%	2%	1%	12%
Πελοποννήσου	426.076	209.457	167.707	39%	4%	6%	13%
Δυτικής Ελλάδας	411.577	155.271	114.110	28%	6%	5%	13%
Θεσσαλίας	410.764	139.738	101.180	25%	4%	5%	15%
Κρήτης	408.720	159.129	95.360	23%	7%	14%	17%
Στερεάς Ελλάδας	376.580	173.443	137.556	37%	5%	10%	19%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	349.748	120.603	75.873	22%	3%	14%	17%
Ηπείρου	217.590	85.453	62.648	29%	6%	12%	17%
Δυτικής Μακεδονίας	160.986	60.329	36.997	23%	1%	9%	9%
Βορείου Αιγαίου	160.789	79.575	56.970	35%	6%	11%	13%
Ιονίων Νήσων	159.370	77.502	51.953	33%	-0%	-3%	19%
Κυκλάδων	127.339	78.978	59.203	46%	11%	16%	16%
Δωδεκάνησα	126.802	48.295	28.420	22%	10%	7%	18%
Ελλάδα	6.596.757	2.277.622	1.483.744	22%	4%	1%	10%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

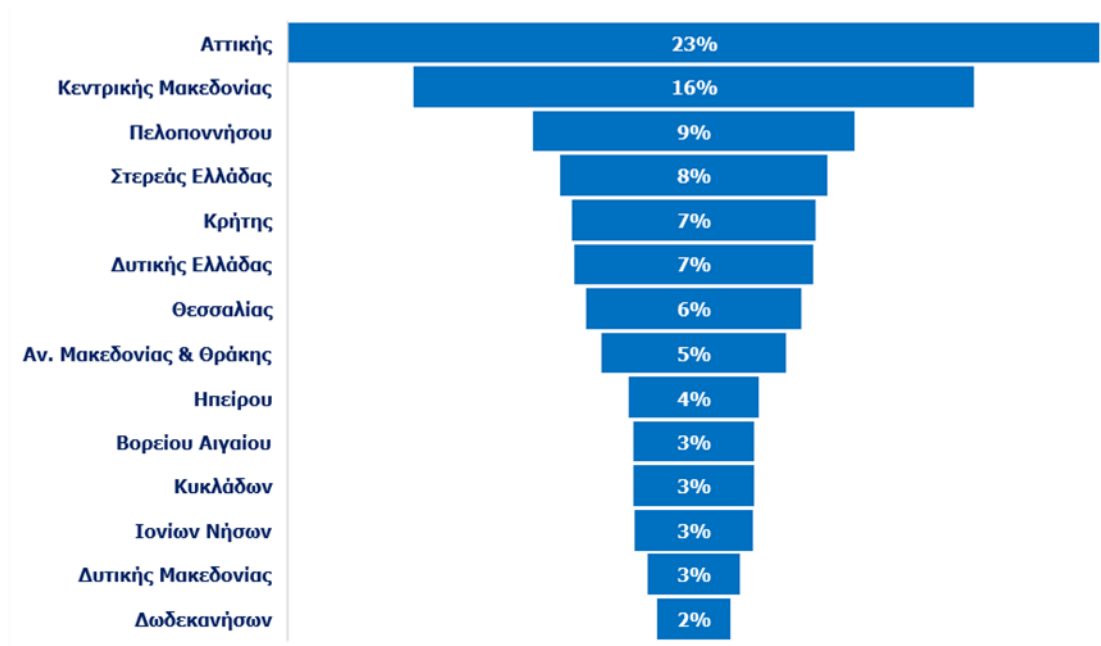
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κανονικών κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής (33%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%) αντιπροσώπευαν για το 2021 το 49% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κανονικών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

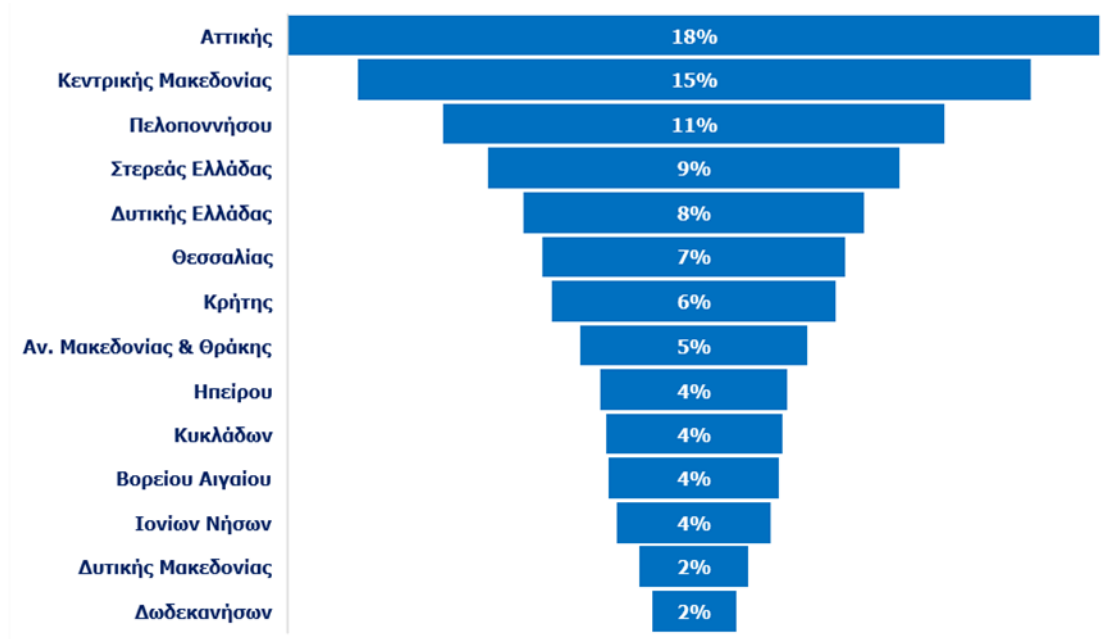
Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (18%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 45% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

2.4.2 Κύριες και Δευτερεύουσες κατοικίες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2021 το 17% των κανονικών κατοικιών, το 16% των κενών και το 15% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών. Ειδικότερα, την περίοδο 2011-2021 οι κανονικές κατοικίες εμφάνισαν αύξηση κατά +2% (από 1,1 εκατ. το 2011 σε 1,1 εκατ. το 2021), οι κενές αύξηση κατά +1% (από 361 χιλ. το 2011 σε 364 χιλ. το 2021) και οι εξοχικές και δευτερεύουσες κατοικίες επίσης αύξηση κατά +12% (από 200 χιλ. το 2011 σε 225 χιλ. το 2021).

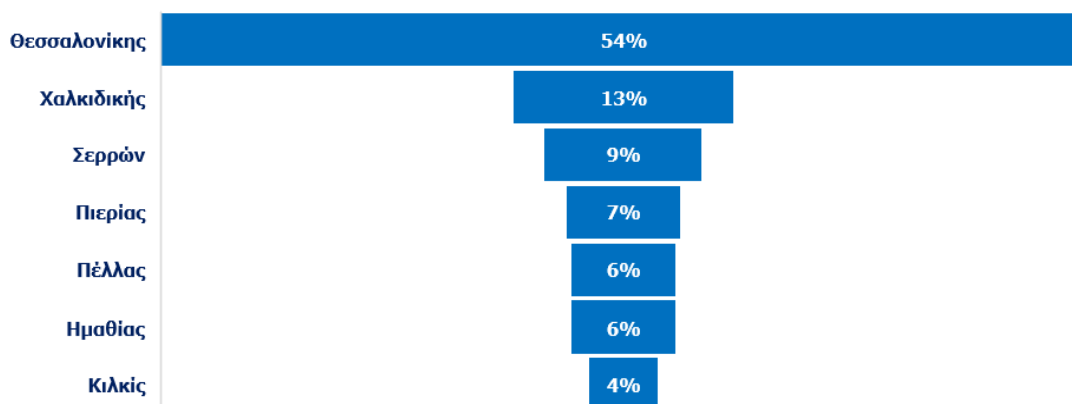
Πίνακας 25: Δυναμικό κύριων και δευτερεύουσων κατοικιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2011-2021

Περιφερειακή Ενότητα	Κανονικές κατοικίες 2021	Κενές κατοικίες 2021	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες 2021	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου 2021	%Δ Κανονικών κατοικιών 2011-2021	%Δ Κενών 2011-2021	%Δ Εξοχικών & Δευτερεύουσων κατοικιών 2011-2021
Θεσσαλονίκης	597.566	140.452	63.131	11%	2%	-12%	-7%
Χαλκιδικής	142.742	102.789	81.747	57%	1%	2%	20%
Σερρών	102.412	39.009	27.464	27%	5%	35%	45%
Πιερίας	73.935	28.575	21.177	29%	4%	10%	14%
Πέλλας	68.023	19.027	11.209	16%	2%	18%	20%
Ημαθίας	67.771	17.121	8.829	13%	3%	6%	-0%
Κιλκίς	45.146	16.717	11.365	25%	2%	21%	33%
Κεντρική Μακεδονία	1.097.595	363.690	224.922	20%	2%	1%	12%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

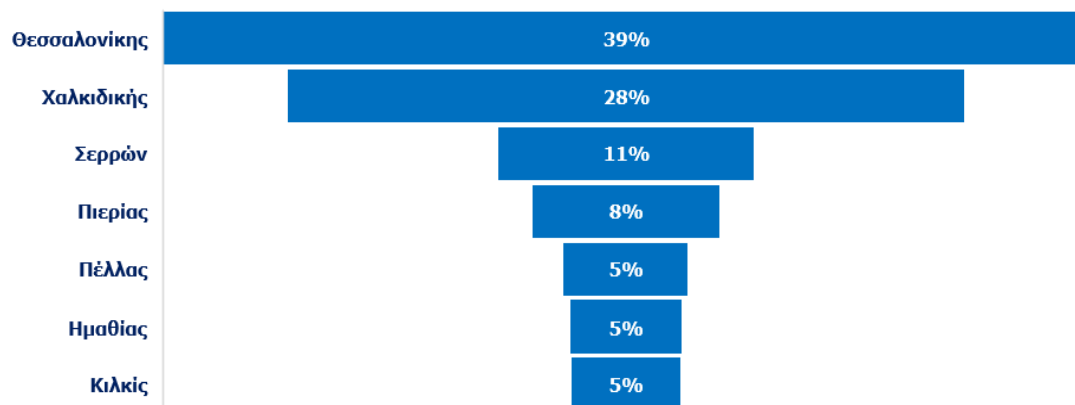
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κανονικών κατοικιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία για το 2021 βρίσκεται στην Ενότητα Θεσσαλονίκης (54%) και ακολουθούν οι Ενότητες Χαλκιδικής (13%), Σερρών (9%), Πιερίας (7%), Πέλλας και Ημαθίας με 6% αντίστοιχα και Κιλκίς (4%).

Διάγραμμα 40: Ποσοστιαία κατανομή των κανονικών κατοικιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

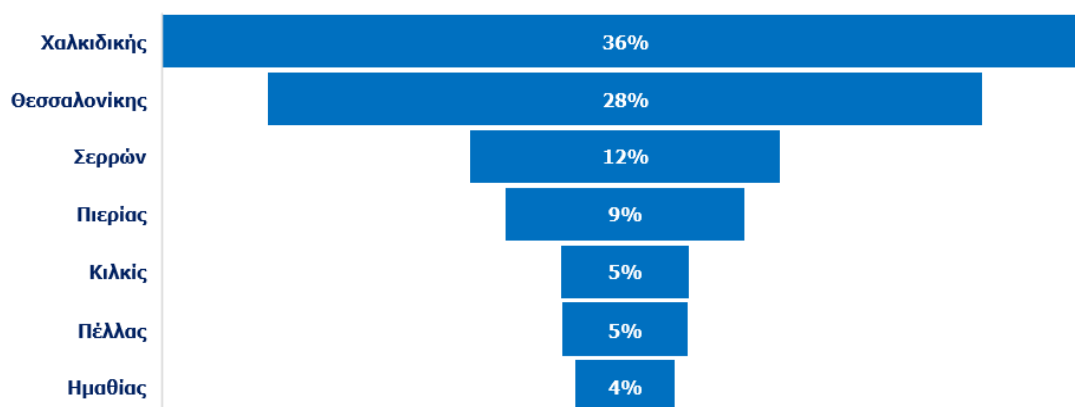
Σε ότι αφορά τις κενές κατοικίες, η πλειοψηφία εντοπίζεται επίσης στην Ενότητα Θεσσαλονίκης (39%) και ακολουθούν οι Ενότητες Χαλκιδικής (28%), Σερρών (11%), Πιερίας (8%) και Πέλλας, Ημαθίας και Κιλκίς με 5% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

Όσον αφορά τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες το υψηλότερο μερίδιο καταγράφεται στην Ενότητα Χαλκιδικής (36%) και ακολουθούν οι Ενότητες Θεσσαλονίκης (28%), Σερρών (12%), Πιερίας (9%), Κιλκίς και Πέλλας με 5% αντίστοιχα και Ημαθίας (4%).

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ⁶, ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Τα στοιχεία του δυναμικού των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης προέρχονται από την εταιρεία [Lighthouse](#) και αφορούν στον μήνα Ιούλιο του 2023 (ο μήνας που καταγράφεται το υψηλότερο δυναμικό καταλυμάτων). Η Lighthouse είναι εταιρεία η οποία παρακολουθεί και καταγράφει τις καταχωρήσεις καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις πλατφόρμες Airbnb, Vrbo, Booking.com και TripAdvisor.

2.5.1 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 26: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Δωμάτια/ Μονάδες	Κλίνες/ Μονάδες
Νοτίου Αιγαίου	46.370	89.232	208.202	1,9	4,5
Κρήτης	32.242	64.776	155.235	2,0	4,8
Ιονίων Νήσων	33.618	64.065	151.269	1,9	4,5
Αττικής	27.820	45.712	113.998	1,6	4,1
Κεντρικής Μακεδονίας	23.594	42.117	103.924	1,8	4,4
Πελοποννήσου	11.970	21.961	51.789	1,8	4,3
Θεσσαλίας	9.983	17.170	41.571	1,7	4,2
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.725	14.047	33.274	1,8	4,3
Στερεάς Ελλάδας	5.345	10.504	25.199	2,0	4,7
Ηπείρου	4.976	8.086	19.579	1,6	3,9
Βορείου Αιγαίου	4.383	6.920	16.675	1,6	3,8
Δυτικής Ελλάδας	3.706	6.806	16.553	1,8	4,5
Δυτικής Μακεδονίας	467	722	1.899	1,5	4,1
Σύνολο	212.199	392.118	939.167	1,8	4,4

Πηγή: Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα τον Ιούλιο του 2023 διέθετε 212.199 καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης με 392.118 δωμάτια και 939.167 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας, που δέχονται και τον υψηλότερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 77% των μονάδων, το 78% των δωματίων και το 78% των κλινών της χώρας.

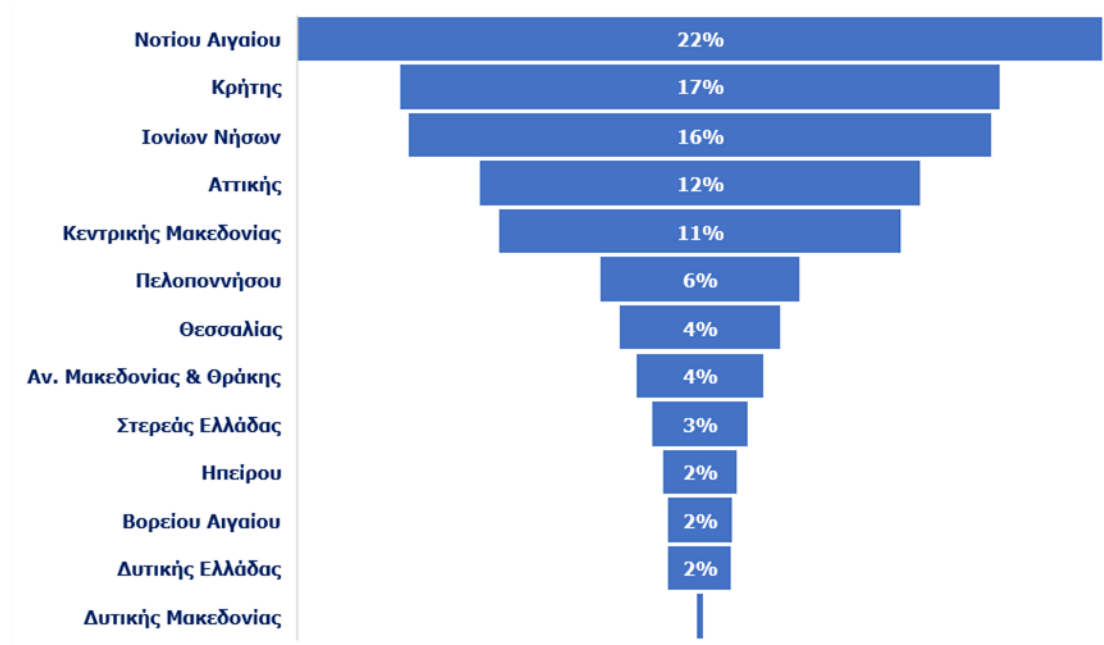
⁶ Στο δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης περιλαμβάνονται οι κατηγορίες: Διαμέρισμα, Bed & Breakfast, Σκάφος, Bungalow, Κάστρο, Σαλέ, Κοιτώνας, Glamping, Ξενώνας, Σπίτι, RV, Αρχοντικό, Βίλα και Λοιπά. Οι κατηγορίες Σκάφος, Glamping και RV αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 0,5% του δυναμικού.

Αναφορικά με το δείκτη δωμάτια/μονάδες οι υψηλότερες τιμές και υψηλότερες από τον εθνικό Μέσο Όρο (1,8) εμφανίζονται στις τουριστικές Περιφέρειες της Κρήτης (2,0), του Νοτίου Αιγαίου (1,9) και των Ιονίων Νήσων (1,9) και στην λιγότερη τουριστική Περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας (2,0). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (1,8), Πελοποννήσου (1,8), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (1,8), Δυτικής Ελλάδας (1,8), Θεσσαλίας (1,7), Αττικής (1,6), Ηπείρου (1,6), Βορείου Αιγαίου (1,6) και Δυτικής Μακεδονίας (1,5).

Οι υψηλότερες τιμές στον δείκτη κλίνες ανά μονάδες και υψηλότερες από τον εθνικό Μέσο Όρο (4,4) καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (4,8), Στερεάς Ελλάδας (4,7), Νοτίου Αιγαίου (4,5), Ιονίων Νήσων (4,5) και Δυτικής Ελλάδας (4,5). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (4,4), Πελοποννήσου (4,3), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,3), Θεσσαλίας (4,2), Αττικής (4,1), Δυτικής Μακεδονίας (4,1), Ηπείρου (3,9) και Βορείου Αιγαίου (3,8).

Σε ότι αφορά τα δωμάτια και τις κλίνες, το 78% του δυναμικού της χώρας αντίστοιχα εντοπίζεται στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

2.5.2 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει τον Ιούλιο του 2023 το 11% των μονάδων της χώρας, το 11% των δωματίων και το 11% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 23.594 μονάδες με 42.117 δωμάτια και 103.924 κλίνες.

Όσον αφορά τον δείκτη δωμάτια ανά μονάδες, η υψηλότερη τιμή και υψηλότερη από τον Περιφερειακό Μέσο Όρο (1,8) καταγράφηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής (2,0). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Πέλλας (1,8), Σερρών (1,7), Κιλκίς (1,7), Πιερίας (1,6), Ημαθίας (1,5) και Θεσσαλονίκης (1,4).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στον δείκτη κλίνες ανά μονάδες, με τις υψηλότερες τιμές και υψηλότερες από τον Περιφερειακό Μέσο Όρο (4,4) να σημειώνονται στις Ενότητες Χαλκιδικής (4,7) και Σερρών (4,7) και οι χαμηλότερες στις Ενότητες Πιερίας (4,1), Πέλλας (4,1), Κιλκίς (4,1), Θεσσαλονίκης (3,9) και Ημαθίας (3,8).

Πίνακας 27: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

Περιφερειακή Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Δωμάτια/ Μονάδες	Κλίνες/ Μονάδες
Χαλκιδικής	13.850	27.522	65.565	2,0	4,7
Θεσσαλονίκης	6.856	9.910	26.405	1,4	3,9
Πιερίας	2.191	3.503	9.035	1,6	4,1
Πέλλας	339	603	1.379	1,8	4,1
Σερρών	205	343	956	1,7	4,7
Ημαθίας	134	203	507	1,5	3,8
Κιλκίς	19	33	77	1,7	4,1
Σύνολο	23.594	42.117	103.924	1,8	4,4

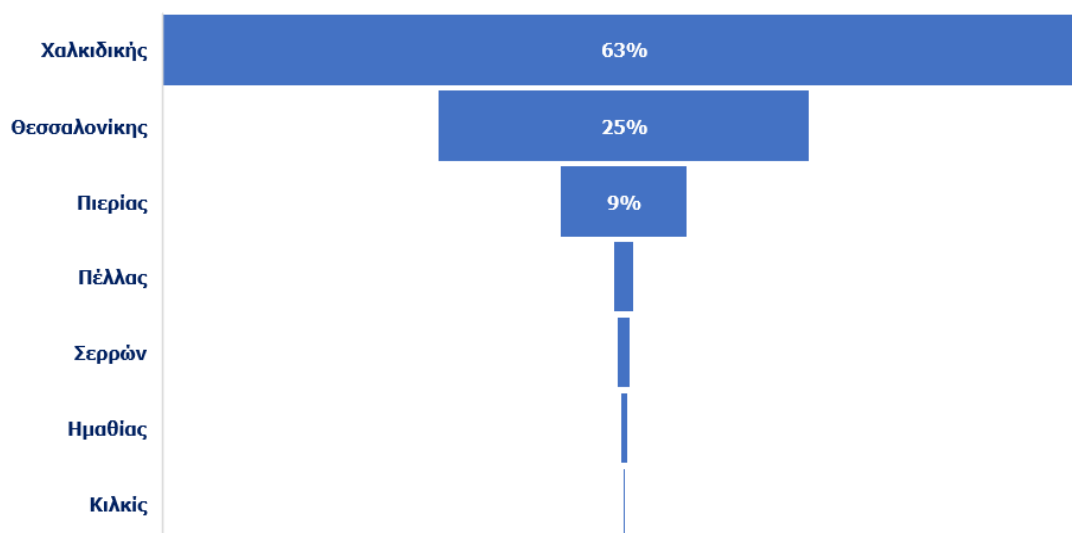
Πηγή: Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσωπεύει το 63% των κλινών της Περιφέρειας με 13.850 μονάδες, 27.522 δωμάτια και 65.565 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσσαλονίκης διαθέτει το 25% των κλινών της Περιφέρειας με 6.856 μονάδες, 9.910 δωμάτια και 26.405 κλίνες,
- Η Ενότητα Πιερίας διαθέτει το 9% των κλινών της Περιφέρειας με 2.191 μονάδες, 3.503 δωμάτια και 9.035 κλίνες,
- Η Ενότητα Πέλλας διαθέτει το 1% των κλινών της Περιφέρειας με 339 μονάδες, 603 δωμάτια και 1.379 κλίνες,
- Η Ενότητα Σερρών διαθέτει το 1% των κλινών της Περιφέρειας με 205 μονάδες, 343 δωμάτια και 956 κλίνες,

- Η Ενότητα Ημαθίας διαθέτει το 0,5% των κλινών της Περιφέρειας με 134 μονάδες, 203 δωμάτια και 507 κλίνες και
- Η Ενότητα Κιλκίς διαθέτει το 0,1% των κλινών της Περιφέρειας με 19 μονάδες, 33 δωμάτια και 77 κλίνες.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

2.6 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2023

2.6.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 28: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	9	9	40	6	64
	Οικίσκοι	0	38	83	246	21	388
	Θέσεις	0	1.661	1.170	3.016	356	6.203
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	1	9	46	1	57
	Οικίσκοι	0	11	17	26	0	54
	Θέσεις	0	50	1.001	3.062	31	4.144
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	6	21	2	31
	Οικίσκοι	0	0	114	152	0	266
	Θέσεις	0	22	496	1.364	350	2.232
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	1	4	3	6	2	16
	Οικίσκοι	0	16	0	1	0	17
	Θέσεις	90	779	301	557	242	1.969
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	19	0	23
	Οικίσκοι	0	26	0	93	0	119
	Θέσεις	0	101	259	1.399	0	1.759
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	6	15	0	22
	Οικίσκοι	0	41	22	12	0	75
	Θέσεις	0	120	448	1.016	0	1.584
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	3	9	9	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	0	0	102
	Θέσεις	0	406	498	572	30	1.506
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	5	13	0	18
	Οικίσκοι	0	0	11	21	0	32
	Θέσεις	0	0	313	898	0	1.211
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	1	9	0	10
	Θέσεις	75	0	98	748	196	1.117
Κρήτη	Μονάδες	0	1	2	10	1	14
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	90	58	491	100	739
Αττική	Μονάδες	0	2	2	3	1	8
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	222	128	241	20	611
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	1	0	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	53	0	0	53
Σύνολο	Μονάδες	2	24	56	194	15	291
	Οικίσκοι	0	182	300	560	21	1.063
	Θέσεις	165	3.451	4.823	13.364	1.325	23.128

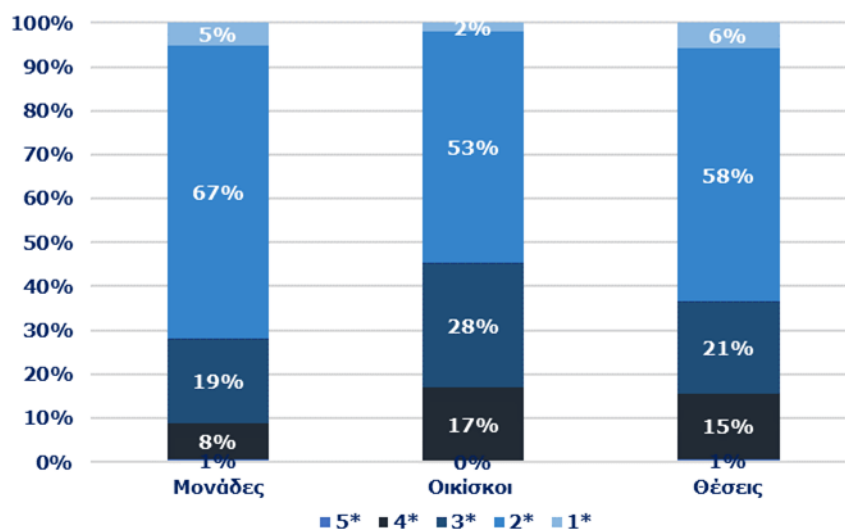
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2023 διέθετε 291 μονάδες κάμπινγκ με 1.063 οικίσκους και 23.128 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (67%) και 3* (19%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (8%), 1* (5%) και 5* (1%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (17%), 3* (28%), 2* (53%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (1%), 4* (15%),

3* (21%), 2* (58%) και 1* (6%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι τα δύο 5* κάμπινγκ καταγράφονται στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (Ενότητα Καβάλας) και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (Ενότητα Μαγνησίας).

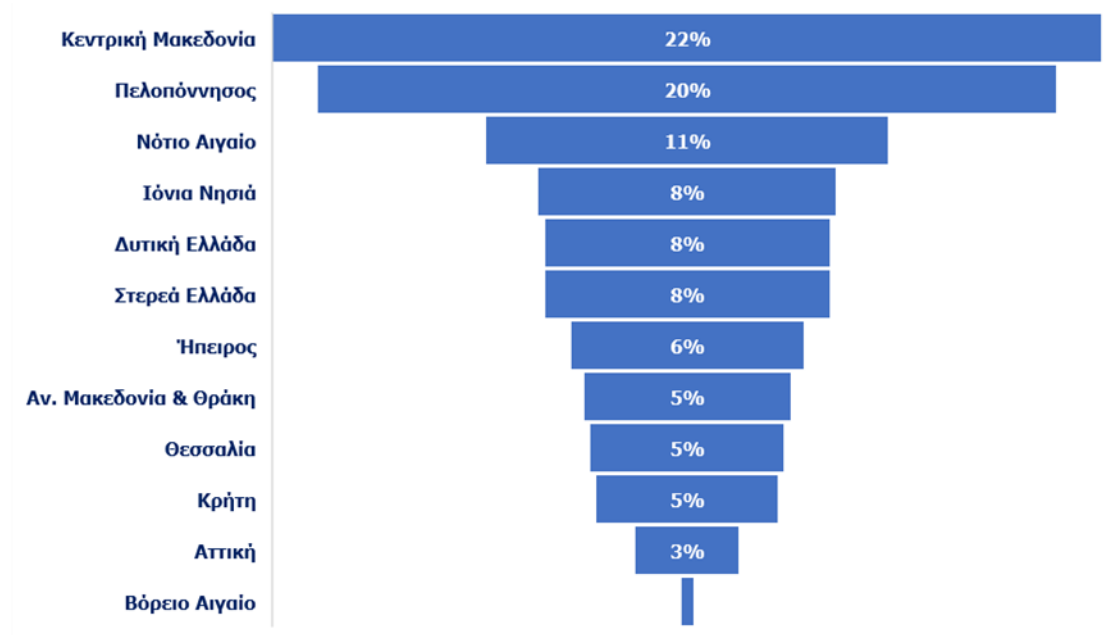
Διάγραμμα 45: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

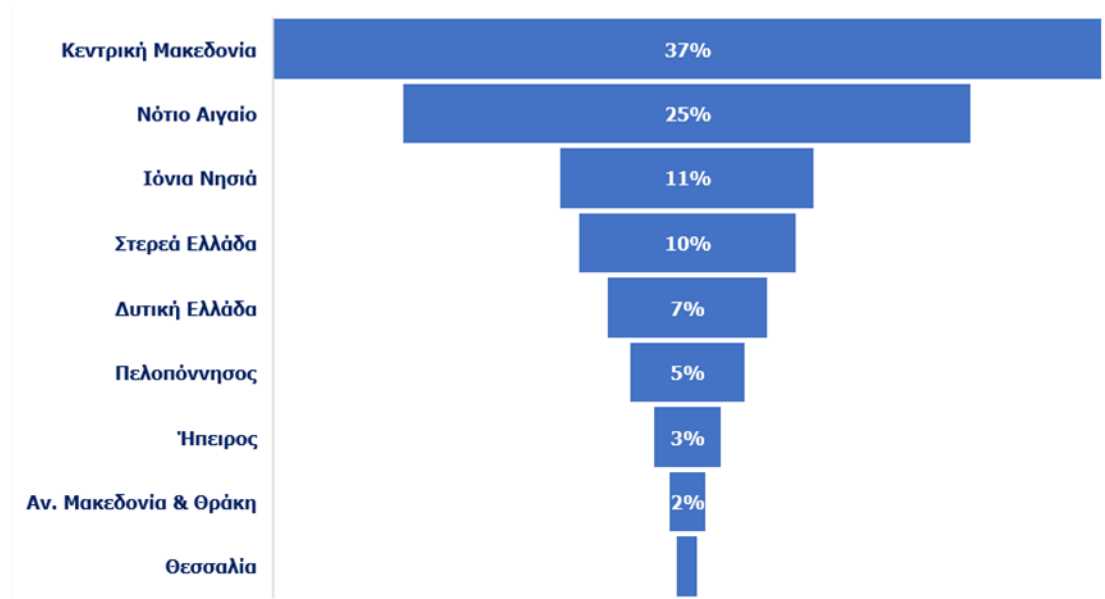
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι για το 2023 η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 52% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

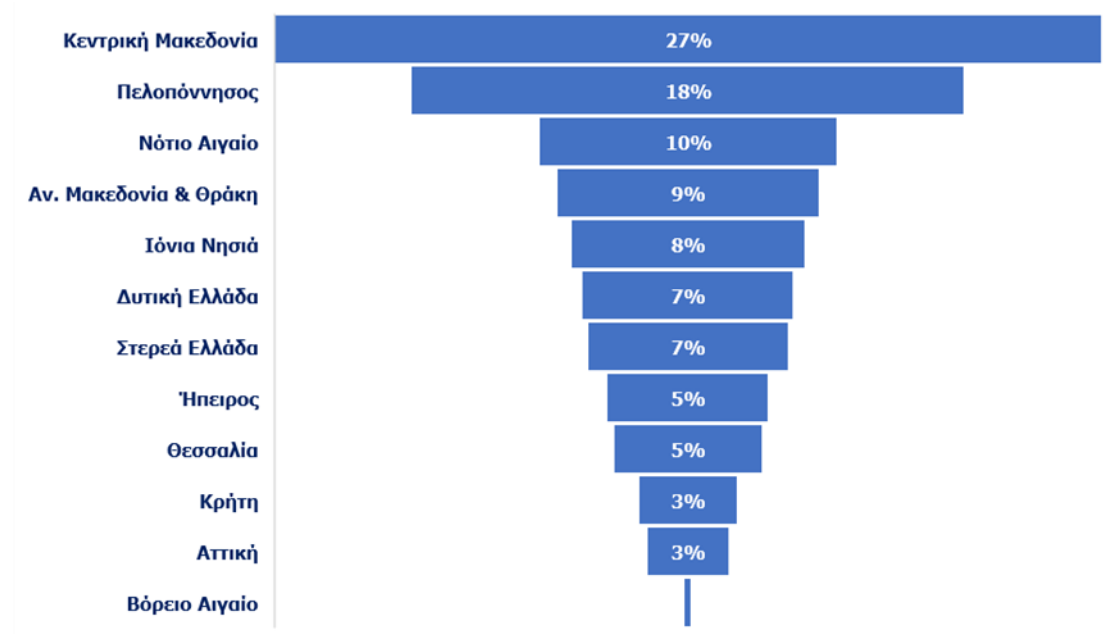
Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και Στερεάς Ελλάδας να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 82% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 54% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

2.6.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2023 το 22% των μονάδων της χώρας, το 37% των οικίσκων και το 27% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 64 μονάδες με 388 οικίσκους και 6.203 θέσεις.

Πίνακας 29: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

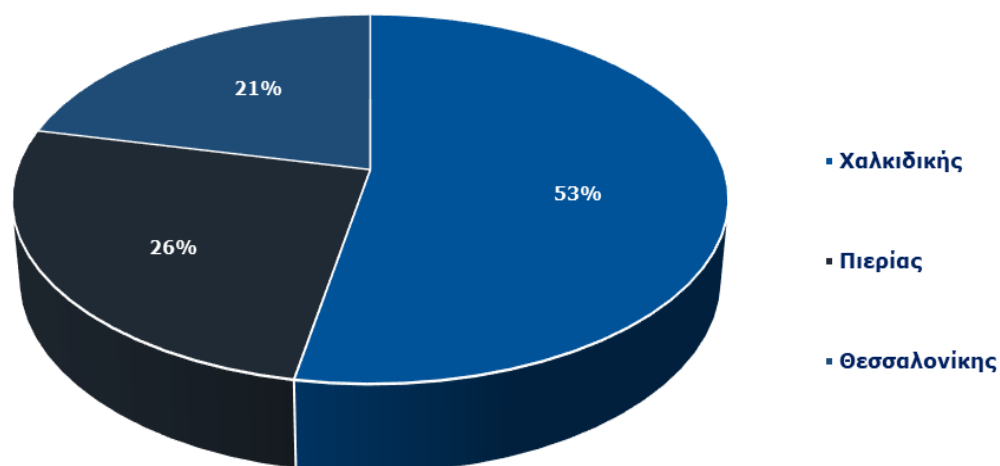
Ενότητα		4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Χαλκιδικής	Μονάδες	7	7	19	3	36
	Οικίσκοι	38	55	40	0	133
	Θέσεις	941	1.023	1.181	137	3.282
Πιερίας	Μονάδες	1	2	19	3	25
	Οικίσκοι	0	28	191	21	240
	Θέσεις	160	147	1.067	219	1.593
Θεσσαλονίκης	Μονάδες	1	0	2	0	3
	Οικίσκοι	0	0	15	0	15
	Θέσεις	560	0	768	0	1.328
Σύνολο	Μονάδες	9	9	40	6	64
	Οικίσκοι	38	83	246	21	388
	Θέσεις	1.661	1.170	3.016	356	6.203

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσωπεύει το 53% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 36 μονάδες, 133 οικίσκους και 3.282 θέσεις,
- Η Ενότητα Πιερίας διαθέτει το 26% του δυναμικού της Περιφέρειας με 25 μονάδες, 240 οικίσκους και 1.593 θέσεις και
- Η Ενότητα Θεσσαλονίκης διαθέτει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 3 μονάδες, 15 οικίσκους και 1.328 θέσεις.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 867 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφονται 22 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 30: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ				
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΕΛΛΗΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΣΕΡΡΩΝ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
ΑΝΩ ΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ	ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ
	ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΝ	ΠΟΡΟΙ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑΣ ΣΕΡΡΩΝ	ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ
	ΑΡΧΑΓΓΕΛΟ	ΣΚΟΤΕΙΝΑ	ΗΛΙΟΚΩΜΙ	
	ΓΑΡΕΦΙΟΥ	ΣΚΟΤΙΝΑ	ΚΟΡΜΙΣΤΑ	
	ΚΡΩΜΝΗ		ΜΙΚΡΟ ΣΟΥΛΙ	
	ΛΑΓΚΑΔΙΑ		ΠΡΩΤΗ	
	ΝΟΤΙΑ		ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ	
	ΠΑΛ. ΞΑΝΘΟΓΕΙΑ			

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Από τα αρχαία χρόνια η γη της Μακεδονίας αποτέλεσε κέντρο ανάπτυξης πολλών πολιτισμών. Τα ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί σε όλη σχεδόν την περιοχή του Νομού Ημαθίας καταμαρτυρούν την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά. Οι ανακαλύψεις ξεκινούν από την 3η χιλιετία π.χ. με τα φρούρια και νεκροταφεία στην περιοχή ανατολικά των Πιερίων, συνεχίζονται στην εποχή των αρχαίων Μακεδόνων με πολύ σημαντικά ευρήματα όπως τα βασιλικά ανάκτορα και οι τάφοι των αρχαίων Μακεδόνων Βασιλέων στην Βεργίνα, οι τάφοι της Κρίσεως, Λύσωνος και Καλλικλέους, Ανθεμίων και της Νιάουστας (Kinch) στα Λευκάδια, αλλά και η σχολή του Αριστοτέλη στην Μίεζα όπου ο αρχαίος φιλόσοφος δίδαξε τον Μέγα Αλέξανδρο. Στον ίδιο χώρο ανασκάφηκε και το αρχαίο θέατρο που είναι ένα πραγματικό στολίδι και απόδειξη της άνθησης του πολιτισμού της εποχής. Ο τάφος του Φίλιππου στην Βεργίνα με τα μοναδικής αξίας ευρήματά του (χρυσή λάρνακα, υδρία, στεφάνια, ασπίδα κ.λπ.), αποτελεί στοιχείο παγκόσμιας ακτινοβολίας, το οποίο έχει συμβάλει ιδιαίτερα στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής λόγω της προσέλκυσης μεγάλου όγκου τουριστών. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Βεργίνα χαρακτηρίστηκε το 1996 ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι το Παλατιανό και το Ηρώο του Παλατιανού στο Κιλκίς, η Ρωμαϊκή Αποικία της Πέλλας και οι Μακεδονικοί Τάφοι Γ και Δ στην Πέλλα, η Βυζαντινή Ακρόπολη και η Έπαυλη στις Σέρρες. Στην Ενότητα Χαλκιδικής συναντάμε το Ιερό το Ποσειδίου, το Αρχαϊκό Ιερό της Πόλης των Σταγείρων, ο Ναός του Απόλλωνα Ήλιου, ο Ναός του του Άμμωνα Δία, ο Βυζαντινός Πύργος Γαλάτιστας κ.α. Επίσης, στην Ενότητα Χαλκιδικής ανήκει το Άγιον Όρος, το οποίο είναι χαρακτηρισμένο από το 1988 ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι στην Ενότητα Πιερίας είναι το Αρχαίο Θέατρο Δίου στα νότια της πόλης του Δίου, το Ιερό της Ίσιδας, το Ιερό της Δήμητρας, το Ιερό του Ολυμπίου Διός, η Αρχαία Πύδνα, το κάστρο του Πλαταμώνα, οι Παλαιοχριστιανικές Βασιλικές κ.α.

Στην Ενότητα Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα τα Παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά μνημεία της (Ροτόντα, Αχειροποίητος, Ναός Αγίου Δημητρίου, Μονή Λατόμου, Ναός Αγίας Σοφίας, Παναγία των Χαλκένων, Ναός των Αγίων Αποστόλων, Ναός Αγίου Νικολάου Ορφανού και Ναός Αγίου Παντελεήμονα) έχουν χαρακτηριστεί από το 1988 ως Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι της Ενότητας είναι η Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης,

το Νεκροταφείο Πόλης Απολλωνίας, η Νεκρόπολη Αγίας Παρασκευής, η Αίνεια, το Γαλεριανό Συγκρότημα, ο θολωτός τάφος Καλινδοίων, η Νεκρόπολη Δερβενίου κ.α. Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 31: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ημαθίας	Θεσσαλονίκης	Κιλκίς	Πέλλας	Πιερίας	Σερρών	Χαλκιδικής		
Αρχαιολογικός Χώρος Αιγών	Α Γυμνάσιο Αρρένων-Έπαυλη Χατζημησιόφ	Νεκρόπολη Δερβενίου	Αρχαίο Ίωρον	Άγιος Νικόλαος στο Νησί	Α Δημοτικό Σχολείο, πρώην Αστική Σχολή Κατερίνης	Βραχσοσκεπή στη θέση Καταρράκτες (φράγμα)	Άγιον Όρος	Όλυνθος
Αρχαιολογικός χώρος Αγίου Παταπίου Βεροίας	Αγρέπαυλη στη θέση Παλαιόκαστρο Ωραιοκάστρου	Νεκρόπολη Σίνδου	Αρχαιολογικός Χώρος αρχαίας Ευρωπού	Άλωρος	Αρχαία Πύδνα	Βυζαντινή Ακρόπολη Σερρών	Άγιος Αθανάσιος Σουκιάς	Παλιό Σχολείο στην Κασσάνδρεια
Αρχοντικό Σαράφολου (Βέροια)	Αγροικία στην Ασηροβάλτα	Νεκροταφεία Πόλης Απολλωνίας (Νέα Απολλωνία)	Ηρώο του Παταπανού	Αρχαιολογικός Χώρος Πέλλας	Αρχαίο Θέατρο Δίου	Εξατάξιο Α' Δημοτικό Σχολείο στη Νιγρίτα	Άκανθος – Οικοδόμημα	Πύργος της Κρούνας (Ιερισσός)
Η Ακρόπολη και το τείχος της πόλης	Αίνεια (Νέα Μηχανιώνα)	Νεκροταφείο Τράπεζας Άνω Τούμπα Θεσσαλονίκης	Κολχιδα	Αρχαία Έδεσσα	Αρχαιολογικό Πάρκο - Η Πόλη	Έπαυλη Αγγίστας	Άκανθος Μνημειακός Ναός	Σιδηροκάυσια – Σταγείρα
Λάμπειο Γυμνάσιο στη Νάουσα	Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης	Νεολιθικός οικισμός Θέρμης	Μεγαλιθικό μνημείο Χωρυγίου	Αρχοντικό Γιαννιτσών	Αρχαιολογικό Πάρκο-Η Έπαυλη του Διονύσου	Έπαυλη Σερρών	Ακρόπολη πόλης Σταγείρων	Σπήλαιο Πετραλώνων
Αρχαιολογικός Χώρος Μιέζας στη Νάουσα	Αρχαία Θεσσαλονίκη	Νοσοκομείο Άγιος Δημήτριος	Αρχαιολογικός χώρος Παλαιού Γυναικόκαστρου	Βεργίνα	Αρχαιολογικό Πάρκο-Μεγάλες Θέρμες Δίου	Παλιά Αστική Σχολή στην Πρώτη Σερρών	Αρχαία Μένδη	Στοά πόλης Σταγείρων
Ναός Αγίου Αθανασίου στο Κουστοχώρι	Αχειροποίητος	Παλιά Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ.	Παλιό Γυμνάσιο στο Κιλκίς	Βυζαντινό Κάστρο Χρυσής	Αρχαιολογικό Πάρκο-Νεκρόπολη Δίου Παλαιохριστιανικός Ερειπίων-Βασιλική "Βροντισμένη" στην Κάτω Μηλιά	Σπήλαιο Αλιστράτης	Αρχαία Τορώνη	Τείχος Πόλης Σταγείρων
Νυμφαίο- Σχολή Αριστοτέλους	Αψίδα Γαλερίου	Παλαιохριστιανικά και Βυζαντινά Μνημεία Θεσσαλονίκης	Παλιό Διδασκτήριο στη Γουμένισσα	Θολωτό οθωμανικό κτήριο		Αμφίπολις	Αρχαίο Ιερό Πόλης Σταγείρων	
Ο νεολιθικός οικισμός της Νέας Νικομηδίας	Γαλεριανό Συγκρότημα	Παλιό διδασκαλείο-πρώην Οικοκυρική Σχολή Παράρτημα Α' Γυμνασίου Αρρένων-πρώην έπαυλη Μοδιάνο	Παλατιανό	Κάστρο Μογλενών (Χρυσή)	Αρχαιολογικό Πάρκο-Οι Τύμβοι στον Όλυμπο	Παλαιохριστιανική Αμφίπολις	Βασιλική Σωφρονίου	
Οι βασιλικοί τάφοι της Μεγάλης Τούμπα	Ελαιοτριβείο Βρασάνων		Σπήλαιο Αγίου Γεωργίου	Κωνσταντία	Αρχαιολογικό Πάρκο-Τα Θέστρα		Βυζαντινός Πύργος Γαλάτσιας	
Οι Μακεδονικοί τάφοι των Λευκαδίων	Έπαυλη Μορντώχ	Πλατεία-Στοές Ρωμαϊκής Αγοράς	Χωρύγι	Παρθεναγωγείο Έδεσσας	Αρχαιολογικό Πάρκο-Το Ιερό της Δήμητρας		Διατείχισμα Κασσάνδρειας	
Παλαιохριστιανικές Βασιλικές Σφηκιάς	Θολωτός Τάφος Καλινδοίων	Πόλη Απολλωνίας (Νέα Απολλωνία)	Αξιχώρι	Πύργος Ωρολογίου (Γιαννιτσά)	Αρχαιολογικό Πάρκο-Το Ιερό της Ίσιδας		Θολωτός Τάφου Στύλου	
Τετρατάξιο Δημοτικό Σχολείο στη Νάουσα	Κεντρική κτηριακή ενότητα (Γαλεριανό συγκρότημα)	πρώην Σχολή Καζές-Δημοτικό Βρεφοκομείο Άγιος Στυλιανός	Η "ΜΟΡΡΥΛΙΩΝ ΠΟΛΙΣ"	Ρωμαϊκή Αποικία της Πέλλας	Αρχαιολογικό Πάρκο-Το Ιερό του Ολυμπίου Διός		Ιερό Άμμωνος Διός, Διονύσου και Ασκληπιού	
Το Ανάκτορο και οι Βασιλικοί Τάφοι της Βεργίνας	Κρύπτη στοά-Καταστήματα Ρωμαϊκής Αγοράς	Σχολή Λεών Γκατένιο-7ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης	Παλαιохριστιανικό συγκρότημα στην Κολχιδα	Σπήλαιο Α Λουτρών Λουτρακίου (Αποθήκη των Ανταρτών)	Ελληνιστικό θέατρο στο Δίον		Ιερό Ποσειδίου	
Το Ανάκτορο και το Θέατρο	Λουτρά (Γαλεριανό συγκρότημα)	Τελωνείο Λιμανιού Θεσσαλονίκης	Ταφικοί Τύμβοι Τούμπα Δήμου Παιονίας	Σπήλαιο Α Λουτρών Λουτρακίου (Αρκουδοσπηλιά)	Ιερό Ολυμπίου Διός στο Δίον		Κάστρο Τορώνης	
Το ιερό της Εύκλειας	Λουτρό Ρωμαϊκής Αγοράς	Τούμπα Τάμπα (Αίνεια) στη Ν. Μηχανιώνα	Ταφικός τύμβος Μεσιάς	Σπηλαιοβάρθρο στα Λουτρά Λουτρακίου	Κάστρο Πλαταμώνα		Μακεδονικός τάφος Ποτίδαιας	
Το νεκροταφείο των τύμβων	Μαράσλειο-πρώην Ελληνογαλλικό Εμπορικό και Πρακτικό Λύκειο	Υστεροαρχαϊκός Ναός		Φράγμα επτά πηγών	Λείψθρα στη Λεπτοκαρυά		Μεσαιωνικός Πύργος Νέας Φώκαιας	
Νεκροταφείο των Αρχαίων Αιγών-Βασιλικής Συστάδας των Τημενιδών	Νεκρόπολη Αγίας Παρασκευής Θεσσαλονίκης	Φρουριακό Συγκρότημα Βρασάνων			Μακεδονικοί Τάφοι Κορινού (τύμβοι Α και Β)		Μετοχιακό συγκρότημα Νέων Φλογητών-Κέντρο Βυζαντινού Πολιτισμού	
Συνοικία Παναγιάς Δεξιός	Οχυρωμένος Βυζαντινός οικισμός στη Ρεντίνα	Ωδείο Αρχαίας αγοράς			Νεολιθικός Οικισμός Μακρυγιάλου		Μονή Ζυγού	
	Τράπεζα Άνω Τούμπα Θεσσαλονίκης	Τράπεζα Θέρμης			Επισκοπικό Συγκρότημα Λουλουδιές Κήτρους στο Μακρυγιάλο		Ναός Απόλλωνα Ήλιου	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα θα πρέπει να προστεθούν τα πλήθος εξειδικευμένων Μουσείων στα οποία εκτίθενται αρχαιολογικά ευρήματα της ευρύτερης περιοχής. Συγκεκριμένα, τα σημαντικότερα αρχαιολογικά μουσεία της Περιφέρειας είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από αρχαιολογικούς χώρους της Ενότητας Ημαθίας που χρονολογούνται στους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους, το Μουσείο Βασιλικών ταφών των Αιγών στο οποίο εκτίθενται ευρήματα των βασιλικών ταφών, το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης το οποίο φιλοξενεί αντικείμενα και ανασκαφικά σύνολα από έρευνες σε ολόκληρη την Μακεδονία, το Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας (Ρωμαϊκής) Αγοράς Θεσσαλονίκης στο οποίο εκτίθενται ευρήματα της ανασκαφικής έρευνας, το Αρχαιολογικό Μουσείο Πέλλας, το Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου στην Πιερία στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τις ανασκαφές στην ευρύτερη περιοχή, το Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από τους προϊστορικούς, τους πρώιμους ιστορικούς, τους κλασσικούς και ελληνιστικούς, τους ρωμαϊκούς, τους παλαιοχριστιανικούς και τους βυζαντινούς χρόνους και το Αρχαιολογικό Μουσείο Πολυγύρου το οποίο φιλοξενεί αρχαιολογικά ευρήματα από τις ανασκαφές στην Όλυνθο, την Αρχαία Άκανθο στην Ιερισσό, το Ιερό του Άμμωνα Δία στην Καλλιθέα και άλλες σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις στην Χαλκιδική.

Ο λαογραφικός πλούτος (τοπικές ενδυμασίες, οικιακά σκεύη, ξυλόγλυπτα κ.α.) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εκτίθεται στα λαογραφικά μουσεία της Περιφέρειας όπως το Λαογραφικό Μουσείο Βέροιας, το Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης, το Λαογραφικό Μουσείο Κιλκίς, το Λαογραφικό Μουσείο Πέλλας, το Λαογραφικό Μουσείο Γερακίνα-Νιγρίτα Σερρών, το Λαογραφικό Μουσείο Πολυγύρου κ.α.

Τέλος, στην Ενότητα Θεσσαλονίκης συναντάμε το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδας το οποίο ιδρύθηκε το 1977 για να συλλέξει, διατηρήσει, ερευνήσει και εκθέσει τα κατάλοιπα του υλικού πολιτισμού 2.300 χρόνων εβραϊκής παρουσίας στην Ελλάδα και το Μουσείο Ατατούρκ στο οποίο εκτίθενται προσωπικά αντικείμενα, φωτογραφικά ντοκουμέντα, εικόνες, δημοσιεύματα, ιστορικά έγγραφα και βιβλία για τη ζωή και το έργο του Κεμάλ Ατατούρκ.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 32: Μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ημαθίας	Θεσσαλονίκης	Κιλκίς	Πέλλας	Πιερίας	Σερρών	Χαλκιδικής		
Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας	Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας (Ρωμαϊκής) Αγοράς Θεσσαλονίκης	Μουσείο Αρχαίων, Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων	Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς	Λαογραφικό Μουσείο Πέλλας	Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου	Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφιπόλης	Ανθρωπολογικό Μουσείο Πετραλώνων	Έκθεση Λαογραφίας (οικία Δ.Τσιότρα)
Βλαχογιάνειο Μουσείο	Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	Μουσείο Ατατούρκ	Κέντρο Ενημέρωσης Αρχαίας Ευρωπού	Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Πέλλας	Εκκλησιαστικό Κειμηλιαρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης	Ανθρωπολογικό Μουσείο Πετραλώνων	Εκκλησιαστικό Μουσείο Ταξιάρχη	
Βυζαντινό Μουσείο	Εβραϊκό Μουσείο	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης	Λαογραφικό Μουσείο		Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Τσαρτσιόδη	Αρχαιολογικό Μουσείο Ολύνθου	Λαογραφική Συλλογή Βάβδου	
Λαογραφικό Μουσείο Βέροιας	Έπαυλη Αχμέτ Καπαντζή-Πολιτιστικό Κέντρο Θεσσαλονίκης του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας	Μουσείο Κινηματογράφου	Λαογραφικό Μουσείο Γοργόνης		Λαογραφικό Μουσείο Βλάχων «Γεωργάκης-Ολύμπιος»	Αρχαιολογικό Μουσείο Ολύνθου	Λαογραφικό Μουσείο Ακτή Ελιάς	
Μουσείο βασιλικών τάφων Αιγών	Έπαυλη Γιάκο Μοδιάνο-Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης	Μουσείο Λευκού Πύργου	Μουσείο Α' Παγκοσμίου Πολέμου-Μάχης Σκρά		Λαογραφικό Μουσείο Γερακίνα-Νιγρίτα Σερρών	Αρχαιολογικό Μουσείο Πολυγύρου	Λαογραφικό Μουσείο Αψύτου	
Κεντρικό Μουσειακό Κτήριο του Πολυκεντρικού Μουσείου Αιγών	Κέντρο Διάδοσης Επιστημών & Μουσείο Τεχνολογίας	Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα Θεσσαλονίκης	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αξιούπολης		Λαογραφικό Μουσείο Πολιτισμού Συλλόγου Θόλου Δήμου Ν. Ζίχνης	Δασικό Μουσείο Πανεπιστημιακού Δάσους Ταξιάρχη	Λαογραφικό Μουσείο Κρήνης	
	Κέντρο Ιστορικής Διαδρομής Εβραϊσμού Θεσσαλονίκης	Μουσείο Ύδρευσης-Αντλιοστάσιο Οθωμανικής Εταιρείας	Πολεμικό Μουσείο		Μουσείο Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου	Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Αρναίας	Λαογραφικό Μουσείο Νέας Τενέδου	
	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης	Βυζαντινό Φρούριο στο Παλαιό Γυναικόκαστρο		Μουσείο Παλαιάς Μητροπόλης Σερρών	Λαογραφικό Μουσείο Αψύτου	Λαογραφικό Μουσείο Νέας Τρίγλιας	
	Κρύπτη Αγίου Δημητρίου	Σιδηροδρομικό Μουσείο Θεσσαλονίκης			Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	Λαογραφικό Μουσείο Βιθυνίας	Λαογραφικό Μουσείο Παρθενώνα	
	Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης	Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών			Μουσείο-Εκθεσιακός Χώρος Ζιντζιρλί Τζαμί	Λαογραφικό Μουσείο Πολυγύρου	Λαογραφικό Μουσείο Πετροκέρσων	
	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Πολυχώρος Πολιτισμού Ισλαχανέ, πρώην Σχολή Τεχνών κι Επαγγελματιών Χαμιδιέ				Μουσείο Πύργου Ουρανούπολης	Μουσείο Αλιευτικών Σκαφών και Εργαλείων	
	Μουσείο Αθλητισμού							

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2023

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας βραβεύτηκαν το 2023 εκατόν είκοσι παραλίες με γαλάζια σημαία⁷. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Θεσσαλονίκης (13): Ασπροβάλτα, Νέα Βρασνά, Παραλία Βρασνών, Πόρτο Φίνο, Σερραϊκή Ακτή, Σταυρός Ανατολική, Σταυρός Δυτική, Σταυρός Κεντρική, Αγία Τριάδα/ΠΙΚΠΑ, Μηχανιώνα-Τουρμπαλί, Νέοι Επιβάτες, Περαιά-Κοχύλι, Περαιά-Πλατεία Μνήμης,
- Ενότητα Χαλκιδικής (94): Αγ. Παύλος/Alexandros Palace Hotel, Αλυκές, Ιερισσός/Δημοτική 1, Ιερισσός/Δημοτική 2, Ιερισσός/Δημοτική 3, Κάμπος, Καμπούδι 1/Ακτή Ουρανούπολη, Καμπούδι 2/Θεοξένια, Καμπούδι 3/Άκραθως, Κομίτσα, Mount Athos Ιερισσού, Νέα Ρόδα 2, Ολυμπιάδα, Ουρανούπολη 1/Xenia Ouranopolis, Ουρανούπολη 2/Eagles Palace, Ουρανούπολη 3/Aristoteles, Πόρτο Άγιο/Agionissi Resort, Αρμενιστής, Ελαιών, Ελιά 2/Anthemus, Καλογριάς, Κουτλουμουσίου, Λαγομάνδρα/Lagomandra Beach Hotel, Λιβροχιό 1, Μακριά Λαγκάδα/Porfi Beach, Μαρμαράς, Νικήτη 2, Παράδεισος, Πλατανίτσι, Πόρτο Καρράς 1/Κόχη, Πόρτο Καρράς 2/Σιθωνία Μελίτων, Σαλονικιού, Σάρτι 1, Συκιά, Τορώνη, Γερακίνη, Γερακινή/Ikos Olivia, Καλύβες, Μεταμόρφωση, Σαργκάνι/Blue Dolphin, Ψακούδια Ανατολικά, Ψακούδια Δυτικά, Άθυτος/Afitis Hotel, Άθυτος/Βάρκες, Ελάνη, Καλλιθέα/Άμμων Ζευσ, Καλλιθέα-Δημοτικό Αναψυκτήριο, Κάνιστρο/Miraggio, Κοινοτική Πλαζ Νέας Σκιώνης, Κρυσσηγή 2/Alexander The Great Beach Hotel, Κρυσσηγή 4/Kassandra Palace, Κρυσσηγή Δημοτικό Αναψυκτήριο, Λουτρά Αγίας Παρασκευής, Μένδρη Καλάνδρα, Μόλα Καλύβα, Παλιούρι Κάνιστρο, Πευκοχώρι Yalla-Flegra, Πευκοχώρι-Fyki Beach, Πολύχρονο 3, Πολύχρονο/Azur Hotel, Πολύχρονο-Cocones Beach, Ποσειδί/Possidi Holidays Resort, Ποσειδί Rohonda, Ποσειδί Κέντρο, Ποσειδί/Cocus, Ποσειδί-Αιγαιοπελαγίτικα, Σάνη 2/Sani Beach, Σάνη 3/Sani Club, Σάνη Αστερίας, Σίβηρη Κέντρο, Φούρκα, Χανιώτη 1, Χανιώτη 3/Grecotel Margo Bay & Club Turquoise, Βεργιά, Γεωπονικά-Μυκονιάτικα, Διονυσίου, Ελαιώνας/Ikos Oceania, Μουριές, Νέα Ηράκλεια, Νέα Ηράκλεια-Σαχάρα, Νέα Καλλικράτεια, Νέα Μουδανιά, Νέα Πλάγια, Νέα Ποτίδαια Προποντίδας, Νέα Ποτίδαια/Portes Beach, Νέα Ποτίδαια-Ανατολικά Διώρυγας Τρωναίου, Πορταριά, Πόρτες/Portes Lithos, Ρόα/Pomegranate wellness spa & Potidea, Σωζόπολη Κέντρο, Σωζόπολη/Ναυτίλος, Τρίγλια, Φλογητά και

⁷ Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

- Ενότητα Πιερίας (13): Καλλιθέα, Καλλιθέα/Mediterranean Village, Κορινός, Ολυμπιακή Ακτή, Παραλία, Περίσταση, Βαρικό, Λεπτοκαρυά, Λιτόχωρο, Νέοι Πόροι, Ν. Παντελεήμονας-Σκοτίνα, Πλάκα, Πλαταμώνας.

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 60 μαρίνες με δυναμικό 18.661 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί 95 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.624 θέσεις ελλιμενισμού καθώς και 12 ξενοδοχειακοί λιμένες/τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις με δυναμικότητα 362 θέσεων.

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφονται τέσσερις μαρίνες με 1.215 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, οι καταγραφόμενες μαρίνες ανά Ενότητα είναι:

- Θεσσαλονίκης: Αρετσού (245 θέσεις) και Πυλαίας (440 θέσεις) και
- Χαλκιδικής: Πόρτο Καρράς (315 θέσεις) και Σάνη (215 θέσεις).

Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και δεκατρία Καταφύγια τουριστικών σκαφών (10 στην Χαλκιδική, 2 στην Θεσσαλονίκη και 1 στην Πιερία) με 1.089 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Τα κυριότερα σπήλαια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι το σπήλαιο Πετραλώνων, το σπήλαιο του Ορφέα, το σπήλαιο του Αγίου Γεωργίου, το σπήλαιο Αλιστράτης, το Σπηλαιοπάρκο Αλμωπίας, το σπήλαιο Καταρρακτών.

Το σπήλαιο Πετραλώνων ή «Κόκκινων Πετρών» ανοίγεται στους δυτικούς πρόποδες του όρους Κατσίκα. Σχηματισμένο πριν από ένα και πλέον εκατομμύρια χρόνια μέσα στους ασβεστόλιθους του Άνω Ιουρασικού, έχει έκταση περίπου 10.000 τ.μ. με μεγάλες αίθουσες κατάκοσμες από πολύχρωμους σταλαγμιτικούς σχηματισμούς. Η αρχική είσοδος του σπηλαίου είναι σφραγισμένη. Ήταν ένα κυκλικό άνοιγμα στην οροφή μιας μεγάλης αίθουσας, από το οποίο μπαινόβγαιναν στο σπήλαιο άνθρωποι και ζώα για πολλές δεκάδες χιλιετίες. Από αυτό έπεφταν επίσης στο εσωτερικό πέτρες και χώματα, σχηματίζοντας με τα χρόνια έναν τεράστιο κώνο, ο οποίος σταδιακά έφραξε τελείως την είσοδο.

Το σπήλαιο του Ορφέα βρίσκεται στην περιοχή Πετρωτό Αλιστράτης, Ενότητας Σερρών, 800μ. νοτιοδυτικά του αξιοποιημένου σπηλαίου Αλιστράτης. Πρόκειται για οριζόντιο δαιδαλώδες σπήλαιο, με συνολικό μήκος 300μ. και πλάτος που κυμαίνεται από 20 έως 30μ. και με πλούσιο λιθωματικό διάκοσμο. Η ανασκαφική έρευνα που διεξήχθη αποκάλυψε αρχαιολογικά στρώματα πλούσια σε ευρήματα.

Το σπήλαιο Αλιστράτης βρίσκεται 6 χλμ. από την ομώνυμη κωμόπολη της Αλιστράτης. Έχει μήκος περίπου 3 χλμ., από τα οποία το 1 χλμ. είναι επισκέψιμο. Ο πλούσιος διάκοσμος του περιλαμβάνει, εκτός από μεγάλους σταλακτίτες και σταλαγμίτες σε διάφορους χρωματισμούς και τους σπάνιους εκκεντρίτες. Οι εκκεντρίτες ή ελικτίτες είναι σπάνιοι σχηματισμοί που δημιουργούνται «αψηφώντας» τους νόμους της βαρύτητας και ακολουθώντας ακανόνιστες πορείες. Κύριο χαρακτηριστικό του εν λόγω σπηλαίου - που το κάνει και μοναδικό στον ελληνικό χώρο - είναι η πολύ μεγάλη ποικιλία εκκεντριτών. Το σπήλαιο ανήκει στο δίκτυο σπηλαίων του φαράγγιού του ποταμού Αγγίτη.

Το Σπήλαιο του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται στους πρόποδες του Λόφου του Αγίου Γεωργίου στο Κιλκίς. Η επιφάνεια του ξεπερνά τα 1.000 τ. μ. και έχει δύο επίπεδα. Αποτελείται από ασβεστολιθικά πετρώματα που χρονολογούνται 235 εκατομμύρια χρόνια πριν. Η δημιουργία του σπηλαίου άρχισε όταν το νερό της βροχής κατάφερε να περάσει μέσα στα πετρώματα ελευθερώνοντας διοξείδιο του άνθρακα με αποτέλεσμα τη διάβρωση του πετρώματος από την όξινη δράση του. Έτσι με το νερό

της βροχής ασβεστίτης εγκαθίσταται στο σπήλαιο, ο οποίος είναι βασικό υλικό των σχηματισμών του σπηλαίου. Το σπήλαιο ανακαλύφθηκε γύρω στο 1925 από τον λατόμο Γεώργιο Παυλίδη (Μπουλασίκη) ο οποίος εργαζόταν και τυχαία βρέθηκε μπροστά στην είσοδο του σπηλαίου.

Το Σπηλαιοπάрко Αλμωπίας είναι το πρώτο και μοναδικό σπηλαιολογικό πάρκο στην Ελλάδα. Βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Βόρας, κοντά στο χωριό Λουτράκι του Δήμου Αριδαίας και εντός των ορίων των εγκαταστάσεων των Ιαματικών Λουτρών. Περίπου 15 σπήλαια και έγκοιλα έχουν καταγραφεί και ερευνηθεί από το 1990 μέχρι σήμερα. Από αυτά τα σπήλαια, το Βάραθρο έχει αναδειχθεί τουριστικά και είναι επισκέψιμο, η Αρκουδοσπηλιά έχει παλαιοντολογικό ενδιαφέρον, το Σπήλαιο των Ανταρτών έχει αρχαιολογικό ενδιαφέρον, ενώ τα υπόλοιπα παρουσιάζουν ποικίλο, αλλά μικρότερο ενδιαφέρον. Το Σπηλαιοπάрко Αλμωπίας αποτελεί μία ιδιαίτερη περιοχή με έντονο ενδιαφέρον όσον αφορά τη γεωλογία, την παλαιοντολογία και την αρχαιολογία. Εδώ ανακαλύφθηκαν πέτρινα εργαλεία, βέλη και άλλα σημαντικά ευρήματα που δίνουν πολύτιμες πληροφορίες και μαρτυρούν ότι η περιοχή κατοικείτο από το τέλος της εποχής του λίθου και τις αρχές της εποχής του χαλκού. Ύστερα από μελέτες παλαιοντολόγων διαπιστώθηκε πως στα σπήλαια αυτά ζούσε η πρόγονος της σημερινής καφέ αρκούδας με τρομακτικές διαστάσεις.

Το Σπήλαιο Καταρρακτών στην Έδεσσα είναι το μοναδικό «πρωτογενές» αξιοποιημένο σπήλαιο στην Ελλάδα. Η είσοδος του σπηλαίου είναι στο χώρο του δεύτερου πλατώματος των Καταρρακτών. Ακριβώς δίπλα τους, ο επισκέπτης βρίσκει την είσοδο του μικρού αλλά πολύ ενδιαφέροντος σπηλαίου. Το επισκέψιμο μήκος του σπηλαίου είναι 21 μέτρα συνολικά και αποτελείται από μία αίθουσα. Στα αριστερά της αίθουσας ο επισκέπτης θα θαυμάσει τους πρωτογενείς σταλακτίτες σε ποικιλία μεγεθών, σχημάτων και χρωμάτων. Ακριβώς απέναντι οι σχηματισμοί διαφέρουν, ο επισκέπτης θα απολαύσει τους λεγόμενους εκκεντρίτες. Οι εκκεντρίτες ή ελικίτες είναι σπάνιοι σχηματισμοί που δημιουργούνται «αψηφώντας» τους νόμους της βαρύτητας ακολουθώντας ακανόνιστες πορείες. Λίγα μέτρα πιο κάτω βλέπουμε τις σταλακτατικές κολώνες ύψους τριών μέτρων. Φτάνοντας στο τέλος του σπηλαίου ο επισκέπτης αντικρίζει το λεγόμενο βάραθρο ύψους 5 μέτρων. Σε εκείνο το σημείο οι σχηματισμοί που συναντάμε είναι τα λεγόμενα "κουνουπιδοειδή" που είναι μια άλλη μορφή σπηλαιοαποθέσεων.

3.6 ΓΚΟΛΦ

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συναντάμε ένα γήπεδο γκολφ. Το γήπεδο Porto Carras Golf Course, που βρίσκεται στο ξενοδοχείο Porto Carras Grand Resort, αποτελεί το μοναδικό στη Βόρεια Ελλάδα. Είναι γήπεδο 18-οπών με Par 72, με τέσσερα par 5, τέσσερα par 3 και δέκα par 4 σε έκταση 77 εκταρίων. Το γήπεδο γκολφ βρίσκεται στην χερσόνησο της Χαλκιδικής, 75 χιλιόμετρα νότια από τη Θεσσαλονίκη. Το γήπεδο γκολφ σχεδιάστηκε από τους Geoffrey S. Cornish και William G. Robinson και ανακαινίστηκε από τον Roc Mc Ray.

3.7 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του [Υπουργείου Τουρισμού](#) είχε προβεί στην αναγνώριση 82 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχουν αναγνωριστεί έντεκα Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό Πηγής Σουρωτή, Δήμου Θέρμης Θεσσαλονίκης,
- Νερό Λουτρών Νέας Απολλωνίας, Δήμου Βόλβης,
- Θερμή πηγή Λουτρακίου Αριδαίας – Αλμωπίας, Δήμου Αλμωπίας,
- Νερό Κανίστρου Κασσάνδρας Χαλκιδικής, Δήμου Κασσάνδρας Χαλκιδικής,
- Νερό πηγής Λουτρών Θερμών Νιγρίτας, Δήμου Βισαλτίας,
- Νερό θερμής πηγής Αγκίστρου Σερρών, Δήμου Σιντικής,
- Νερό γεώτρησης Λαγκαδά Θεσσαλονίκης, Δήμου Λαγκαδά,
- Νερό πηγής Αγίας Παρασκευής, Κασσάνδρα Χαλκιδικής,
- Νερό γεώτρησης (αντλούμενη) Λουτρών Σιδηροκάστρου, Δήμου Σιντικής,
- Πηγή Αγίων Αποστόλων Δουμπιών, Δήμου Πολυγύρου και
- Πηγή Λουτροχωρίου, Δήμου Σκύδρας.

3.8 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του [Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού](#) απελευθερώθηκαν μέσω ΚΥΑ, οι οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. Τα ναυάγια (11) που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι:

- Βρετανικό ατμόπλοιο HMT MARQUETTE. Βυθίστηκε από τορπιλισμό γερμανικού υποβρυχίου U-35, την 23η Οκτωβρίου 1915, στον Θερμαϊκό Κόλπο. Μέγιστο βάθος 80 μέτρα.
- Ναυάγιο ΜΥΤΙΛΗΝΗ στον όρμο Κύψας, Κασσάνδρας.
- Επιβατηγό ERMINE. Βυθίστηκε την 2α Αυγούστου 1917, στον Στρυμονικό Κόλπο. Μέγιστο Βάθος 63 μέτρα.
- Ατμοκίνητο ιστιοφόρο M/S ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Ποσειδί Χαλκιδικής. Βυθίστηκε την 24η Μαΐου 1960, στις ακτές της Χαλκιδικής, κοντά στο Ποσειδί. Μέγιστο βάθος 5 μέτρα.
- Τουρκικό ναυάγιο στο Καλαμίτσι Χαλκιδικής. Βυθίστηκε τις δύο πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Βάθος 5-18 μέτρα.
- Βρετανικό ναρκαλιευτικό (μάλλον, το HMS BY GEORGE). Βυθίστηκε στον Στρυμονικό κόλπο. Μέγιστο Βάθος 60 μέτρα.
- Γερμανικό αποβατικό Kriegsmarine F 898. Βυθίστηκε στον Στρυμονικό κόλπο. Μέγιστο βάθος 47 μέτρα.
- Γερμανικό αεροσκάφος Junkers 52. Κατέπεσε στον Στρυμονικό κόλπο. Μέγιστο Βάθος 60 μέτρα.
- Γερμανικό αεροσκάφος Junkers 88 ή Dornier 17. Κατέπεσε στον Στρυμονικό κόλπο. Μέγιστο βάθος 55 μέτρα.
- Βρετανικό (υπερωκεάνειο) SS NORSEMAN, άκρα Τούζλα. Προσάραξε και βυθίστηκε το 1916 (ανελκύστηκε μερικώς). Βάθος 10-16 μέτρα.
- Επιταγμένο Εμπορικό Φορτηγό HELENA, Νέα Μηχανιώνα. Σώζεται το κύτος και η υπερκατασκευή του πλοίου, σε βάθος έως τα 37μ.

Επιπλέον, στην Χερσόνησο της Κασσάνδρας υπάρχουν μερικά πολύ ενδιαφέροντα σημεία για καταδύσεις. Συγκεκριμένα, οι περιοχές που εμφανίζουν ενδιαφέρον είναι:

- Το νησάκι Κέλυφος, μεταξύ Χερσονήσου Κασσάνδρας και Χερσονήσου Σιθωνίας στη μέση του κόλπου του Τορωναίου κόλπου. Παρουσιάζει εξαιρετικό καταδυτικό ενδιαφέρον με κρυστάλλινα νερά και ποικιλομορφία

βυθού. Ολόκληρο το νησάκι προσφέρεται για καταδύσεις, σε περισσότερα από 10 σημεία,

- Πόρτο Βαλίτσα, βρίσκεται στον όρμο του Παλιουρίου. Το καταδυτικό σημείο χαρακτηρίζεται από απότομα βράχια και γκρεμούς,
- Όρμος Κουρσάρου, βρίσκεται ανατολικά του όρμου Παλιουρίου,
- Περιοχή Λουτρά Αγία Παρασκευή, βραχώδη περιοχή με εντυπωσιακό βυθό και
- Περιοχή Νέας Ποτίδαιας, ήρεμη περιοχή με θαλάσσιο ενδιαφέρον.

3.9 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ⁸

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας οργανώνονται από τους χιονοδρομικούς και ορειβατικούς συλλόγους διάφορες εκδρομές, πεζοπορίες και αναβάσεις. Συγκεκριμένα, οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα είναι:

Ημαθίας

- Μονή Μουτσιάλης, Πολυδένδρι,
- Μονή Προδρόμου, Ασκητάριο,
- Καστανιά, Δάσος Καστανιάς,
- Ξερολίβαδο, κορυφή Ξεροβούνι,
- Μονοπάτι Μεγάλου Αλεξάνδρου,
- Ο γύρος της λίμνης στο φράγμα Αλιάκμονα,
- Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4, συνολικού μήκους 40 χλμ. που περιλαμβάνει την διαδρομή από Πύργους Πτολεμαΐδας μέχρι το κάτω Βέρμιο-Εθνικό μονοπάτι από Νάουσα μέχρι το Άνω Σέλι μήκους 10 χλμ.,
- Εθνικό μονοπάτι από τη θέση «Χώρας Νερό» μέχρι τη θέση «Μούρη Πέτρα» μήκους 14 χλμ.,
- Τοπικό ορεινό μονοπάτι P1 Ριζώματα,
- Αγ. Νικόλαος-Μουντάκι,
- Αγ. Νικόλαος-Υπαπαντή,
- Αγ. Νικόλαος-Χαμίτης,
- Κουμαριά-Αρσούμπαση.

Σερρών

- Πεζοπορία στην λίμνη Κερκίνη,
- Νεοχώρι-Σιδηρόπετρα,
- Πεζοπορία στο όρος Λαιλιάς,
- Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 πάνω από το όρος Μπελές,
- Ευρωπαϊκό μονοπάτι E6 μέσα από τα όρη Βροντούς,
- Μονή Εικοσιφοίνισσας-κορυφή Παγγαίου,
- Καταφύγιο Ροδολίβου-κορυφή Παγγαίου,
- Καταφύγιο της Πρώτης-κορυφή Παγγαίου,
- Άνω Πορδία-Μάβι Γκιόλ-Συνοριακό,
- Άνω Πορδία-Κουρί Γκιόλ-Κις Μπουνάρ-Συνοριακό.

⁸ [TopoGuide](#) & google search

Κιλκίς

- Ελευθεροχώρι-κορυφή Γκόλα Τσούκα (Ρωμαϊκό Μονοπάτι),
- Καταρράκτες Σκρα-Μεγάλα Λιβάδια,
- Καστανερή-Καντάστι (1.649μ.)-Πραματάρι,
- Πραματάρι-Στραβόρεμα-Λυόμενο,
- Κρώμνη-Μετερίζι (1.595μ.),
- Μουριές-Π. Λιθωτό -Καταρράκτης,
- Γρίβα-Κόλλα Τσούκα.

Πέλλας

- Ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε4,
- Ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε6,
- Φαράγγι Ράμνο-Μπορ,
- Γαβαλιώτισσα-Χίλια Πεύκα-Μονοπάτι Φυσικού Πάρκου-Λόφος 606,
- Διάσελο-Άσπρος Σβόλος,
- Όρμα-Δοκάρι-Λαντάρη-Σκληρή Πέτρα,
- Μπουρίκα-Κιλντέρκα-Ράμνομπορ,
- Όρμα-Κ. Γώγου-Κρέμαση,
- Παναγίτσα-Καλύβια Γιαννακούλα,
- Λουτράκι-Κράβιτσα,
- Λαγκάδια-Τζένα,
- Νότια-Τζένα,
- Αετοχώρι-Μαύρος Βράχος-Πίνοβο,
- Θηριόπετρα-Καλύβια Λέφα.

Πιερία

- Ε4 Κοκκινοπηλός-Χριστάκη,
- Ε4 Χριστάκη-Σπήλιος Αγαπητός,
- Ε4 Σπήλιος Αγαπητός-Λιτόχωρο,
- Ο2 Σκολιό-Καρυά,
- Λιτόχωρο (Ε4)-Φαράγγι του Ενιπέα-Παλαιά Μονή Αγ. Διονυσίου-Πριόνια,
- Πριόνια-Καταφύγιο Σπήλιος Αγαπητός,
- Λιτόχωρο-Γκόλνα-Πηγή Καστάνας-Λιτόχωρο,
- Αγ. Κωνσταντίνος-Κορομηλιά-Πετροστρώγκας,
- Παλαιοί Πόροι-Παλιός Παντελεήμονας-Άνω Σκοτίνα,
- Χιονοδρομικό Κέντρο Ελατοχωρίου-Σαλταπήδα-Αρβανίτης-Λαπούσι-Φλάμπουρο,
- Άνω Μηλιά (Ε4)-Τούφες Καραγιώργη-Αβδέλλα-Φλάμπουρο,

- Άνω Μηλιά-Πέντε Πύργοι,
- Άνω Μηλιά-Μοναχό Νερό-Χτένι,
- Παλαιοπαναγιά-Δάσος αιωνόβιας οξιάς-Πηγή Ζωής-Ρέμα Κατή-Σαρακατσάνα,
- Γκορτσιά-Οροπέδιο Μουσών-Μύτικας,
- Σπήλιος Αγαπητός-οροπέδιο Μουσών,
- Ράχη Μπαρμπαλά,
- Σπήλιος Αγαπητός-Κακόσκαλα,
- Γ. Αποστολίδης-Λούκι Μύτικα,
- Σπήλιος Αγαπητός-Λούκι Μύτικα,
- Κόψη Γομαρόστολου,
- Κόψη Σκολιού,
- Οροπέδιο Μουσών από Κοφτό,
- Βροντού-Κλεφτόβρυση-Πετρόστρουγκα,
- Λεπτοκαρυά-Κάτω Πηγαδάκι,
- Λιτόχωρο-Χαντόλια-Σταυρός,
- Λιτόχωρο-Γκόλνα-Λιβαδάκι,
- Σέλωμα-Πετρόστρουγκα,
- Χονδρομεσοράχη-Σπ. Αγαπητός,
- Σπηλιά Γιαγκούλα,
- Καταφύγιο Χριστάκι-Ξερολάκκι,
- Κοκκινοπηλός-Κίτρος,
- Καταφύγιο Χριστάκη-Άγιος Αντώνιος,
- Βρυσοπούλες-Μύτικας,
- Άνω Πηγάδι-Π. Λεπτοκαρυά,
- Άνω Πηγάδι-Καρυά,
- Ράχη Αρβανίτη,
- Ράχη Αχριάνη,
- Σαράντα Καγκέλια,
- Καρυά-πυξάρι-Μπάρα,
- Καρυά-Μεταμόρφωση-Μπάρα,
- Λιτόχωρο-Κάτω Πηγαδάκι,
- Λιτόχωρο-Μάννα-Σέλωμα,
- Καρίτσα-Αραπλάκος,
- Αγ. Βασίλειος-Βρύση Κρανιάς-Ρέμα Ορλιά,
- Αγ. Κόρη-Κοπανούλα-Έλατος,
- Ρητίνη-Σαρακατσάνα-Θωμά Ράχη,
- Μεσαία Μηλιά-Άνω Μηλιά,

- Παλατίσια-Βεργίνα,
- Παλαιοπαναγιά-Αρβανίτης.

Θεσσαλονίκη

- Χορτιάτης-Καταφύγιο ΣΕΟ,
- Χορτιάτης-Καστανόδασος-Δαμασκηνιά,
- Χορτιάτης-Αρδαμέρι,
- Αρδαμέρι-Καστανιές-Περιστέρα,
- Καταφύγιο ΣΕΟ-Περιστέρα,
- Χορτιάτης-Βασιλούδι,
- Χορτιάτης-Άγιος Βασίλειος,
- Ασβεστοχώρι-Κουρί-Καταφύγιο Ομίλου Φυσιολατρών,
- Θεσσαλονίκη-Σείχ Σου-Εξοχή,
- Σαράντα Εκκλησίες-Φιλίππειο,
- Καταφύγιο ΣΕΟ-Κορυφή Κισσού-Καταφύγιο Υπαίθριου Ζωής,
- Πλατανάκια-Χορτιάτης,
- Φράγμα Θέρμης-Πλατανάκια,
- Χορτιάτης-Κερασιά-Περιστερά.

Χαλκιδική

- Σάνη-Καταφύγιο Πουλιών-Σάνη,
- Σάνη-Κάμπινγκ του Σάνη-Σίβηρη,
- Ποσειδί-Πεύκα-Ποσειδί,
- Πολύχρονο-Χελώνες-Πολύχρονο,
- Κρυοπηγή-Κασσανδρινό-Κρυοπηγή,
- Χανιώτη-Πυροφυλάκιο-Χανιώτη,
- Αρναία-Καταρράκτες Βαρβάρας,
- Πύργος Ουρανούπολης-Μοναστήρι Ζυγός,
- Βράχος Πέτρος,
- Ν. Μαρμαράς-Παρθενώνας,
- Παρθενώνας-Ν. Μαρμαράς,
- Κύκλος στη Συκιά,
- Παραλία Κομίτσα-Ουρανούπολη,
- Λιμάνι Τρυπητής-Πύργος Ουρανούπολης,
- Νέα Ρόδα-Λιμάνι Τρυπητής,
- Από τα Νέα στα Αρχαία Στάγειρα (Αριστοτελικός περίπατος),
- Ολυμπιάδα-Αρχαία Στάγειρα,
- Αρναία-Κάστρο Νεπώσι,

- Φούρκα-Αγία Παρασκευή,
- Καλάνδρα-Ποσειδι-Φάρος,
- Μονή Μεγίστης Λαύρας-Άθωνας/ Σκήτη Αγ. Άννας-Άθωνας,
- Δάφνη-Ζωγράφου,
- Μ. Αγ. Παύλου-Σιμωνόπετρα,
- Κελί Κερασιάς-Σκήτη Προδρόμου,
- Μονή Εσφιγμένου-Μ. Ξενοφώντος,
- Μονή Ξενοφώντος-Σκήτη Αγίας Άννας,
- Μ. Ζωγράφου-Μ. Βατοπεδίου-Μ. Παντοκράτορος,
- Ι.Μ. Βατοπεδίου-Καρυές,
- Μ. Βατοπεδίου-Σκήτη Αγ. Δημητρίου,
- Μ. Δοχειαρίου-Μ. Βατοπεδίου,
- Μ. Μεγ. Λαύρας-Αγ. Νείλος-Αγ. Άννα,
- Μ. Ιβήρων-Μ. Φιλοθέου-Μ. Σίμωνος Πέτρα,
- Μ. Παντοκράτορος-Καρυές-Μ. Γρηγορίου,
- Αγ. Άννα-Άθωνας,
- Μ. Μεγ. Λαύρας-Άθωνας,
- Μ. Διονυσίου-Αντιάθωνας,
- Μ. Κωσταμονίτου-Βογοροδίτσα-Μ. Παντοκράτορος-Μ. Ιβήρων,
- Μ. Χεροποτάμου-Καρυές-Μ. Ιβήρων,
- Βράσταμα-Ταξιάρχης,
- Παλαιοχώρα-Χολομώντας,
- Ταξιάρχης-Αρναία,
- Βράσταμα-Αγ. Ευθύμιος.

3.10 ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ – DOWNHILL

Downhill και Ποδήλατο Βουνού στον Όλυμπο⁹. Η εκδρομή λαμβάνει χώρα στα χαμηλότερα μονοπάτια του Ολύμπου κοντά στο Λιτόχωρο ή τον Παλιό Παντελεήμονα. Ο βαθμός δυσκολίας της διαδρομής είναι μέτριος και η διάρκεια 4 ώρες.

Ποδήλατο Βουνού Λαϊλίας – Άνω Ορεινή (κορυφογραμμή)¹⁰. Η διαδρομή ξεκινάει από το Parking της πίστας του Λαϊλιά (1.610 μ.) και καταλήγει στην Άνω Ορεινή Σερρών (835 μ.). Η διαδρομή είναι απαιτητική και η συνολική απόσταση της είναι 9,95 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Ξηρότοπος-Χρυσοπηγή¹¹. Η διαδρομή ξεκινάει από το 2^ο χλμ. Ορεινής – Ξηρότοπου (780 μ.) και καταλήγει στο 9^ο χλμ. Σερρών-Λαϊλιά (442 μ.). Η διαδρομή είναι εύκολη και η συνολική απόσταση της είναι 6,29 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Ξηρότοπος-Λευκώνας¹². Η διαδρομή ξεκινάει από το 23^ο χλμ. Σερρών-Λαϊλιά (660 μ.) και καταλήγει στο πάρκο Λευκώνα (78 μ.). Η διαδρομή είναι εύκολη και η συνολική απόσταση της είναι 10,88 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Χρυσοπηγή-Σέρρες¹³. Η διαδρομή ξεκινάει από το 8^ο χλμ. Σερρών-Λαϊλιά (460 μ.) και καταλήγει στην κόκκινη γέφυρα της κοιλάδας Αγίων Αναργύρων στις Σέρρες (100 μ.). Η διαδρομή είναι ιδιαίτερα απαιτητική και η συνολική απόσταση της είναι 6,97 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Χρυσοπηγή-Σέρρες Ανατολική¹⁴. Η διαδρομή ξεκινάει από το 9^ο χλμ. Σερρών-Λαϊλιά (500 μ.) και καταλήγει στην κοιλάδα των Αγίων Αναργύρων στις Σέρρες (100 μ.). Η διαδρομή είναι μέτριας δυσκολίας και η συνολική απόσταση της είναι 7,39 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Χρυσοπηγή-Αη Γιώργης¹⁵. Η διαδρομή ξεκινάει από το 14^ο χλμ. Σερρών-Λαϊλιά (646 μ.) και καταλήγει Αη Γιώργη Σερρών (80 μ.). Η διαδρομή είναι εύκολη και η συνολική απόσταση της είναι 14,5 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Ελαιώνας-Αη Γιώργης¹⁶. Η διαδρομή ξεκινάει από τον οικισμό του Ελαιώνα και συγκεκριμένα από τον αγροτικό δρόμο που οδηγεί στην επαρχιακή οδό Σερρών-Τίμιου Προδρόμου (400 μ.) και καταλήγει στον Αη Γιώργη (80 μ.). Η διαδρομή είναι δύσκολη και η συνολική απόσταση της είναι 7,94 χλμ.

⁹ [Unlimited Adrenaline](#)

¹⁰ <http://serresaction.gr/lailias-korufogrammi/>

¹¹ <http://serresaction.gr/xirotopos-xrisopigi/>

¹² <http://serresaction.gr/ksirotopos-leukwnas/>

¹³ <http://serresaction.gr/xrisopigi-serres-nepal/>

¹⁴ <http://serresaction.gr/xrisopigi-serres-anatoliki/>

¹⁵ <http://serresaction.gr/xrisopigi-ai-giorgis/>

¹⁶ <http://serresaction.gr/elaiwnas-ai-giorgis-anatoliki/>

Ποδήλατο Βουνού Ραχωβίτσα-Ελαιώνας Ανατολική¹⁷. Η διαδρομή ξεκινά από τον οικισμό Ραχωβίτσα (780 μ.) και ακολουθεί την επαρχιακή οδό Μαρμαρά-Σερρών που οδηγεί στην επαρχιακή οδό Σερρών-Τιμίου Προδρόμου για 700 μέτρα, όπου και στρίβει δεξιά. Η διαδρομή είναι δύσκολη και η συνολική απόσταση της είναι 5,24 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Τσούκες Πίτσου-Ελαιώνας¹⁸. Η διαδρομή ξεκινά από το 12^ο χλμ. της Επαρχιακής οδού Σερρών-Κάτω Βροντού (708 μ.) και καταλήγει στον Ελαιώνα (400 μ.). Η διαδρομή είναι δύσκολη και η συνολική απόσταση της είναι 5,75 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού Χιονοχώρι-Οινούσα (Προφήτης Ηλίας)¹⁹. Η διαδρομή ξεκινά από το 5^ο χλμ. Οινούσας-Χιονοχωρίου (590 μ.), ακριβώς πίσω από την εκκλησία του Προφήτη Ηλία και καταλήγει στην Οινούσα Σερρών (200 μ.). Η διαδρομή είναι απαιτητική και η συνολική απόσταση της είναι 3,65 χλμ.

Ποδήλατο Βουνού στην Κασσάνδρα²⁰. Οι προσφερόμενες διαδρομές για ποδήλατο βουνού στην χερσόνησο της Κασσάνδρας είναι:

- Διαδρομή Σάνη-Ποτίδαια,
- Διαδρομή Παλιούρι-Κάνιστρο-Άγιος Νικόλαος,
- Διαδρομή Κασσανδρινό-Αγία Παρασκευή,
- Διαδρομή Κασσανδρινό-Μαυρόμπαρα-Πολύχρονο,
- Διαδρομή Κασσανδρεία-Κρυοπηγή-Κασσανδρινό-Κασσανδρεία.

Ποδήλατο Βουνού στη Σιθωνία²¹. Περιήγηση Νικήτη-Ίταμος-Συκιά. Η διαδρομή είναι 40 χλμ. και διατρέχει όλη την κορυφογραμμή, ξεκινώντας από τη Νικήτη φτάνοντας στο χωριό Συκιά.

¹⁷ <http://serresaction.gr/raxovitsa-elaionas-anatoliki/>

¹⁸ <http://serresaction.gr/tsoukespitsou/>

¹⁹ <http://serresaction.gr/xionoxwri-oinousa/>

²⁰ [TopoGuide](#)

²¹ [TopoGuide](#)

3.11 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συναντάμε πλήθος αναρριχητικών πεδίων για τους λάτρες της αναρρίχησης. Τα σημαντικότερα αναρριχητικά πεδία²² της Περιφέρειας ανά Ενότητα είναι:

Ημαθίας

- Αναρριχητικό πεδίο Τιμίου Προδρόμου, βρίσκεται στην Βέροια κοντά στο φράγμα του Αλιάκμονα, λίγο πριν το ομώνυμο μοναστήρι. Το πεδίο προορίζεται για όλα τα επίπεδα αναρριχητών. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών: 4a – 8a.

Σερρών

- Αναρριχητικό πεδίο Σημαίες, βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών,
- Αναρριχητικό πεδίο Βυρός, βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών,
- Αναρριχητικό πεδίο Βυρός, βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών,
- Αναρριχητικό πεδίο Επτάμυλοι, το πεδίο είναι κατάλληλο για αναρρίχηση όλο το χρόνο. Χαρακτηριστικό του πεδίου είναι οι πολλές και μεγάλες αρνητικές κλίσεις του. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c – 8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Φαραγγάκι, βρίσκεται δίπλα στο Σιδηρόκαστρο και είναι ιδανικό για αρχάριους αναρριχητές. Χαρακτηριστικό του πεδίου είναι οι μικρού μήκους διαδρομές και οι μικρού βαθμού δυσκολίας διαδρομές (έως VIII),
- Αναρριχητικό πεδίο Μαντρί, βρίσκεται κοντά στο Σιδηρόκαστρο και είναι κατάλληλο για παραδοσιακή αναρρίχηση. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών V – VII,
- Αναρριχητικό πεδίο Πλάκα Αυστραλού, είναι ιδανικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 4b – 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Καταρράκτες, το πεδίο έχει 10 διαδρομές και πολύ καλή πρόσβαση. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5 – 8b.

Πέλλας

- Αναρριχητικό πεδίο Πίνοβο, αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα πεδία για Bouldering στην Βόρεια Ελλάδα,
- Αναρριχητικό πεδίο κοντά στο Λουτράκι Αριδαίας στους πρόποδες του όρους Βόρρα. Βαθμός δυσκολίας VI – VII,

²² Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

- Αναρριχητικό πεδίο Δύο Λίμνες, βρίσκεται στο φαράγγι Ποζαρ λίγο πιο πάνω από το πεδίο Μουσών. Βαθμός δυσκολίας 5c – 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Μούσες Βορινού, βρίσκεται μέσα στο φαράγγι του Βορινού (Πόζαρ) λίγο πιο πάνω από τις εγκαταστάσεις των λουτρών μέσα στο φαράγγι. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c – 7b.

Πιερία

- Αναρριχητικό πεδίο Λιτοχώρου, είναι ιδανικό για έμπειρους αναρριχητές και βρίσκεται λίγο έξω από το ομώνυμο χωριό του Ολύμπου. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 6c – 8a,
- Αναρριχητικό πεδίο Κρεβάτια. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 6a – 8a.

Θεσσαλονίκη

- Αναρριχητικό πεδίο Ρετζίκι, είναι πολύ κοντά στο κέντρο και είναι κυρίως εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c – 7a.

Χαλκιδική

- Αναρρίχηση στα Λουτρά Χαλκιδικής, τα Λουτρά στην Κασσάνδρα της Χαλκιδικής διαθέτουν αρκετά βράχια δίπλα από τη θάλασσα, κατάλληλα για bouldering αλλά και διαδρομές μέχρι 100μ.

3.12 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει 5 χιονοδρομικά κέντρα στην επικράτεια της. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια καταγράφονται το χιονοδρομικό κέντρο 3-5 Πηγάδια στην Νάουσα Ημαθίας, το χιονοδρομικό κέντρο Ελατοχωρίου στην Ενότητα Πιερίας, το Καϊμακτσαλάν στην Ενότητα Πέλλας, το χιονοδρομικό κέντρο Σελίου στην Ενότητα Ημαθίας και χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά στην Ενότητα Σερρών.

Χιονοδρομικό κέντρο 3-5 Πηγάδια, βρίσκεται στη δυτική πλευρά του όρους Βέρμιον σε υψόμετρο 1.430-2.005μ. Απέχει 17χλμ. από την Νάουσα και 15 χλμ από τον Άγιο Νικόλαο. Έχει πίστες για κάθε βαθμό δυσκολίας και μια δρόμου αντοχής (3,5 & 10 χλμ.). Διαθέτει 6 αναβατήρες (1 εναέριο, 4 συρόμενους και 1 παιδικό). Είναι το μόνο χιονοδρομικό με σοβαρή υποδομή τεχνητής χιόνωσης.

Χιονοδρομικό κέντρο Ελατοχωρίου, βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά των Πιερίων Όρεων, στη θέση «Παπά Χωράφι» και σε υψόμετρο 1.450μ. Απέχει μόλις 8χλμ. από το Ελατοχώρι, 36 χλμ. από την Κατερίνη και 105 χλμ. από την Θεσσαλονίκη. Οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού περιλαμβάνουν 10 πίστες με κυμαινόμενη υψομετρική διαφορά και με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας και 5 αναβατήρες. Επίσης, λειτουργεί μια πίστα για snowboard και μια για έλκηθρα. Το συνολικό μήκος που έχουν οι πίστες και το δίκτυο των χιονοδιαδρόμων που τις συνδέει μεταξύ τους, ξεπερνάει τα 12.000μ.

Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν, βρίσκεται στο όρος Βόρας, του οποίου η κορυφογραμμή αποτελεί την οριογραμμή μεταξύ των δύο κρατών, σε υψόμετρο 2.480μ. Απέχει 54 χλμ. από την πόλη της Έδεσσας. Οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού περιλαμβάνουν 6 αναβατήρες (1 εναέριος & 5 συρόμενους) και 13 πίστες (4 μέτριας δυσκολίας, 7 εύκολες και 2 πολύ εύκολες) ενώ το συνολικό μήκος τους φτάνει τα 15 χλμ. Επίσης, το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει και μια ειδικά διαμορφωμένη πίστα snowboard ή fun park έκτασης 4 στρεμμάτων. Τέλος, στο Καϊμακτσαλάν βρίσκεται ο υψηλότερος αναβατήρας στην Ελλάδα με υψόμετρο 2.480μ.

Χιονοδρομικό κέντρο Σελίου, βρίσκεται στο όρος Βέρμιο σε υψόμετρο 1.530μ. – 1.890μ. και είναι το 1^ο χιονοδρομικό κέντρο της χώρας. Απέχει 24χλμ. από τη Βέροια, 20 χλμ. από την Νάουσα και 95 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Η κύρια πρόσβαση στο χιονοδρομικό γίνεται μέσω της Εγνατίας οδού και της επαρχιακής οδού Βέροιας Σελίου. Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει 17 πίστες με διάφορα επίπεδα

δυσκολίας συνολικού μήκους 14χλμ. Επίσης, διαθέτει δύο πίστες Δρόμων Αντοχής (LANG-LAUF) συνολικού μήκους 8χλμ. ενώ υπάρχουν αρκετές και πολύ ενδιαφέρουσες διαδρομές για σκι – snowboard εκτός πίστας.

Χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά, βρίσκεται στην οροσειρά της Βροντούς και συγκεκριμένα στην βόρεια πλευρά του Αλή Μπαμπά σε υψόμετρο 1.600μ. Το χιονοδρομικό κέντρο απέχει 26χλμ. από τις Σέρρες και 110χλμ. από την Θεσσαλονίκη. Διαθέτει μια βασική χιονοδρομική πίστα συνολικού μήκους 1.000μ. και πλάτους 60μ., η οποία εξυπηρετείται από ένα συρόμενο χιονοδρομικό αναβατήρα μήκους 850μ. που μπορεί να μεταφέρει 700 άτομα την ώρα. Τελευταία, έγινε επέκταση του αναβατήρα αυτού κατά άλλα 200μ. ώστε να φθάνει μέχρι την κορυφή του βουνού (1.850μ.). Υπάρχει ένας ακόμη μικρός συρόμενος αναβατήρας, μήκους 200μ. για αρχάριους.

3.13 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει ορειβατικά καταφύγια στους ορεινούς όγκους της, τα οποία συντηρούν οι Ορειβατικοί σύλλογοι. Τα ορειβατικά καταφύγια²³ που απαντώνται στην Περιφέρεια ανά Ενότητα είναι:

Ημαθίας

- Καταφύγιο **Τρία Πηγάδια**, βρίσκεται στο όρος Βέρμιο στην τοποθεσία «Τρία Πηγάδια» σε υψόμετρο 1.450μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 35 άτομα,
- Καταφύγιο **Τρία Πηγάδια 2**, βρίσκεται στο όρος Βέρμιο σε υψόμετρο 1.470 μ. και έχει δυναμικότητα 60 κλινών,
- Καταφύγιο **ΣΧΟ Βέρροιας**, βρίσκεται στο όρος Βέρμιο στην τοποθεσία Σέλι σε υψόμετρο 1.700μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 120 άτομα,
- Καταφύγιο **Σελίου**, βρίσκεται στο όρος Βέρμιο στην τοποθεσία «Σέλι» σε υψόμετρο 1.500μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 75 άτομα,
- Καταφύγιο **Κάτω Βέρμιο**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βέρμιο στην τοποθεσία Κάτω Βέρμιο σε υψόμετρο 1.438μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 18 άτομα,
- Καταφύγιο στην τοποθεσία **“Λάκα Μιρέ”**, βρίσκεται στο όρο Βέρμιο σε υψόμετρο 1.450 μ. και έχει δυναμικότητα 80 ατόμων.

Πιερίας

- Καταφύγιο **Γιάννης Χασιώτης Πιερίων**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη στην τοποθεσία Άνω Μηλιά σε υψόμετρο 1.017 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 52 άτομα,
- Καταφύγιο **Πιερίων**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη στην τοποθεσία Σαρακατσάνα σε υψόμετρο 1.701 μ. και είναι δυναμικότητας 100 ατόμων,
- Καταφύγιο **Κορομηλιές**, το καταφύγιο βρίσκεται στον Κάτω Όλυμπο στην τοποθεσία Τρανή Πλαγιά σε υψόμετρο 896μ. και είναι δυναμικότητας 16 ατόμων,
- Καταφύγιο **Σταυρού ή Δημήτριος Μπουντόλας**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Σταυρός σε υψόμετρο 920μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 30 άτομα,
- Καταφύγιο **Πετρόστρουγκας**, βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Ολύμπου στην τοποθεσία Πετρόστρουγκα σε υψόμετρο 1.918 μ. Το καταφύγιο είναι δυναμικότητας 80 ατόμων,

²³ Τα στοιχεία για τα ορειβατικά καταφύγια προέρχονται από την ιστοσελίδα topoGuide.gr.

- Καταφύγιο **Κρεβάτια**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Ντιράς το Λάκκο σε υψόμετρο 1.000 μ. και έχει δυναμικότητα 20 ατόμων,
- Καταφύγιο **Χρήστος Κάκκαλος**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Οροπέδιο των Μουσών σε υψόμετρο 2.662 μ. και είναι δυναμικότητας 23 ατόμων,
- Καταφύγιο **Σπήλιος Αγαπητός**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Μπαλκόνι σε υψόμετρο 2.035μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 120 άτομα.
- Καταφύγιο **Άνω Πηγάδι**, βρίσκεται στο όρος Όλυμπος στην τοποθεσία Άνω Πηγάδι σε υψόμετρο 1.389μ και έχει δυναμικότητα 18 ατόμων.

Πέλλας

- Καταφύγιο **Καϊμακτσαλάν**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βόρας στην τοποθεσία Τουρκολίβαδο σε υψόμετρο 2.043μ και είναι δυναμικότητας 46 ατόμων.

Θεσσαλονίκη

- Καταφύγιο **Χορτιάτη**, βρίσκεται στο όρος Χορτιάτη στην τοποθεσία Τζεκ Μπαχτσέ σε υψόμετρο 955μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 40 άτομα.
- Καταφύγιο **Γρίτσας Λιτοχώρου**, το καταφύγιο βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Γρίτσα Λιτοχώρου σε υψόμετρο 1.389μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 20 άτομα.

Σέρρες

- Καταφύγιο **Λαϊλιά**, βρίσκεται στο δάσος του Λαϊλιά (Όρος Βροντούς) στη θέση Ολυμπία σε υψόμετρο 1.513μ. Απέχει 3χλμ. από το χιονοδρομικό κέντρο και 24 χλμ. από την πόλη των Σερρών. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 50 άτομα.
- Καταφύγιο **Άνω Βροντού Λαϊλιά**, το καταφύγιο βρίσκεται στα όρη Βροντούς στην τοποθεσία Άνω Βροντού σε υψόμετρο 1.100μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 46 άτομα.
- Καταφύγιο **Παγγαίου ΕΟΣ Ροδολίβους**, το καταφύγιο βρίσκεται στο Παγγαίο Όρος στην τοποθεσία Χατζηκώστα Σουλνιάρι σε υψόμετρο 957μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 35 άτομα.

3.14 KAYAK – RAFTING – ΘΑΛΑΣΣΙΟ KAYAK²⁴**Σέρρες**

- Canoe – Kayak στη λίμνη Κερκίνη με διθέσια – τριθέσια κανό. Δραστηριότητα με μεγάλο ενδιαφέρον στον υδροβιότοπο της λίμνης Κερκίνης χωρίς να χρειάζεται κανείς προηγούμενη εμπειρία. Η εξερεύνηση ξεκινά ανάλογα με την εποχή από διαφορετικά σημεία της λίμνης,
- Canoe – Kayak στον ποταμό Στρυμόνα. Η διαδρομή ξεκινά από τα στενά του κλειδιού στα σύνορα του Προμαχώνα προς τη γέφυρα του Στρυμόνα με κατεύθυνση προς τις 3 γέφυρες (Πετρίτσι, Βυρώνεια, Παρυδάτιο δάσος).

Πέλλας

- Rafting – Kayak στον ποταμό Μογλενίτσα. Επιβίβαση στο χωριό Άλωρο και διαδρομή 2,5 ώρες μέσα στο ποτάμι δυσκολίας II με σημεία III. Η διαδρομή περνάει μέσα από το φαράγγι και τις σιδηρές πύλες (Δεμίρ Καπού) πριν το αναψυκτήριο της Μενηίδας (χωριό Καλή).

Χαλκιδική

- Θαλάσσιο Kayak σε Διάπορο & καβουρότρυπες. Η διαδρομή περιλαμβάνει την ανατολική ακτογραμμή της Σιθωνίας και πραγματοποιείται σε δύο ημέρες. Την πρώτη ημέρα η διαδρομή περιλαμβάνει τον ήσυχο κόλπο της Βουρβουρούς, τον Διάπορο και την Λευκή παραλία ενώ την δεύτερη ημέρα τον Αρμενιστή και τις Καβουρότρυπες.
- Θαλάσσιο Kayak στην Αμμουλιανή. Η διαδρομή περιλαμβάνει το μοναδικό κατοικημένο νησί στη Χαλκιδική και πραγματοποιείται σε δύο ημέρες. Την πρώτη ημέρα η διαδρομή περιλαμβάνει την Ουρανούπολη, το νησί Δρένια και την Αμμουλιανή ενώ η δεύτερη ημέρα την Αμμουλιανή και την Ουρανούπολη.
- Θαλάσσιο Kayak σε Διάπορο και Αμμουλιανή. Η διαδρομή περιλαμβάνει ένα ακατοίκητο (Διάπορος) και ένα κατοικημένο (Αμμουλιανή) νησί και πραγματοποιείται σε 4 ημέρες:
 1. 1η ημέρα: η διαδρομή περιλαμβάνει Ουρανούπολη-νησί Δρένια-Καραγάτσια-Αμμουλιανή,
 2. 2^η ημέρα: η διαδρομή περιλαμβάνει Αμμουλιανή-Φάκα-Τρατοβόλι-Τσάσκα-Βουρβουρού,
 3. 3^η ημέρα: η διαδρομή περιλαμβάνει Βουρβουρού-Τρανή-Βουρβουρού,
 4. 4^η ημέρα: η διαδρομή περιλαμβάνει Βουρβουρού-Καβουρότρυπες.

²⁴ [Trekking Hellas](#)

3.15 KAZINO

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει στην επικράτεια της 2 Καζίνο, ένα στην Θεσσαλονίκη «Regency Καζίνο Θεσσαλονίκης» και ένα στην Χαλκιδική μέσα στο ξενοδοχείο Πόρτο Καρράς.

Το πιο γνωστό καζίνο της Βόρειας Ελλάδας είναι το Hyatt Regency Καζίνο της Θεσσαλονίκης. Βρίσκεται δίπλα στον Διεθνή Αερολιμένα Θεσσαλονίκης και έχει ξεκινήσει την λειτουργία του το 1996. Δίπλα από το καζίνο βρίσκεται το ξενοδοχείο Hyatt ενώ η απόσταση από το κέντρο της Θεσσαλονίκης είναι 13 χλμ.

Στην περιοχή της Χαλκιδικής, στο πόδι της Σιθωνίας, βρίσκεται το καζίνο του Πόρτο Καρράς το οποίο αποτελεί το 1^ο ιδιωτικό ελληνικό καζίνο. Το καζίνο βρίσκεται μέσα στο 5* ξενοδοχείο Sithonia Thalassotherapy & Spa.

3.16 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Μακεδονική κουζίνα έχει τη δική της σύνθετη ταυτότητα, συνδεδεμένη με την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Συνδυάζει αυθεντικές γεύσεις και εξαιρετικής ποιότητας παραδοσιακές πρώτες ύλες. Ζωντανεύει συνταγές, που γεννήθηκαν από την γαστρονομική παράδοση Πόντιων, Βλάχων, Σαρακατσαναίων, Μικρασιατών και ντόπιων κατοίκων, με τη σημαντική επιρροή της Εβραϊκής και της Αρμενικής κοινότητας του τόπου. Επίσης, η Μακεδονική κουζίνα φέρει σήμα πιστοποίησης των τοπικών προϊόντων και συνταγών της, ώστε να ενισχύσει την προώθηση της τοπικής κουζίνας και να προσελκύσει περισσότερους επισκέπτες. Το σήμα «Μακεδονική Κουζίνα» αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Περιφέρειας και απονέμεται σε συνδυασμό με την άδεια χρήση του, σε όσες επιχειρήσεις εφαρμόζουν το πρωτόκολλο και περνούν με επιτυχία τις διαδικασίες αξιολόγησης. Τα εδέσματα που φέρουν το σήμα προετοιμάζονται με πρώτες ύλες που περιλαμβάνονται στο Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων της Περιφέρειας και η προετοιμασία γίνεται βάσει των παραδοσιακών τρόπων και συνταγών.

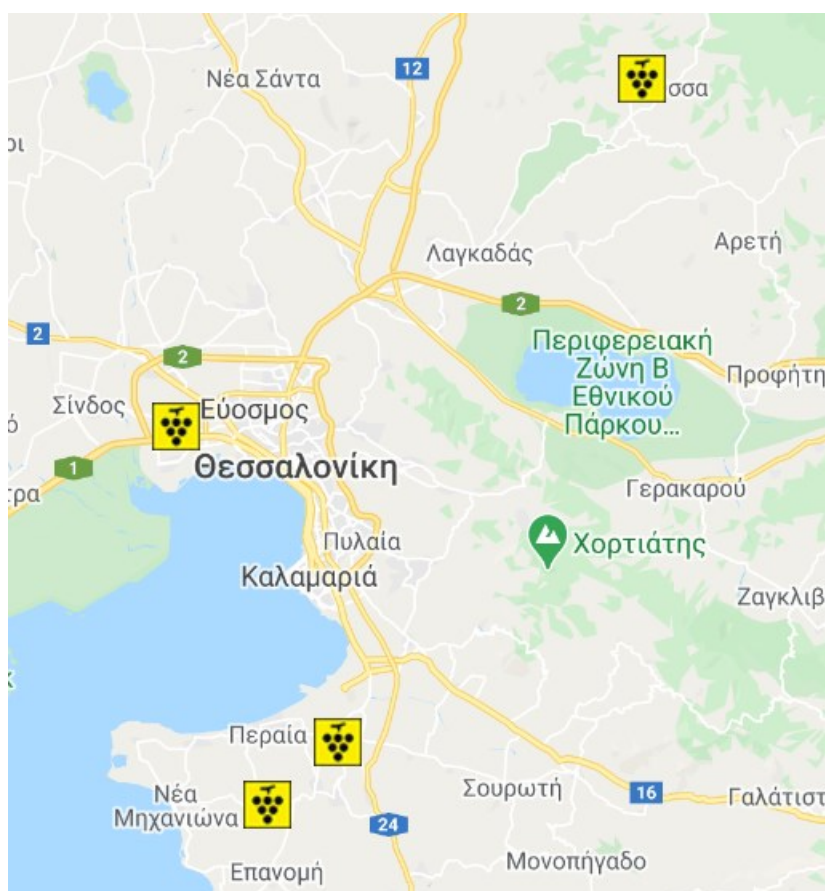
Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ²⁵ είναι: το Αγουρέλαιο Χαλκιδικής (ΠΟΠ), οι Πράσινες Ελιές Χαλκιδικής (ΠΟΠ), το Γαλανό Μεταγγιτσίου Χαλκιδικής (ΠΟΠ), τα Κεράσια τραγανά Ροδοχωρίου (ΠΟΠ), τα Ροδάκινα Νάουσας (ΠΟΠ), το Ακτινίδιο Πιερίας (ΠΓΕ), ο Μπάτζος (ΠΟΠ, Θεσ/κης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλης, Ημαθίας, Πιερίας), η Φέτα (ΠΟΠ, Σερρών, Θεσ/κης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλης, Ημαθίας, Πιερίας), το Κασέρι (ΠΟΠ, Σερρών, Θεσ/κης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλης, Ημαθίας, Πιερίας) και το Μανούρι (ΠΟΠ, Θεσ/κης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλης, Ημαθίας, Πιερίας). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαιρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: τα τρίγωνα Πανοράματος, ο πατσάς και το τσουρέκι στην Θεσσαλονίκη, η τσομπέλα Έδεσσας, η πέστροφα, η καρατζοβίτικη πιπεριά και η караβίδα γλυκού νερού στην Πέλλα, το ρεβανί, η κομπόστα ροδάκινο και οι τοπικές παρασκευές με τραχανάδες, πέτουρα, τσουκνίδες, νταβάδες, κεφτέδες με άρμη και μάντζα στην Ημαθία, η καπνιστή τσιροσαλάτα, τα μύδια Μακρύγιαλου και τα ποταμίσια ψάρια στην Πιερία και οι ακανές, η μπουγάτσα, το βουβαλίσιο κρέας και το βουβαλίσιο γάλα στις Σέρρες.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει πλούσιο οινοτουριστικό ενδιαφέρον καθώς στην επικράτεια της καταγράφονται 6 διαδρομές κρασιού. Συγκεκριμένα,

²⁵ Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το [Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων](#).

στην Περιφέρεια βρίσκονται: η Διαδρομή κρασιού Θεσσαλονίκης²⁶, η Διαδρομή κρασιού Χαλκιδικής, η Διαδρομή κρασιού Νάουσας, η Διαδρομή κρασιού Πέλλας-Γουμένισσας και η Διαδρομή κρασιού των Θεών του Ολύμπου. Συγκεκριμένα, η διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης αναπτύσσεται στο ανατολικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας. Στην περιοχή παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Θεσσαλονίκης, ΠΓΕ Επανομής, ΠΓΕ Νέας Μεσημβρίας και ΠΓΕ Πλαγιές Βερτίσκου. Τα επισκέψιμα οινοποιεία της διαδρομής είναι του Κεχρή στο Καλοχώρι, το Κτήμα Ανέστη Μπαμπατζιμόπουλου στην Όσσα, το Κτήμα Γεροβασιλείου στην Επανομή και το Κτήμα Φλοριάν στον Τρίλοφο.

Χάρτης 3: Διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης

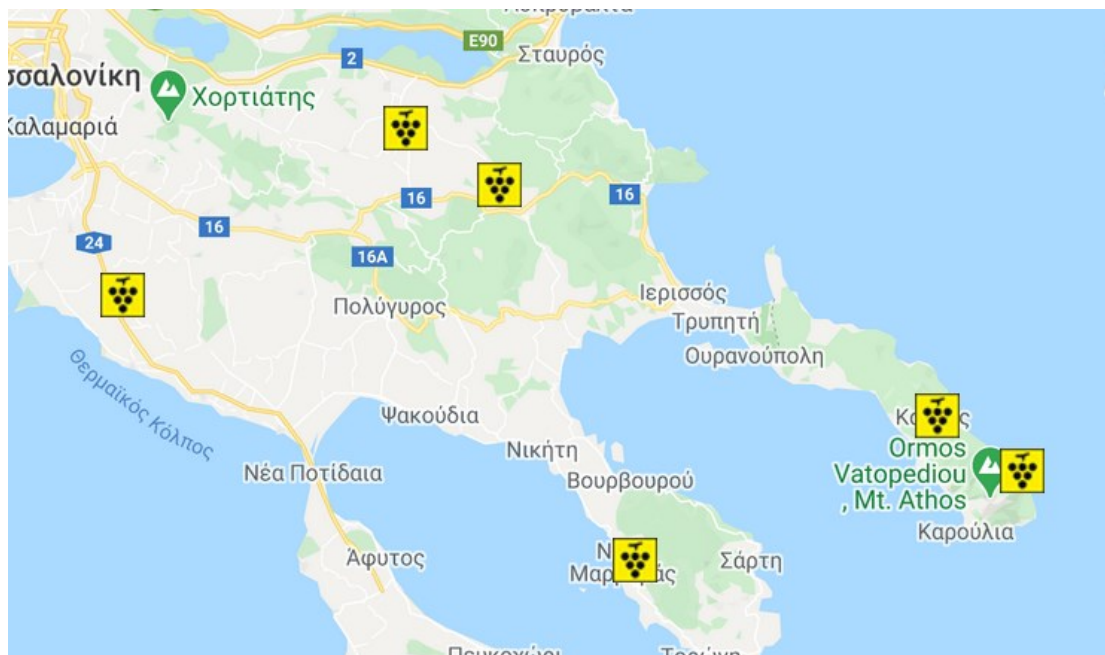

Η Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής ξεκινάει από τον Άγιο Παύλο στη χερσόνησο της Χαλκιδικής με σταθμό το οινοποιείο της εταιρείας Τσάνταλη, συνεχίζει στο Κτήμα Πόρτο Καρράς στη Σιθωνία για να ανηφορίσει στην ορεινή Χαλκιδική (στην Αρναία), στο Κτήμα Κλαούντια Παπαγιάννη, συνεχίζοντας στην Μαραθούσα Χαλκιδικής και

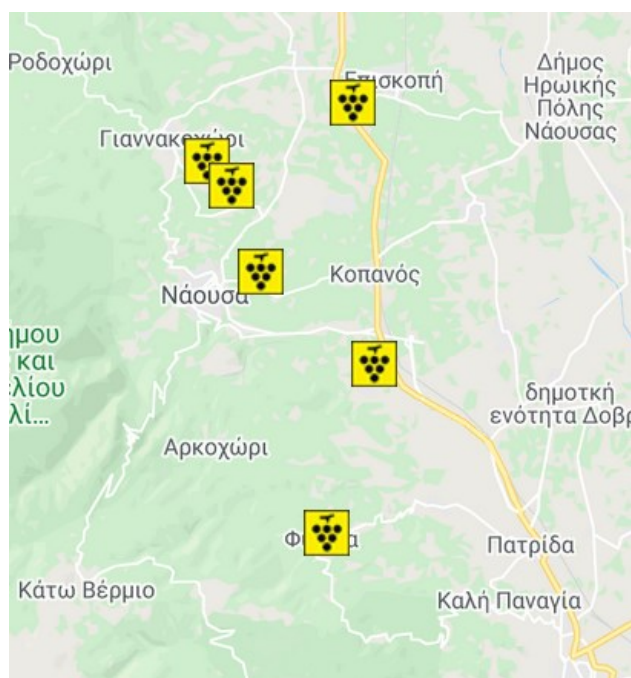
²⁶ Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες [Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος](#) και [Οινικές Εξερευνήσεις](#).

στο Κτήμα Λειβαδιώτη για να καταλήξει στο Άγιο Όρος, στον αμπελώνα της Τσάνταλη στο Μετόχι Χρωμίτσας και το οινοποιείο Μυλοπόταμος στο Ιερό Κελί Αγίου Ευσταθίου στον Μυλοπόταμο. Στην περιοχή παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Πλαγιές Μελιτών, ΠΓΕ Χαλκιδικής, ΠΓΕ Σιθωνίας και ΠΓΕ Αγίου Όρους.

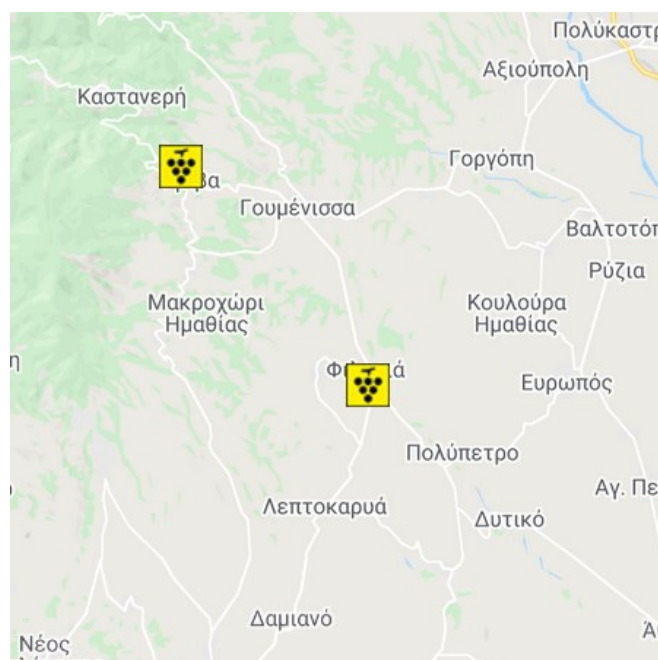
Χάρτης 4: Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής

Η Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας αποτελεί την πιο διάσημη περιοχή παραγωγής κρασιού της Ελλάδας. Η διαδρομή ξεκινά από την Βέροια, 74 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και το μικρό χωριό της Βεργίνας και στη συνέχεια φτάνουμε στη Νάουσα. Ο περιηγητής μπορεί να επισκεφθεί τα οινοποιεία Ταραλά στη Φυτειά Βέροιας, Μπουτάρη στη Στενήμαχο, Κτήμα Διαμαντάκος στο Μαντέμι, Κτήμα Φουντή στη Νέα Στράντζα, οινοποιείο Κυρ-Γιάννη στο Γιαννακοχώρι και Βαένι Νάουσα στην Επισκοπή. Οι αμπελώνες της Νάουσας παράγουν τους φημισμένους ερυθρούς οίνους ΠΟΠ Νάουσα και ΠΓΕ Ημαθία. Η σχέση Ξινόμαυρο - Νάουσα είναι μια από τις πιο γνωστές στο χώρο των ελληνικών ερυθρών κρασιών.

Χάρτης 5: Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας

Η Διαδρομή του κρασιού της Πέλλας-Γουμένισσας εξελίσσεται στο βόρειο τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας. Η διαδρομή γεωγραφικά ανήκει στις Περιφερειακές Ενότητες Κιλκίς και Πέλλας και περιλαμβάνει τις αμπελοοινικές περιοχές της Γουμένισσας και των Γιαννιτσών. Τα οινοποιεία που βρίσκονται στην διαδρομή και είναι επισκέψιμα είναι της Μπουτάρη Α.Ε. και το Κτήμα Χατζηβαρύτη στη Γουμένισσα Κιλκίς. Από τους αμπελώνες της Γουμένισσας παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Γουμένισσα και ΠΓΕ Πλαγιές Πάικου ενώ στον αμπελώνα της Πέλλας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Πέλλα.

Χάρτης 6: Διαδρομή του κρασιού της Πέλλας-Γουμένισσας

Η Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου, λαμβάνει χώρα στις ανατολικές παρυφές του υψηλότερου ελληνικού βουνού, τον Όλυμπο, με την διαδρομή να ξεκινά από την Περιφέρεια Θεσσαλίας και να καταλήγει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Από το βορειοανατολικό τμήμα της Θεσσαλίας, στην περιοχή της Λάρισας, ξεκινά η διαδρομή του κρασιού, με σταθμούς τους αμπελώνες της οινοποιίας Τσάνταλη στη Ραψάνη, το Κτήμα Κατσαρού στην Κρανιά και καταλήγει στο οινοποιείο Κίτρους στην Πύδνα Πιερίας. Στους αμπελώνες της Λάρισας στην Ραψάνη παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Ραψάνη ενώ στους αμπελώνες της Πιερίας οι οίνοι ΠΓΕ Πιερία.

Χάρτης 7: Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου

Ο αμπελώνας Σερρών που βρίσκεται στις δημοτικές ενότητες Βισαλτίας και Εμμανουήλ Παππά παράγει τους οίνους ΠΓΕ Σέρρες ενώ τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής ανήκουν στις 13 Ενότητες της Μακεδονίας που συγκροτούν την ζώνη του ΠΓΕ Μακεδονία από την οποία παράγονται οι οίνοι που φέρουν την ομώνυμη ένδειξη.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2019-2023

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Το 2023, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ξεπέρασαν τα προ πανδημίας επίπεδα σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +12% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 24,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+10%, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 7,1 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+15%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2023), Κρήτης (+12%, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 5,0 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+20%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+19%, από 385 χιλ. το 2019 σε 459 χιλ. το 2023) και Θεσσαλίας (+24%, από 206 χιλ. το 2019 σε 255 χιλ. το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-3%, από 207 χιλ. το 2019 σε 201 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-12%, από 153 χιλ. το 2019 σε 135 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,5%, από 123 χιλ. το 2019 σε 122 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-41%, από 15 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (-34%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2023) μείωση. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν σημείωσε διεθνείς αεροπορικές αφίξεις τα έτη 2019 και 2023 στα αεροδρόμια της.

Παρόμοια ήταν η εικόνα την περίοδο 2022-2023, καταγράφοντας αύξηση διεθνών αεροπορικών αφίξεων κατά +12% (από 21,6 εκατ. το 2022 σε 24,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν θετικό πρόσημο, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-16%, από 160 χιλ. το 2022 σε 135 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (-39%, από 3 χιλ. το 2022 σε 2 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+27%, από 5,6 εκατ. το 2022 σε 7,1 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+1%, από 5,3 εκατ. το 2022 σε 5,3 εκατ. 2023), Κρήτης (+7%, από 4,7 εκατ. το 2022 σε 5,0 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+8%, από 2,9 εκατ. το 2022 σε 3,2 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από 2,0 εκατ. το 2022 σε 2,4 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+9%, από 422 χιλ. το 2022 σε 459 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+5%, από 242 χιλ. το 2022 σε 255 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+9%, από 185 χιλ. το 2022 σε 201 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+20%, από 102 χιλ. το 2022 σε 122 χιλ. το 2023) και Ηπείρου (+30%, από 7 χιλ. το 2022 σε 9 χιλ. το 2023). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν σημείωσε διεθνείς αεροπορικές αφίξεις τα έτη 2022 και 2023 στα αεροδρόμια της.

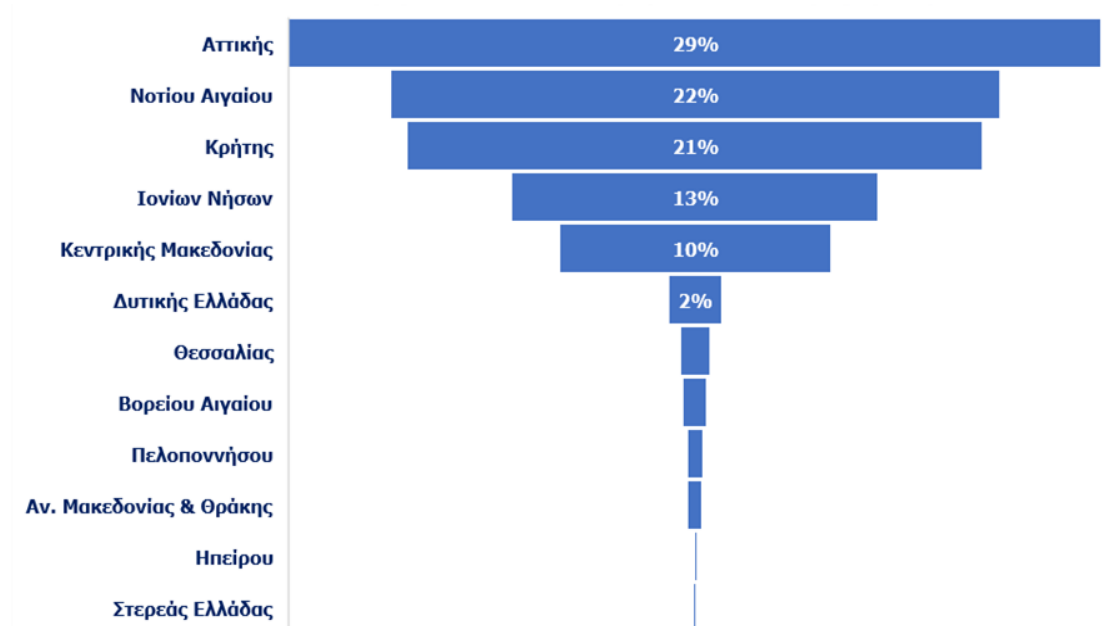
Πίνακας 33: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	6.414.709	5.552.227	7.073.625	10%	27%
Νοτίου Αιγαίου	4.617.315	5.266.578	5.319.157	15%	1%
Κρήτης	4.455.810	4.702.687	5.010.526	12%	7%
Ιονίων Νήσων	2.644.287	2.946.490	3.185.614	20%	8%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.341.743	1.975.959	2.359.090	1%	19%
Δυτικής Ελλάδας	385.152	421.560	459.496	19%	9%
Θεσσαλίας	205.802	241.926	254.993	24%	5%
Βορείου Αιγαίου	207.098	184.649	200.894	-3%	9%
Πελοποννήσου	153.364	160.060	135.160	-12%	-16%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	122.933	101.553	122.342	-0%	20%
Ηπείρου	14.776	6.766	8.787	-41%	30%
Στερεάς Ελλάδας	3.100	3.360	2.038	-34%	-39%
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0		
Ελλάδα	21.566.089	21.563.815	24.131.722	12%	12%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (29%), Νοτίου Αιγαίου (22%), Κρήτης (21%), Ιονίων Νήσων (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2023 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2023 το 10% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της χώρας. Την περίοδο 2019-2023, το αεροδρόμιο Μακεδονία σημείωσε αύξηση διεθνών αφίξεων κατά +1% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2023) ενώ την περίοδο 2022-2023 αύξηση κατά +19% (από 2,0 εκατ. το 2022 σε 2,4 εκατ. το 2023).

Πίνακας 34: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Θεσσαλονίκης	2.341.743	1.975.959	2.359.090	1%	19%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.341.743	1.975.959	2.359.090	1%	19%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2023

Το 2023, η Ελλάδα ξεπέρασε σε όρους αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού τα επίπεδα του 2019, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +12% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 9,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν θετικό πρόσημο, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ηπείρου (-47%, από 51 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-24%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-60%, από 5 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+13%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 4,5 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+9%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), Κρήτης (+20%, από 992 χιλ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+11%, από 443 χιλ. το 2019 σε 491 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+9%, από 259 χιλ. το 2019 σε 283 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 151 χιλ. το 2019 σε 167 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+15%, από 27 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+10%, από 12 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (+100%, από 5 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +18% (από 8,1 εκατ. το 2022 σε 9,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-8%, από 3 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-8%, από 2 χιλ. το 2022 σε 2 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+19%, από 3,8 εκατ. το 2022 σε 4,5 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+16%, από 1,5 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023), Κρήτης (+25%, από 948 χιλ. το 2022 σε 1,2 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από 957 χιλ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+14%, από 429 χιλ. το 2022 σε 491 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+9%, από 259 χιλ. το 2022 σε 283 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+16%, από 144 χιλ. το 2022 σε 167 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+17%, από 26 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+27%, από 21 χιλ. το 2022 σε 27 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+8%, από 12 χιλ. το 2022 σε 13 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (+84%, από 6 χιλ. το 2022 σε 10 χιλ. το 2023).

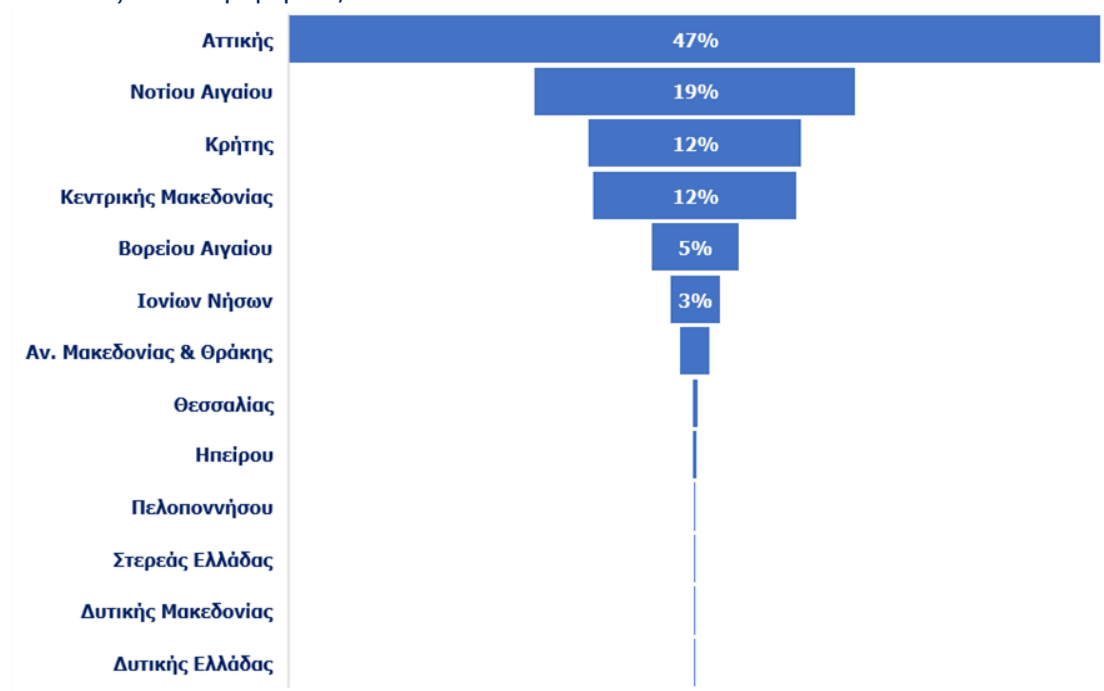
Πίνακας 35: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	3.989.842	3.782.527	4.502.623	13%	19%
Νοτίου Αιγαίου	1.630.081	1.543.446	1.784.935	9%	16%
Κρήτης	991.611	947.512	1.186.525	20%	25%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.070.857	956.897	1.134.876	6%	19%
Βορείου Αιγαίου	442.720	428.824	490.563	11%	14%
Ιονίων Νήσων	259.208	259.252	283.046	9%	9%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	151.263	143.517	167.054	10%	16%
Θεσσαλίας	26.594	26.044	30.588	15%	17%
Ηπείρου	50.993	21.114	26.776	-47%	27%
Πελοποννήσου	12.013	12.238	13.182	10%	8%
Στερεάς Ελλάδας	5.108	5.546	10.224	100%	84%
Δυτικής Μακεδονίας	3.547	2.921	2.683	-24%	-8%
Δυτικής Ελλάδας	5.214	2.284	2.107	-60%	-8%
Ελλάδα	8.639.051	8.132.122	9.635.182	12%	18%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2023, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (47%), Νοτίου Αιγαίου (19%), Κρήτης (12%) και Κεντρικής Μακεδονίας (12%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2023 το 89% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το 2023 αντιπροσωπεύει το 12% των συνολικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2023, το αεροδρόμιο Μακεδονία, που αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της Περιφέρειας, κατέγραψε αύξηση αφίξεων κατά +6% (από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023) ενώ την περίοδο 2022-2023 αύξηση κατά +19% (από 957 χιλ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023).

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2019-2023

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιάζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία).

Το 2023, οι μεθοριακοί σταθμοί της Ελλάδας υποδέχτηκαν το 85% της εισερχόμενης οδικής κίνησης που κατεγράφη το 2019, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023, μείωση κατά -15% (από 12,3 εκατ. το 2019 σε 10,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-20%, από 6,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-13%, από 3,4 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2023) και Ήπειρο (-10%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 974 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η εισερχόμενη οδική κίνηση από τους μεθοριακούς σταθμούς της χώρας σημείωσε αύξηση κατά +30% (από 8,0 εκατ. το 2022 σε 10,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Κεντρική Μακεδονία (+33%, από 4,0 εκατ. το 2022 σε 5,3 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+35%, από 2,2 εκατ. το 2022 σε 3,0 εκατ. το 2023), Δυτική Μακεδονία (+24%, από 980 χιλ. το 2022 σε 1,2 εκατ. το 2023) και Ήπειρο (+16%, από 841 χιλ. το 2022 σε 974 χιλ. το 2023).

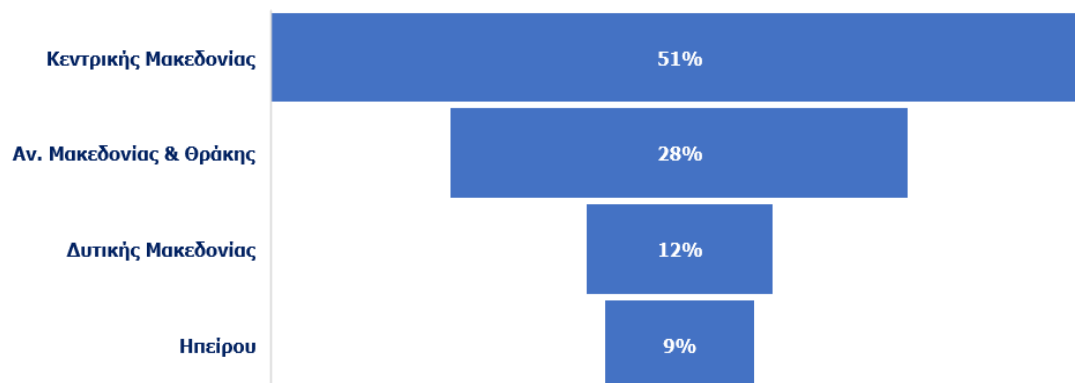
Πίνακας 36: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κεντρικής Μακεδονίας	6.604.309	3.985.906	5.283.046	-20%	33%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.402.672	2.195.913	2.966.685	-13%	35%
Δυτικής Μακεδονίας	1.250.480	979.682	1.212.659	-3%	24%
Ηπείρου	1.085.415	840.884	973.827	-10%	16%
Ελλάδα	12.342.876	8.002.385	10.436.217	-15%	30%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (51%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (28%), Δυτικής Μακεδονίας (12%) και Ηπείρου (9%).

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των σημείων διέλευσης των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 51% των οδικών αφίξεων της χώρας για το 2023. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2023 η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση στον αριθμό των οδικών αφίξεων της κατά -20% (από 6,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλοι οι μεθοριακοί σταθμοί σημείωσαν πτώση: Προμαχώνας (-29%, από 3,8 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2023), Εύζωνοι (-5%, από 2,4 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2023) και Δοϊράνη (-24%, από 410 χιλ. το 2019 σε 313 χιλ. το 2023). Το 2023, η εισερχόμενη οδική κίνηση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε το 80% της κίνησης του 2019.

Την περίοδο 2022-2023, η εισερχόμενη οδική κίνηση στους μεθοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας εμφάνισε αύξηση κατά +33% (από 4,0 εκατ. το 2022 σε 5,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλοι οι μεθοριακοί σταθμοί σημείωσαν αύξηση: Προμαχώνας (+73%, από 1,5 εκατ. το 2022 σε 2,7 εκατ. το 2023), Εύζωνοι (+7%, από 2,2 εκατ. το 2022 σε 2,3 εκατ. το 2023) και Δοϊράνη (+9%, από 288 χιλ. το 2022 σε 313 χιλ. το 2023).

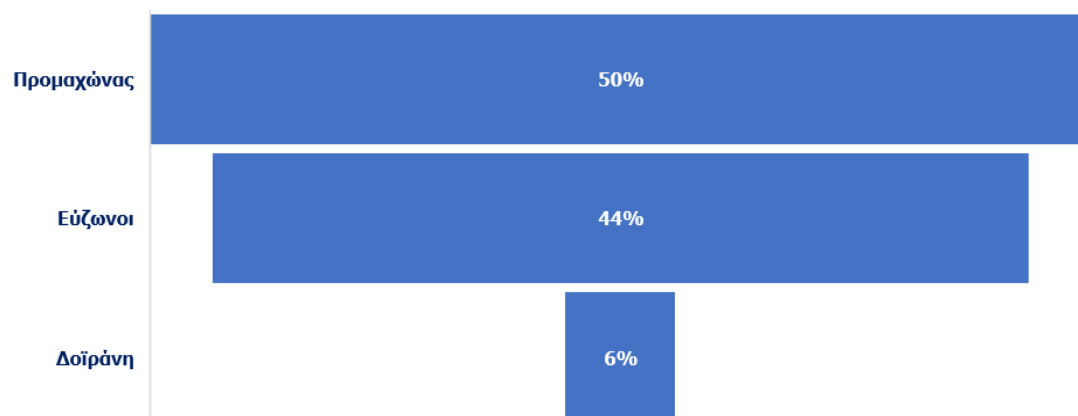
Πίνακας 37: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό, 2019-2023

Μεθοριακός σταθμός	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Προμαχώνας	3.756.689	1.541.408	2.660.402	-29%	73%
Εύζωνοι	2.437.849	2.156.760	2.309.922	-5%	7%
Δοϊράνη	409.771	287.738	312.722	-24%	9%
Κεντρική Μακεδονία	6.604.309	3.985.906	5.283.046	-20%	33%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό διέρχεται από τον μεθοριακό σταθμό του Προμαχώνα (50%) και ακολούθως από τους σταθμούς των Ευζώνων (44%) και της Δοϊράνης (6%). Ενδιαφέρον αποτελεί ότι το 56% των οδικών αφίξεων της Περιφέρειας εισήλθε στην Ελλάδα από την Ενότητα Κιλκίς (Προμαχώνας, Δοϊράνη) ενώ το υπόλοιπο 44% από την Ενότητα Σερρών (Εύζωνοι).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των σημείων διέλευσης των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό, 2023

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2023

4.4.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2019-2023, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 72,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-0,02%, από 30,5 εκατ. το 2019 σε 30,5 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-0,4%, από 14,8 εκατ. το 2019 σε 14,7 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (-1%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2023), Κρήτης (-13%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2023) και Θεσσαλίας (-22%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+8%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+8%, από 4,3 εκατ. το 2019 σε 4,7 εκατ. το 2023), Ηπείρου (+16%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+14%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+8%, από 985 χιλ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15%, από 878 χιλ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2023) αύξηση.

Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2022-2023, αν και με πιο έντονους ρυθμούς αύξησης. Συγκεκριμένα, οι διακινηθέντες επιβάτες την περίοδο 2022-2023 κατέγραψαν αύξηση κατά +6% (από 67,8 εκατ. το 2022 σε 72,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-7%, από 1,3 εκατ. το 2022 σε 1,2 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+3%, από 29,5 εκατ. το 2022 σε 30,5 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 14,3 εκατ. το 2022 σε 14,7 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+14%, από 4,8 εκατ. το 2022 σε 5,4 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+14%, από 4,3 εκατ. το 2022 σε 4,9 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+15%, από 4,1 εκατ. το 2022 σε 4,7 εκατ. το 2023), Κρήτης (+5%, από 2,6 εκατ. το 2022 σε 2,7 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+7%, από 2,0 εκατ. το 2022 σε 2,2 εκατ. το 2023), Ηπείρου (+21%, από 1,7 εκατ. το 2022 σε 2,0 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+9%, από 1,3 εκατ. το 2022 σε 1,5 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+7%, από 997 χιλ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (+23%, από 822 χιλ. το 2022 σε 1,0 εκατ. το 2023).

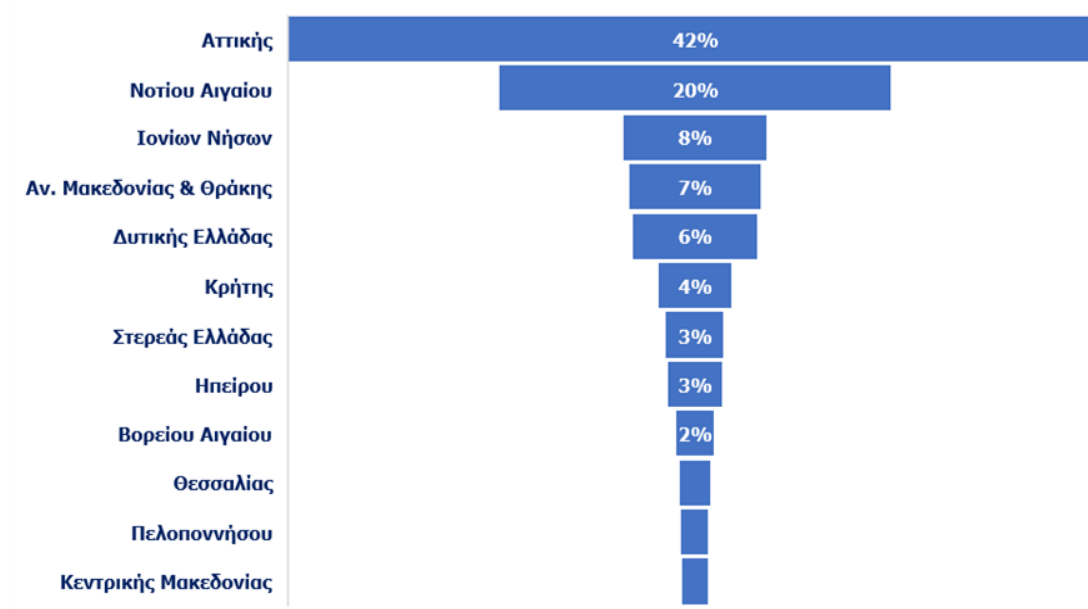
Πίνακας 38: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	30.485.427	29.471.787	30.478.108	-0%	3%
Νοτίου Αιγαίου	14.793.013	14.321.848	14.741.018	-0%	3%
Ιονίων Νήσων	5.500.435	4.763.893	5.427.303	-1%	14%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.560.142	4.326.368	4.940.857	8%	14%
Δυτικής Ελλάδας	4.337.932	4.063.851	4.668.834	8%	15%
Κρήτης	3.137.320	2.600.519	2.739.861	-13%	5%
Στερεάς Ελλάδας	2.219.910	2.049.541	2.188.212	-1%	7%
Ηπείρου	1.760.639	1.690.474	2.042.267	16%	21%
Βορείου Αιγαίου	1.282.019	1.342.159	1.460.714	14%	9%
Θεσσαλίας	1.546.644	1.309.899	1.212.949	-22%	-7%
Πελοποννήσου	984.872	997.215	1.063.193	8%	7%
Κεντρικής Μακεδονίας	878.349	821.636	1.008.048	15%	23%
Ελλάδα	71.486.702	67.759.190	71.971.364	1%	6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (42%) και Νοτίου Αιγαίου (20%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 63% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2023.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

4.4.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το 2023, αντιπροσωπεύει μόλις το 1% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση στην διακίνηση κατά +15% (από 878 χιλ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αύξηση: Χαλκιδικής (+3%, από 877 χιλ. το 2019 σε 907 χιλ. το 2023) και Θεσσαλονίκης (+7.196%, από 1 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η διακίνηση επιβατών στα λιμάνια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση κατά +23% (από 822 χιλ. το 2022 σε 1,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν αύξηση: Χαλκιδικής (+25%, από 728 χιλ. το 2022 σε 907 χιλ. το 2023) και Θεσσαλονίκης (+9%, από 93 χιλ. το 2022 σε 101 χιλ. το 2023).

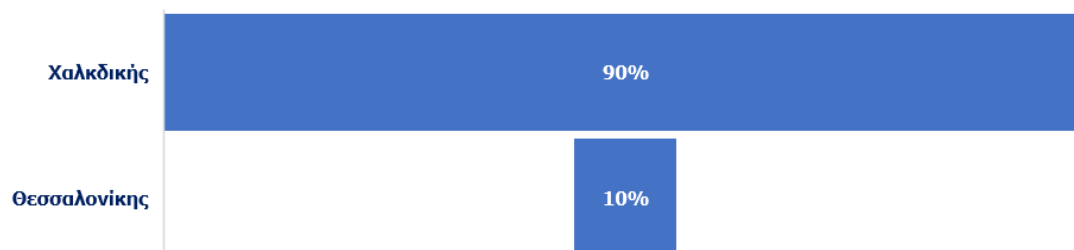
Πίνακας 39: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Περιφερειακή Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Χαλκιδικής	876.958	728.138	906.558	3%	25%
Θεσσαλονίκης	1.391	93.498	101.490	7.196%	9%
Κεντρική Μακεδονία	878.349	821.636	1.008.048	15%	23%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας για το 2023, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Χαλκιδικής αντιπροσωπεύει το 90% της επιβατικής κίνησης ενώ το υπόλοιπο 10% εντοπίζεται στην Ενότητα Θεσσαλονίκης.

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2023

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +2% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+0,2%, από 957 χιλ. το 2019 σε 958 χιλ. το 2023) και Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+42%, από 347 χιλ. το 2019 σε 492 χιλ. το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-24%, από 482 χιλ. το 2019 σε 368 χιλ. το 2023) και τα Λοιπά λιμάνια (-49%, από 7 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, οι διακινηθέντες εξωτερικού κατέγραψαν επίσης αύξηση κατά +8% (από 1,7 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση το λιμάνι της Πάτρας (-2%, από 377 χιλ. το 2022 σε 368 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+8%, από 891 χιλ. το 2022 σε 958 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+18%, από 419 χιλ. το 2022 σε 492 χιλ. το 2023) και Λοιποί Λιμένες (+374%, από 726 διακινηθέντες το 2022 σε 3 χιλ. το 2023).

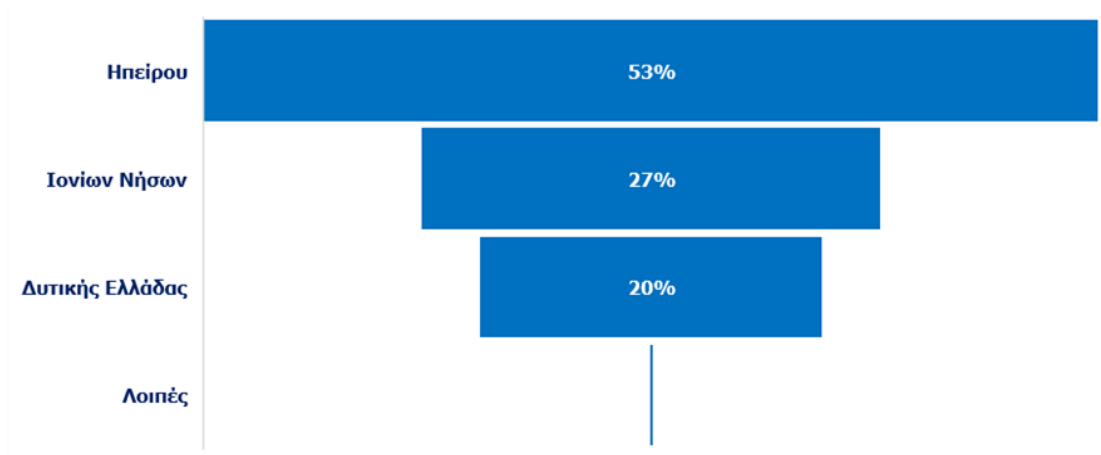
Πίνακας 40: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ηπείρου	956.710	890.707	958.387	0%	8%
Ιονίων Νήσων	347.485	418.703	492.445	42%	18%
Δυτικής Ελλάδας	482.198	376.517	367.763	-24%	-2%
Λοιπές	6.694	726	3.444	-49%	374%
Ελλάδα	1.793.087	1.686.653	1.822.039	2%	8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2023, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (27%), Δυτικής Ελλάδας (20%) και Λοιπών (0,2%).

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2023

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2019-2023

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση κατά +31% (από 3.979 το 2019 σε 5.231 το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-6%, από 573 το 2019 σε 539 το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-13%, από 62 το 2019 σε 54 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+42%, από 1.778 το 2019 σε 2.529 το 2023), Αττικής (+40%, από 677 το 2019 σε 947 το 2023), Κρήτης (+13%, από 397 το 2019 σε 447 το 2023), Πελοποννήσου (+42%, από 182 το 2019 σε 258 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+9%, από 201 το 2019 σε 219 το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+1.033%, από 6 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 68 κρουαζιερόπλοια το 2023), Θεσσαλίας (+80%, από 35 το 2019 σε 63 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 45 το 2019 σε 46 το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+414%, από 7 το 2019 σε 36 το 2023) και Ηπείρου (+56%, από 16 το 2019 σε 25 το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας κατέγραψε αύξηση κατά +10% (από 4.777 κρουαζιερόπλοια το 2022 σε 5.231 κρουαζιερόπλοια το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-2%, από 550 το 2022 σε 539 το 2023), Θεσσαλίας (-22%, από 81 το 2022 σε 63 το 2023) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 60 το 2022 σε 54 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+15%, από 2.205 κρουαζιερόπλοια το 2022 σε 2.529 κρουαζιερόπλοια το 2023), Αττικής (+10%, από 861 το 2022 σε 947 το 2023), Κρήτης (+11%, από 402 το 2022 σε 447 το 2023), Πελοποννήσου (+4%, από 249 το 2022 σε 258 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+4%, από 211 το 2022 σε 219 το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+11%, από 61 το 2022 σε 68 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 38 το 2022 σε 46 το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3%, από 35 το 2022 σε 36 το 2023) και Ηπείρου (+4%, από 24 το 2022 σε 25 το 2023).

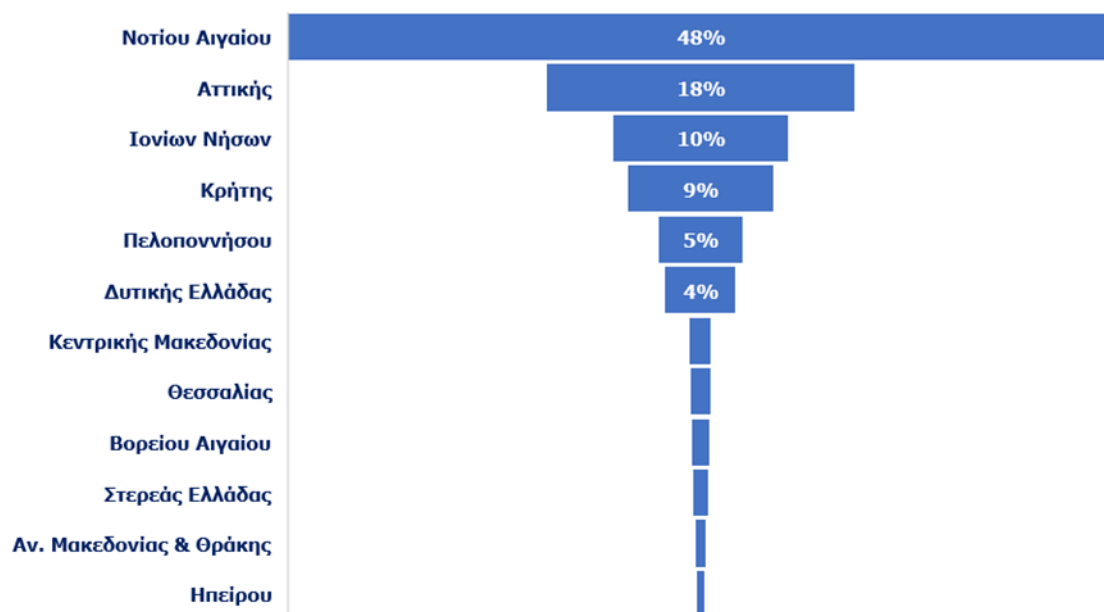
Πίνακας 41: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	1.778	2.205	2.529	42%	15%
Αττικής	677	861	947	40%	10%
Ιονίων Νήσων	573	550	539	-6%	-2%
Κρήτης	397	402	447	13%	11%
Πελοποννήσου	182	249	258	42%	4%
Δυτικής Ελλάδας	201	211	219	9%	4%
Κεντρικής Μακεδονίας	6	61	68	1.033%	11%
Θεσσαλίας	35	81	63	80%	-22%
Βορείου Αιγαίου	62	60	54	-13%	-10%
Στερεάς Ελλάδας	45	38	46	2%	21%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7	35	36	414%	3%
Ηπείρου	16	24	25	56%	4%
Ελλάδα	3.979	4.777	5.231	31%	10%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (48%), η Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (10%) και η Κρήτη (9%) δέχονται τον μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2023 το 85% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υποδέχτηκε το 2023 μόλις το 1% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα. Συγκεκριμένα, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (λιμάνι Θεσσαλονίκης) την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση κατά +1.033% (από 6 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 68 κρουαζιερόπλοια το 2023) ενώ την περίοδο 2022-2023 αύξηση κατά +11% (από 61 κρουαζιερόπλοια το 2022 σε 68 κρουαζιερόπλοιο το 2023).

4.6.2 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +26% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 7,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-9%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 951 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-6%, από 415 χιλ. το 2019 σε 391 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (-13%, από 17 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (-16%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+40%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2023), Αττικής (+47%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2023), Κρήτης (+5%, από 607 χιλ. το 2019 σε 638 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+11%, από 65 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+1.153%, από 5 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+127%, από 15 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+680%, από 3 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2023) και Ηπείρου (+217%, από 2 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +51% (από 4,6 εκατ. το 2022 σε 7,0 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-21%, από 45 χιλ. το 2022 σε 35 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+56%, από 2,0 εκατ. το 2022 σε 3,2 εκατ. 2023), Αττικής (+65%, από 988 χιλ. το 2022 σε 1,6 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+37%, από 693 χιλ. το 2022 σε 951 χιλ. το 2023), Κρήτης (+28%, από 500 χιλ. το 2022 σε 638 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+55%, από 251 χιλ. το 2022 σε 391 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+53%, από 48 χιλ. το 2022 σε 73 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+66%, από 37 χιλ. το 2022 σε 61 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+58%, από 13 χιλ. το 2022 σε 21 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+38%, από 11 χιλ. το 2022 σε 15 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+19%, από 6 χιλ. το 2022 σε 7 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (+20%, από 4 χιλ. το 2022 σε 4 χιλ. το 2023). Τέλος, αξιοσημείωτο είναι την περίοδο 2022-2023, η συγκριτικά υψηλότερη αύξηση στις αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας (+51%) έναντι της κίνησης κρουαζιερόπλοιων (+10%).

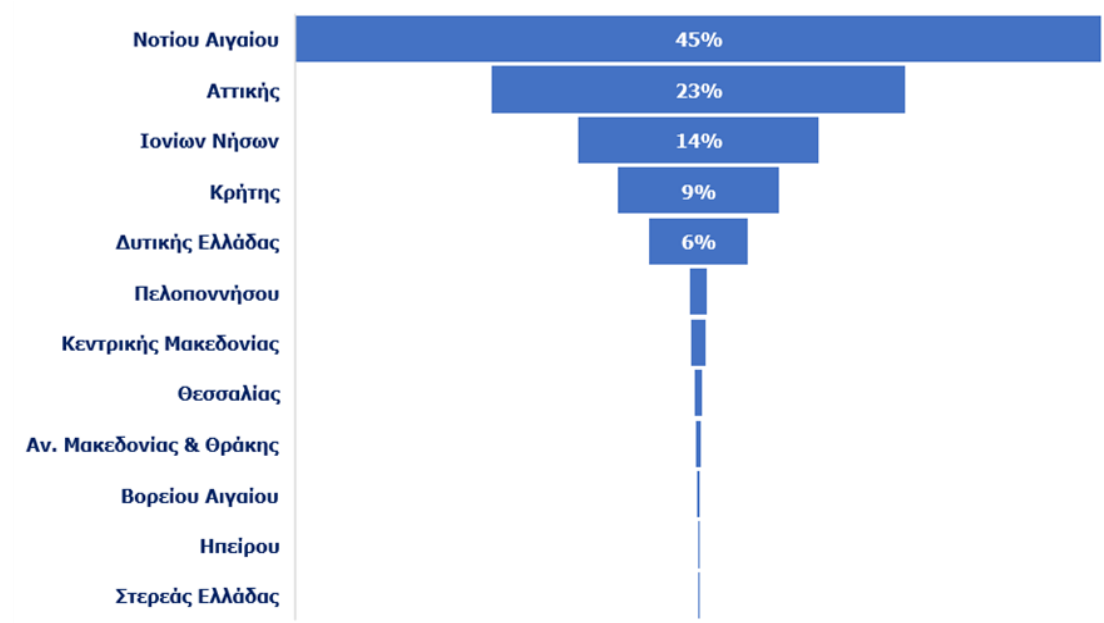
Πίνακας 42: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	2.264.893	2.034.469	3.164.389	40%	56%
Αττικής	1.108.221	987.864	1.628.065	47%	65%
Ιονίων Νήσων	1.044.160	693.150	950.878	-9%	37%
Κρήτης	607.268	500.392	638.176	5%	28%
Δυτικής Ελλάδας	414.935	251.478	390.557	-6%	55%
Πελοποννήσου	65.392	47.668	72.741	11%	53%
Κεντρικής Μακεδονίας	4.865	36.670	60.977	1.153%	66%
Θεσσαλίας	15.429	44.512	35.078	127%	-21%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.699	13.315	21.052	680%	58%
Βορείου Αιγαίου	17.217	10.862	15.006	-13%	38%
Ηπείρου	2.137	5.671	6.770	217%	19%
Στερεάς Ελλάδας	5.168	3.599	4.326	-16%	20%
Ελλάδα	5.552.384	4.629.650	6.988.015	26%	51%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSET Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (45%), η Αττική (23%), τα Ιόνια Νησιά (14%) και η Κρήτη (9%) δέχονται τον μεγαλύτερο όγκο, αντιπροσωπεύοντας για το 2023 το 91% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υποδέχτηκε το 2023 μόλις το 1% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της χώρας. Συγκεκριμένα, οι αφίξεις την περίοδο 2019-2023 στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (λιμάνι Θεσσαλονίκης) σημείωσαν αύξηση κατά +1.153% (από 5 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2023) ενώ την περίοδο 2022-2023 αύξηση κατά +66% (από 37χιλ. το 2022 σε 61 χιλ. το 2023).

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2019-2023

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+10%, από 2,8 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+15%, από 536 χιλ. το 2019 σε 616 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+95%, από 81 χιλ. το 2019 σε 158 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+22%, από 59 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+3%, από 48 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+39%, από 17 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 688 χιλ. το 2019 σε 682 χιλ. το 2023), Κρήτης (-44%, από 845 χιλ. το 2019 σε 476 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-21%, από 391 χιλ. το 2019 σε 308 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-34%, από 223 χιλ. το 2019 σε 148 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (-14%, από 103 χιλ. το 2019 σε 89 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,2%, από 51 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2023) και Θεσσαλίας (-47%, από 69 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας κατέγραψε αύξηση κατά +25% (από 4,6 εκατ. το 2022 σε 5,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-31%, από 53 χιλ. το 2022 σε 37 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+29%, από 2,4 εκατ. το 2022 σε 3,1 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+34%, από 510 χιλ. το 2022 σε 682 χιλ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+15%, από 536 χιλ. το 2022 σε 616 χιλ. το 2023), Κρήτη (+20%, από 396 χιλ. το 2022 σε 476 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+29%, από 239 χιλ. το 2022 σε 308 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+17%, από 134 χιλ. το 2022 σε 158 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+7%, από 138 χιλ. το 2022 σε 148 χιλ. το 2023), Πελοπόννησος (+14%, από 78 χιλ. το 2022 σε 89 χιλ. το 2023), Ήπειρος (+13%, από 64 χιλ. το 2022 σε 72 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+18%, από 43 χιλ. το 2022 σε 51 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+6%, από 46 χιλ. το 2022 σε 49 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+34%, από 17 χιλ. το 2022 σε 23 χιλ. το 2023).

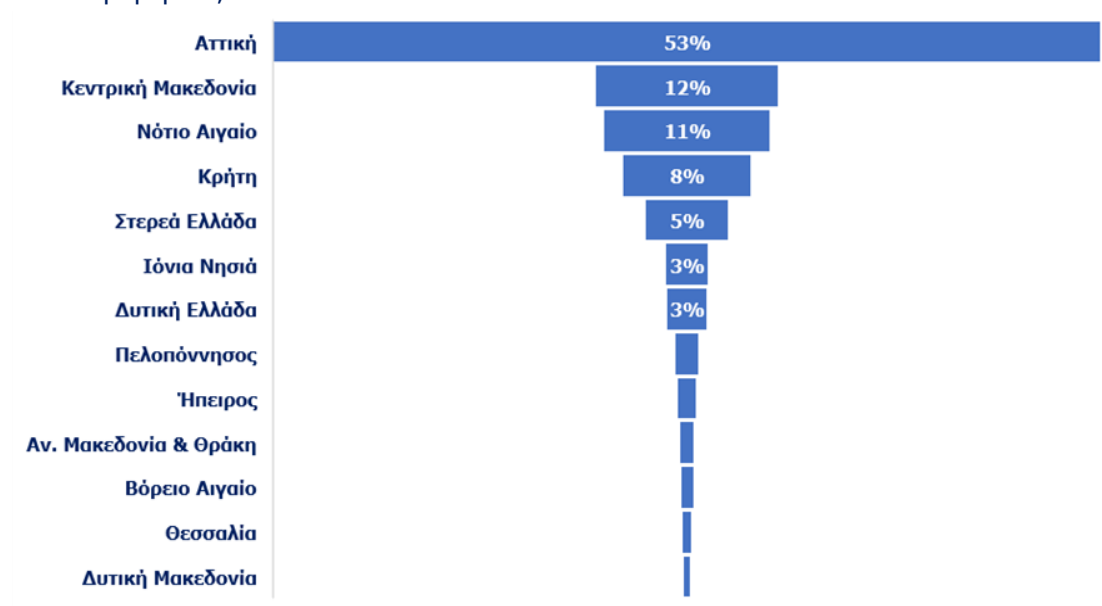
Πίνακας 43: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττική	2.785.289	2.381.160	3.074.559	10%	29%
Κεντρική Μακεδονία	687.717	510.428	681.674	-1%	34%
Νότιο Αιγαίο	535.992	536.474	615.858	15%	15%
Κρήτη	845.477	396.459	476.275	-44%	20%
Στερεά Ελλάδα	390.509	238.646	307.753	-21%	29%
Ιόνια Νησιά	80.883	134.240	157.501	95%	17%
Δυτική Ελλάδα	223.303	137.823	147.941	-34%	7%
Πελοπόννησος	102.647	78.001	88.676	-14%	14%
Ήπειρος	59.056	63.556	71.854	22%	13%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	50.866	42.964	50.788	-0%	18%
Βόρειο Αιγαίο	47.913	46.462	49.318	3%	6%
Θεσσαλία	69.460	53.327	36.664	-47%	-31%
Δυτική Μακεδονία	16.815	17.361	23.341	39%	34%
Ελλάδα	5.895.927	4.636.901	5.782.202	-2%	25%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2023 αντιπροσωπεύει τις μισές περίπου επισκέψεις (53%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία (12%), το Νότιο Αιγαίο (11%) και η Κρήτη (8%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2023.

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας το 2023 αντιπροσωπεύει το 12% των επισκέψεων σε μουσεία της Ελλάδας σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -1% (από 688 χιλ. το 2019 σε 682 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Θεσσαλονίκης (-12%, από 591 χιλ. το 2019 σε 521 χιλ. το 2023), Πιερίας (-8%, από 33 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Σερρών (-32%, από 19 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (-100%, από 3 χιλ. το 2019 σε 0 επισκέπτες το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Ημαθίας (+681%, από 9 χιλ. το 2019 σε 71 χιλ. το 2023), Πέλλας (+24%, από 26 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (+152%, από 5 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +34% (από 510 χιλ. το 2022 σε 682 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Θεσσαλονίκης (+20%, από 434 χιλ. το 2022 σε 521 χιλ. το 2023), Ημαθίας (+755%, από 8 χιλ. το 2022 σε 71 χιλ. το 2023), Πέλλας (+24%, από 26 χιλ. το 2022 σε 33 χιλ. το 2023), Πιερίας (+43%, από 22 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), Σερρών (+17%, από 11 χιλ. το 2022 σε 13 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (+45%, από 9 χιλ. το 2022 σε 13 χιλ. το 2023). Η Ενότητα Κιλκίς δεν κατέγραψε επισκέπτες την περίοδο 2022-2023 στα μουσεία της επικράτειας της.

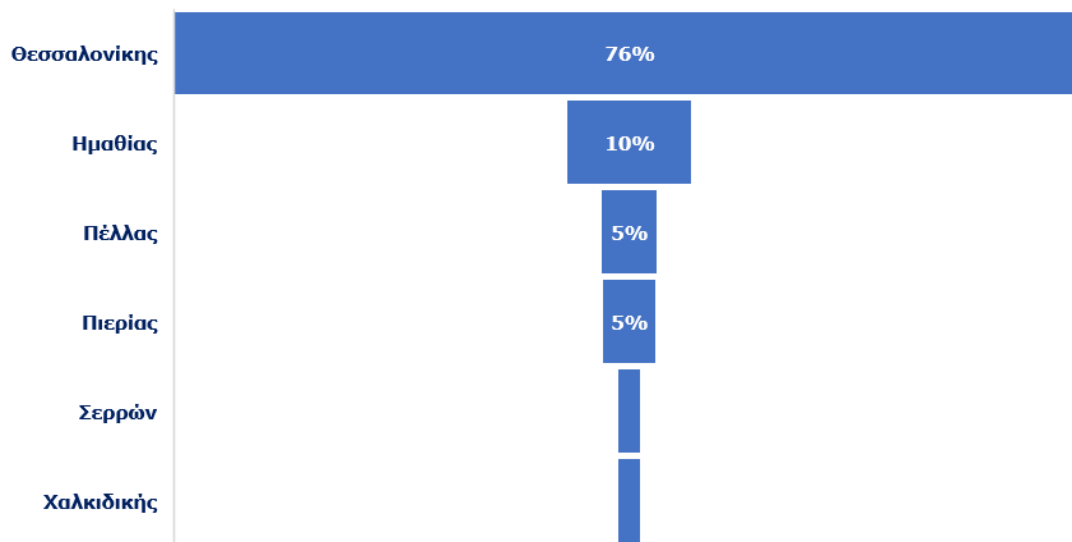
Πίνακας 44: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Θεσσαλονίκης	591.475	433.859	520.902	-12%	20%
Ημαθίας	9.100	8.313	71.049	681%	755%
Πέλλας	26.303	26.476	32.714	24%	24%
Πιερίας	33.433	21.557	30.851	-8%	43%
Σερρών	19.231	11.230	13.105	-32%	17%
Χαλκιδικής	5.170	8.993	13.053	152%	45%
Κιλκίς	3.005	0	0	-100%	
Κεντρική Μακεδονία	687.717	510.428	681.674	-1%	34%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το 2023, παρατηρούμε ότι, η πλειοψηφία των επισκέψεων εντοπίζεται στην Ενότητα Θεσσαλονίκης (76%) και ακολουθούν οι Ενότητες Ημαθίας (10%), Πέλλας (5%), Πιερίας (5%), Σερρών (2%) και Χαλκιδικής (2%).

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2019-2023

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 13,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-10%, από 6,2 εκατ. το 2019 σε 5,6 εκατ. το 2023), Κρήτης (-3%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2023) και Θεσσαλίας (-13%, από 19 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Πελοπόννησος (+4%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+5%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+7%, από 532 χιλ. το 2019 σε 567 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+19%, από 409 χιλ. το 2019 σε 486 χιλ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+2%, από 398 χιλ. το 2019 σε 407 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+69%, από 237 χιλ. το 2019 σε 401 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+31%, από 79 χιλ. το 2019 σε 103 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+5%, από 92 χιλ. το 2019 σε 97 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+3%, από 88 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+57%, από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2023).

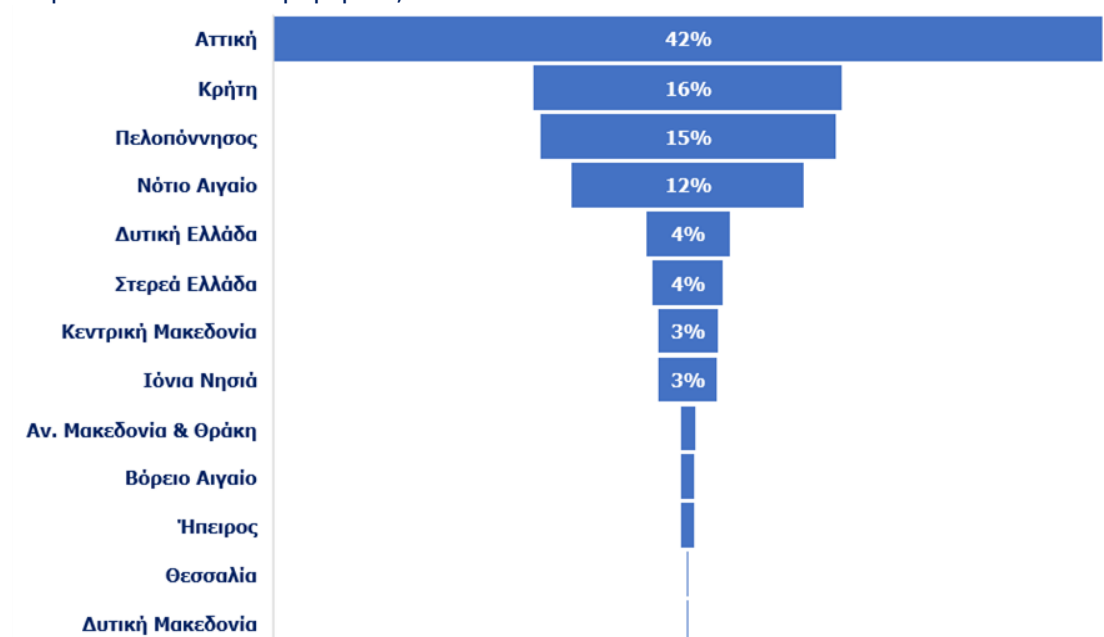
Την περίοδο 2022-2023, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας αυξήθηκε κατά +22% (από 10,9 εκατ. το 2022 σε 13,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-16%, από 19 χιλ. το 2022 σε 16 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+29%, από 4,3 εκατ. το 2022 σε 5,6 εκατ. το 2023), Κρήτη (+11%, από 1,9 εκατ. το 2022 σε 2,1 εκατ. το 2023), Πελοπόννησος (+27%, από 1,6 εκατ. το 2022 σε 2,0 εκατ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+7%, από 1,5 εκατ. το 2022 σε 1,6 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+36%, από 416 χιλ. το 2022 σε 567 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+44%, από 337 χιλ. το 2022 σε 486 χιλ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+19%, από 341 χιλ. το 2022 σε 407 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+28%, από 314 χιλ. το 2022 σε 401 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+15%, από 90 χιλ. το 2022 σε 103 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+13%, από 85 χιλ. το 2022 σε 97 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+7%, από 84 χιλ. το 2022 σε 91 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+78%, από 2 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023).

Πίνακας 45: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττική	6.234.154	4.335.887	5.582.244	-10%	29%
Κρήτη	2.155.260	1.879.905	2.087.834	-3%	11%
Πελοπόννησος	1.922.164	1.571.397	1.996.069	4%	27%
Νότιο Αιγαίο	1.495.796	1.470.747	1.570.066	5%	7%
Δυτική Ελλάδα	532.089	416.051	567.426	7%	36%
Στερεά Ελλάδα	409.071	336.737	486.056	19%	44%
Κεντρική Μακεδονία	398.153	340.746	406.502	2%	19%
Ιόνια Νησιά	236.943	314.459	400.954	69%	28%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	78.638	89.936	103.236	31%	15%
Βόρειο Αιγαίο	92.014	85.388	96.901	5%	13%
Ήπειρος	88.471	84.471	90.802	3%	7%
Θεσσαλία	18.662	19.220	16.202	-13%	-16%
Δυτική Μακεδονία	1.936	1.707	3.046	57%	78%
Ελλάδα	13.663.351	10.946.651	13.407.338	-2%	22%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 42% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (15%) και το Νότιο Αιγαίο (12%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2023.

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας το 2023 αντιπροσωπεύει το 3% των επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας καταγράφοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +2% (από 398 χιλ. το 2019 σε 407 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Ημαθίας (-9%, από 223 χιλ. το 2019 σε 202 χιλ. το 2023), Πιερίας (-0,4%, από 123 χιλ. το 2019 σε 122 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (-7%, από 11 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2023) να σημειώνουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Θεσσαλονίκης (+99%, από 27 χιλ. το 2019 σε 54 χιλ. το 2023), Πέλλας (+14%, από 14 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+352%, από 554 επισκέπτες το 2019 σε 3 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +19% (από 341 χιλ. το 2022 σε 407 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Ημαθίας (+20%, από 168 χιλ. το 2022 σε 202 χιλ. το 2023), Πιερίας (+27%, από 96 χιλ. το 2022 σε 122 χιλ. το 2023), Θεσσαλονίκης (+2%, από 52 χιλ. το 2022 σε 54 χιλ. το 2023), Πέλλας (+19%, από 14 χιλ. το 2022 σε 16 χιλ. το 2023), Χαλκιδικής (+30%, από 8 χιλ. το 2022 σε 10 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+1%, από 2 χιλ. το 2022 σε 3 χιλ. το 2023).

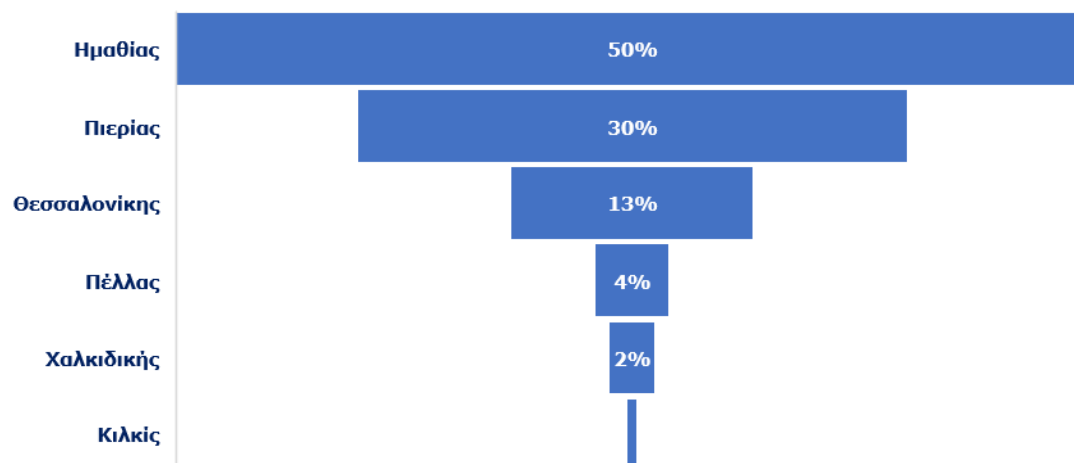
Πίνακας 46: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ημαθίας	223.151	168.444	202.122	-9%	20%
Πιερίας	122.528	96.065	122.007	-0%	27%
Θεσσαλονίκης	26.977	52.453	53.693	99%	2%
Πέλλας	14.221	13.652	16.253	14%	19%
Χαλκιδικής	10.722	7.663	9.925	-7%	30%
Κιλκίς	554	2.469	2.502	352%	1%
Κεντρική Μακεδονία	398.153	340.746	406.502	2%	19%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι για το 2023, το ήμισυ των επισκέψεων εντοπίζεται στην Ενότητα Ημαθίας (50%) και ακολουθούν οι Ενότητες Πιερίας (30%), Θεσσαλονίκης (13%), Πέλλας (4%), Χαλκιδικής (2%) και Κιλκίς (1%).

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2019-2023

4.9.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +53% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 35,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-36%, από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-25%, από € 935 χιλ. το 2019 σε € 705 χιλ. το 2023) και Θεσσαλίας (-3%, από 26 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+77%, από € 13,5 εκατ. το 2019 σε € 24,0 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+33%, από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 3,2 εκατ. το 2023), Κρήτης (+26%, από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 2,9 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+73%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 2,4 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+85%, από € 263 χιλ. το 2019 σε € 486 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+16%, από € 159 χιλ. το 2019 σε € 185 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+74%, από € 79 χιλ. το 2019 σε € 138 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+16%, από € 95 χιλ. το 2019 σε € 110 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+42%, από € 69 χιλ. το 2019 σε € 98 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+84%, από € 13 χιλ. το 2019 σε € 24 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας παρουσίασαν αύξηση κατά +52% (από € 23,4 εκατ. το 2022 σε € 35,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-15%, από 30 χιλ. το 2022 σε 25 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+70%, από € 14,1 εκατ. το 2022 σε € 24,0 εκατ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+21%, από € 2,7 εκατ. το 2022 σε € 3,2 εκατ. το 2023), Κρήτη (+17%, από € 2,4 εκατ. το 2022 σε € 2,9 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+61%, από € 1,5 εκατ. το 2022 σε € 2,4 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+17%, από € 1,1 εκατ. το 2022 σε € 1,3 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+20%, από € 587 χιλ. το 2022 σε € 705 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+12%, από € 434 χιλ. το 2022 σε € 486 χιλ. το 2023), Πελοπόννησος (+19%, από € 156 χιλ. το 2022 σε € 185 χιλ. το 2023), Ήπειρος (+24%, από € 111 χιλ. το 2022 σε € 138 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+8%, από € 102 χιλ. το 2022 σε € 110 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+33%, από € 74 χιλ. το 2022 σε € 98 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+63%, από € 15 χιλ. το 2022 σε € 24 χιλ. το 2023).

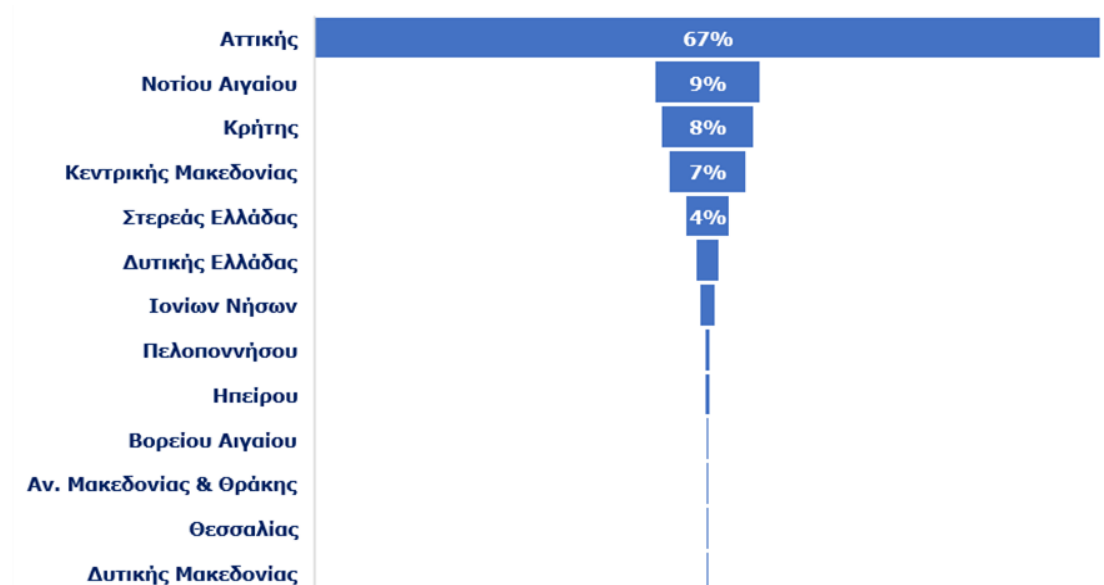
Πίνακας 47: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	13.546.010	14.117.747	24.027.714	77%	70%
Νοτίου Αιγαίου	2.410.001	2.651.530	3.215.626	33%	21%
Κρήτης	2.277.840	2.449.235	2.866.430	26%	17%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.380.806	1.491.388	2.395.355	73%	61%
Στερεάς Ελλάδας	2.088.808	1.143.663	1.340.844	-36%	17%
Δυτικής Ελλάδας	935.207	587.280	705.408	-25%	20%
Ιονίων Νήσων	262.705	433.667	486.363	85%	12%
Πελοποννήσου	159.499	155.842	184.786	16%	19%
Ηπείρου	79.259	111.395	137.803	74%	24%
Βορείου Αιγαίου	95.252	101.861	110.460	16%	8%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	69.026	73.714	98.094	42%	33%
Θεσσαλίας	25.730	29.537	24.965	-3%	-15%
Δυτικής Μακεδονίας	12.883	14.606	23.753	84%	63%
Σύνολο	23.343.026	23.361.465	35.617.601	53%	52%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2023 αντιπροσωπεύει σχεδόν τα 2/3 (67%) των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν το Νότιο Αιγαίο (9%), η Κρήτη (8%) και η Κεντρική Μακεδονία (7%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 91% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2023.

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

4.9.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας το 2023 αντιπροσωπεύει το 7% των εισπράξεων σε μουσεία της Ελλάδας σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση εισπράξεων κατά +73% (από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 2,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες: Θεσσαλονίκης (+55%, από € 1,2 εκατ. το 2019 σε € 1,8 εκατ. το 2023), Ημαθίας (+3.660%, από € 9 χιλ. το 2019 σε € 350 χιλ. το 2023), Πέλλας (+45%, από € 83 χιλ. το 2019 σε € 120 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (+156%, από € 10 χιλ. το 2019 σε € 26 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πιερίας (-21%, από € 72 χιλ. το 2019 σε € 57 χιλ. το 2023), Σερρών (-16%, από € 38 χιλ. το 2019 σε € 32 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (-100%, από € 332 το 2019 σε € 0 το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν αύξηση κατά +61% (από € 1,5 εκατ. το 2022 σε € 2,4 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν αύξηση: Θεσσαλονίκης (+39%, από € 1,3 εκατ. το 2022 σε € 1,8 εκατ. το 2023), Ημαθίας (+2.072%, από € 16 χιλ. το 2022 σε € 350 χιλ. το 2023), Πέλλας (+42%, από € 85 χιλ. το 2022 σε € 120 χιλ. το 2023), Πιερίας (+27%, από € 45 χιλ. το 2022 σε € 57 χιλ. το 2023), Σερρών (+12%, από € 29 χιλ. το 2022 σε € 32 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (+38%, από € 19 χιλ. το 2022 σε € 26 χιλ. το 2023). Η Ενότητα Κιλκίς την περίοδο 2022-2023 δεν κατέγραψε εισπράξεις σε Μουσεία στην επικράτεια της.

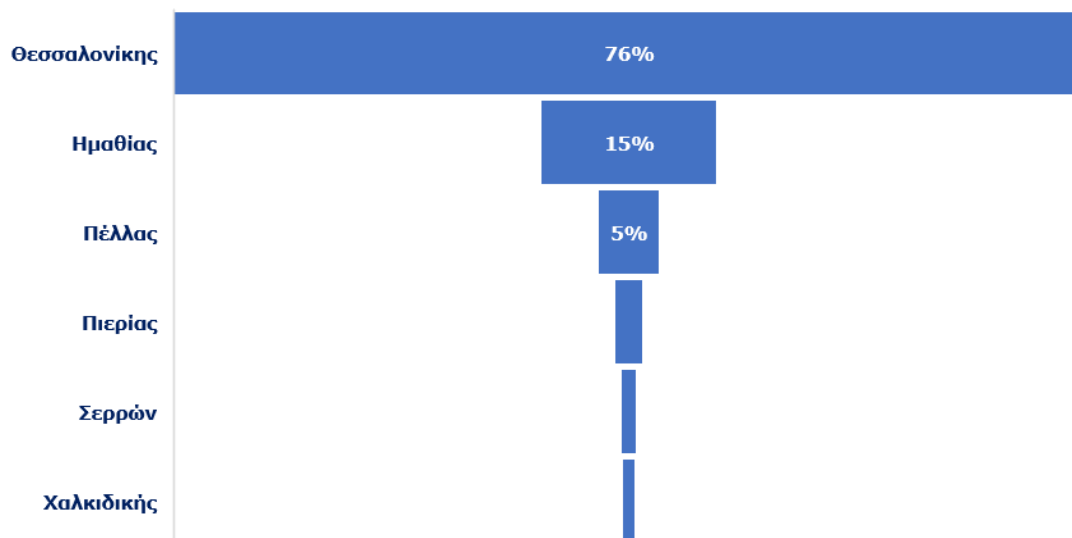
Πίνακας 48: Εισπράξεις σε μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Θεσσαλονίκης	1.167.857	1.298.034	1.809.676	55%	39%
Ημαθίας	9.322	16.138	350.491	3.660%	2.072%
Πέλλας	82.804	84.608	120.080	45%	42%
Πιερίας	72.164	45.072	57.064	-21%	27%
Σερρών	38.124	28.596	31.926	-16%	12%
Χαλκιδικής	10.203	18.940	26.118	156%	38%
Κιλκίς	332	0	0	-100%	
Κεντρική Μακεδονία	1.380.806	1.491.388	2.395.355	73%	61%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στα μουσεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για το 2023, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των εισπράξεων εντοπίζεται στην Ενότητα Θεσσαλονίκης (76%) και ακολουθούν οι Ενότητες Ημαθίας (15%), Πέλλας (5%), Πιερίας (2%), Σερρών (1%) και Χαλκιδικής (1%).

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

4.10 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €), 2019-23

4.10.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +14% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 122,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-2%, από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 12,1 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+20%, από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 71,6 εκατ. το 2023), Κρήτης (+3%, από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 15,9 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+2%, από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 10,8 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+8%, από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 4,0 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+29%, από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 3,6 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+22%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,7 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+73%, από € 908 χιλ. το 2019 σε € 1,6 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+17%, από € 268 χιλ. το 2019 σε € 314 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+23%, από € 233 χιλ. το 2019 σε € 288 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+3%, από € 249 χιλ. το 2019 σε € 256 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+357%, από € 3 χιλ. το 2019 σε € 15 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+594%, από € 250 το 2019 σε € 2 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας αυξήθηκαν κατά +25% (από € 98,2 εκατ. το 2022 σε € 122,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-5%, από € 16 χιλ. το 2022 σε € 15 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+28%, από € 55,8 εκατ. το 2022 σε € 71,6 εκατ. το 2023), Κρήτης (+14%, από € 13,9 εκατ. το 2022 σε € 15,9 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+5%, από € 11,5 εκατ. το 2022 σε € 12,1 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+26%, από € 8,5 εκατ. το 2022 σε € 10,8 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+47%, από € 2,7 εκατ. το 2022 σε € 4,0 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+46%, από € 2,5 εκατ. το 2022 σε € 3,6 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+36%, από € 1,3 εκατ. το 2022 σε € 1,7 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+34%, από € 1,2 εκατ. το 2022 σε € 1,6 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+40%, από € 224 χιλ. το 2022 σε € 314 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+12%, από € 257 χιλ. το 2022 σε € 288 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+5%, από € 243 χιλ. το 2022 σε € 256 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+100%, από € 870 το 2022 σε € 1.736 το 2023).

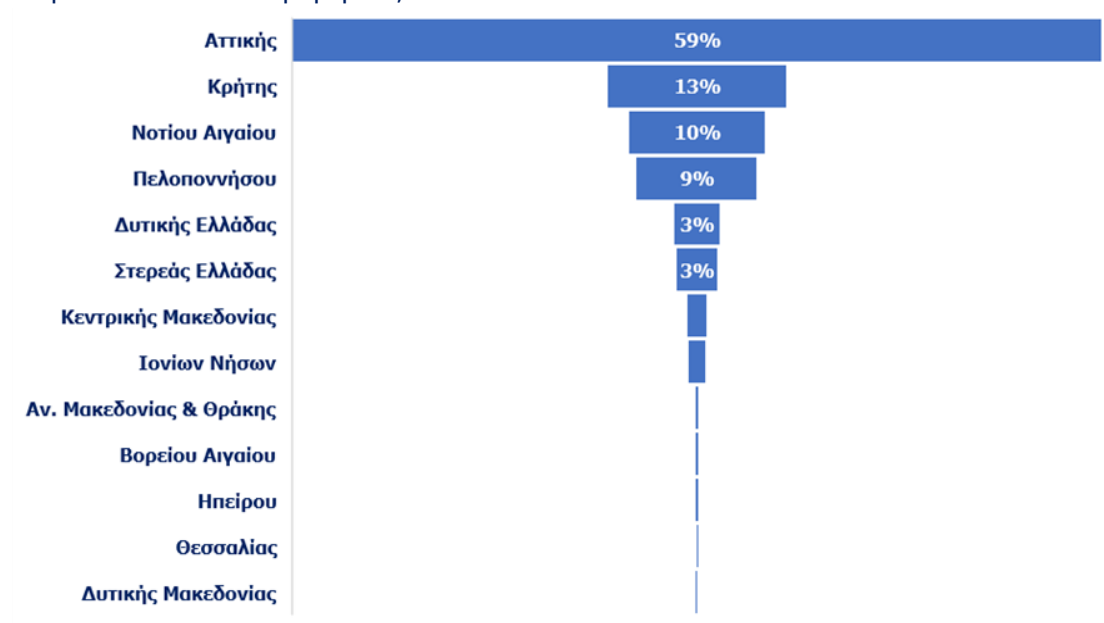
Πίνακας 49: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	59.673.091	55.822.400	71.644.920	20%	28%
Κρήτης	15.430.219	13.923.133	15.917.032	3%	14%
Νοτίου Αιγαίου	12.392.739	11.482.280	12.089.083	-2%	5%
Πελοποννήσου	10.495.760	8.534.107	10.755.066	2%	26%
Δυτικής Ελλάδας	3.720.409	2.745.826	4.024.786	8%	47%
Στερεάς Ελλάδας	2.817.993	2.491.640	3.645.629	29%	46%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.403.192	1.260.791	1.713.657	22%	36%
Ιονίων Νήσων	907.794	1.171.647	1.570.114	73%	34%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	268.184	224.050	313.729	17%	40%
Βορείου Αιγαίου	233.466	257.408	287.841	23%	12%
Ηπείρου	249.340	243.151	256.014	3%	5%
Θεσσαλίας	3.383	16.345	15.449	357%	-5%
Δυτικής Μακεδονίας	250	870	1.736	594%	100%
Σύνολο	107.595.820	98.173.648	122.235.056	14%	25%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2023 αντιπροσωπεύει το 59% των εισπράξεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), το Νότιο Αιγαίο (10%) και η Πελοπόννησος (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 90% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2023.

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

4.10.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας το 2023 αντιπροσωπεύει το 1% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας καταγράφοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +22% (από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,7 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Ενότητα Χαλκιδικής (-4%, από € 25 χιλ. το 2019 σε € 24 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ημαθίας (+7%, από € 1,0 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2023), Πιερίας (+15%, από € 266 χιλ. το 2019 σε € 305 χιλ. το 2023), Θεσσαλονίκης (+617%, από € 32 χιλ. το 2019 σε € 230 χιλ. το 2023), Πέλλας (+13%, από € 45 χιλ. το 2019 σε € 50 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+1.526%, από € 74 το 2019 σε € 1 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν αύξηση κατά +36% (από € 1,3 εκατ. το 2022 σε € 1,7 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Ενότητα Κιλκίς (-46%, από € 2 χιλ. το 2022 σε € 1 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ημαθίας (+41%, από € 781 χιλ. το 2022 σε € 1,1 εκατ. το 2023), Πιερίας (+27%, από € 241 χιλ. το 2022 σε € 305 χιλ. το 2023), Θεσσαλονίκης (+30%, από € 177 χιλ. το 2022 σε € 230 χιλ. το 2023), Πέλλας (+21%, από € 42 χιλ. το 2022 σε € 50 χιλ. το 2023) και Χαλκιδικής (+28%, από € 19 χιλ. το 2022 σε € 24 χιλ. το 2023).

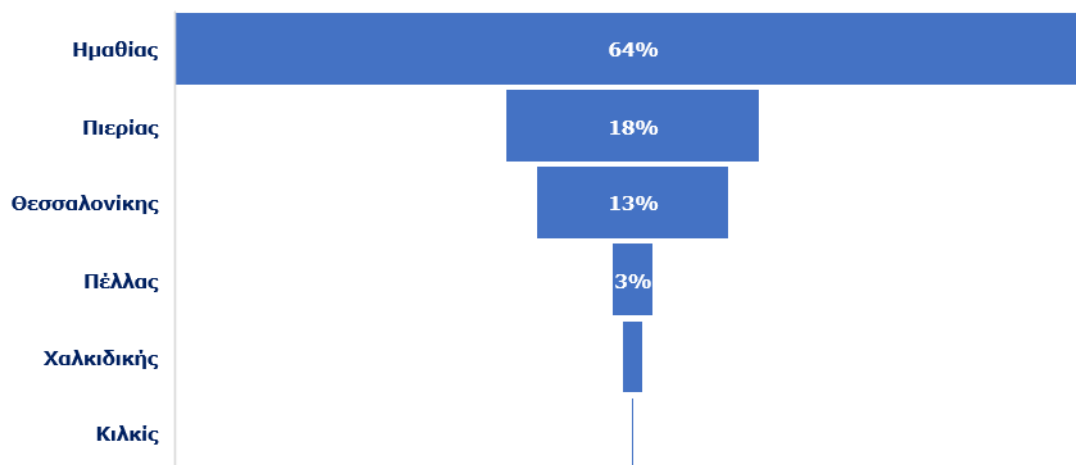
Πίνακας 50: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ημαθίας	1.035.720	780.938	1.103.084	7%	41%
Πιερίας	265.987	240.647	304.867	15%	27%
Θεσσαλονίκης	32.117	176.859	230.261	617%	30%
Πέλλας	44.548	41.556	50.424	13%	21%
Χαλκιδικής	24.746	18.566	23.818	-4%	28%
Κιλκίς	74	2.225	1.203	1.526%	-46%
Κεντρική Μακεδονία	1.403.192	1.260.791	1.713.657	22%	36%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι για το 2023, η πλειοψηφία των εισπράξεων εντοπίζεται στην Ενότητα Ημαθίας (64%) και ακολουθούν οι Ενότητες Πιερίας (18%), Θεσσαλονίκης (13%), Πέλλας (3%), Χαλκιδικής (1%) και Κιλκίς (0,1%).

Διάγραμμα 66: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2023

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2023

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων²⁷, ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών²⁸. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν μείωση κατά -1% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 36,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+33%, από 5,9 εκατ. το 2019 σε 7,9 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+1%, από 6,9 εκατ. το 2019 σε 7,0 εκατ. το 2023), Κρήτης (+4%, από 5,3 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+11%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2023) και Ηπείρου (+66%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-3%, από 6,8 εκατ. το 2019 σε 6,6 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-67%, από 3,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (-19%, από 899 χιλ. το 2019 σε 732 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-23%, από 806 χιλ. το 2019 σε 624 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-31%, από 817 χιλ. το 2019 σε 564 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-27%, από 679 χιλ. το 2019 σε 494 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (-42%, από 359 χιλ. το 2019 σε 207 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (-32%, από 304 χιλ. το 2019 σε 206 χιλ. το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν αύξηση κατά +15% (από 31,4 εκατ. το 2022 σε 36,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με εξαίρεση τις

²⁷ Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. [εδώ](#).

²⁸ Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Περιφέρειες Πελοποννήσου (-18%, από 891 χιλ. το 2022 σε 732 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-3%, από 646 χιλ. το 2022 σε 624 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από 582 χιλ. το 2022 σε 564 χιλ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (-5%, από 521 χιλ. το 2022 σε 494 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+40%, από 5,6 εκατ. το 2022 σε 7,9 εκατ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 6,7 εκατ. το 2022 σε 7,0 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+18%, από 5,6 εκατ. το 2022 σε 6,6 εκατ. το 2023), Κρήτης (+8%, από 5,1 εκατ. το 2022 σε 5,5 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+6%, από 3,2 εκατ. το 2022 σε 3,4 εκατ. το 2023), Ηπείρου (+58%, από 1,1 εκατ. το 2022 σε 1,7 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+17%, από 1,1 εκατ. το 2022 σε 1,3 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+6%, από 196 χιλ. το 2022 σε 207 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+18%, από 174 χιλ. το 2022 σε 206 χιλ. το 2023).

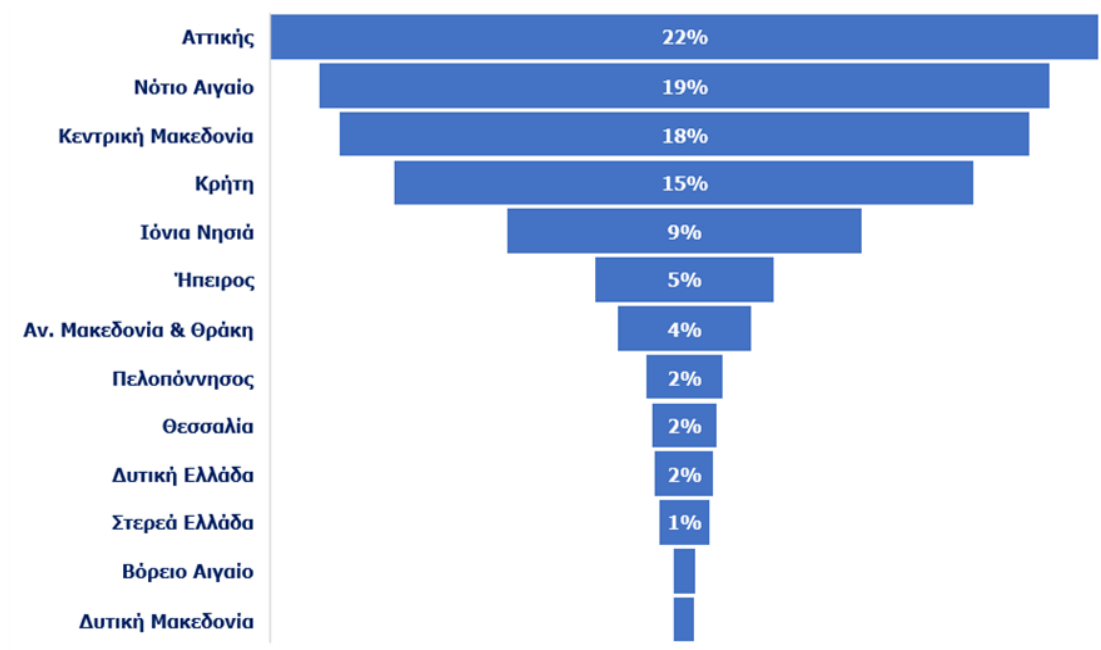
Πίνακας 51: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Αττικής	5.923	5.624	7.889	33%	40%
Νότιο Αιγαίο	6.893	6.696	6.961	1%	4%
Κεντρική Μακεδονία	6.761	5.568	6.566	-3%	18%
Κρήτη	5.288	5.114	5.522	4%	8%
Ιόνια Νησιά	3.048	3.176	3.378	11%	6%
Ήπειρος	1.033	1.083	1.712	66%	58%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	3.833	1.096	1.281	-67%	17%
Πελοπόννησος	899	891	732	-19%	-18%
Θεσσαλία	806	646	624	-23%	-3%
Δυτική Ελλάδα	817	582	564	-31%	-3%
Στερεά Ελλάδα	679	521	494	-27%	-5%
Βόρειο Αιγαίο	359	196	207	-42%	6%
Δυτική Μακεδονία	304	174	206	-32%	18%
Ελλάδα	36.643	31.367	36.136	-1%	15%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETΕ - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (18%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (9%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2023 το 84% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 18% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2023 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -3% (από 6,8 εκατ. το 2019 σε 6,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Βουλγαρίας (+37%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), της Βόρειας Μακεδονίας (+23%, από 874 χιλ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023) και της Γερμανίας (+47%, από 624 χιλ. το 2019 σε 917 χιλ. το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (-25%, από 623 χιλ. το 2019 σε 468 χιλ. το 2023), της Σερβίας (-40%, από 712 χιλ. το 2019 σε 426 χιλ. το 2023), του Ην. Βασιλείου (-27%, από 344 χιλ. το 2019 σε 252 χιλ. το 2023), της Κύπρου (-31%, από 197 χιλ. το 2019 σε 136 χιλ. το 2023) και των Λοιπών (-25%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2023) μείωση. Από την αγορά της Ρωσίας καταγράφηκαν 107 χιλ. επισκέψεις στην Κεντρική Μακεδονία το 2019 ενώ για το 2023 δεν διαθέτουμε στοιχεία λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Την περίοδο 2022-2023, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσαν αύξηση κατά +18% (από 5,6 εκατ. το 2022 σε 6,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Βουλγαρίας (+48%, από 1,2 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023), της Βόρειας Μακεδονίας (+42%, από 758 χιλ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023), της Γερμανίας (+7%, από 854 χιλ. το 2022 σε 917 χιλ. το 2023) και των Λοιπών (+13%, από 1,3 εκατ. το 2022 σε 1,5 εκατ. το 2023) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (-9%, από 513 χιλ. το 2022 σε 468 χιλ. το 2023), της Σερβίας (-14%, από 494 χιλ. το 2022 σε 426 χιλ. το 2023), του Ην. Βασιλείου (-3%, από 260 χιλ. το 2022 σε 252 χιλ. το 2023) και της Κύπρου (-16%, από 161 χιλ. το 2022 σε 136 χιλ. το 2023) μείωση. Για την αγορά της Ρωσίας δεν διαθέτουμε στοιχεία για το 2022 και το 2023 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 52: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2019-2023

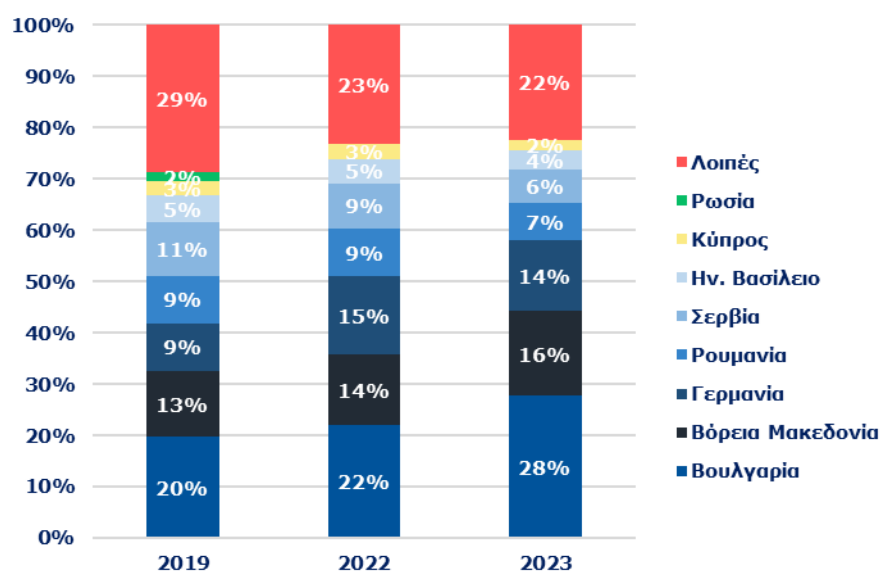
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Βουλγαρία	1.331	1.230	1.821	37%	48%
Βόρεια Μακεδονία	874	758	1.079	23%	42%
Γερμανία	624	854	917	47%	7%
Ρουμανία	623	513	468	-25%	-9%
Σερβία	712	494	426	-40%	-14%
Ην. Βασίλειο	344	260	252	-27%	-3%
Κύπρος	197	161	136	-31%	-16%
Ρωσία	107	(:)	(:)		
Λοιπές	1.949	1.297	1.467	-25%	13%
Σύνολο	6.761	5.568	6.566	-3%	18%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, οι επισκέπτες από την Βουλγαρία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 28% (20% το 2019) και ακολουθούν από την Βόρεια Μακεδονία με 16% (13% το 2019), από την Γερμανία με 14% (9% το 2019), από την Ρουμανία με 7% (9% το 2019), από την Σερβία με 6% (11% το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 4% (5% το 2019), από την Κύπρο με 2% (3% το 2019) και από τις Λοιπές με 22% (29% το 2019).

Διάγραμμα 68: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν μείωση κατά -2% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 227,9 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+6%, από 43,3 εκατ. το 2019 σε 45,8 εκατ. το 2023), Αττικής (+30%, από 34,0 εκατ. το 2019 σε 44,3 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+13%, από 23,7 εκατ. το 2019 σε 26,9 εκατ. το 2023) και Ηπείρου (+8%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-5%, από 53,2 εκατ. το 2019 σε 50,6 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (-21%, από 40,8 εκατ. το 2019 σε 32,3 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-43%, από 10,2 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2023), Πελοπόννησο (-14%, από 6,5 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2023), Θεσσαλία (-17%, από 4,9 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (-39%, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (-18%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (-40%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (-40%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 918 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν αύξηση κατά +5% (από 216,9 εκατ. το 2022 σε 227,9 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+9%, από 41,9 εκατ. το 2022 σε 45,8 εκατ. το 2023), Αττικής (+26%, από 35,1 εκατ. το 2022 σε 44,3 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+12%, από 24,0 εκατ. το 2022 σε 26,9 εκατ. το 2023) και Ηπείρου (+36%, από 3,2 εκατ. το 2022 σε 4,3 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-1%, από 51,4 εκατ. το 2022 σε 50,6 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (-5%, από 33,9 εκατ. το 2022 σε 32,3 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-1%, από 5,9 εκατ. το 2022 σε 5,8 εκατ. το 2023), Πελοπόννησο (-31%, από 8,0 εκατ. το 2022 σε 5,5 εκατ. το 2023), Θεσσαλία (-8%, από 4,4 εκατ. το 2022 σε 4,1 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (-8%, από 3,0 εκατ. το 2022 σε 2,7 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (-17%, από 3,0 εκατ. το 2022 σε 2,5 εκατ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (-5%, από 2,1 εκατ. το 2022 σε 2,0 εκατ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (-5%, από 971 χιλ. το 2022 σε 918 χιλ. το 2023).

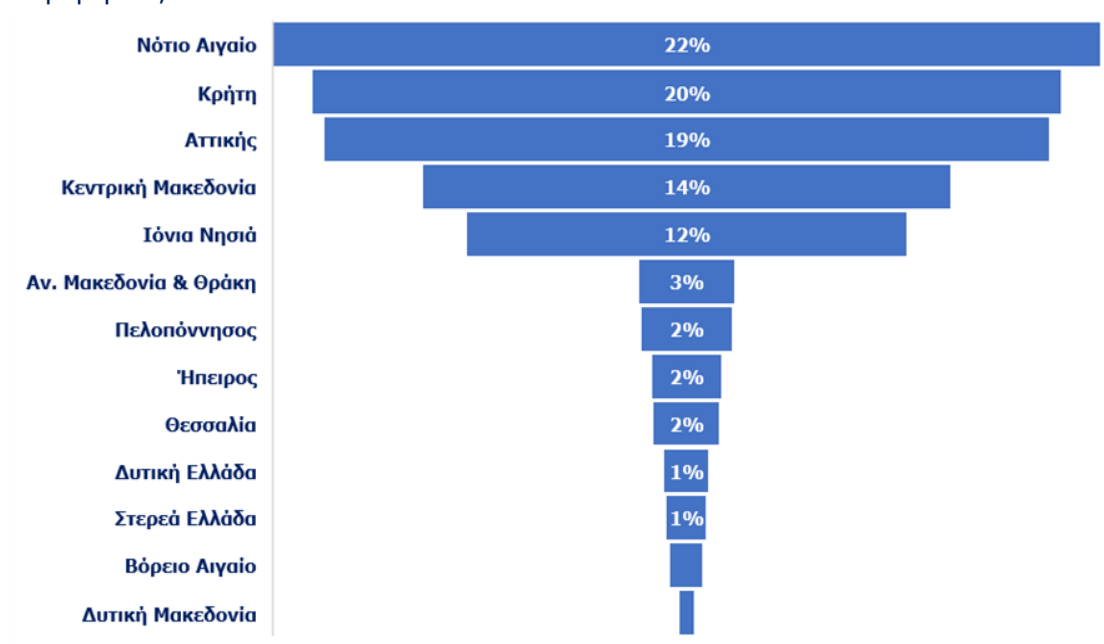
Πίνακας 53: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νότιο Αιγαίο	53.169	51.371	50.643	-5%	-1%
Κρήτη	43.256	41.891	45.837	6%	9%
Αττικής	34.028	35.135	44.348	30%	26%
Κεντρική Μακεδονία	40.808	33.926	32.272	-21%	-5%
Ιόνια Νησιά	23.744	24.026	26.915	13%	12%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	10.171	5.891	5.835	-43%	-1%
Πελοπόννησος	6.466	8.042	5.540	-14%	-31%
Ήπειρος	4.003	3.178	4.320	8%	36%
Θεσσαλία	4.889	4.436	4.077	-17%	-8%
Δυτική Ελλάδα	4.530	2.977	2.742	-39%	-8%
Στερεά Ελλάδα	2.978	2.962	2.454	-18%	-17%
Βόρειο Αιγαίο	2.902	2.144	2.037	-30%	-5%
Δυτική Μακεδονία	1.520	971	918	-40%	-5%
Ελλάδα	232.464	216.949	227.938	-2%	5%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (22%), τη Κρήτη (20%), την Αττική (19%), την Κεντρική Μακεδονία (14%) και τα Ιόνια Νησιά (12%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 88% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2023.

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 14% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2023 καταγράφοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -21% (από 40,8 εκατ. το 2019 σε 32,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+72%, από 5,9 εκατ. το 2019 σε 10,2 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Ρουμανία (-30%, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2023), Βουλγαρία (-40%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2023), Σερβία (-59%, από 5,7 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-20%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), Ην. Βασίλειο (-39%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), Κύπρος (-15%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Ρωσία (-89%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 141 χιλ. το 2023) και Λοιπές (-28%, από 12,5 εκατ. το 2019 σε 9,0 εκατ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσαν πτώση κατά -5% (από 33,9 εκατ. το 2022 σε 32,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση τις αγορές της Βουλγαρίας (+10%, από 2,5 εκατ. το 2022 σε 2,7 εκατ. το 2023), της Βόρειας Μακεδονίας (+37%, από 1,3 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023) και των Λοιπών (+2%, από 8,8 εκατ. το 2022 σε 9,0 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-8%, από 11,1 εκατ. το 2022 σε 10,2 εκατ. το 2023), Ρουμανία (-16%, από 3,8 εκατ. το 2022 σε 3,1 εκατ. το 2023), Σερβία (-11%, από 2,6 εκατ. το 2022 σε 2,3 εκατ. το 2023), Ην. Βασίλειο (-13%, από 2,1 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023) και Κύπρο (-38%, από 1,8 εκατ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023). Για την αγορά της Ρωσίας δεν διαθέτουμε στοιχεία για το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας ενώ το 2023 κατέγραψε 141 χιλ. επισκέψεις.

Πίνακας 54: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2019-2023

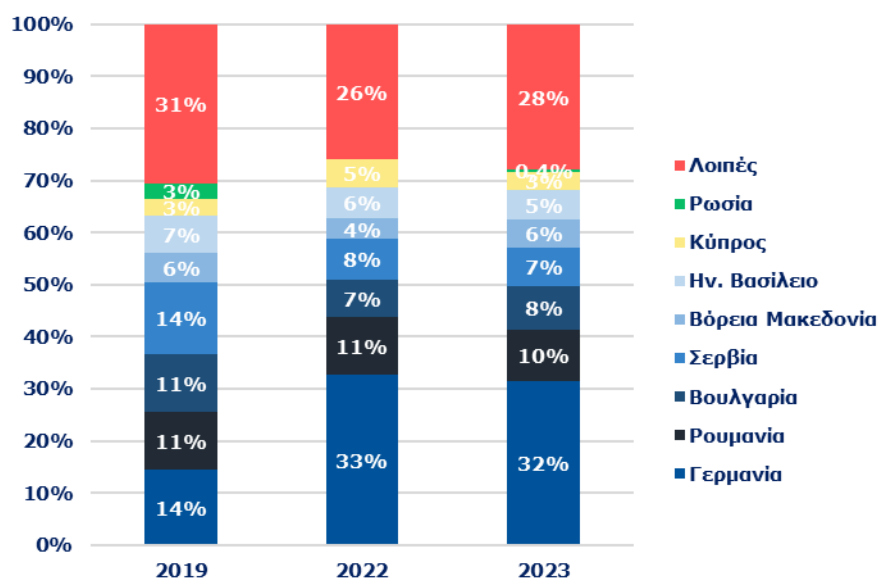
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Γερμανία	5.910	11.089	10.195	72%	-8%
Ρουμανία	4.477	3.751	3.148	-30%	-16%
Βουλγαρία	4.553	2.468	2.718	-40%	10%
Σερβία	5.652	2.619	2.333	-59%	-11%
Βόρεια Μακεδονία	2.264	1.322	1.811	-20%	37%
Ην. Βασίλειο	2.905	2.051	1.775	-39%	-13%
Κύπρος	1.323	1.811	1.123	-15%	-38%
Ρωσία	1.229	(:)	141	-89%	
Λοιπές	12.494	8.814	9.029	-28%	2%
Σύνολο	40.808	33.926	32.272	-21%	-5%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 32% (14% το 2019) και ακολουθούν από την Ρουμανία με 10% (11% το 2019), από την Βουλγαρία με 8% (11% το 2019), από την Σερβία με 7% (14% το 2019), από την Βόρεια Μακεδονία με 6% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 5% (7% το 2019), από την Κύπρο με 3% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019), από την Ρωσία με 0,4% (3% το 2019) και από τις Λοιπές με 28% (31% το 2019).

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 19,7 δισ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+3%, από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 5,3 δισ. το 2023), Κρήτης (+44%, από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 5,2 δισ. το 2023), Αττικής (+46%, από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 3,8 δισ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+7%, από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 2,0 δισ. το 2023) και Ηπείρου (+26%, από € 261 εκατ. το 2019 σε € 330 εκατ. το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-33%, από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2023), Πελοποννήσου (-8%, από € 417 εκατ. το 2019 σε € 383 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-26%, από € 440 εκατ. το 2019 σε € 326 εκατ. το 2023), Θεσσαλίας (-29%, από € 355 εκατ. το 2019 σε € 253 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-18%, από € 257 εκατ. το 2019 σε € 210 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από € 180 εκατ. το 2019 σε € 166 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (-10%, από € 165 εκατ. το 2019 σε € 149 εκατ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (-33%, από € 76 εκατ. το 2019 σε € 51 εκατ. το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν αύξηση κατά +14% (από € 17,3 δισ. το 2022 σε € 19,7 δισ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+13%, από € 4,7 δισ. το 2022 σε € 5,3 δισ. το 2023), Κρήτης (+42%, από € 3,7 δισ. το 2022 σε € 5,2 δισ. το 2023), Αττικής (+33%, από € 2,8 δισ. το 2022 σε € 3,8 δισ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από € 1,5 δισ. το 2022 σε € 1,5 δισ. το 2023), Ηπείρου (+27%, από € 260 εκατ. το 2022 σε € 330 εκατ. το 2023), Θεσσαλίας (+10%, από € 231 εκατ. το 2022 σε € 253 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+19%, από € 125 εκατ. το 2022 σε € 149 εκατ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+4%, από € 49 εκατ. το 2022 σε € 51 εκατ. το 2023) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-22%, από € 2,6 δισ. το 2022 σε € 2,0 δισ. το 2023), Πελοποννήσου (-15%, από € 453 εκατ. το 2022 σε € 383 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-11%, από € 367 εκατ. το 2022 σε € 326 εκατ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από € 221 εκατ. το 2022 σε € 210 εκατ. το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (-23%, από € 217 εκατ. το 2022 σε € 166 εκατ. το 2023) μείωση.

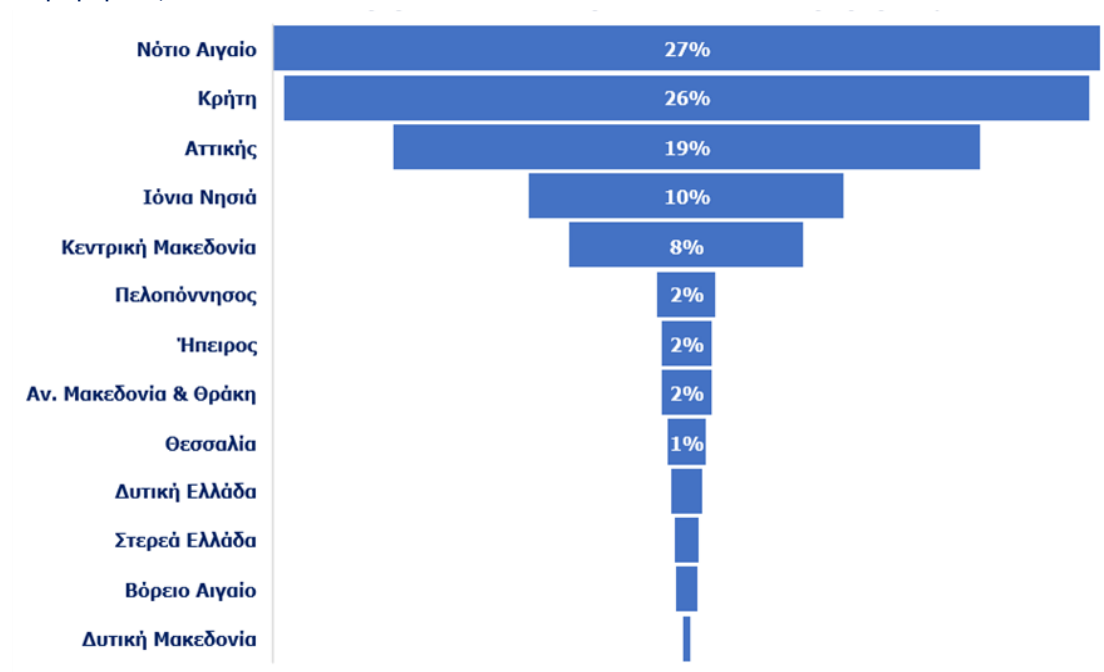
Πίνακας 55: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νότιο Αιγαίο	5.175	4.707	5.341	3%	13%
Κρήτη	3.601	3.661	5.196	44%	42%
Αττικής	2.592	2.849	3.787	46%	33%
Ιόνια Νησιά	1.911	2.608	2.039	7%	-22%
Κεντρική Μακεδονία	2.250	1.511	1.515	-33%	0%
Πελοπόννησος	417	453	383	-8%	-15%
Ήπειρος	261	260	330	26%	27%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	440	367	326	-26%	-11%
Θεσσαλία	355	231	253	-29%	10%
Δυτική Ελλάδα	257	221	210	-18%	-5%
Στερεά Ελλάδα	180	217	166	-8%	-23%
Βόρειο Αιγαίο	165	125	149	-10%	19%
Δυτική Μακεδονία	76	49	51	-33%	4%
Ελλάδα	17.680	17.257	19.746	12%	14%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2023, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (27%), την Κρήτη (26%), την Αττική (19%), τα Ιόνια Νησιά (10%) και την Κεντρική Μακεδονία (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 91% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2023.

Διάγραμμα 71: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 8% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2023 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -33% (από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+4%, από € 361 εκατ. το 2019 σε € 375 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Ρουμανία (-44%, από € 235 εκατ. το 2019 σε € 132 εκατ. το 2023), Σερβία (-48%, από € 222 εκατ. το 2019 σε € 116 εκατ. το 2023), Ην. Βασίλειο (-52%, από € 226 εκατ. το 2019 σε € 109 εκατ. το 2023), Βουλγαρία (-46%, από € 153 εκατ. το 2019 σε € 83 εκατ. το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-35%, από € 111 εκατ. το 2019 σε € 71 εκατ. το 2023), Κύπρος (-44%, από € 110 εκατ. το 2019 σε € 62 εκατ. το 2023), Ρωσία (-89%, από € 84 εκατ. το 2019 σε € 9 εκατ. το 2023) και Λοιπές (-26%, από € 748 εκατ. το 2019 σε € 556 εκατ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσαν οριακή αύξηση κατά +0,3% (από € 1,5 δισ. το 2022 σε € 1,5 δισ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+73%, από € 63 εκατ. το 2022 σε € 109 εκατ. το 2023), της Βουλγαρίας (+11%, από € 75 εκατ. το 2022 σε € 83 εκατ. το 2023) και των Λοιπών (+14%, από € 489 εκατ. το 2022 σε € 556 εκατ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (-1%, από € 378 εκατ. το 2022 σε € 375 εκατ. το 2023), της Ρουμανίας (-29%, από € 187 εκατ. το 2022 σε € 132 εκατ. το 2023), της Σερβίας (-30%, από € 165 εκατ. το 2022 σε € 116 εκατ. το 2023), της Βόρειας Μακεδονίας (-8%, από € 78 εκατ. το 2022 σε € 71 εκατ. το 2023) και της Κύπρου (-19%, από € 76 εκατ. το 2022 σε € 62 εκατ. το 2023) μείωση. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας ενώ το 2023 κατέγραψε € 9 εκατ.

Πίνακας 56: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2019-2023

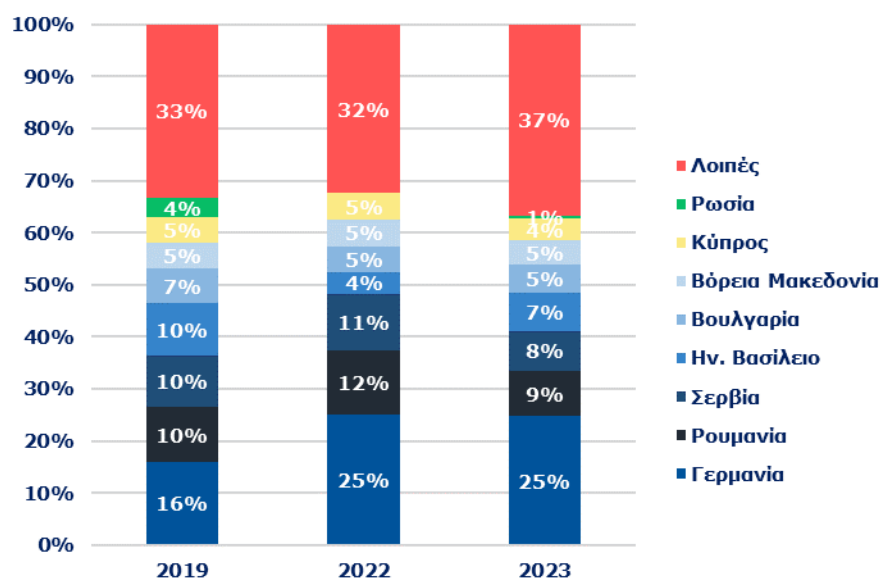
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Γερμανία	361	378	375	4%	-1%
Ρουμανία	235	187	132	-44%	-29%
Σερβία	222	165	116	-48%	-30%
Ην. Βασίλειο	226	63	109	-52%	73%
Βουλγαρία	153	75	83	-46%	11%
Βόρεια Μακεδονία	111	78	71	-35%	-8%
Κύπρος	110	76	62	-44%	-19%
Ρωσία	84	(:)	9	-89%	
Λοιπές	748	489	556	-26%	14%
Σύνολο	2.250	1.511	1.515	-33%	0%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 25% (16% το 2019) και ακολουθούν από την Ρουμανία με 9% (10% το 2019), από την Σερβία με 8% (10% το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 7% (10% το 2019), από την Βουλγαρία με 5% (7% το 2019), από την Βόρεια Μακεδονία με 5% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019), από την Κύπρο με 4% (5% το 2019), από την Ρωσία με 1% (4% το 2019) και από τις Λοιπές με 37% (33% το 2019).

Διάγραμμα 72: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2019-2023

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2023

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση κατά +13% (από € 482 το 2019 σε € 546 το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-4%, από € 627 το 2019 σε € 604 το 2023), Θεσσαλίας (-8%, από € 440 το 2019 σε € 406 το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από € 248 το 2019 σε € 246 το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-31%, από € 333 το 2019 σε € 231 το 2023) και Ηπείρου (-24%, από € 253 το 2019 σε € 193 το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+38%, από € 681 το 2019 σε € 941 το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από € 751 το 2019 σε € 767 το 2023), Βορείου Αιγαίου (+56%, από € 460 το 2019 σε € 716 το 2023), Πελοποννήσου (+13%, από € 464 το 2019 σε € 524 το 2023), Αττικής (+10%, από € 438 το 2019 σε € 480 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+18%, από € 315 το 2019 σε € 373 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+27%, από € 265 το 2019 σε € 336 το 2023) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+122%, από € 115 το 2019 σε € 254 το 2023) αύξηση.

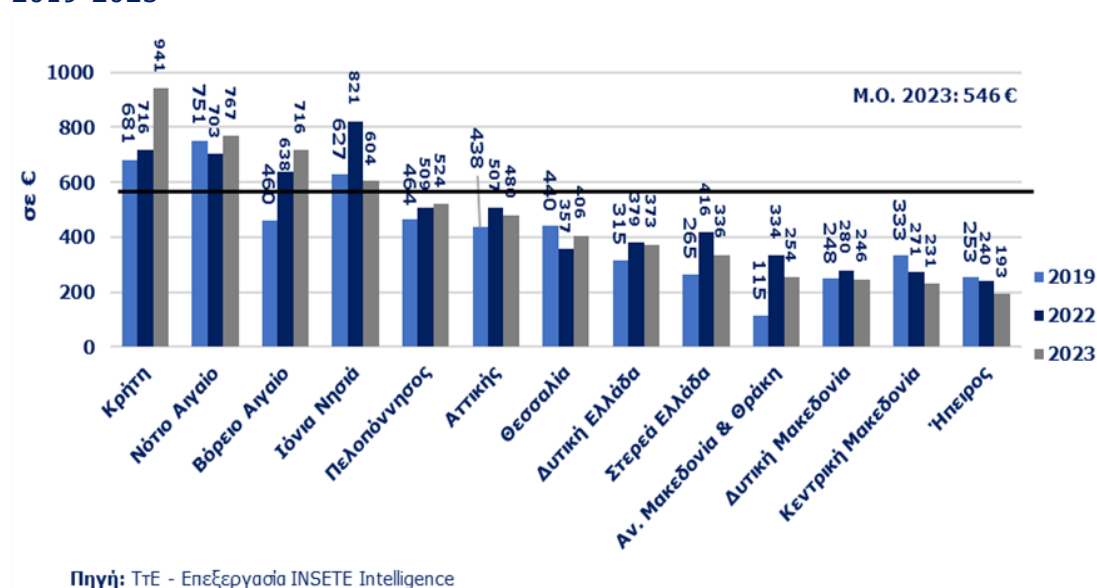
Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη σημείωσε μείωση κατά (-1%, από € 550 το 2022 σε € 546 το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Κρήτης (+31%, από € 716 το 2022 σε € 941 το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+9%, από € 703 το 2022 σε € 767 το 2023), Βορείου Αιγαίου (+12%, από € 638 το 2022 σε € 716 το 2023), Πελοποννήσου (+3%, από € 509 το 2022 σε € 524 το 2023) και Θεσσαλίας (+14%, από € 357 το 2022 σε € 406 το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-26%, από € 821 το 2022 σε € 604 το 2023), Αττικής (-5%, από € 507 το 2022 σε € 480 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-2%, από € 379 το 2022 σε € 373 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-19%, από € 416 το 2022 σε € 336 το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-24%, από € 334 το 2022 σε € 254 το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-12%, από € 280 το 2022 σε € 246 το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-15%, από € 271 το 2022 σε € 231 το 2023) και Ηπείρου (-20%, από € 240 το 2022 σε € 193 το 2023) μείωση.

Πίνακας 57: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κρήτη	681	716	941	38%	31%
Νότιο Αιγαίο	751	703	767	2%	9%
Βόρειο Αιγαίο	460	638	716	56%	12%
Ιόνια Νησιά	627	821	604	-4%	-26%
Πελοπόννησος	464	509	524	13%	3%
Αττικής	438	507	480	10%	-5%
Θεσσαλία	440	357	406	-8%	14%
Δυτική Ελλάδα	315	379	373	18%	-2%
Στερεά Ελλάδα	265	416	336	27%	-19%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	115	334	254	122%	-24%
Δυτική Μακεδονία	248	280	246	-1%	-12%
Κεντρική Μακεδονία	333	271	231	-31%	-15%
Ήπειρος	253	240	193	-24%	-20%
Ελλάδα	482	550	546	13%	-1%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSET - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Κρήτης (€ 681 το 2019, € 716 το 2022 και € 941 το 2023), Νοτίου Αιγαίου (€ 751 το 2019, € 703 το 2022 και € 767 το 2023) και Ιονίων Νήσων (€ 627 το 2019, € 821 το 2022 και € 604 το 2023).

Διάγραμμα 73: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2019-2023 κατά -31% (από € 333 το 2019 σε € 231 το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν μείωση: Κύπρος (-18%, από € 557 το 2019 σε € 455 το 2023), Ην. Βασίλειο (-34%, από € 656 το 2019 σε € 433 το 2023), Γερμανία (-29%, από € 579 το 2019 σε € 409 το 2023), Ρουμανία (-25%, από € 377 το 2019 σε € 283 το 2023), Σερβία (-13%, από € 312 το 2019 σε € 273 το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-48%, από € 127 το 2019 σε € 66 το 2023), Βουλγαρία (-60%, από € 115 το 2019 σε € 46 το 2023) και Λοιπές (-1%, από € 384 το 2019 σε € 379 το 2023). Για την αγορά της Ρωσίας δεν διαθέτουμε στοιχεία για το 2023 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας ενώ το 2019 εμφάνισε € 789 ΜΔΕ.

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση κατά -15% (από € 271 το 2022 σε € 231 το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+79%, από € 242 το 2022 σε € 433 το 2023) και των Λοιπών (+1%, από € 377 το 2022 σε € 379 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Κύπρος (-4%, από € 476 το 2022 σε € 455 το 2023), Γερμανία (-8%, από € 442 το 2022 σε € 409 το 2023), Ρουμανία (-22%, από € 363 το 2022 σε € 283 το 2023), Σερβία (-18%, από € 334 το 2022 σε € 273 το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-35%, από € 103 το 2022 σε € 66 το 2023) και Βουλγαρία (-25%, από € 61 το 2022 σε € 46 το 2023). Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας τα έτη 2022 και 2023 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΕ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -31%, -51% και -58% της συνολικής ΜΔΕ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2022 και 2023 αντίστοιχα.

Πίνακας 58: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε €), 2019-2023

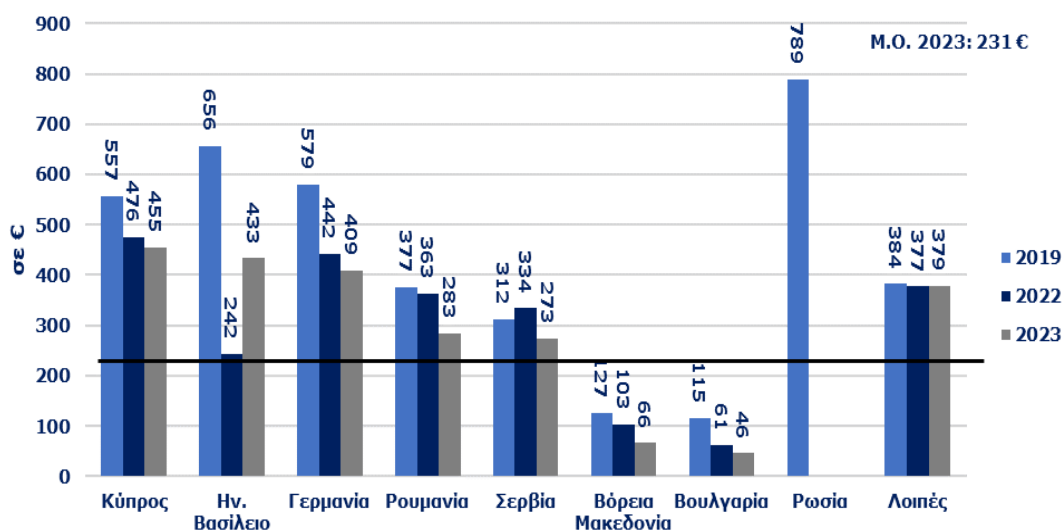
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κύπρος	557	476	455	-18%	-4%
Ην. Βασίλειο	656	242	433	-34%	79%
Γερμανία	579	442	409	-29%	-8%
Ρουμανία	377	363	283	-25%	-22%
Σερβία	312	334	273	-13%	-18%
Βόρεια Μακεδονία	127	103	66	-48%	-35%
Βουλγαρία	115	61	46	-60%	-25%
Ρωσία	789	(:)	(:)		
Λοιπές	384	377	379	-1%	1%
Σύνολο	333	271	231	-31%	-15%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Η εικόνα στη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στις επιμέρους αγορές σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας ήταν μικτή, με τις αγορές της Κύπρου (€ 557 το 2019, € 476 το 2022 και € 455 το 2023), της Γερμανίας (€ 579 το 2019, € 442 το 2022 και € 409 το 2023), της Ρουμανίας (€ 377 το 2019, € 363 το 2022 και € 283 το 2023) και των Λοιπών (€ 384 το 2019, € 377 το 2022 και € 379 το 2023) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΕ και για τα 3 έτη, του Ην. Βασιλείου (€ 656 το 2019, € 242 το 2022 και € 433 το 2023) μόνο το 2019 και το 2023, της Σερβίας (€ 312 το 2019, € 334 το 2022 και € 273 το 2023) μόνο το 2022 και το 2023, της Ρωσίας (€ 789 το 2019) μόνο το 2019, ενώ αντίθετα οι αγορές της Βόρειας Μακεδονίας (€ 127 το 2019, € 103 το 2022 και € 66 το 2023) και της Βουλγαρίας (€ 115 το 2019, € 61 το 2022 και € 46 το 2023) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΕ και για τα 3 έτη σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 74: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε €), 2019-2023

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση κατά +14% (από € 76 το 2019 σε € 87 το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-6%, από € 80 το 2019 σε € 76 το 2023), Θεσσαλίας (-14%, από € 73 το 2019 σε € 62 το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (-15%, από € 55 το 2019 σε € 47 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+36%, από € 83 το 2019 σε € 113 το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+8%, από € 97 το 2019 σε € 105 το 2023), Αττικής (+12%, από € 76 το 2019 σε € 85 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+35%, από € 57 το 2019 σε € 77 το 2023), Ηπείρου (+17%, από € 65 το 2019 σε € 77 το 2023), Βορείου Αιγαίου (+28%, από € 57 το 2019 σε € 73 το 2023), Πελοποννήσου (+7%, από € 64 το 2019 σε € 69 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+12%, από € 60 το 2019 σε € 68 το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+29%, από € 43 το 2019 σε € 56 το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από € 50 το 2019 σε € 55 το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε αύξηση κατά +9% (από € 80 το 2022 σε € 87 το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ηπείρου (-7%, από € 82 το 2022 σε € 77 το 2023), Ιονίων Νήσων (-30%, από € 109 το 2022 σε € 76 το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από € 73 το 2022 σε € 68 το 2023) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-10%, από € 62 το 2022 σε € 56 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+30%, από € 87 το 2022 σε € 113 το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+15%, από € 92 το 2022 σε € 105 το 2023), Αττικής (+5%, από € 81 το 2022 σε € 85 το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+3%, από € 74 το 2022 σε € 77 το 2023), Βορείου Αιγαίου (+25%, από € 58 το 2022 σε € 73 το 2023), Πελοποννήσου (+23%, από € 56 το 2022 σε € 69 το 2023), Θεσσαλίας (+19%, από € 52 το 2022 σε € 62 το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (+10%, από € 50 το 2022 σε € 55 το 2023) και Κεντρικής Μακεδονίας (+5%, από € 45 το 2022 σε € 47 το 2023).

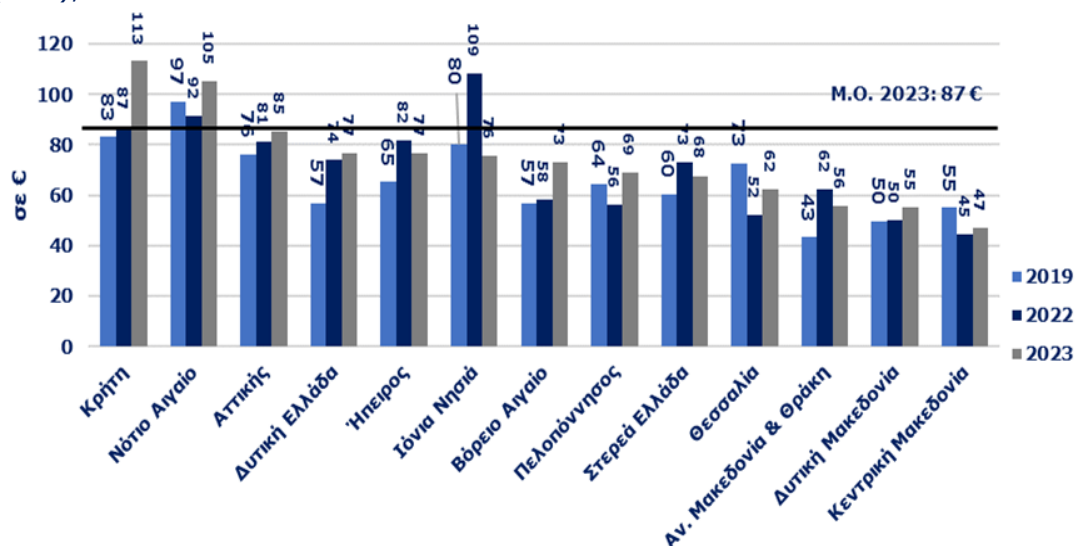
Πίνακας 59: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κρήτη	83	87	113	36%	30%
Νότιο Αιγαίο	97	92	105	8%	15%
Αττικής	76	81	85	12%	5%
Δυτική Ελλάδα	57	74	77	35%	3%
Ήπειρος	65	82	77	17%	-7%
Ιόνια Νησιά	80	109	76	-6%	-30%
Βόρειο Αιγαίο	57	58	73	28%	25%
Πελοπόννησος	64	56	69	7%	23%
Στερεά Ελλάδα	60	73	68	12%	-8%
Θεσσαλία	73	52	62	-14%	19%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	43	62	56	29%	-10%
Δυτική Μακεδονία	50	50	55	11%	10%
Κεντρική Μακεδονία	55	45	47	-15%	5%
Ελλάδα	76	80	87	14%	9%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Κρήτης (€ 83 το 2019, € 87 το 2022 και € 113 το 2023) και Νοτίου Αιγαίου (€ 97 το 2019, € 92 το 2022 και € 105 το 2023).

Διάγραμμα 75: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2023

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2019-2023 κατά -15% (από € 55 το 2019 σε € 47 το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση τις αγορές της Σερβίας (+27%, από € 39 το 2019 σε € 50 το 2023) και των Λοιπών (+3%, από € 60 το 2019 σε € 62 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Ρωσία (-7%, από € 68 το 2019 σε € 63 το 2023), Ην. Βασίλειο (-21%, από € 78 το 2019 σε € 62 το 2023), Κύπρος (-34%, από € 83 το 2019 σε € 55 το 2023), Ρουμανία (-20%, από € 52 το 2019 σε € 42 το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-19%, από € 49 το 2019 σε € 39 το 2023), Γερμανία (-40%, από € 61 το 2019 σε € 37 το 2023) και Βουλγαρία (-9%, από € 34 το 2019 σε € 31 το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η ΜΔΔ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση κατά +5% (από € 45 το 2022 σε € 47 το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+100%, από € 31 το 2022 σε € 62 το 2023), της Κύπρου (+30%, από € 42 το 2022 σε € 55 το 2023), της Γερμανίας (+8%, από € 34 το 2022 σε € 37 το 2023), της Βουλγαρίας (+1%, από € 30 το 2022 σε € 31 το 2023) και των Λοιπών (+11%, από € 55 το 2022 σε € 62 το 2023) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Σερβίας (-21%, από € 63 το 2022 σε € 50 το 2023), της Ρουμανίας (-15%, από € 50 το 2022 σε € 42 το 2023) και της Βόρειας Μακεδονίας (-33%, από € 59 το 2022 σε € 39 το 2023) μείωση. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας ενώ το 2023 η ΜΔΔ ήταν € 63. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΔ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -28%, -44% και -46% της συνολικής ΜΔΔ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2022 και 2023 αντίστοιχα.

Πίνακας 60: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε €), 2019-2023

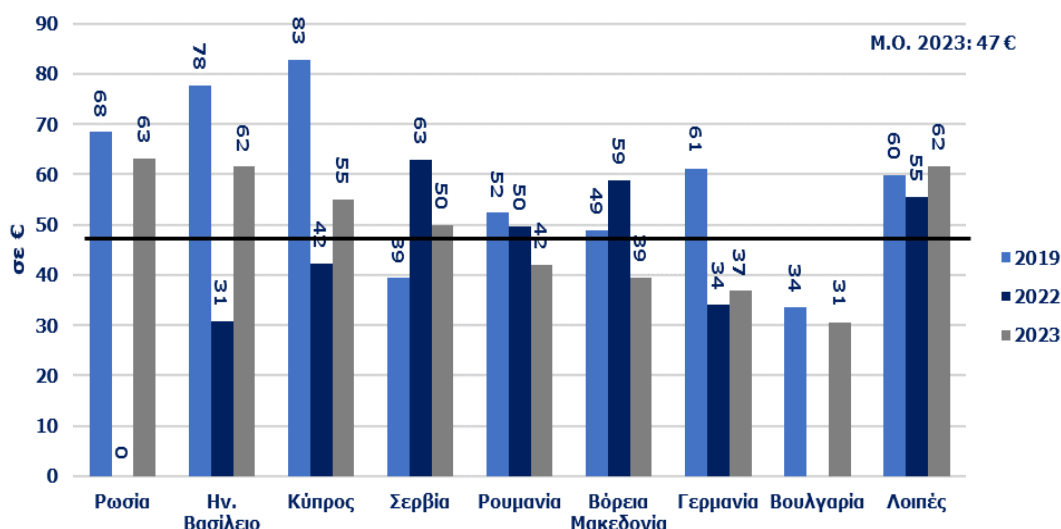
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ρωσία	68	(:)	63	-7%	
Ην. Βασίλειο	78	31	62	-21%	100%
Κύπρος	83	42	55	-34%	30%
Σερβία	39	63	50	27%	-21%
Ρουμανία	52	50	42	-20%	-15%
Βόρεια Μακεδονία	49	59	39	-19%	-33%
Γερμανία	61	34	37	-40%	8%
Βουλγαρία	34	30	31	-9%	1%
Λοιπές	60	55	62	3%	11%
Σύνολο	55	45	47	-15%	5%

Πηγή: TrE - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά των Λοιπών (€ 60 το 2019, € 55 το 2022 και € 62 το 2023) να καταγράφει υψηλότερη ΜΔΔ και για τα τρία έτη, την Ρωσία (€ 68 το 2019 και € 63 το 2023), το Ην. Βασίλειο (€ 78 το 2019, € 31 το 2022 και € 62 το 2023) και την Κύπρο (€ 83 το 2019, € 42 το 2022 και € 55 το 2023) τα έτη 2019 και 2023, την Σερβία (€ 39 το 2019, € 63 το 2022 και € 50 το 2023) τα έτη 2022 και 2023, την Ρουμανία (€ 52 το 2019, € 50 το 2022 και € 42 το 2023) και την Βόρεια Μακεδονία (€ 49 το 2019, € 59 το 2022 και € 39 το 2023) μόνο το 2022, τη Γερμανία (€ 61 το 2019, € 34 το 2022 και € 37 το 2023) μόνο το 2019, ενώ αντίθετα η αγορά της Βουλγαρίας (€ 34 το 2019, € 30 το 2022 και € 31 το 2023) κατέγραψε χαμηλότερη ΜΔΔ από τον Μ.Ο. της Περιφέρειας και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 76: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε €), 2019-2023

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση κατά -1% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+22%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτης (+1%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Ιονίων Νήσων (+2%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (+5%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (+8%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+13%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+72%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2023) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-6%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Αττικής (-2%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-19%, από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (-11%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ηπείρου (-35%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε μείωση κατά -9% (από 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ιονίων Νήσων (+5%, από 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Βόρειο Αιγαίο (-10%, από 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 9,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοπόννησος (-16%, από 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Νότιο Αιγαίο (-5%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλία (-5%, από 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Αττική (-10%, από 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεά Ελλάδα (-13%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρική Μακεδονία (-19%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτική Ελλάδα (-5%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-15%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτική Μακεδονία

(-20%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ηπείρου (-14%, από 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023).

Πίνακας 61: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2023

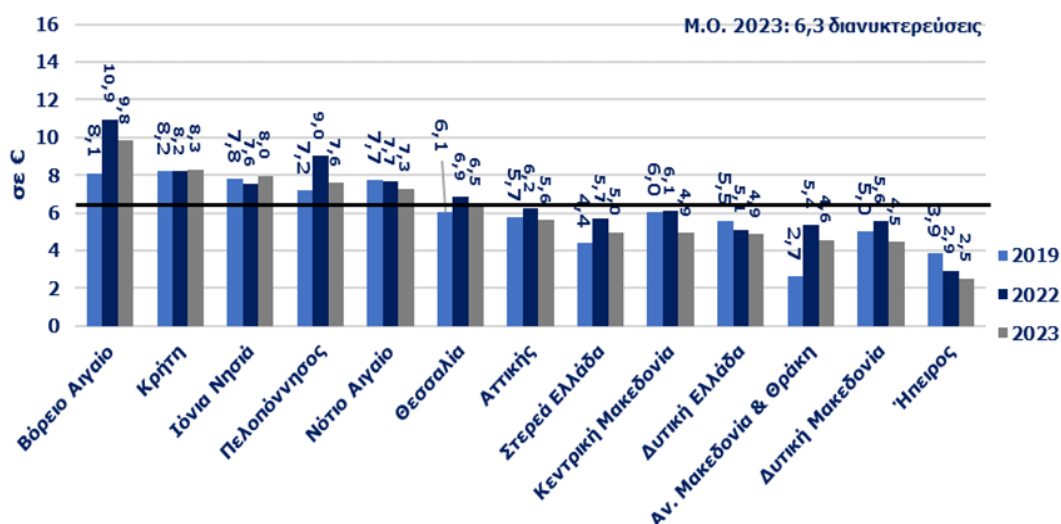
Περιφέρειες	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Βόρειο Αιγαίο	8,1	10,9	9,8	22%	-10%
Κρήτη	8,2	8,2	8,3	1%	1%
Ιόνια Νησιά	7,8	7,6	8,0	2%	5%
Πελοπόννησος	7,2	9,0	7,6	5%	-16%
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,7	7,3	-6%	-5%
Θεσσαλία	6,1	6,9	6,5	8%	-5%
Αττικής	5,7	6,2	5,6	-2%	-10%
Στερεά Ελλάδα	4,4	5,7	5,0	13%	-13%
Κεντρική Μακεδονία	6,0	6,1	4,9	-19%	-19%
Δυτική Ελλάδα	5,5	5,1	4,9	-12%	-5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2,7	5,4	4,6	72%	-15%
Δυτική Μακεδονία	5,0	5,6	4,5	-11%	-20%
Ήπειρος	3,9	2,9	2,5	-35%	-14%
Ελλάδα	6,3	6,9	6,3	-1%	-9%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022 και 9,8 διανυκτερεύσεις το 2023), της Κρήτης (8,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022 και 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023), των Ιονίων Νήσων (7,8 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022 και 8,0 διανυκτερεύσεις το 2023), της Πελοποννήσου (7,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022 και 7,6 διανυκτερεύσεις το 2023) και του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022 και 7,3 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (6,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022 και 6,5 διανυκτερεύσεις το 2023) μόνο το 2023 ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (5,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022 και 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (4,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022 και 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (6,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022 και 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Ελλάδας (5,5 διανυκτερεύσεις το 2019, 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022 και 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022

και 4,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Μακεδονίας (5,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022 και 4,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ηπείρου (3,9 διανυκτερεύσεις το 2019, 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022 και 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 77: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2023

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2019-2023 κατά -19% (από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τις αγορές της Γερμανίας (+17%, από 9,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,1 διανυκτερεύσεις το 2023) και της Κύπρου (+23%, από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (-17%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Ρουμανία (-6%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Σερβία (-31%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-35%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Βουλγαρία (-56%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Λοιπές (-4%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2023). Η ΜΔΠ για την αγορά της Ρωσίας το 2019 ήταν 11,5 διανυκτερεύσεις ενώ το 2023 δεν διαθέτουμε στοιχεία λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Την περίοδο 2022-2023, η ΜΔΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση κατά -19% (από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την αγορά της Σερβίας (+3%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-14%, από 13,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 11,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Κύπρος (-27%, από 11,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Ην. Βασίλειο (-11%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Ρουμανία (-8%, από 7,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Βόρεια Μακεδονία (-4%, από 1,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 1,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Βουλγαρία (-26%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 1,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Λοιπές (-9%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2023). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -5%, -12% και -22% της συνολικής ΜΔΠ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2022 και 2023 αντίστοιχα. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας τα έτη 2022 και 2023 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 62: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2023

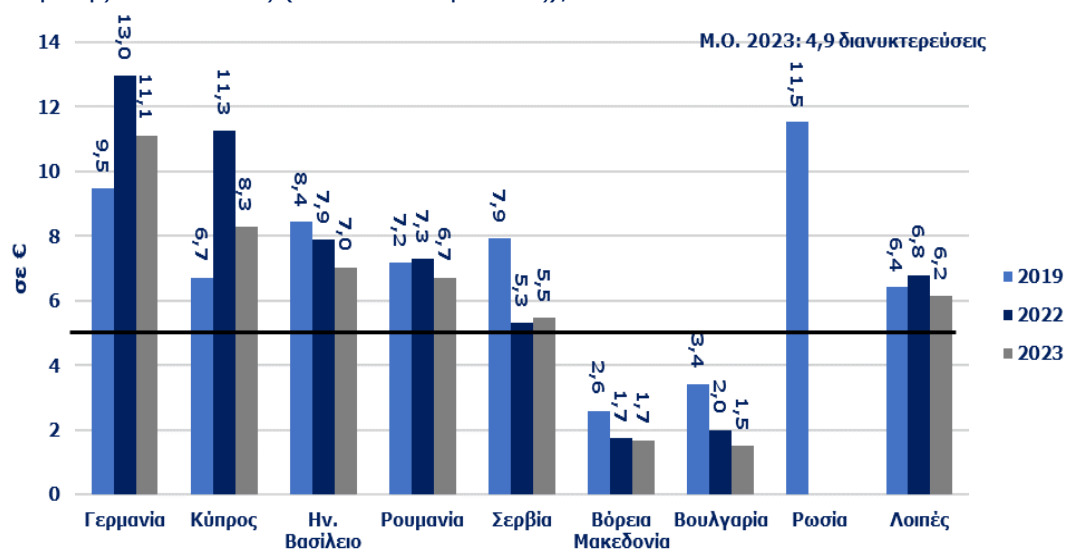
Χώρες Προέλευσης	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Γερμανία	9,5	13,0	11,1	17%	-14%
Κύπρος	6,7	11,3	8,3	23%	-27%
Ην. Βασίλειο	8,4	7,9	7,0	-17%	-11%
Ρουμανία	7,2	7,3	6,7	-6%	-8%
Σερβία	7,9	5,3	5,5	-31%	3%
Βόρεια Μακεδονία	2,6	1,7	1,7	-35%	-4%
Βουλγαρία	3,4	2,0	1,5	-56%	-26%
Ρωσία	11,5	(:)	(:)		
Λοιπές	6,4	6,8	6,2	-4%	-9%
Σύνολο	6,0	6,1	4,9	-19%	-19%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Η εικόνα της ΜΔΠ στις επιμέρους αγορές σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (9,5 διανυκτερεύσεις το 2019, 13,0 διανυκτερεύσεις το 2022 και 11,1 διανυκτερεύσεις το 2023), της Κύπρου (6,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 11,3 διανυκτερεύσεις το 2022 και 8,3 διανυκτερεύσεις το 2023), του Ην. Βασιλείου (8,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,9 διανυκτερεύσεις το 2022 και 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023), της Ρουμανίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,3 διανυκτερεύσεις το 2022 και 6,7 διανυκτερεύσεις το 2023) και των Λοιπών (6,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,8 διανυκτερεύσεις το 2022 και 6,2 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΠ και για τα 3 έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας, την Σερβία (7,9 διανυκτερεύσεις το 2019, 5,3 διανυκτερεύσεις το 2022 και 5,5 διανυκτερεύσεις το 2023) μόνο τα έτη 2019 και 2023, την Ρωσία (11,5 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο το 2019 ενώ αντίθετα οι αγορές της Βουλγαρίας (3,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022 και 1,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και της Βόρειας Μακεδονίας (2,6 διανυκτερεύσεις το 2019, 1,7 διανυκτερεύσεις το 2022 και 1,7 διανυκτερεύσεις το 2023) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΠ και για τα τρία έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 78: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2023

Πηγή: ΤrE - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ-ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ, 2019-2023

Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις πελατών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ της χώρας συγκεντρώνονται από την Έρευνα Κίνησης Καταλυμάτων Ξενοδοχειακού Τύπου και Κάμπινγκ που διενεργείται σε μηνιαία βάση από την ΕΛΣΤΑΤ, με τη συμπλήρωση ειδικού δελτίου από κάθε κατάλυμα, για κάθε μήνα λειτουργίας του. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα καταλύματα) της χώρας (NACE Rev. 2, 55.2), ως το έτος 2019 συγκεντρώνονταν από δειγματοληπτική έρευνα. Από το έτος αναφοράς 2020 λόγω των συνθηκών που διαμορφώθηκαν από την πανδημία της νόσου του κορονοϊού, η συλλογή των στοιχείων γίνεται από το σύνολο των καταλυμάτων που λειτουργήσαν σε μηνιαία βάση. Οι πληροφορίες για τις μονάδες αναφοράς (καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ, NACE Rev. 2, 55.1 & 55.3) προέρχονται από το μητρώο του ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, στο οποίο περιλαμβάνονται περίπου 10.000 ξενοδοχεία και 300 κάμπινγκ, ενώ για τα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια, NACE Rev. 2, 55.2) προέρχονται από το Στατιστικό Μητρώο καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της ΕΛΣΤΑΤ, το οποίο ενημερώνεται από τα στοιχεία του αντίστοιχου μητρώου του Υπουργείου Τουρισμού και περιλαμβάνει περίπου 27.000 καταλύματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναφέρονται στο 100% των συνολικών διαθέσιμων κλινών.

5.3.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν αύξηση κατά +5% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 28,5 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-1%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2023) και Θεσσαλίας (-10%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+3%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 5,9 εκατ. το 2023), Κρήτη (+7%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2023), Αττική (+7%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+6%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+11%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+7%, από 817 χιλ. το 2019 σε 871 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+20%, από 705 χιλ. το 2019 σε 844 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+0,3%, από 720 χιλ. το 2019 σε 723 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+16%, από 611 χιλ. το 2019 σε 708 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+4%,

από 402 χιλ. το 2019 σε 418 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+0,3%, από 152 χιλ. το 2019 σε 153 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν αύξηση κατά +14% (από 24,9 εκατ. το 2022 σε 28,5 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+9%, από 5,4 εκατ. το 2022 σε 5,9 εκατ. το 2023), Κρήτη (+10%, από 4,9 εκατ. το 2022 σε 5,4 εκατ. το 2023), Αττική (+18%, από 4,4 εκατ. το 2022 σε 5,2 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+17%, από 2,8 εκατ. το 2022 σε 3,3 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+20%, από 2,1 εκατ. το 2022 σε 2,5 εκατ. το 2023), Πελοπόννησο (+17%, από 1,3 εκατ. το 2022 σε 1,5 εκατ. το 2023), Θεσσαλία (+10%, από 941 χιλ. το 2022 σε 1,0 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+18%, από 735 χιλ. το 2022 σε 871 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+26%, από 668 χιλ. το 2022 σε 844 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+15%, από 631 χιλ. το 2022 σε 723 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+20%, από 592 χιλ. το 2022 σε 708 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+18%, από 354 χιλ. το 2022 σε 418 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+21%, από 126 χιλ. το 2022 σε 153 χιλ. το 2023).

Πίνακας 63: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

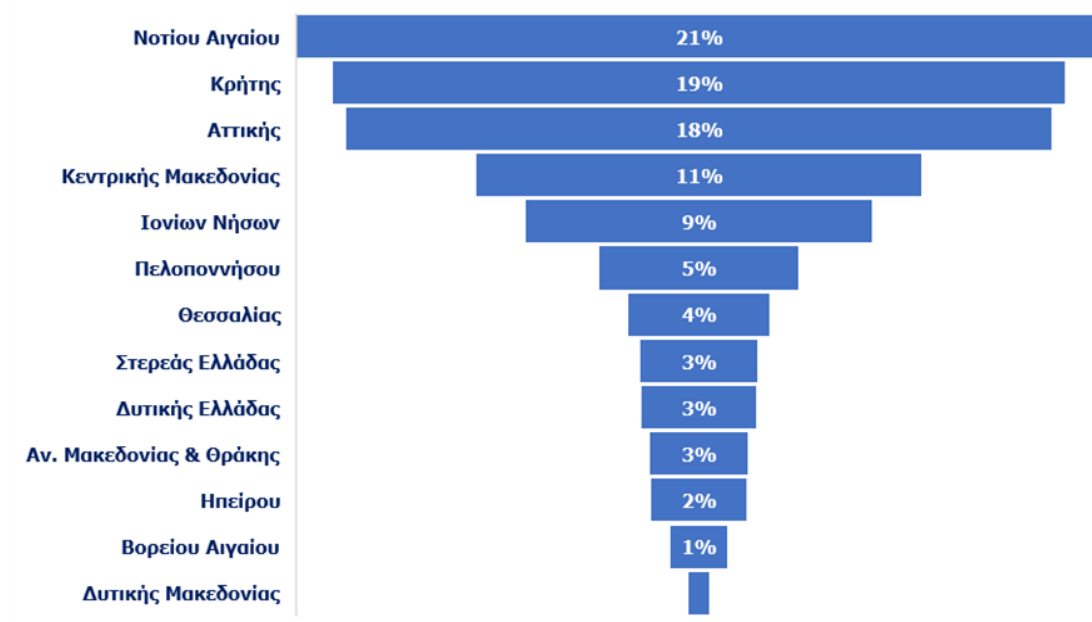
Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	5.756.216	5.422.141	5.902.174	3%	9%
Κρήτης	5.033.786	4.868.120	5.373.402	7%	10%
Αττικής	4.844.993	4.379.766	5.179.098	7%	18%
Κεντρικής Μακεδονίας	3.092.167	2.793.746	3.267.053	6%	17%
Ιονίων Νήσων	2.290.210	2.129.309	2.544.914	11%	20%
Πελοποννήσου	1.492.741	1.252.734	1.471.444	-1%	17%
Θεσσαλίας	1.145.714	940.753	1.035.417	-10%	10%
Στερεάς Ελλάδας	817.403	735.320	870.764	7%	18%
Δυτικής Ελλάδας	704.592	668.379	844.258	20%	26%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	720.197	630.606	722.700	0%	15%
Ηπείρου	611.459	591.962	708.392	16%	20%
Βορείου Αιγαίου	401.790	353.857	417.638	4%	18%
Δυτικής Μακεδονίας	152.498	126.390	152.955	0%	21%
Ελλάδα	27.063.766	24.893.083	28.490.209	5%	14%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (21%), της Κρήτης (19%), της Αττικής (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (11%) και των Ιονίων Νήσων (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές

Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2023 το 78% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 79: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2023

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2023, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά +6% (από 19,7 εκατ. το 2019 σε 20,8 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών κατά +5% (από 7,4 εκατ. το 2019 σε 7,7 εκατ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι αφίξεις αλλοδαπών αύξηθηκαν κατά +14% (από 18,2 εκατ. το 2022 σε 20,8 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών κατά +16% (από 6,7 εκατ. το 2022 σε 7,7 εκατ. το 2023). Τέλος, κατά την εξεταζόμενη περίοδο 2022-2023, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε όρους αφίξεων παρέμεινε αμετάβλητο (73% και 27% αντίστοιχα).

5.3.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2023 το 11% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +6% (από 3,1 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2023). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +5% (από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Θεσσαλονίκης (+1%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2023), Χαλκιδικής (+6%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Πιερίας (+16%, από 381 χιλ. το 2019 σε 442 χιλ. το 2023), Σερρών (+30%, από 86 χιλ. το 2019 σε 113 χιλ. το 2023), Πέλλας (+9%, από 86 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2023), Ημαθίας (+9%, από 47 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+16%, από 15 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2023). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2023 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (61% έναντι 39%).

Την περίοδο 2022-2023, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψαν αύξηση κατά +17% (από 2,8 εκατ. το 2022 σε 3,3 εκατ. το 2023). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +15% (από 1,7 εκατ. το 2022 σε 2,0 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +20% (από 1,1 εκατ. το 2022 σε 1,3 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Θεσσαλονίκης (+21%, από 1,2 εκατ. το 2022 σε 1,4 εκατ. το 2023), Χαλκιδικής (+7%, από 1,1 εκατ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023), Πιερίας (+29%, από 343 χιλ. το 2022 σε 442 χιλ. το 2023), Σερρών (+29%, από 87 χιλ. το 2022 σε 113 χιλ. το 2023), Πέλλας (+24%, από 76 χιλ. το 2022 σε 94 χιλ. το 2023), Ημαθίας (+22%, από 42 χιλ. το 2022 σε 51 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+24%, από 14 χιλ. το 2022 σε 18 χιλ. το 2023).

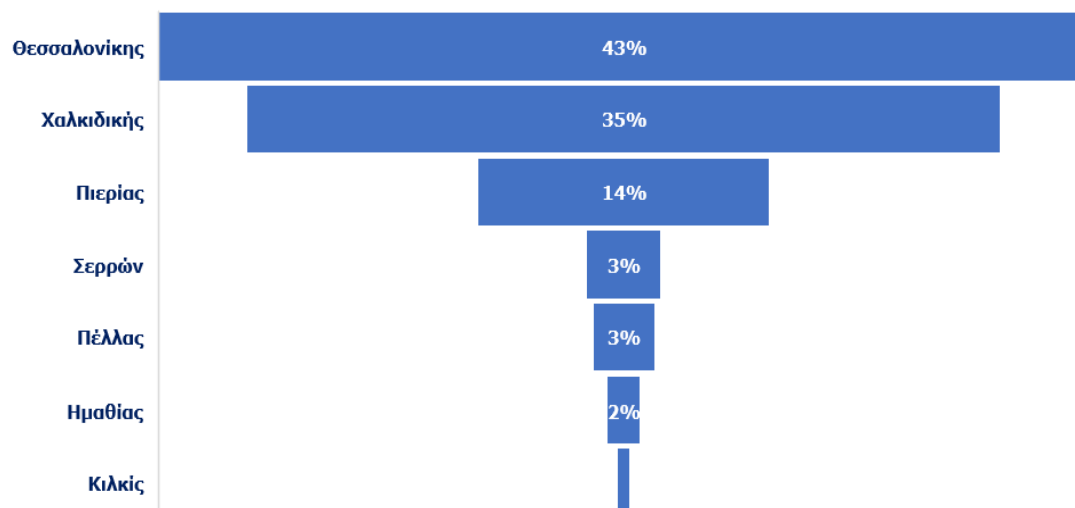
Πίνακας 64: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	680.581	566.096	703.211	3%	24%
	Ημεδαποί	717.462	599.510	705.778	-2%	18%
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	897.195	890.910	962.007	7%	8%
	Ημεδαποί	180.519	175.477	178.573	-1%	2%
Πιερίας	Αλλοδαποί	253.126	232.807	267.433	6%	15%
	Ημεδαποί	128.240	109.795	174.567	36%	59%
Σερρών	Αλλοδαποί	23.567	22.560	33.164	41%	47%
	Ημεδαποί	62.883	64.505	79.337	26%	23%
Πέλλας	Αλλοδαποί	6.275	6.507	13.823	120%	112%
	Ημεδαποί	79.845	69.056	80.092	0%	16%
Ημαθίας	Αλλοδαποί	9.521	7.489	9.715	2%	30%
	Ημεδαποί	37.646	34.686	41.579	10%	20%
Κιλκίς	Αλλοδαποί	4.893	4.364	5.419	11%	24%
	Ημεδαποί	10.414	9.984	12.355	19%	24%
Σύνολο	Αλλοδαποί	1.875.158	1.730.733	1.994.772	6%	15%
	Ημεδαποί	1.217.009	1.063.013	1.272.281	5%	20%
Σύνολο Περιφέρειας		3.092.167	2.793.746	3.267.053	6%	17%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, η Ενότητα Θεσσαλονίκης (43%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Χαλκιδικής (35%), Πιερίας (14%), Σερρών (3%), Πέλλας (3%), Ημαθίας (2%) και Κιλκίς (1%).

Διάγραμμα 80: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

5.3.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν αύξηση κατά +3% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 112,5 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (-2%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 30,0 εκατ. το 2023), της Θεσσαλίας (-0,2%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2023) και της Δυτικής Μακεδονίας (-5%, από 313 χιλ. το 2019 σε 297 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτη (+4%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 29,0 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+8%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 13,8 εκατ. το 2023), Αττική (+10%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 11,3 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+2%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 11,0 εκατ. το 2023), Πελοπόννησο (+1%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 4,0 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+8%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+3%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+6%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+1%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2023) και Ήπειρο (+12%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν αύξηση κατά +10% (από 101,9 εκατ. το 2022 σε 112,5 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+5%, από 28,5 εκατ. το 2022 σε 30,0 εκατ. το 2023), Κρήτη (+8%, από 26,8 εκατ. το 2022 σε 29,0 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+15%, από 12,1 εκατ. το 2022 σε 13,8 εκατ. το 2023), Αττική (+17%, από 9,7 εκατ. το 2022 σε 11,3 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+12%, από 9,8 εκατ. το 2022 σε 11,0 εκατ. το 2023), Πελοπόννησο (+15%, από 3,4 εκατ. το 2022 σε 4,0 εκατ. το 2023), Θεσσαλία (+10%, από 2,4 εκατ. το 2022 σε 2,7 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+14%, από 2,0 εκατ. το 2022 σε 2,3 εκατ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+16%, από 1,9 εκατ. το 2022 σε 2,2 εκατ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+22%, από 1,7 εκατ. το 2022 σε 2,1 εκατ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 1,8 εκατ. το 2022 σε 2,0 εκατ. το 2023), Ήπειρο (+19%, από 1,5 εκατ. το 2022 σε 1,7 εκατ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+19%, από 249 χιλ. το 2022 σε 297 χιλ. το 2023).

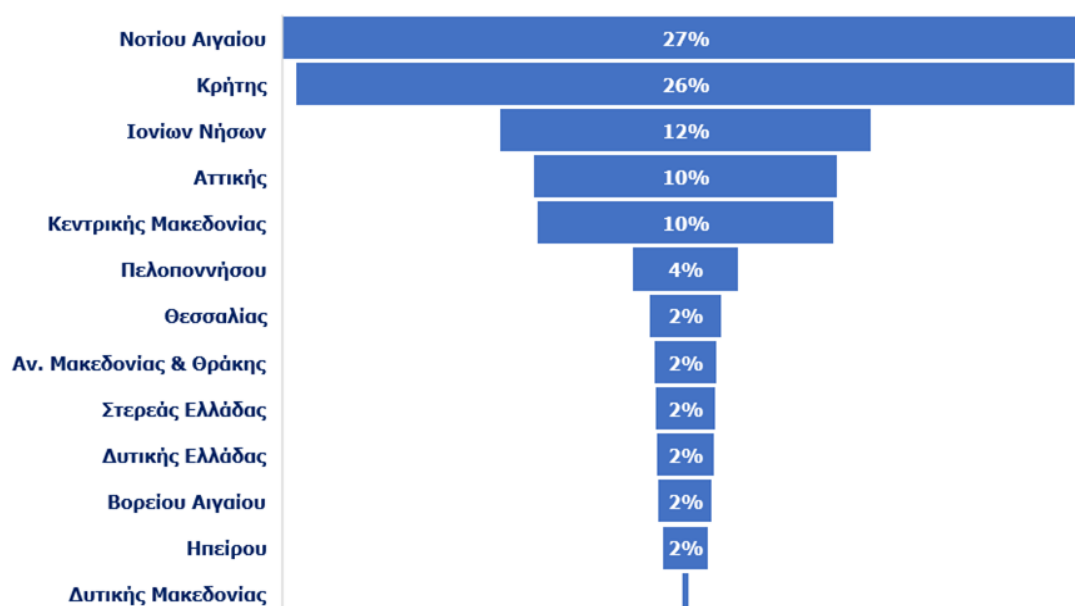
Πίνακας 65: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	30.592.824	28.478.737	29.954.292	-2%	5%
Κρήτης	27.962.541	26.827.274	29.029.567	4%	8%
Ιονίων Νήσων	12.790.429	12.058.229	13.809.340	8%	15%
Αττικής	10.260.847	9.657.945	11.327.339	10%	17%
Κεντρικής Μακεδονίας	10.809.343	9.835.772	11.043.573	2%	12%
Πελοποννήσου	3.936.868	3.441.825	3.959.584	1%	15%
Θεσσαλίας	2.661.626	2.414.483	2.656.381	-0%	10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.152.142	2.036.923	2.315.351	8%	14%
Στερεάς Ελλάδας	2.163.593	1.919.741	2.228.056	3%	16%
Δυτικής Ελλάδας	1.999.273	1.741.135	2.117.641	6%	22%
Βορείου Αιγαίου	2.005.706	1.777.231	2.017.839	1%	14%
Ηπείρου	1.558.985	1.462.910	1.741.599	12%	19%
Δυτικής Μακεδονίας	312.803	248.818	297.067	-5%	19%
Ελλάδα	109.206.980	101.901.023	112.497.629	3%	10%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (27%), της Κρήτης (26%), των Ιονίων Νήσων (12%), της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας με 10% αντίστοιχα. Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2023 το 85% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 81: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2023, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα εμφάνισαν αύξηση κατά +3% (από 92,4 εκατ. το 2019 σε 95,1 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση επίσης κατά +3% (από 16,8 εκατ. το 2019 σε 17,4 εκατ. το 2023). Τέλος, την περίοδο 2019-2023, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών παρέμεινε αμετάβλητο (85% έναντι 15%).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών αυξήθηκαν σε χαμηλότερο βαθμό (+10%, από 86,6 εκατ. το 2022 σε 95,1 εκατ. το 2023) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (+14%, από 15,3 εκατ. το 2022 σε 17,4 εκατ. το 2023).

5.3.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2023 το 10% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +2% (από 10,8 εκατ. το 2019 σε 11,0 εκατ. το 2023). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 8,1 εκατ. το 2019 σε 8,4 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -0,4% (από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Ενότητες Θεσσαλονίκης (-0,4%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2023) και Πέλλας (-0,1%, από 162 χιλ. το 2019 σε 162 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Χαλκιδικής (+2%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,7 εκατ. το 2023), Πιερίας (+4%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2023), Σερρών (+13%, από 262 χιλ. το 2019 σε 297 χιλ. το 2023), Ημαθίας (+18%, από 101 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+54%, από 69 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2023). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2023 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (76% έναντι 24%).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψαν αύξηση κατά +12% (από 9,8 εκατ. το 2022 σε 11,0 εκατ. το 2023). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +11% (από 7,5 εκατ. το 2022 σε 8,4 εκατ. το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +16% (από 2,3 εκατ. το 2022 σε 2,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Χαλκιδική (+7%, από 5,3 εκατ. το 2022 σε 5,7 εκατ. το 2023), Θεσσαλονίκη (+20%, από 2,4 εκατ. το 2022 σε 2,9 εκατ. το 2023), Πιερία (+12%, από 1,6 εκατ. το 2022 σε 1,8 εκατ. το 2023), Σέρρες (+23%, από 242 χιλ. το 2022 σε 297 χιλ. το 2023), Πέλλα (+21%, από 134 χιλ. το 2022 σε 162 χιλ. το 2023), Ημαθία (+41%, από 85 χιλ. το 2022 σε 120 χιλ. το 2023) και Κιλκίς (+65%, από 65 χιλ. το 2022 σε 107 χιλ. το 2023).

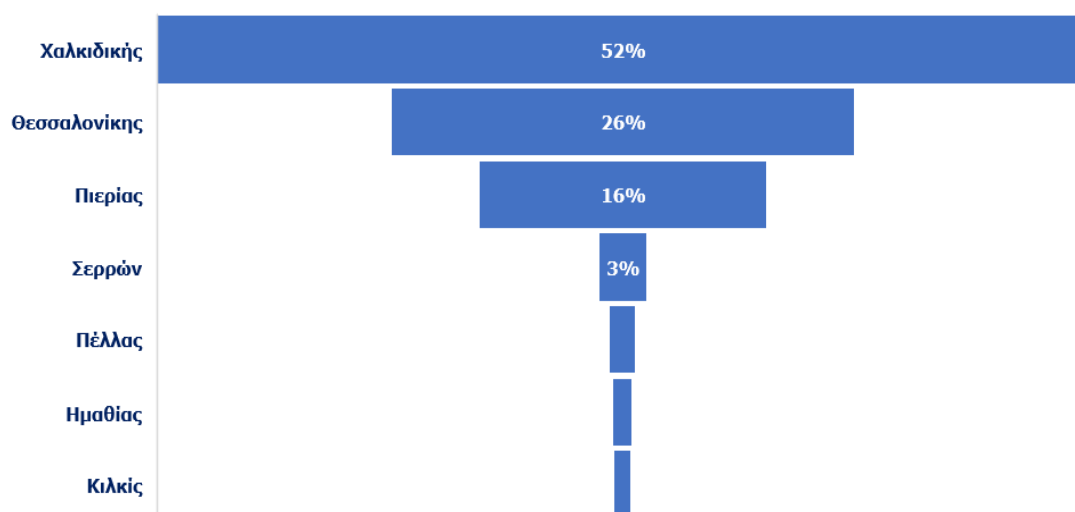
Πίνακας 66: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	5.048.484	4.804.742	5.160.564	2%	7%
	Ημεδαποί	598.522	542.899	573.099	-4%	6%
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	1.488.668	1.251.010	1.514.868	2%	21%
	Ημεδαποί	1.375.986	1.134.521	1.338.601	-3%	18%
Πιερίας	Αλλοδαποί	1.376.558	1.284.634	1.409.110	2%	10%
	Ημεδαποί	325.858	292.501	361.547	11%	24%
Σερρών	Αλλοδαποί	146.932	121.641	153.183	4%	26%
	Ημεδαποί	115.109	119.868	143.811	25%	20%
Πέλλας	Αλλοδαποί	12.654	11.858	24.213	91%	104%
	Ημεδαποί	149.699	122.107	138.039	-8%	13%
Ημαθίας	Αλλοδαποί	27.805	28.644	51.571	85%	80%
	Ημεδαποί	73.658	56.591	68.321	-7%	21%
Κιλκίς	Αλλοδαποί	47.928	44.005	81.065	69%	84%
	Ημεδαποί	21.482	20.751	25.581	19%	23%
Σύνολο	Αλλοδαποί	8.149.029	7.546.534	8.394.574	3%	11%
	Ημεδαποί	2.660.314	2.289.238	2.648.999	-0%	16%
Σύνολο Περιφέρειας		10.809.343	9.835.772	11.043.573	2%	12%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, η Ενότητα Χαλκιδικής εμφάνισε το 2023 το υψηλότερο ποσοστό (52%) και ακολουθούν οι Ενότητες Θεσσαλονίκης (26%), Πιερίας (16%), Σερρών (3%) και Πέλλας, Κιλκίς και Ημαθίας με 1% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 82: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

5.3.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψε μείωση κατά -2% (από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+7%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (+2%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (+10%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023) και Αττικής (+3%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (-3%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτης (-3%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-3%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-3%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Ηπείρου (-4%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (-5%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,9 διανυκτερεύσεις το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψε μείωση κατά -4% (από 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική σε όλες τις Περιφέρειες: Ιόνια Νησιά (-4%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτη (-2%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Νότιο Αιγαίο (-3%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Βόρειο Αιγαίο (-4%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρική Μακεδονία (-4%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-1%, από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοπόννησος (-2%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλία (-0,04%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεά Ελλάδα (-2%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτική Ελλάδα (-4%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Ήπειρο (-1%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023), Αττική (-1%, από 2,2

διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτική Μακεδονία (-1%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 1,9 διανυκτερεύσεις το 2023). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και για τα τρία εξεταζόμενα έτη μόνο οι νησιωτικές Περιφέρειες (Ιόνια Νησιά, Κρήτη, Νότιο Αιγαίο και Βόρειο Αιγαίο) καταγράφουν Μέση Διάρκεια Παραμονής υψηλότερη από τον Εθνικό Μέσο Όρο.

Πίνακας 67: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ιονίων Νήσων	5,6	5,7	5,4	-3%	-4%
Κρήτης	5,6	5,5	5,4	-3%	-2%
Νοτίου Αιγαίου	5,3	5,3	5,1	-5%	-3%
Βορείου Αιγαίου	5,0	5,0	4,8	-3%	-4%
Κεντρικής Μακεδονίας	3,5	3,5	3,4	-3%	-4%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3,0	3,2	3,2	7%	-1%
Πελοποννήσου	2,6	2,7	2,7	2%	-2%
Θεσσαλίας	2,3	2,6	2,6	10%	-0%
Στερεάς Ελλάδας	2,6	2,6	2,6	-3%	-2%
Δυτικής Ελλάδας	2,8	2,6	2,5	-12%	-4%
Ηπείρου	2,5	2,5	2,5	-4%	-1%
Αττικής	2,1	2,2	2,2	3%	-1%
Δυτικής Μακεδονίας	2,1	2,0	1,9	-5%	-1%
Ελλάδα	4,0	4,1	3,9	-2%	-4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

5.3.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -3% (από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2023). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσε μείωση κατά -3% (από 4,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -5% (από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τις Ενότητες Κιλκίς (+32%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ημαθίας (+9%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,3 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Χαλκιδικής (-4%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Πιερίας (-10%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Σερρών (-13%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλονίκης (-1%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Πέλλας (-8%, από 1,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,7 διανυκτερεύσεις το 2023).

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2022-2023 σημείωσε μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -4% (από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2023). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσε μείωση κατά -3% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -3% (από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Κιλκίς (+33%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Χαλκιδικής (+0,2%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Ημαθίας (+16%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,3 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πιερίας (-13%, από 4,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Σερρών (-5%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλονίκης (-1%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Πέλλας (-3%, από 1,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 1,7 διανυκτερεύσεις το 2023) μείωση.

Πίνακας 68: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Περιφερειακή Ενότητα		2019	2022	2023	% Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κιλκίς	Αλλοδαποί	9,8	10,1	15,0	53%	48%
	Ημεδαποί	2,1	2,1	2,1	0%	-0%
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	5,6	5,4	5,4	-5%	-1%
	Ημεδαποί	3,3	3,1	3,2	-3%	4%
Πιερίας	Αλλοδαποί	5,4	5,5	5,3	-3%	-5%
	Ημεδαποί	2,5	2,7	2,1	-18%	-22%
Σερρών	Αλλοδαποί	6,2	5,4	4,6	-26%	-14%
	Ημεδαποί	1,8	1,9	1,8	-1%	-2%
Ημαθίας	Αλλοδαποί	2,9	3,8	5,3	82%	39%
	Ημεδαποί	2,0	1,6	1,6	-16%	1%
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	2,2	2,2	2,2	-2%	-3%
	Ημεδαποί	1,9	1,9	1,9	-1%	0%
Πέλλας	Αλλοδαποί	2,0	1,8	1,8	-13%	-4%
	Ημεδαποί	1,9	1,8	1,7	-8%	-3%
Σύνολο	Αλλοδαποί	4,3	4,4	4,2	-3%	-3%
	Ημεδαποί	2,2	2,2	2,1	-5%	-3%
Σύνολο Περιφέρειας	Σύνολο	3,5	3,5	3,4	-3%	-4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

5.3.7 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε βελτίωση (από 49% το 2019 σε 55% το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (από 58% το 2019 σε 58% το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 65% το 2023), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 63% το 2023), Αττική (από 49% το 2019 σε 55% το 2023), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 53% το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 44% το 2023), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 40% το 2023), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 40% το 2023), Πελοπόννησο (από 32% το 2019 σε 39% το 2023), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 39% το 2023), Ήπειρο (από 30% το 2019 σε 38% το 2023), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 34% το 2023) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 21% το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε βελτίωση (από 51% το 2022 σε 55% το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση: Ιόνια Νησιά (από 61% το 2022 σε 65% το 2023), Κρήτη (από 59% το 2022 σε 63% το 2023), Νότιο Αιγαίο (από 56% το 2022 σε 58% το 2023), Αττική (από 48% το 2022 σε 55% το 2023), Κεντρική Μακεδονία (από 49% το 2022 σε 53% το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 40% το 2022 σε 44% το 2023), Θεσσαλία (από 37% το 2022 σε 40% το 2023), Δυτική Ελλάδα (από 34% το 2022 σε 40% το 2023), Πελοπόννησο (από 37% το 2022 σε 39% το 2023), Βόρειο Αιγαίο (από 37% το 2022 σε 39% το 2023), Ήπειρο (από 33% το 2022 σε 38% το 2023), Στερεά Ελλάδα (από 32% το 2022 σε 34% το 2023) και Δυτική Μακεδονία (από 16% το 2022 σε 21% το 2023).

Πίνακας 69: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023
Ιονίων Νήσων	57%	61%	65%
Κρήτης	57%	59%	63%
Νοτίου Αιγαίου	58%	56%	58%
Αττικής	49%	48%	55%
Κεντρικής Μακεδονίας	44%	49%	53%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34%	40%	44%
Θεσσαλίας	32%	37%	40%
Δυτικής Ελλάδας	33%	34%	40%
Πελοποννήσου	32%	37%	39%
Βορείου Αιγαίου	35%	37%	39%
Ηπείρου	30%	33%	38%
Στερεάς Ελλάδας	27%	32%	34%
Δυτικής Μακεδονίας	15%	16%	21%
Ελλάδα	49%	51%	55%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETÉ Intelligence

5.3.8 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε βελτίωση (από 44% το 2019 σε 53% το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν βελτίωση: Χαλκιδικής (από 49% το 2019 σε 61% το 2023), Θεσσαλονίκης (από 53% το 2019 σε 54% το 2023), Πιερίας (από 33% το 2019 σε 45% το 2023), Σερρών (από 33% το 2019 σε 44% το 2023), Κιλκίς (από 24% το 2019 σε 39% το 2023), Ημαθίας (από 20% το 2019 σε 34% το 2023) και Πέλλας (από 19% το 2019 σε 23% το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας σημείωσε βελτίωση (από 49% το 2022 σε 53% το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες εμφάνισαν βελτίωση: Χαλκιδικής (από 57% το 2022 σε 61% το 2023), Θεσσαλονίκης (από 46% το 2022 σε 54% το 2023), Πιερίας (από 44% το 2022 σε 45% το 2023), Σερρών (από 35% το 2022 σε 44% το 2023), Κιλκίς (από 22% το 2022 σε 39% το 2023), Ημαθίας (από 24% το 2022 σε 34% το 2023) και Πέλλας (από 19% το 2022 σε 23% το 2023).

Πίνακας 70: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα	2019	2022	2023
Χαλκιδικής	49%	57%	61%
Θεσσαλονίκης	53%	46%	54%
Πιερίας	33%	44%	45%
Σερρών	33%	35%	44%
Κιλκίς	24%	22%	39%
Ημαθίας	20%	24%	34%
Πέλλας	19%	19%	23%
Σύνολο Περιφέρειας	44%	49%	53%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4 ΑΦΙΞΕΙΣ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ-ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2019-2023

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την [Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής](#) (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.4.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν αύξηση κατά +2% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 6,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2023) και των ημεδαπών αύξηση κατά +1% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2023, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+10%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+14%, από 671 χιλ. το 2019 σε 762 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+31%, από 373 χιλ. το 2019 σε 489 χιλ. το 2023), Αττικής (+38%, από 278 χιλ. το 2019 σε 385 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+2%, από 325 χιλ. το 2019 σε 331 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+32%, από 204 χιλ. το 2019 σε 268 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+1%, από 155 χιλ. το 2019 σε 139 χιλ. το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (+0,1%, από 70 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-14%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 937 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-13%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 919 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-29%, από 364 χιλ. το 2019 σε 257 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-6%, από 159 χιλ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 21 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2023) μείωση.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2022-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 6,1 εκατ. το 2022 σε 6,8 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 4,6 εκατ. το 2022 σε 5,2 εκατ. το 2023) και των ημεδαπών αύξηση κατά +10% (από 1,5 εκατ. το 2022 σε 1,7 εκατ. το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2022-2023, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-8%, από 1,0 εκατ. το 2022 σε 937 χιλ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-7%, από 986 χιλ. το 2022 σε 919 χιλ. το 2023) και Ηπείρου (-20%, από 322 χιλ. το 2022 σε 257 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+22%, από 1,7 εκατ. το 2022 σε 2,1 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+20%, από 633 χιλ. το 2022 σε 762 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+44%, από 340 χιλ. το 2022 σε 489 χιλ. το 2023), Αττικής (+43%, από 268 χιλ. το 2022 σε 385 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (+15%, από 288 χιλ. το 2022 σε 331 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+44%, από 186 χιλ. το 2022 σε 268 χιλ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+13%, από 139 χιλ. το 2022 σε 156 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 146 χιλ. το 2022 σε 149 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 60 χιλ. το 2022 σε 70 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+42%, από 14 χιλ. το 2022 σε 20 χιλ. το 2023).

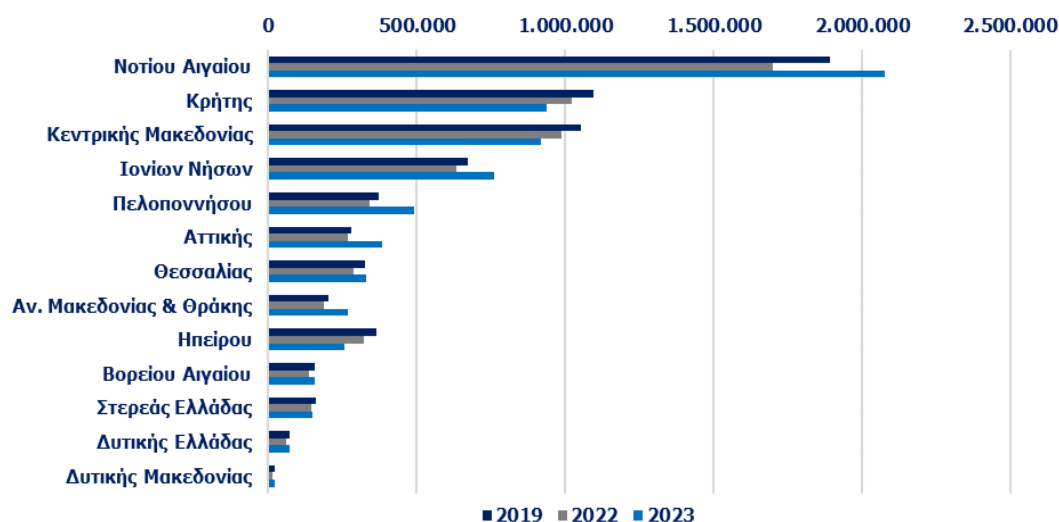
Πίνακας 71: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	1.360.945	1.206.148	1.752.349	29%	45%
	Ημεδαποί	532.027	492.005	324.774	-39%	-34%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.015.320	949.200	813.304	-20%	-14%
	Ημεδαποί	80.885	74.181	123.995	53%	67%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	938.572	876.377	724.145	-23%	-17%
	Ημεδαποί	116.185	109.212	194.657	68%	78%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	632.395	596.336	704.223	11%	18%
	Ημεδαποί	38.368	36.818	57.424	50%	56%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	183.670	164.902	216.646	18%	31%
	Ημεδαποί	189.212	175.116	272.591	44%	56%
Αττικής	Αλλοδαποί	123.797	121.349	227.308	84%	87%
	Ημεδαποί	153.976	146.845	157.274	2%	7%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	179.517	156.019	208.228	16%	33%
	Ημεδαποί	145.396	131.824	122.748	-16%	-7%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	166.972	155.146	216.474	30%	40%
	Ημεδαποί	36.952	31.250	51.775	40%	66%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	258.685	227.229	157.041	-39%	-31%
	Ημεδαποί	105.475	95.105	100.065	-5%	5%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	105.432	91.832	99.992	-5%	9%
	Ημεδαποί	49.253	46.944	56.468	15%	20%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	36.765	32.218	27.639	-25%	-14%
	Ημεδαποί	121.832	114.118	121.176	-1%	6%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	24.186	20.279	20.946	-13%	3%
	Ημεδαποί	45.720	40.218	49.047	7%	22%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	3.620	2.164	1.968	-46%	-9%
	Ημεδαποί	17.466	12.232	18.467	6%	51%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	5.029.876	4.599.199	5.170.263	3%	12%
	Ημεδαποί	1.632.747	1.505.868	1.650.461	1%	10%
		6.662.623	6.105.067	6.820.724	2%	12%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Τέλος, την περίοδο 2019-2023, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής αυξήθηκε οριακά (από 75% το 2019 σε 76% το 2023) έναντι των ημεδαπών που μειώθηκε (από 25% το 2019 σε 24% το 2023).

Διάγραμμα 83: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2022 και 2023

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, κατέγραψε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -13% (από 1,1 εκατ. το 2019 σε 919 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -23% (από 939 χιλ. το 2019 σε 724 χιλ. το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +68% (από 116 χιλ. το 2019 σε 195 χιλ. το 2023). Την περίοδο 2022-2023, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -7% (από 986 χιλ. το 2022 σε 919 χιλ. το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -17% (από 876 χιλ. το 2022 σε 724 χιλ. το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +78% (από 109 χιλ. το 2022 σε 195 χιλ. το 2023). Το 2023, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 13% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν οριακή αύξηση κατά +1% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 32,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 26,7 εκατ. το 2023) και των ημεδαπών οριακή αύξηση κατά +0,2% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,9 εκατ. το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2023, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-2%, από 8,4 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2023), Κρήτης (-6%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (-8%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2023), Ηπείρου (-34%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (-7%, από 885 χιλ. το 2019 σε 820 χιλ. το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 231 χιλ. το 2019 σε 204 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+16%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+42%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2023), Θεσσαλίας (+2%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+27%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2023), Αττικής (+47%, από 715 χιλ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+10%, από 622 χιλ. το 2019 σε 684 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+15%, από 42 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2023) αύξηση.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2022-2023 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 29,0 εκατ. το 2022 σε 32,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 23,9 εκατ. το 2022 σε 26,7 εκατ. το 2023) και των ημεδαπών αύξηση κατά +14% (από 5,2 εκατ. το 2022 σε 5,9 εκατ. το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2022-2023, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 5,3 εκατ. το 2022 σε 5,2 εκατ. το 2023) και Ηπείρου (-24%, από 1,5 εκατ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+9%, από 7,5 εκατ. το 2022 σε 8,2 εκατ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+34%, από 4,3 εκατ. το 2022 σε 5,8 εκατ. το 2023), Κρήτης (+2%, από 5,2 εκατ. το 2022 σε 5,3 εκατ. το 2023), Πελοποννήσου (+57%, από 926 χιλ. το 2022 σε 1,5 εκατ. το 2023), Θεσσαλίας (+19%, από 1,2 εκατ. το 2022 σε 1,4 εκατ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+37%, από 973 χιλ. το 2022 σε 1,3 εκατ. το 2023).

2022 σε 1,3 εκατ. το 2023), Αττικής (+66%, από 636 χιλ. το 2022 σε 1,1 εκατ. το 2023), Βορείου Αιγαίου (+7%, από 767 χιλ. το 2022 σε 820 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+24%, από 554 χιλ. το 2022 σε 684 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+8%, από 189 χιλ. το 2022 σε 204 χιλ. το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+56%, από 31 χιλ. το 2022 σε 48 χιλ. το 2023). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Ιονίων Νήσων αντιπροσώπευαν για το 2023 το 75% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

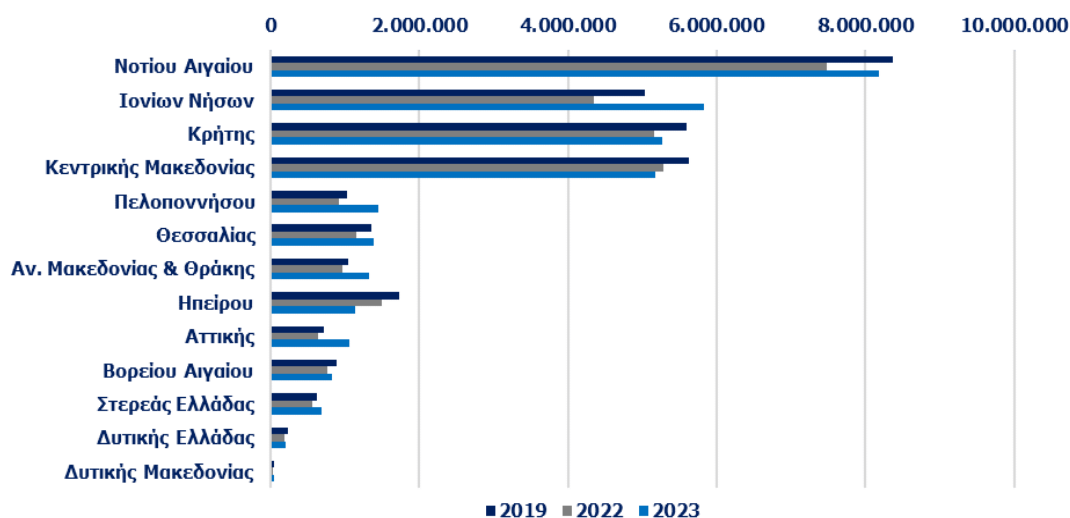
Πίνακας 72: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6.081.967	5.538.643	7.010.953	15%	27%
	Ημεδαποί	2.282.470	1.949.784	1.173.144	-49%	-40%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	4.772.731	4.091.957	5.455.319	14%	33%
	Ημεδαποί	264.017	250.276	374.721	42%	50%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5.253.003	4.872.208	4.769.197	-9%	-2%
	Ημεδαποί	338.956	284.453	495.965	46%	74%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.217.908	4.893.776	4.445.625	-15%	-9%
	Ημεδαποί	415.978	387.520	734.028	76%	89%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	553.012	498.245	677.885	23%	36%
	Ημεδαποί	474.427	428.232	779.285	64%	82%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	865.636	731.434	951.378	10%	30%
	Ημεδαποί	489.003	427.699	429.033	-12%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	907.484	853.137	1.134.450	25%	33%
	Ημεδαποί	142.932	120.296	195.174	37%	62%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	1.404.505	1.199.531	786.578	-44%	-34%
	Ημεδαποί	317.732	300.585	348.278	10%	16%
Αττικής	Αλλοδαποί	361.572	335.263	665.646	84%	99%
	Ημεδαποί	353.863	300.920	387.972	10%	29%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	646.245	569.037	570.932	-12%	0%
	Ημεδαποί	238.649	198.131	249.559	5%	26%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	242.460	195.037	141.119	-42%	-28%
	Ημεδαποί	379.992	358.702	542.795	43%	51%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	84.228	68.626	64.817	-23%	-6%
	Ημεδαποί	146.720	120.577	138.828	-5%	15%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	6.355	4.847	4.543	-29%	-6%
	Ημεδαποί	35.720	26.161	43.867	23%	68%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	26.397.106	23.851.741	26.678.442	1%	12%
	Ημεδαποί	5.880.459	5.153.336	5.892.649	0%	14%
Σύνολο Χώρας		32.277.565	29.005.077	32.571.091	1%	12%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

Η αναλογία αλλοδαπών και ημεδαπών την περίοδο 2019-2023 παρέμεινε αμετάβλητη (αλλοδαποί 82%, ημεδαποί 18%).

Διάγραμμα 84: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2022 και 2023

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, κατέγραψε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -8% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -15% (από 5,2 εκατ. το 2019 σε 4,4 εκατ. το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +76% (από 416 χιλ. το 2019 σε 734 χιλ. το 2023). Την περίοδο 2022-2023, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -2% (από 5,3 εκατ. το 2022 σε 5,2 εκατ. το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -9% (από 4,9 εκατ. το 2022 σε 4,4 εκατ. το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +89% (από 388 χιλ. το 2022 σε 734 χιλ. το 2023). Το 2023, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 16% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.3 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψε μείωση κατά -1% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -2% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2023) και των ημεδαπών μείωση κατά -1% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2023, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+2%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτης (+10%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+17%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (+0,04%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (+8%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Αττικής (+6%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+19%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-8%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-4%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Ηπείρου (-7%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2023) μείωση.

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2022-2023 κατέγραψε αύξηση κατά +1% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2023) και των ημεδαπών αύξηση κατά +4% (από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2023).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2022-2023, η εικόνα ήταν επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+12%, από 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (+5%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτης (+11%, από 5,0 διανυκτερεύσεις

το 2022 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (+4%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (+9%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Αττικής (+15%, από 2,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Μακεδονίας (+10%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-5%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2023), Ηπείρου (-5%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-7%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2023) μείωση.

Πίνακας 73: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	7,5	6,9	7,7	3%	13%
	Ημεδαποί	6,9	6,8	6,5	-5%	-4%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5,6	5,6	6,1	10%	10%
	Ημεδαποί	3,6	3,5	3,8	5%	6%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5,2	5,1	5,9	13%	14%
	Ημεδαποί	4,2	3,8	4,0	-5%	4%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6,1	6,2	5,7	-7%	-8%
	Ημεδαποί	4,8	4,2	4,4	-9%	5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	5,4	5,5	5,2	-4%	-5%
	Ημεδαποί	3,9	3,8	3,8	-3%	-2%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6,6	6,1	5,1	-23%	-16%
	Ημεδαποί	3,1	3,1	4,5	44%	43%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	5,4	5,3	5,0	-8%	-5%
	Ημεδαποί	3,0	3,2	3,5	16%	10%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	4,8	4,7	4,6	-5%	-3%
	Ημεδαποί	3,4	3,2	3,5	4%	8%
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	4,5	4,6	4,0	-10%	-13%
	Ημεδαποί	4,3	4,0	3,6	-16%	-9%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	3,0	3,0	3,1	4%	4%
	Ημεδαποί	2,5	2,4	2,9	14%	17%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	3,5	3,4	3,1	-11%	-9%
	Ημεδαποί	3,2	3,0	2,8	-12%	-6%
Αττικής	Αλλοδαποί	2,9	2,8	2,9	0%	6%
	Ημεδαποί	2,3	2,0	2,5	7%	20%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	1,8	2,2	2,3	31%	3%
	Ημεδαποί	2,0	2,1	2,4	16%	11%
	Αλλοδαποί	5,2	5,2	5,2	-2%	-1%
	Ημεδαποί	3,6	3,4	3,6	-1%	4%
Σύνολο Χώρας		4,8	4,8	4,8	-1%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSET Intelligence

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023, κατέγραψε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +6% (από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +10% (από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +5% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Την περίοδο 2022-2023, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +5% (από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +10% (από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2023) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +6% (από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2023).

5.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2019-2023

5.5.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν οριακή μείωση κατά -1% (από 476 χιλ. το 2019 σε 471 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από 135 χιλ. το 2019 σε 129 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-4%, από 32 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-15%, από 34 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-4%, από 29 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2023), Ηπείρου (-20%, από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2023) και Αττικής (-18%, από 14 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Πελοποννήσου (+6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+15%, από 58 χιλ. το 2019 σε 67 χιλ. το 2023), Ιονίων Νήσων (+1%, από 26 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από 22 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2023) και Κρήτης (+16%, από 14 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2023) αύξηση.

Την περίοδο 2022-2023 οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν αύξηση κατά +14% (από 415 χιλ. το 2022 σε 471 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Κεντρική Μακεδονία (+9%, από 118 χιλ. το 2022 σε 129 χιλ. το 2023), Πελοπόννησο (+13%, από 83 χιλ. το 2022 σε 94 χιλ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+14%, από 59 χιλ. το 2022 σε 67 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+16%, από 27 χιλ. το 2022 σε 31 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+12%, από 26 χιλ. το 2022 σε 29 χιλ. το 2023), Θεσσαλία (+5%, από 27 χιλ. το 2022 σε 28 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+13%, από 23 χιλ. το 2022 σε 26 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+29%, από 17 χιλ. το 2022 σε 22 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+27%, από 14 χιλ. το 2022 σε 18 χιλ. το 2023), Κρήτη (+22%, από 14 χιλ. το 2022 σε 17 χιλ. το 2023) και Αττική (+33%, από 9 χιλ. το 2022 σε 11 χιλ. το 2023).

Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία αφίξεων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

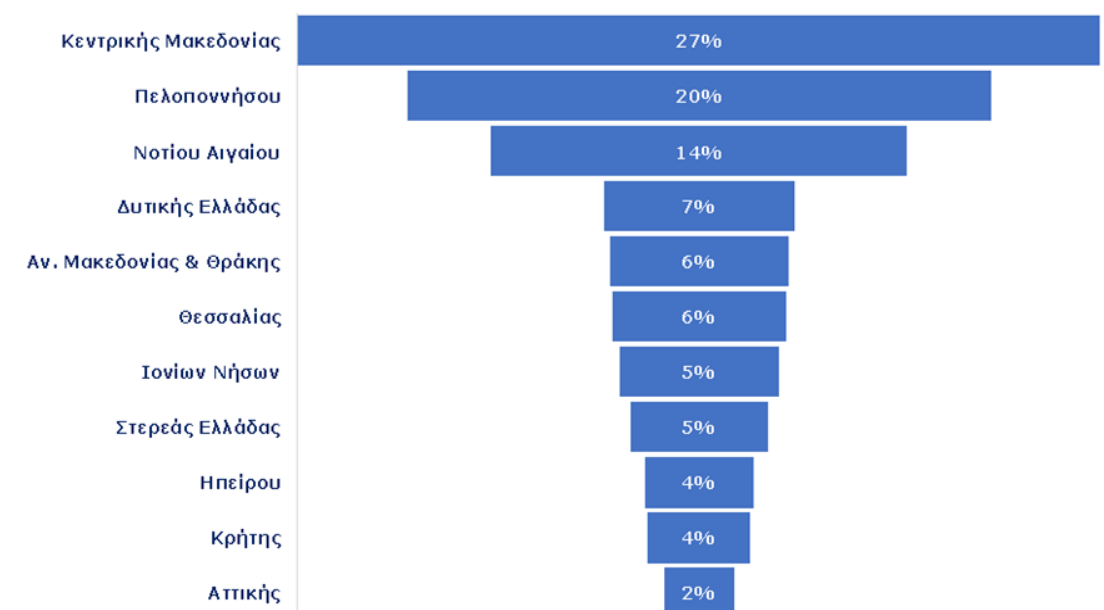
Πίνακας 74: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κεντρικής Μακεδονίας	135.377	118.085	129.058	-5%	9%
Πελοποννήσου	88.410	83.032	93.890	6%	13%
Νοτίου Αιγαίου	58.152	58.725	67.062	15%	14%
Δυτικής Ελλάδας	32.208	26.563	30.923	-4%	16%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34.058	25.818	28.854	-15%	12%
Θεσσαλίας	29.276	26.784	28.016	-4%	5%
Ιονίων Νήσων	25.622	22.897	25.846	1%	13%
Στερεάς Ελλάδας	21.616	17.270	22.214	3%	29%
Ηπείρου	22.027	13.837	17.591	-20%	27%
Κρήτης	14.345	13.636	16.665	16%	22%
Αττικής	13.786	8.559	11.372	-18%	33%
Βορείου Αιγαίου	791	-	-		
Ελλάδα	475.668	415.206	471.491	-1%	14%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία αφίξεων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (27%), της Πελοποννήσου (20%) και του Νοτίου Αιγαίου (14%). Δηλαδή οι τρεις αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2023 το 62% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 85: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2023

5.5.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2023 το 27% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ της χώρας σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 μείωση κατά -5% (από 135 χιλ. το 2019 σε 129 χιλ. το 2023). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 69 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -16% (από 66 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Χαλκιδικής (-8%, από 106 χιλ. το 2019 σε 97 χιλ. το 2023) και Πιερίας (-9%, από 22 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Θεσσαλονίκης (+63%, από 7 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2023) αύξηση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2023 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (57% έναντι 43%) αυξημένο σε σύγκριση με το 2019 (51% έναντι 49%) και το 2022 (52% έναντι 48%).

Την περίοδο 2022-2023, οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψαν αύξηση κατά +9% (από 118 χιλ. το 2022 σε 129 χιλ. το 2023). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +19% (από 61 χιλ. το 2022 σε 73 χιλ. το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -1% (από 57 χιλ. το 2022 σε 56 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν αύξηση: Χαλκιδικής (+5%, από 93 χιλ. το 2022 σε 97 χιλ. το 2023), Πιερίας (+15%, από 17 χιλ. το 2022 σε 20 χιλ. το 2023) και Θεσσαλονίκης (+44%, από 8 χιλ. το 2022 σε 12 χιλ. το 2023).

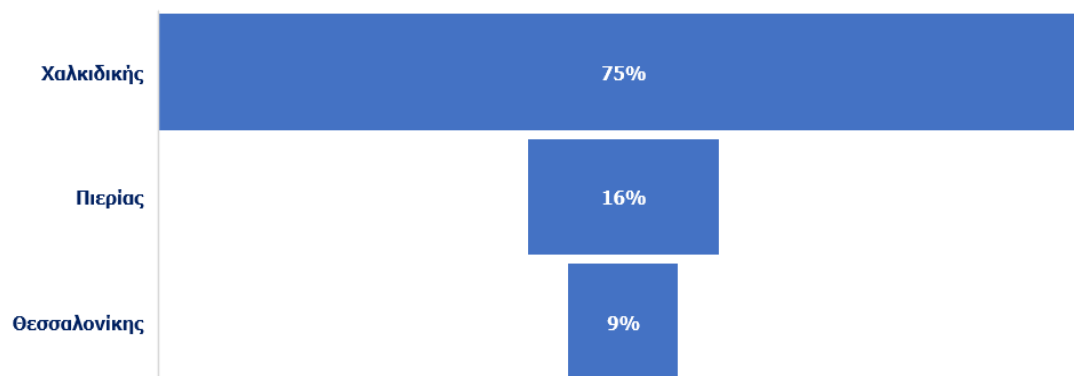
Πίνακας 75: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	50.212	44.592	51.471	3%	15%
	Ημεδαποί	55.964	48.047	45.897	-18%	-4%
Πιερίας	Αλλοδαποί	14.148	11.425	13.545	-4%	19%
	Ημεδαποί	7.921	5.979	6.537	-17%	9%
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	4.571	5.168	7.953	74%	54%
	Ημεδαποί	2.561	2.874	3.655	43%	27%
Σύνολο	Αλλοδαποί	68.931	61.185	72.969	6%	19%
	Ημεδαποί	66.446	56.900	56.089	-16%	-1%
Σύνολο Περιφέρειας		135.377	118.085	129.058	-5%	9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, η Ενότητα Χαλκιδικής καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 75% και ακολουθούν οι Ενότητες Πιερίας (16%) και Θεσσαλονίκης (9%).

Διάγραμμα 86: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

5.5.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν οριακή αύξηση κατά +1% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+2%, από 865 χιλ. το 2019 σε 878 χιλ. το 2023), Πελοποννήσου (+4%, από 327 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2023), Νοτίου Αιγαίου (+16%, από 193 χιλ. το 2019 σε 224 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+0,1%, από 165 χιλ. το 2019 σε 165 χιλ. το 2023), Ηπείρου (+21%, από 75 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2023) και Κρήτης (+9%, από 44 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-3%, από 127 χιλ. το 2019 σε 123 χιλ. το 2023), Θεσσαλίας (-14%, από 101 χιλ. το 2019 σε 88 χιλ. το 2023), Δυτικής Ελλάδας (-21%, από 108 χιλ. το 2019 σε 85 χιλ. το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 71 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2023) και Αττικής (-8%, από 31 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2023) μείωση.

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν αύξηση κατά +16% (από 1,8 εκατ. το 2022 σε 2,1 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-6%, από 93 χιλ. το 2022 σε 88 χιλ. το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+14%, από 773 χιλ. το 2022 σε 878 χιλ. το 2023), Πελοπόννησο (+11%, από 307 χιλ. το 2022 σε 340 χιλ. το 2023), Νότιο Αιγαίο (+15%, από 194 χιλ. το 2022 σε 224 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+44%, από 114 χιλ. το 2022 σε 165 χιλ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+10%, από 122 χιλ. το 2022 σε 123 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+55%, από 58 χιλ. το 2022 σε 91 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+19%, από 72 χιλ. το 2022 σε 85 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+25%, από 56 χιλ. το 2022 σε 70 χιλ. το 2023), Κρήτη (+17%, από 41 χιλ. το 2022 σε 48 χιλ. το 2023) και Αττική (+49%, από 19 χιλ. το 2022 σε 29 χιλ. το 2023).

Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Πίνακας 76: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

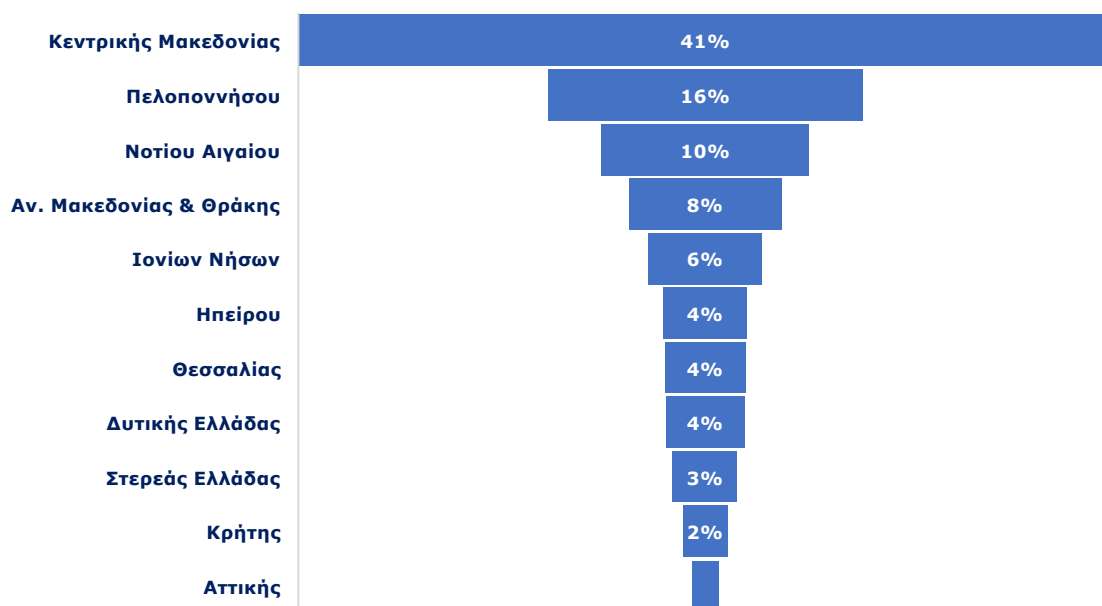
Περιφέρεια	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Κεντρικής Μακεδονίας	864.520	772.666	878.272	2%	14%
Πελοποννήσου	327.337	306.870	340.348	4%	11%
Νοτίου Αιγαίου	192.891	193.155	224.060	16%	16%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	164.664	114.427	164.819	0%	44%
Ιονίων Νήσων	127.343	112.172	123.419	-3%	10%
Ηπείρου	75.119	58.495	90.577	21%	55%
Θεσσαλίας	101.474	93.057	87.664	-14%	-6%
Δυτικής Ελλάδας	108.484	71.602	85.306	-21%	19%
Στερεάς Ελλάδας	70.681	55.778	69.833	-1%	25%
Κρήτης	44.344	41.212	48.162	9%	17%
Αττικής	31.049	19.191	28.641	-8%	49%
Βορείου Αιγαίου	2.017	-	-		
Ελλάδα	2.109.923	1.838.625	2.141.101	1%	16%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (41%), της Πελοποννήσου (16%) και του Νοτίου Αιγαίου (10%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2023 το 67% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 87: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2023

5.5.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2023 το 41% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ σημειώνοντας την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +2% (από 865 χιλ. το 2019 σε 878 χιλ. το 2023). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +28% (από 362 χιλ. το 2019 σε 465 χιλ. το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -18% (από 502 χιλ. το 2019 σε 414 χιλ. το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Χαλκιδικής (+2%, από 615 χιλ. το 2019 σε 625 χιλ. το 2023) και Θεσσαλονίκης (+46%, από 53 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2023) να εμφανίζουν αύξηση ενώ η Ενότητα Πιερίας (-11%, από 197 χιλ. το 2019 σε 176 χιλ. το 2023) μείωση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2023 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (53% έναντι 47%).

Την περίοδο 2022-2023, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέγραψαν αύξηση κατά +14% (από 773 χιλ. το 2022 σε 878 χιλ. το 2023). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +24% (από 376 χιλ. το 2022 σε 465 χιλ. το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +4% (από 397 χιλ. το 2022 σε 414 χιλ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Χαλκιδικής (+7%, από 582 χιλ. το 2022 σε 625 χιλ. το 2023), Πιερίας (+36%, από 130 χιλ. το 2022 σε 176 χιλ. το 2023) και Θεσσαλονίκης (+27%, από 60 χιλ. το 2022 σε 77 χιλ. το 2023).

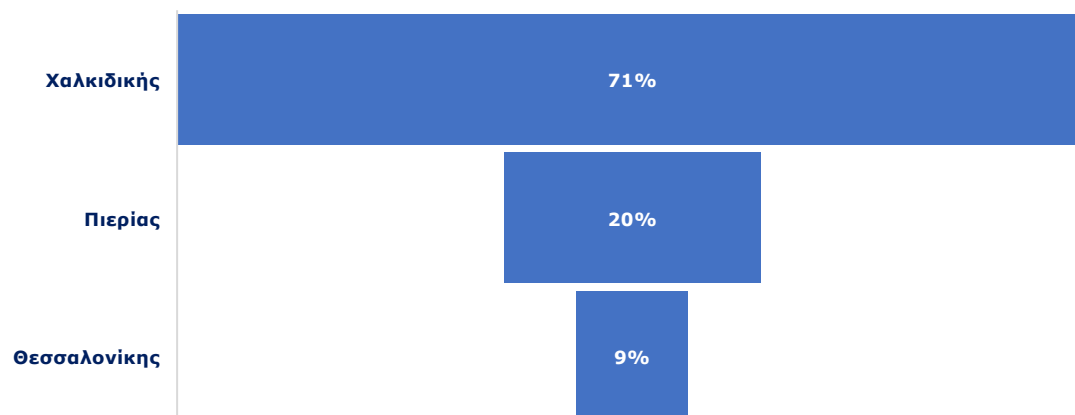
Πίνακας 77: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Ενότητα		2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	258.383	269.386	305.897	18%	14%
	Ημεδαποί	356.144	312.917	319.495	-10%	2%
Πιερίας	Αλλοδαποί	81.873	79.281	120.126	47%	52%
	Ημεδαποί	115.592	50.620	55.905	-52%	10%
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	22.207	27.458	38.688	74%	41%
	Ημεδαποί	30.321	33.004	38.161	26%	16%
Σύνολο	Αλλοδαποί	362.463	376.125	464.711	28%	24%
	Ημεδαποί	502.057	396.541	413.561	-18%	4%
Σύνολο Περιφέρειας		864.520	772.666	878.272	2%	14%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2023, η Ενότητα Χαλκιδικής καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 71% και ακολουθούν οι Ενότητες Πιερίας (20%) και Θεσσαλονίκης (9%).

Διάγραμμα 88: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2023

5.5.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2023 κατέγραψε αύξηση κατά +2% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν πτώση στην ΜΔΠ, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+7%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+18%, από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Ηπείρου (+51%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2023) και Αττικής (+12%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (-4%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (-2%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (-10%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-0,3%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Κρήτης (-7%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2023) και Δυτικής Ελλάδας (-18%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσε επίσης αύξηση κατά +2% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από 6,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+29%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2023), Ηπείρου (+22%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Δυτικής Ελλάδας (+2%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2023) και Αττικής (+12%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2023) καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-3%, από 4,9 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2023), Πελοποννήσου (-2%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2023), Θεσσαλίας (-10%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2023), Νοτίου Αιγαίου (-0,1%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2023), Στερεάς Ελλάδας (-3%, από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2023) και Κρήτης (-4%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2023) μείωση.

Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Πίνακας 78: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρεια	2019	2022	2023	% Δ 2019-2023	% Δ 2022-2023
Κεντρικής Μακεδονίας	6,4	6,5	6,8	7%	4%
Ιονίων Νήσων	5,0	4,9	4,8	-4%	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4,8	4,4	5,7	18%	29%
Ηπείρου	3,4	4,2	5,1	51%	22%
Πελοποννήσου	3,7	3,7	3,6	-2%	-2%
Θεσσαλίας	3,5	3,5	3,1	-10%	-10%
Νότιο Αιγαίο	3,3	3,3	3,3	-0%	-0%
Στερεάς Ελλάδας	3,3	3,2	3,1	-4%	-3%
Κρήτης	3,1	3,0	2,9	-7%	-4%
Δυτικής Ελλάδας	3,4	2,7	2,8	-18%	2%
Αττικής	2,3	2,2	2,5	12%	12%
Βορείου Αιγαίου	2,5	-	-		
Ελλάδα	4,4	4,4	4,5	2%	2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

* Για το 2022 και το 2023, για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των ερευνώμενων μονάδων, τα στοιχεία που αφορούν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιλαμβάνονται στα στοιχεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

5.5.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ της κατά +7% (από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε αύξηση κατά +21% (από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2023) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -2% (από 7,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με την Ενότητα Πιερίας (-2%, από 8,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2023) και Θεσσαλονίκης (-10%, από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Χαλκιδικής (+11%, από 5,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2023) αύξηση.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2022-2023 κατέγραψε αύξηση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής στα κάμπινγκ της κατά +4% (από 6,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε αύξηση κατά +4% (από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2023) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +6% (από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με την Ενότητα Θεσσαλονίκης (-12%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2023) να καταγράφει μείωση ενώ οι Ενότητες Χαλκιδικής (+2%, από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2023) και Πιερίας (+17%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2023) αύξηση.

Πίνακας 79: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2023

Περιφερειακή Ενότητα		2019	2022	2023	% Δ 2019-2023	% Δ 2022-2023
Θεσσαλονίκης	Αλλοδαποί	4,9	5,3	4,9	0%	-8%
	Ημεδαποί	11,8	11,5	10,4	-12%	-9%
Πιερίας	Αλλοδαποί	5,8	6,9	8,9	53%	28%
	Ημεδαποί	14,6	8,5	8,6	-41%	1%
Χαλκιδικής	Αλλοδαποί	5,1	6,0	5,9	15%	-2%
	Ημεδαποί	6,4	6,5	7,0	9%	7%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5,3	6,1	6,4	21%	4%
	Ημεδαποί	7,6	7,0	7,4	-2%	6%
Σύνολο Περιφέρειας		6,4	6,5	6,8	7%	4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ, 2019-2023

Τα στοιχεία ζήτησης που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα (διανυκτερεύσεις, έσοδα, μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση και πληρότητα) προέρχονται από την εταιρεία [Lighthouse](#) και αφορούν **μόνο σε καταλύματα για τα οποία έγινε κράτηση τους στην πλατφόρμα Airbnb και μόνο για κρατήσεις με λιγότερες από 28 διανυκτερεύσεις**. Τα στοιχεία διανυκτερεύσεων και πληρότητας είναι προσωρινά και υπόκεινται σε αναθεώρηση.

5.6.1 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται αφορούν σε **διανυκτερεύσεις καταλύματος** και όχι σε διανυκτερεύσεις επισκεπτών όπως καταγράφει η Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος. Δηλαδή, εάν μια 5 μελής οικογένεια κάνει κράτηση μια εξοχικής κατοικίας για 10 διανυκτερεύσεις, στα στοιχεία που ακολουθούν, θα καταγραφεί ως 10 διανυκτερεύσεις ενώ από την Έρευνα Συνόρων ως 50 διανυκτερεύσεις. Επίσης, τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην ενότητα, αφορούν το σύνολο των διανυκτερευόντων, **ημεδαπούς και αλλοδαπούς**.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2023 κατέγραψαν αύξηση κατά +34% (από 10,9 εκατ. το 2019 σε 14,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αύξηση: Αττική (+22%, από 2,8 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2023), Κρήτη (+47%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2023), Κυκλάδες (+28%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+53%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+27%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2023), Πελοπόννησος (+18%, από 670 χιλ. το 2019 σε 788 χιλ. το 2023), Δωδεκάνησα (+68%, από 463 χιλ. το 2019 σε 779 χιλ. το 2023), Θεσσαλία (+40%, από 376 χιλ. το 2019 σε 525 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+20%, από 243 χιλ. το 2019 σε 292 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+14%, από 199 χιλ. το 2019 σε 227 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+68%, από 124 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+24%, από 163 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+27%, από 157 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+47%, από 17 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2023).

Την περίοδο 2022-2023 οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα σημείωσαν αύξηση κατά +15% (από 12,7 εκατ. το 2022 σε 14,6 εκατ. το 2023). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αύξηση: Αττική (+24%, από 2,7 εκατ. το 2022 σε 3,4 εκατ. το 2023), Κρήτη (+12%, από 2,2 εκατ. το 2022 σε 2,5 εκατ. το 2023), Κυκλάδες (+5%, από 2,1 εκατ. το 2022 σε 2,2 εκατ. το 2023), Ιόνια Νησιά (+12%, από 1,7 εκατ. το 2022 σε 1,9 εκατ. το 2023), Κεντρική Μακεδονία (+20%, από 1,2 εκατ. το 2022 σε 1,4 εκατ. το 2023), Πελοπόννησος (+14%, από 690 χιλ. το 2022 σε 788 χιλ. το 2023), Δωδεκάνησα (+17%, από 665 χιλ. το 2022 σε 779 χιλ. το 2023), Θεσσαλία (+13%, από 466 χιλ. το 2022 σε 525 χιλ. το 2023), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+15%, από 254 χιλ. το 2022 σε 292 χιλ. το 2023), Στερεά Ελλάδα (+15%, από 197 χιλ. το 2022 σε 227 χιλ. το 2023), Ήπειρο (+24%, από 168 χιλ. το 2022 σε 209 χιλ. το 2023), Βόρειο Αιγαίο (+28%, από 159 χιλ. το 2022 σε 203 χιλ. το 2023), Δυτική Ελλάδα (+22%, από 164 χιλ. το 2022 σε 200 χιλ. το 2023) και Δυτική Μακεδονία (+40%, από 18 χιλ. το 2022 σε 26 χιλ. το 2023).

Πίνακας 80: Διανυκτερεύσεις καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2023

Περιφέρειες	2019	2022	2023	Δ% 2019-2023	Δ% 2022-2023
Αττική	2.755.145	2.701.310	3.351.735	22%	24%
Κρήτη	1.704.017	2.229.994	2.507.677	47%	12%
Κυκλάδες	1.719.946	2.105.186	2.204.032	28%	5%
Ιόνια Νησιά	1.226.517	1.670.350	1.874.496	53%	12%
Κεντρική Μακεδονία	1.111.532	1.172.555	1.407.209	27%	20%
Πελοπόννησος	669.517	690.259	787.897	18%	14%
Δωδεκάνησα	463.169	664.981	779.463	68%	17%
Θεσσαλία	375.702	465.814	525.452	40%	13%
Ανατολική Μακεδονία-Θράκη	243.298	253.643	292.173	20%	15%
Στερεά Ελλάδα	199.128	196.579	226.766	14%	15%
Ήπειρος	124.371	168.487	208.522	68%	24%
Βόρειο Αιγαίο	163.283	158.535	202.943	24%	28%
Δυτική Ελλάδα	157.442	164.339	199.708	27%	22%
Δυτική Μακεδονία	17.479	18.446	25.765	47%	40%
Ελλάδα	10.930.546	12.660.478	14.593.838	34%	15%

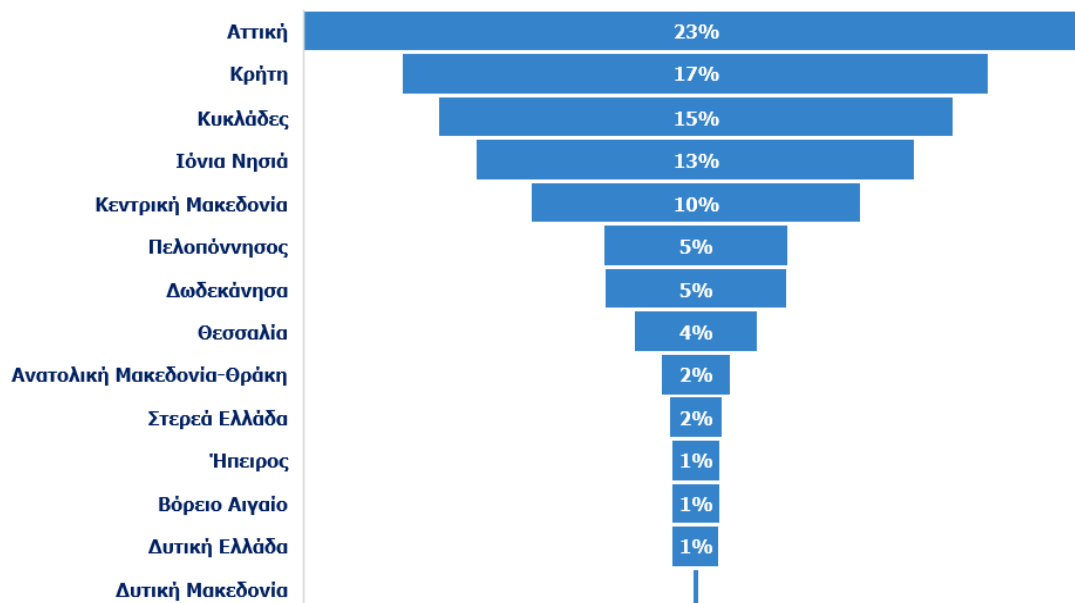
Πηγή: Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Τα στοιχεία αφορούν μόνο την πλατφόρμα Airbnb. Τα στοιχεία διανυκτερεύσεων καταγράφουν διανυκτερεύσεις καταλύματος και όχι διανυκτερεύσεις επισκέπτη. Τέλος, τα στοιχεία αφορούν στο σύνολο των διανυκτερευόντων (αλλοδαπούς και ημεδαπούς) και μόνο για κρατήσεις με λιγότερες από 28 διανυκτερεύσεις.

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Περιφέρεια Αττικής αντιπροσώπευε το 2023 το 23% των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης της χώρας και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κρήτης (17%), Κυκλάδων (15%), Ιονίων Νήσων (13%), Κεντρικής Μακεδονίας (10%), Πελοποννήσου (5%), Δωδεκανήσων

(5%), Θεσσαλίας (4%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2%), Στερεάς Ελλάδας (2%), Ηπείρου (1%), Βορείου Αιγαίου (1%), Δυτικής Ελλάδας (1%) και Δυτικής Μακεδονίας (0,2%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 78% των διανυκτερεύσεων καταγράφεται στις νησιωτικές Περιφέρειες (Κρήτης, Κυκλάδων και Ιονίων Νήσων) και στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αττική και Κεντρική Μακεδονία).

Διάγραμμα 89: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2023

5.6.2 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μήνα

Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω, η **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση** που παρουσιάζεται στην ενότητα, αφορά **μέσες τιμές καταλύματος** και όχι **μέση δαπάνη ανά ταξιδιώτη**.

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας την περίοδο 2019-2023 σημείωσε αύξηση όλους τους μήνες. Ειδικότερα: Ιανουάριος (+10%, από € 57 το 2019 σε € 62 το 2023), Φεβρουάριος (+13%, από € 55 το 2019 σε € 63 το 2023), Μάρτιος (+9%, από € 55 το 2019 σε € 60 το 2023), Απρίλιος (+25%, από € 60 το 2019 σε € 75 το 2023), Μάιος (+29%, από € 63 το 2019 σε € 81 το 2023), Ιούνιος (+29%, από € 76 το 2019 σε € 98 το 2023), Ιούλιος (+28%, από € 92 το 2019 σε € 117 το 2023), Αύγουστος (+26%, από € 99 το 2019 σε € 124 το 2023), Σεπτέμβριος (+36%, από € 70 το 2019 σε € 96 το 2023), Οκτώβριος (+28%, από € 58 το 2019 σε € 74 το 2023), Νοέμβριος (+30%, από € 50 το 2019 σε € 65 το 2023) και Δεκέμβριος (+22%, από € 55 το 2019 σε € 68 το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εμφάνισε αύξηση όλους τους μήνες, με εξαίρεση τον Ιανουάριο (-4%, από € 64 το 2022 σε € 62 το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι μήνες: Φεβρουάριος (+7%, από € 58 το 2022 σε € 63 το 2023), Μάρτιος (+4%, από € 58 το 2022 σε € 60 το 2023), Απρίλιος (+10%, από € 68 το 2022 σε € 75 το 2023), Μάιος (+14%, από € 71 το 2022 σε € 81 το 2023), Ιούνιος (+11%, από € 88 το 2022 σε € 98 το 2023), Ιούλιος (+12%, από € 105 το 2022 σε € 117 το 2023), Αύγουστος (+14%, από € 109 το 2022 σε € 124 το 2023), Σεπτέμβριος (+19%, από € 81 το 2022 σε € 96 το 2023), Οκτώβριος (+13%, από € 66 το 2022 σε € 74 το 2023), Νοέμβριος (+14%, από € 58 το 2022 σε € 65 το 2023) και Δεκέμβριος (+5%, από € 64 το 2022 σε € 68 το 2023).

Πίνακας 81: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μήνα, 2019-2023

Μήνας	2019	2022	2023	%Δ 2019-2023	%Δ 2022-2023
1	57	64	62	10%	-4%
2	55	58	63	13%	7%
3	55	58	60	9%	4%
4	60	68	75	25%	10%
5	63	71	81	29%	14%
6	76	88	98	29%	11%
7	92	105	117	28%	12%
8	99	109	124	26%	14%
9	70	81	96	36%	19%
10	58	66	74	28%	13%
11	50	58	65	30%	14%
12	55	64	68	22%	5%

Πηγή: The Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Τα στοιχεία αφορούν μόνο την πλατφόρμα Airbnb. Τα στοιχεία διανυκτερεύσεων καταγράφουν διανυκτερεύσεις καταλύματος και όχι διανυκτερεύσεις επισκέπτη. Τέλος, τα στοιχεία αφορούν στο σύνολο των διανυκτερευόντων (αλλοδαπούς και ημεδαπούς) και μόνο για λιγότερες από 28 διανυκτερεύσεις

*Τα στοιχεία είναι προσωρινά και υπόκεινται σε αναθεώρηση

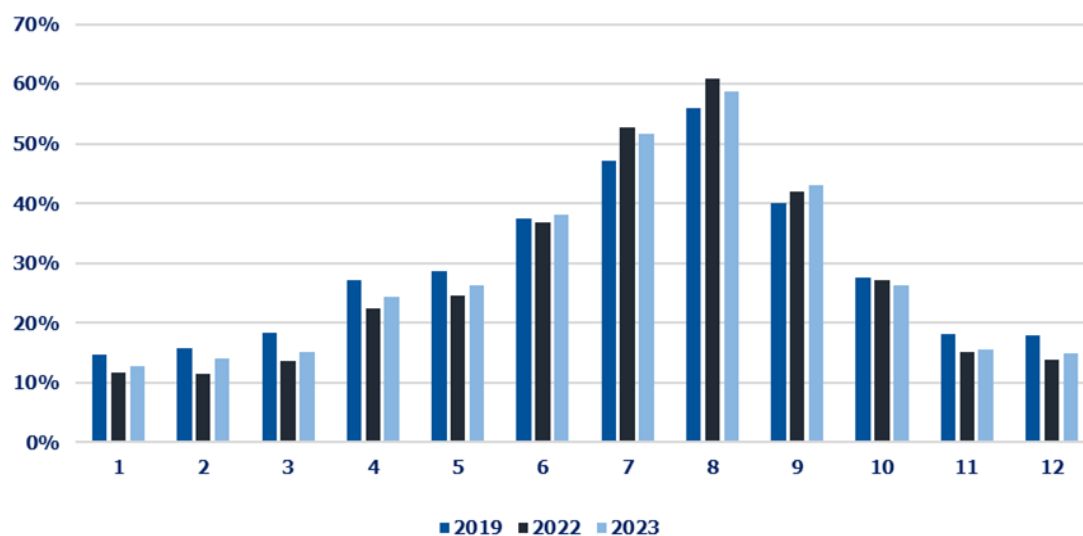
5.6.3 Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά μήνα

Σε ότι αφορά την πληρότητα των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, παρατηρούμε ότι παραδοσιακά οι μεγαλύτερες πληρότητες καταγράφονται τους μήνες Αύγουστο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Ιούνιο, όπου σημειώνονται και οι υψηλότερες τουριστικές ροές προς την χώρα μας για διακοπές Ήλιος & Θάλασσα, ενώ οι χαμηλότερες τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο.

Ειδικότερα, την περίοδο 2019-2023, η πληρότητα σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης για το σύνολο της χώρας εμφάνισε επιδείνωση όλους τους μήνες, με εξαίρεση τους μήνες Ιούνιο (από 37% το 2019 σε 38% το 2023), Ιούλιο (από 47% το 2019 σε 52% το 2023), Αύγουστο (από 56% το 2019 σε 59% το 2023) και Σεπτέμβριο (από 40% το 2019 σε 43% το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι μήνες: Ιανουάριος (από 15% το 2019 σε 13% το 2023), Φεβρουάριος (από 16% το 2019 σε 14% το 2023), Μάρτιος (από 18% το 2019 σε 15% το 2023), Απρίλιος (από 27% το 2019 σε 24% το 2023), Μάιος (από 29% το 2019 σε 26% το 2023), Οκτώβριος (από 28% το 2019 σε 26% το 2023), Νοέμβριος (από 18% το 2019 σε 15% το 2023) και Δεκέμβριος (από 18% το 2019 σε 15% το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η πληρότητα σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης σημείωσε βελτίωση, με εξαίρεση τους μήνες Ιούλιο (από 53% το 2022 σε 52% το 2023), Αύγουστο (από 61% το 2022 σε 59% το 2023) και Οκτώβριο (από 27% το 2022 σε 26% το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι μήνες: Ιανουάριος (από 12% το 2022 σε 13% το 2023), Φεβρουάριος (από 11% το 2022 σε 14% το 2023), Μάρτιος (από 14% το 2022 σε 15% το 2023), Απρίλιος (από 22% το 2022 σε 24% το 2023), Μάιος (από 25% το 2022 σε 26% το 2023), Ιούνιος (από 37% το 2022 σε 38% το 2023), Σεπτέμβριος (από 42% το 2022 σε 43% το 2023), Νοέμβριος (από 15,1% το 2019 σε 15,4% το 2023) και Δεκέμβριος (από 14% το 2022 σε 15% το 2023).

Διάγραμμα 91: Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά μήνα, 2019-2023

Πηγή: Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence.
Τα στοιχεία είναι προσωρινά και υπόκεινται σε αναθεώρηση

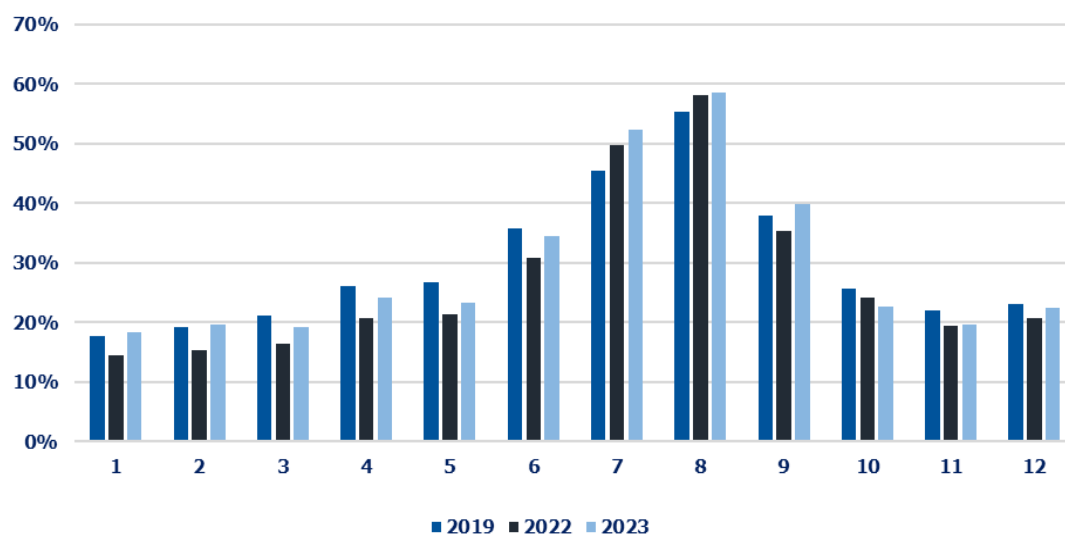
5.6.4 Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μήνα

Σε ότι αφορά την πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι οι υψηλότερες πληρότητες καταγράφονται τους μήνες Αύγουστο και Ιούλιο ενώ η χαμηλότερη τους μήνες Ιανουάριο, Μάρτιο, Φεβρουάριο και Νοέμβριο.

Ειδικότερα, την περίοδο 2019-2023, η πληρότητα σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εμφάνισε μικτή εικόνα. Ειδικότερα, βελτίωση των πληροτήτων τους εμφάνισαν οι μήνες Ιανουάριος (από 17,7% το 2019 σε 18,3% το 2023), Φεβρουάριος (από 19% το 2019 σε 20% το 2023), Ιούλιος (από 45% το 2019 σε 52% το 2023), Αύγουστος (από 55% το 2019 σε 58% το 2023) και Σεπτέμβριος (από 38% το 2019 σε 40% το 2023) ενώ επιδείνωση οι μήνες Μάρτιος (από 21% το 2019 σε 19% το 2023), Απρίλιος (από 26% το 2019 σε 24% το 2023), Μάιος (από 27% το 2019 σε 23% το 2023), Ιούνιος (από 36% το 2019 σε 34% το 2023), Οκτώβριος (από 26% το 2019 σε 23% το 2023), Νοέμβριος (από 22% το 2019 σε 20% το 2023) και Δεκέμβριος (από 23% το 2019 σε 22% το 2023).

Την περίοδο 2022-2023, η πληρότητα σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε βελτίωση, με εξαίρεση τον Οκτώβριο (από 24% το 2022 σε 23% το 2023). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι μήνες: Ιανουάριος (από 14% το 2022 σε 18% το 2023), Φεβρουάριος (από 15% το 2022 σε 20% το 2023), Μάρτιος (από 17% το 2022 σε 19% το 2023), Απρίλιος (από 21% το 2022 σε 24% το 2023), Μάιος (από 21% το 2022 σε 23% το 2023), Ιούνιος (από 31% το 2022 σε 34% το 2023), Ιούλιος (από 50% το 2022 σε 52% το 2023), Αύγουστος (από 58,0% το 2022 σε 58,5% το 2023), Σεπτέμβριος (από 35% το 2022 σε 40% το 2023), Νοέμβριος (από 19% το 2022 σε 20% το 2023) και Δεκέμβριος (από 21% το 2022 σε 22% το 2023).

Διάγραμμα 92: Πληρότητα καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά μήνα, 2019-2023

Πηγή: Lighthouse - Επεξεργασία INSETE Intelligence
Τα στοιχεία είναι προσωρινά και υπόκεινται σε αναθεώρηση

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2022

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.709 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2022, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.852 ξενοδοχεία²⁹ τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 202.038 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό³⁰.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 55% των μονάδων και το 62% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 41% των μονάδων και το 54% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 31% των μονάδων και το 42% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 23% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους -λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών ξενοδοχείων άλλων Περιφερειών με παρόμοια χαρακτηριστικά-, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ³¹, ΚΠΦ³², Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών αυτών, ανά κατηγορία.

²⁹ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

³⁰ Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 [αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015](#).

³¹ Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

³² Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 82: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2022

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	100.345	128.720	102.994	88.169
Κύκλος Εργασιών	4.166.859.955	2.447.678.797	1.091.880.687	545.285.638
ΚΠΦΤΑ	1.374.515.147	722.920.836	351.647.286	176.273.778
ως % του Κύκλου Εργασιών	33%	30%	32%	32%
ΚΠΦ	535.790.592	342.158.111	196.494.035	99.158.207
ως % του Κύκλου Εργασιών	13%	14%	18%	18%
Καθαρά Πάγια	11.566.051.987	4.845.652.190	1.263.722.049	477.592.335
Ίδια Κεφάλαια	6.597.400.667	4.018.975.485	2.127.785.429	1.549.128.147
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	8.192.203.707	2.440.018.269	676.288.616	261.705.013
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	1,2	0,6	0,3	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	6,0	3,4	1,9	1,5

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Τα στοιχεία υπόκεινται σε αναθεώρηση

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα, προκύπτει ότι το 2022:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*.
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 8,2 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια ανήλθαν σε περίπου € 14,3 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 11,6 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 18,2 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία σε όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ σε σύγκριση με τις υπόλοιπες κατηγορίες ξενοδοχείων ενώ τα ξενοδοχεία 2* και 3* ΚΠΦ.
- Οι δείκτες κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα 5* ξενοδοχεία για τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ που κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 83: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2022

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	41.525	19.016	10.601	6.185
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	115.263	37.645	12.270	5.417
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	65.747	31.223	20.659	17.570
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	81.640	18.956	6.566	2.968

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

*Τα στοιχεία υπόκεινται σε αναθεώρηση

Σύμφωνα με τον πίνακα 83, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος των 3* και περίπου τριπλάσιος των 2*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 82.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας βασίζεται στην ταυτοποίηση 197 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 14.998 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 57% των μονάδων και το 59% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 37% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 25% των μονάδων και το 34% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 12% των μονάδων και το 15% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 84: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2022

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	10.109	11.067	10.125	7.632
Κύκλος Εργασιών	524.553.398	171.963.773	97.798.169	41.679.606
ΚΠΦΤΑ	154.804.675	41.124.521	23.405.682	10.265.887
ως % του Κύκλου Εργασιών	30%	24%	24%	25%
ΚΠΦ	49.262.571	19.113.856	11.605.933	5.394.103
ως % του Κύκλου Εργασιών	9%	11%	12%	13%
Καθαρά Πάγια	1.377.845.146	331.440.652	100.576.786	59.536.444
Ίδια Κεφάλαια	554.189.121	297.468.250	168.363.845	99.414.833
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	1.161.483.855	143.073.613	69.741.861	30.427.930
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	2,1	0,5	0,4	0,3
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	7,5	3,5	3,0	3,0

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSET Intelligence

*Τα στοιχεία υπόκεινται σε αναθεώρηση

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2022:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 836 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά Επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια σε περίπου € 1,1 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός σε περίπου € 1,4 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 1,9 δισ. περίπου.
- Τα ξενοδοχεία 5*, αν και έχουν μικρότερο αριθμό δωματίων από τα 4* και τα 3* (οριακά), έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια.
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός στα 5* και ως ικανοποιητικός στα 4*, 3* και 2*. Σε ότι αφορά τον δείκτη ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός στα 4*, 3* και 2* και ως ικανοποιητικός στα 5*.

- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα 5* ξενοδοχεία που κρίνονται ως οριακά υψηλός και υψηλός αντίστοιχα.

Πίνακας 85: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2022

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	51.890	15.538	9.659	5.461
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	136.299	29.949	9.934	7.801
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	54.821	26.879	16.629	13.026
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	114.896	12.928	6.888	3.987

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Τα στοιχεία υπόκεινται σε αναθεώρηση

Σύμφωνα με τον πίνακα 85, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Είναι όμως αξιοσημείωτο ότι τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 5* είναι δυσανάλογα υψηλότερα απ' ό,τι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο και τα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη των 4* ξενοδοχείων.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες, ανά δωμάτιο, για το σύνολο της χώρας για τις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5* (βλ. Πίνακα 83), παρατηρούμε ότι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας:

- τα 5* ξενοδοχεία έχουν υψηλότερες τιμές σε όλους τους δείκτες, με εξαίρεση τα Ίδια Κεφάλαια ανά δωμάτιο,
- τα 4* έχουν χαμηλότερες τιμές σε όλους τους δείκτες,
- τα 3* έχουν χαμηλότερες τιμές σε όλους τους δείκτες, με εξαίρεση τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά δωμάτιο και
- τα 2* ξενοδοχεία έχουν υψηλότερες τιμές στους δείκτες Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο και χαμηλότερες τιμές στους δείκτες Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο και Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019-2023

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.178 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2023 βασίζονται σε 443.733 αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 86: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-23

Περιφέρεια	2019	2023
Ήπειρος	91,0%	90,8%
Κυκλάδες	90,5%	90,3%
Δυτική Μακεδονία	Μ.Δ.	90,0%
Πελοπόννησος	86,2%	88,3%
Κεντρική Μακεδονία	86,9%	87,0%
Κρήτη	87,1%	86,8%
Στερεά Ελλάδα	85,8%	86,8%
Θεσσαλία	87,0%	86,8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	86,7%	86,4%
Βόρειο Αιγαίο	87,1%	86,1%
Δωδεκάνησα	86,4%	85,0%
Ιόνια Νησιά	85,3%	84,3%
Αττική	85,9%	83,8%
Δυτική Ελλάδα	Μ.Δ.	83,7%
GRI	87,1%	86,6%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες.

Στον Πίνακα 86 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και ανά Περιφέρεια και ανά κατηγορία αστεριού (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας για το 2019). Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε οριακή επιδείνωση την περίοδο 2019-2023 (από 87,1% το 2019 σε 86,6% το 2023). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (από 86,2% το 2019 σε 88,3% το 2023), Κεντρικής Μακεδονίας (από 86,9% το 2019 σε 87,0% το 2023) και Στερεάς Ελλάδας (από 85,8% το 2019 σε 86,8% το 2023) να σημειώνουν βελτίωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ηπείρου (από 91,0% το 2019 σε 90,8% το 2023), Κυκλάδων (από 90,5% το 2019 σε 90,3% το 2023), Κρήτης (από 87,1% το 2019 σε 86,8% το 2023), Θεσσαλίας (από 87,0% το 2019 σε 86,8% το 2023), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 86,7% το 2019 σε 86,4% το 2023), Βορείου Αιγαίου (από 87,1% το 2019 σε 86,1% το 2023), Δωδεκανήσων (από 86,4% το 2019 σε 85,0% το 2023), Ιονίων Νήσων (από 85,3% το 2019 σε 84,3% το 2023) και Αττικής (από 85,9% το 2019 σε 83,8% το 2023) επιδείνωση. Για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας δεν διατίθενται στοιχεία για το 2019 ενώ για το 2023 το επίπεδο Ικανοποίησης των πελατών της ανήλθε στο 90,0% και 83,7% αντίστοιχα. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ήπειρος και οι Κυκλάδες εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Δυτική Ελλάδα και η Αττική τα χαμηλότερα.

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 87: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά κατηγορία αστεριού, 2019-23

	2019	2023
5*	89,3%	87,2%
4*	87,5%	85,1%
3*	86,0%	88,4%
1*- 2*	86,3%	86,8%
GRI	86,9%	87,0%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σημείωσε οριακή βελτίωση την περίοδο 2019-2023 (από 86,9% το 2019 σε 87,0% το 2023). Αξιοσημείωτο για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι ότι καταγράφει το 5^ο υψηλότερο επίπεδο ικανοποίησης από όλες τις εξεταζόμενες Περιφέρειες.

Την περίοδο 2019-2023, η εικόνα στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών είναι μικτή, με τα 5* (από 89,3% το 2019 σε 87,2% το 2023) και 4* (από 87,5% το 2019 σε 85,1% το 2023) να εμφανίζουν επιδείνωση ενώ αντίθετα τα 3* (από 86,0% το 2019 σε 88,4% το 2023) και 1*-2* (από 86,3% το 2019 σε 86,8% το 2023) βελτίωση.

6.2.3 GRI – Σύννεφο ετικετών (The Topic Cloud) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Το σύννεφο ετικετών (Πίνακας 88) δίνει έναν γρήγορο και οπτικό τρόπο για τον εντοπισμό των βασικών λέξεων-κλειδιά που επηρεάζουν το GRI. Όσο μεγαλύτερη είναι η λέξη του πίνακα τόσο υψηλότερος είναι ο όγκος των σχολίων, όσο πιο σκούρο είναι το πράσινο τόσο πιο θετική είναι η βαθμολογία, όσο πιο σκούρο είναι το κόκκινο τόσο πιο αρνητική, και όσο πιο σκούρο είναι το πορτοκαλί τόσο πιο ουδέτερη. Προφανή θέματα αποτελούν οι δύο κύριες πηγές προέλευσης σχολίων: Booking και Google. Ακολουθούν λέξεις-κλειδιά που σηματοδοτούν τη θετική στάση των επισκεπτών: ανάλογα τον τύπο επισκέπτη όπως Couple, Family και Solo καθώς και τη χώρα προέλευσης ή την εθνικότητα ή τη γλώσσα του επισκέπτη: Greece, German, French, Greek κ.ο.κ. Αλλά αυτά που σίγουρα έχουν τραβήξει την προσοχή είναι τα θετικά σχόλια για τα ξενοδοχεία και τις παροχές υπηρεσιών που συζητήθηκαν ευρέως στο διαδίκτυο το 2023 όπως το Service, Location, Value, Food & Drink και Cleanliness.

Πίνακας 88: Σύννεφο ετικετών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2023

6.2.4 Κατηγορίες θετικών αναφορών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Μέσω της σημασιολογικής ανάλυσης (semantic analysis) των σχολίων, προέκυψαν οι κύριες θεματικές κατηγορίες που δημιουργήσαν τις περισσότερες θετικές αναφορές (mentions) για τα ξενοδοχεία που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο το 2023 (Πίνακας 89). Σημειώνουμε ότι οι κατηγορίες που εμφανίζονται στις θετικές αναφορές (4) έχουν χαμηλότερο αριθμό αναφορών σε σύγκριση με τις κατηγορίες στις αρνητικές αναφορές (23). Μόνο οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης και Πελοποννήσου έχουν υψηλότερο αριθμό αρνητικών αναφορών απ' ότι θετικών στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Στην πρώτη θέση με 7 χιλ. αναφορές βρέθηκε η κατηγορία Προσωπικό με λέξη-κλειδί «Προσωπικό». Στην συνέχεια ακολούθησαν οι κατηγορίες Εμπειρία με 5 χιλ. θετικές αναφορές και λέξη-κλειδί «Τα Πάντα», Καθαριότητα με 5 χιλ. θετικές αναφορές και λέξη-κλειδί «Υγιεινή» και Υπηρεσία με 2 χιλ. θετικές αναφορές και λέξη-κλειδί «Υπηρεσία».

Πίνακας 89: Θετικές αναφορές στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2023

Θέση	Θεματική Κατηγορία	Θετικές Αναφορές	Κύριο Περιεχόμενο
1	Προσωπικό	6.539	Προσωπικό
2	Εμπειρία	5.282	Τα Πάντα
3	Καθαριότητα	4.983	Υγιεινή
4	Υπηρεσία	1.856	Υπηρεσία

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6.2.5 Κατηγορίες αρνητικών αναφορών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Μέσω της σημασιολογικής ανάλυσης (semantic analysis) των σχολίων, προέκυψαν οι κύριες θεματικές κατηγορίες που δημιουργήσαν τις περισσότερες αρνητικές αναφορές (mentions) για τα ξενοδοχεία που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο το 2023 (Πίνακας 90).

Στην πρώτη θέση με 4 χιλ. αναφορές βρέθηκε η κατηγορία Δωμάτιο με λέξη-κλειδί «Κλιματισμός». Στην συνέχεια ακολούθησαν οι κατηγορίες Φαγητό-Ποτό με 3 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Τραπεζαρία», Τεχνικές Εγκαταστάσεις με 2 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Ανελκυστήρας», Ατμόσφαιρα με 2 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Θόρυβος», Εγκατάσταση (establishment) με 2 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Κτίριο», Μπάνιο με 2 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Μπάνιο», Καθαριότητα με 2 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Βρώμικο», Σχέση Ποιότητας Τιμής με 1 χιλ. αναφορές και λέξη-κλειδί «Πληρωμή», Εμπειρία με 836 αναφορές και λέξη-κλειδί «Επισκέπτης», Τοποθεσία με 767 αναφορές και λέξη-κλειδί «Γειτονιά», Κρεβάτι με 667 αναφορές και λέξη-κλειδί «Στρώμα», Ψυχαγωγία με 634 αναφορές και λέξη-κλειδί «Μουσική», Προσωπικό με 587 αναφορές και λέξη-κλειδί «Επικοινωνία», Συντήρηση με 570 αναφορές και λέξη-κλειδί «Σπασμένο», Διακόσμηση με 443 αναφορές και λέξη-κλειδί «Έπιπλα», Παραλία με 423 αναφορές και λέξη-κλειδί «Παραλία», Υπηρεσία με 328 αναφορές και λέξη-κλειδί «Αναμονή», Υποδοχή με 320 αναφορές και λέξη-κλειδί «Υποδοχή», Διαδίκτυο με 196 αναφορές και λέξη-κλειδί «WiFi», Κοινόχρηστοι Χώροι με 176 αναφορές και λέξη-κλειδί «Αίθουσα», Τεχνολογία με 150 αναφορές και λέξη-κλειδί «Συσκευή», Σπα με 117 αναφορές και λέξη-κλειδί «Σπα» και Ασφάλεια με 104 αναφορές και λέξη-κλειδί «Κίνδυνος».

Πίνακας 90: Αρνητικές αναφορές στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2023

Θέση	Θεματική Κατηγορία	Αρνητικές Αναφορές	Κύριο Περιεχόμενο
1	Δωμάτιο	3.633	Κλιματισμός
2	Φαγητά Και Ποτά	2.853	Τραπεζαρία
3	Τεχνικές Εγκαταστάσεις	1.748	Ανελκυστήρας
4	Ατμόσφαιρα	1.703	Θόρυβος
5	Εγκατάσταση	1.694	Κτίριο
6	Μπάνιο	1.667	Μπάνιο
7	Καθαριότητα	1.553	Βρώμικο
8	Σχέση Ποιότητα Τιμής	1.187	Πληρωμή
9	Εμπειρία	836	Επισκέπτης
10	Τοποθεσία	767	Γειτονιά
11	Κρεβάτι	667	Στρώμα
12	Ψυχαγωγία	634	Μουσική
13	Προσωπικό	587	Επικοινωνία
14	Συντήρηση	570	Σπασμένο
15	Διακόσμηση	443	Έπιπλα
16	Παραλία	423	Παραλία
17	Υπηρεσία	328	Αναμονή
18	Υποδοχή	320	Υποδοχή
19	Διαδίκτυο	196	WiFi
20	Κοινόχρηστοι Χώροι	176	Αίθουσα
21	Τεχνολογία	150	Συσκευή
22	Σπα	117	Σπα
23	Ασφάλεια	104	Κίνδυνος

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

7 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΦΗΜΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ, Q3-Q4 2023

7.1 ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΧΟΛΙΟΥ, Q3-Q4 2023

Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζονται αξιολογήσεις³³ της εμπειρίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια και ανά κατηγορία σχολίου. Τα στοιχεία προέρχονται από την εταιρεία TCI Research και συλλέγονται από 45 πηγές/πλατφόρμες, όπως π.χ. Airbnb, Google, Expedia.com, Booking.com, Facebook, TripAdvisor κ.α., οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 95% όλων των δεδομένων εμπειρίας που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο.

Σε ότι αφορά την βαθμολογία εμπειρίας, η Ελλάδα εμφάνισε υψηλό επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών της (9,1/9,1) και για τα δύο τρίμηνα. Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βαθμολογία υψηλότερη από τον εθνικό Μέσο Όρο, με εξαίρεση τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου και για τα δύο τρίμηνα (8,8/8,8), της Κεντρικής Μακεδονίας (9,0/9,2), των Ιονίων Νήσων (9,0/9,2), των Κυκλάδων (8,9/9,2), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (9,0/9,1) και της Κρήτης (9,0/9,1) για το 3^ο τρίμηνο και της Στερεάς Ελλάδας (9,2/9,0) για το 4^ο τρίμηνο. Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Δυτικής Μακεδονίας (9,5/9,5), Θεσσαλίας (9,3/9,5), Αττικής (9,1/9,2), Δωδεκανήσων (9,1/9,2), Πελοποννήσου (9,2/9,2), Ηπείρου (9,2/9,2) και Δυτικής Ελλάδας (9,3/9,1).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους κατηγορίες, το επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών στην Πολιτιστική εμπειρία είναι υψηλό (9,3/9,4) και για τα δύο τρίμηνα και υψηλότερο από τον συνολικό εθνικό Μέσο Όρο (9,1/9,1). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες και για τα δύο τρίμηνα σημείωσαν υψηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο στην Πολιτιστική εμπειρία, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (9,2/9,3), Κρήτης (9,0/9,0), Βορείου Αιγαίου (9,0/9,0) και για τα δύο τρίμηνα και Ιονίων Νήσων (9,3/9,2) και Δωδεκανήσων (9,3/9,3) μόνο για το 4^ο τρίμηνο. Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Στερεάς Ελλάδας (9,6/9,6), Θεσσαλίας (9,5/9,6), Πελοποννήσου (9,5/9,5), Δυτικής Ελλάδας (9,5/9,5), Ηπείρου (9,4/9,5), Κεντρικής Μακεδονίας (9,4/9,5), Αττικής (9,3/9,4) και Κυκλάδων (9,3/9,4). Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην κατηγορία του Πολιτισμού.

Το επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών στην εμπειρία της Θάλασσας (8,8/9,1) είναι χαμηλότερο από τον συνολικό εθνικό Μέσο Όρο (9,1/9,1) για το 3^ο τρίμηνο και ίδιο για το 4^ο τρίμηνο. Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες

³³ Q3: 359.089 και Q4: 145.864

Ηπείρου (9,2/9,6), Πελοποννήσου (9,3/9,4), Αττικής (9,0/9,3), Ιονίων Νήσων (8,9/9,2) και Κυκλάδων (8,8/9,1) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία με τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα, τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (8,6/9,2), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (8,5/9,1) και Βορείου Αιγαίου (7,9/9,1) μόνο για το 4^ο τρίμηνο, την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (8,8/8,4) μόνο για το 3^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (8,6/8,9) και Κρήτης (8,5/9,0) σημειώσαν βαθμολογία χαμηλότερη από τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας στην κατηγορία Θάλασσα.

Το επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών στην εμπειρία Φαγητού & Ποτού (9,0/9,0) είναι χαμηλότερο από τον συνολικό εθνικό Μέσο Όρο (9,1/9,1) και για τα δύο τρίμηνα. Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (9,6/9,5), Κρήτης (9,2/9,3), Θεσσαλίας (9,1/9,2), Δωδεκανήσων (9,1/9,2), Ιονίων Νήσων (9,1/9,2) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (9,0/9,0) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία με τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα, τις Περιφέρειες Αττικής (9,0/8,9), Πελοποννήσου (9,0/8,9) και Δυτικής Ελλάδας (9,1/8,7) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (8,9/9,0) και Κυκλάδων (8,8/9,2) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (8,8/8,4) και Στερεάς Ελλάδας (8,8/8,2) κατέγραψαν βαθμολογία χαμηλότερη από τον Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα.

Πίνακας 91: Βαθμολογία εμπειρίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια και ανά κατηγορία σχολίου, Q3-Q4 2023

	Πολιτισμός		Θάλασσα		Φαγητό & Ποτό		Σύνολο	
	Q3	Q4	Q3	Q4	Q3	Q4	Q3	Q4
Δυτική Μακεδονία	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	9,6	9,5	9,5	9,5
Θεσσαλία	9,5	9,6	8,6	8,9	9,1	9,2	9,3	9,5
Αττική	9,3	9,4	9,0	9,3	9,0	8,9	9,1	9,2
Δωδεκάνησα	9,3	9,3	8,8	9,1	9,1	9,2	9,1	9,2
Πελοπόννησος	9,5	9,5	9,3	9,4	9,0	8,9	9,2	9,2
Ήπειρος	9,4	9,5	9,2	9,6	9,0	8,8	9,2	9,2
Κεντρική Μακεδονία	9,4	9,5	8,6	9,2	8,9	9,0	9,0	9,2
Ιόνια Νησιά	9,3	9,2	8,9	9,2	9,1	9,2	9,0	9,2
Κυκλάδες	9,3	9,4	8,8	9,1	8,8	9,2	8,9	9,2
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9,2	9,3	8,5	9,1	9,0	9,0	9,0	9,1
Δυτική Ελλάδα	9,5	9,5	Μ.Δ.	Μ.Δ.	9,1	8,7	9,3	9,1
Κρήτη	9,0	9,0	8,5	9,0	9,2	9,3	9,0	9,1
Στερεά Ελλάδα	9,6	9,6	8,8	8,4	8,8	8,2	9,2	9,0
Βόρειο Αιγαίο	9,0	9,0	7,9	9,1	8,8	8,4	8,8	8,8
Ελλάδα	9,3	9,4	8,8	9,1	9,0	9,0	9,1	9,1

Πηγή: TCI Research - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα προέρχονται από αριθμητικές αξιολογήσεις

7.2 NET SENTIMENT SCORES ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΧΟΛΙΟΥ, Q3-Q4 2023

Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα Sentiment Scores ανά κατηγορία σχολίου και ανά Περιφέρεια. Τα στοιχεία βασίζονται σε αναφορές³⁴ στο διαδίκτυο, προέρχονται από την εταιρεία TCI Research και συλλέγονται μέσω τεχνικών social listening στο internet από ένα πλήθος πηγών όπως π.χ. social media, blogs, forums, magazine, online news, newspaper κ.α.

Αναφορικά με τα σχόλια που επηρεάζουν την τουριστική εμπειρία, αξιοσημείωτη είναι η υψηλή αξιολόγηση του ανθρώπινου παράγοντα (Προσωπικό) και της Σχέσης Ποιότητας-Τιμής και η πολύ χαμηλή βαθμολογία που εντοπίζεται στην κατηγορία Προφυλάξεις για την πανδημία.

Ειδικότερα, στην κατηγορία Προσωπικό, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Ηπείρου (9,6/9,6), Δωδεκανήσων (9,4/9,6), Θεσσαλίας (9,4/9,6), Αττικής (9,4/9,5) και Κρήτης (9,4/9,5) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο, τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (9,4/9,4) και Πελοποννήσου (9,4/9,1) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, τις Περιφέρειες Κυκλάδων (9,3/9,5) και Ιονίων Νήσων (8,9/9,6) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (9,2/9,2), Στερεάς Ελλάδας (9,2/9,3), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (9,0/8,8) και Βορείου Αιγαίου (8,7/Μ.Δ.) κατέγραψαν χαμηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα βάσει διαθεσιμότητας. Δεν διαθέτουμε στοιχεία και για τα δύο τρίμηνα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην κατηγορία Προσωπικό.

Σε ότι αφορά την κατηγορία Σχέση Ποιότητας-Τιμής, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (9,2/9,3), Πελοποννήσου (9,3/9,2), Στερεάς Ελλάδας (9,3/9,2), Δωδεκανήσων (8,9/9,2), Ιονίων Νήσων (8,9/9,2) και Κρήτης (8,9/9,1) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο και για τα δύο τρίμηνα, τις Περιφέρειες Ηπείρου (9,3/9,0) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (9,0/8,8) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (8,5/9,1) και Κεντρικής Μακεδονίας (8,8/9,2) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Κυκλάδων (8,4/8,9) και Βορείου Αιγαίου (8,6/Μ.Δ.) κατέγραψαν χαμηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα βάσει διαθεσιμότητας.

³⁴ Σε ότι αφορά τις κατηγορίες των Sentiment Scores, οι συνολικές αναφορές ανά κατηγορία και ανά τρίμηνο έχουν ως εξής: Υγιεινή (Q3: 5.716, Q4: 1.360), Προφυλάξεις για την Πανδημία (Q3: 5.642, Q4: 1.387), Σχέση Ποιότητας – Τιμής (Q3: 61.380, Q4: 17.752), Προσωπικό (Q3: 73.803, Q4: 20.199) και Βιώσιμο Ταξίδι (Q3: 3.308, Q4: 868).

Δεν διαθέτουμε στοιχεία και για τα δύο τρίμηνα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην κατηγορία Σχέση Ποιότητας - Τιμής.

Στην κατηγορία Προφυλάξεις για την πανδημία η βαθμολογία τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες είναι πολύ χαμηλή σε σύγκριση με τις υπόλοιπες κατηγορίες. Ειδικότερα, βάσει διαθεσιμότητας, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (7,9/Μ.Δ.), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5,9/Μ.Δ.), Πελοποννήσου (5,8/Μ.Δ.) και Κεντρικής Μακεδονίας (3,0/3,9) να εμφανίζουν υψηλότερη βαθμολογία σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο, τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (4,4/Μ.Δ.), Αττικής (3,3/2,9) και Δωδεκανήσων (3,1/2,6) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, τις Περιφέρειες Κρήτης (2,6/3,9) και Κυκλάδων (2,5/3,4) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (1,9/Μ.Δ.), Ιονίων Νήσων (1,9/2,0), Θεσσαλίας (2,0/Μ.Δ.) και Ηπείρου (0,8/Μ.Δ.) κατέγραψαν χαμηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο. Δεν διαθέτουμε στοιχεία και για τα δύο τρίμηνα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην κατηγορία Προφυλάξεις για την πανδημία.

Στην κατηγορία Υγιεινή, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Ηπείρου (8,5/Μ.Δ.), Κεντρικής Μακεδονίας (8,9/8,5) και Αττικής (8,2/8,6) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο και για τα δύο τρίμηνα βάσει διαθεσιμότητας, τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (8,8/Μ.Δ.), Κυκλάδων (8,4/8,2) και Πελοποννήσου (8,1/Μ.Δ.) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (7,9/Μ.Δ.), Θεσσαλίας (7,7/Μ.Δ.), Δωδεκανήσων (8,0/8,4) και Ιονίων Νήσων (7,9/8,5) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Κρήτης (7,6/8,2) και Στερεάς Ελλάδας (6,1/Μ.Δ.) κατέγραψαν χαμηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο. Δεν διαθέτουμε στοιχεία και για τα δύο τρίμηνα για τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας στην κατηγορία Υγιεινή.

Όσον αφορά την κατηγορία βιώσιμο ταξίδι, η εικόνα είναι επίσης μικτή με τις Περιφέρειες Δωδεκανήσων (8,4/8,7) και Αττικής (8,4/8,4) να εμφανίζουν υψηλότερη ή ίδια βαθμολογία σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο και για τα δύο τρίμηνα, τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (8,4/Μ.Δ.), Κεντρικής Μακεδονίας (9,1/8,0) και Ιονίων Νήσων (8,5/7,9) μόνο για το 3^ο τρίμηνο, την Περιφέρεια Θεσσαλίας (6,9/Μ.Δ.) μόνο για το 4^ο τρίμηνο ενώ οι Περιφέρειες Κρήτης (8,2/8,3) και Κυκλάδων (7,7/8,0) κατέγραψαν χαμηλότερη βαθμολογία από τον εθνικό Μέσο Όρο και για τα δύο τρίμηνα. Δεν διαθέτουμε στοιχεία και για τα δύο τρίμηνα για τις Περιφέρειες Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου και Δυτικής Μακεδονίας στην κατηγορία Βιώσιμο Ταξίδι.

Πίνακας 92: Net Sentiment Scores στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια και ανά κατηγορία σχολίου, Q3-Q4 2023

	Προσωπικό		Σχέση Ποιότητας-Τιμής		Προφυλάξεις για την πανδημία		Υγιεινή		Βιώσιμο Ταξίδι	
	Q3	Q4	Q3	Q4	Q3	Q4	Q3	Q4	Q3	Q4
Δωδεκάνησων	9,4	9,6	8,9	9,2	3,1	2,6	8,0	8,4	8,4	8,7
Θεσσαλίας	9,4	9,6	8,5	9,1	2,0	Μ.Δ.	7,7	Μ.Δ.	6,9	Μ.Δ.
Ιονίων Νήσων	8,9	9,6	8,9	9,2	1,9	2,0	7,9	8,5	8,5	7,9
Ηπείρου	9,6	9,6	9,3	9,0	0,8	Μ.Δ.	8,5	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Αττικής	9,4	9,5	9,0	9,1	3,3	2,9	8,2	8,6	8,4	8,4
Κρήτης	9,4	9,5	8,9	9,1	2,6	3,9	7,6	8,2	8,2	8,3
Κυκλάδων	9,3	9,5	8,4	8,9	2,5	3,4	8,4	8,2	7,7	8,0
Δυτικής Ελλάδας	9,4	9,4	9,2	9,3	7,9	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Στερεάς Ελλάδας	9,2	9,3	9,3	9,2	1,9	Μ.Δ.	6,1	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Κεντρικής Μακεδονίας	9,2	9,2	8,8	9,2	3,0	3,9	8,9	8,5	9,1	8,0
Πελοποννήσου	9,4	9,1	9,3	9,2	5,8	Μ.Δ.	8,1	Μ.Δ.	8,4	Μ.Δ.
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	9,0	8,8	9,0	8,8	5,9	Μ.Δ.	8,8	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Βορείου Αιγαίου	8,7	Μ.Δ.	8,6	Μ.Δ.	4,4	Μ.Δ.	7,9	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Δυτικής Μακεδονίας	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.
Ελλάδα	9,4	9,5	8,9	9,1	2,8	3,2	8,1	8,4	8,3	8,4

Πηγή: TCI Research - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η βαθμολογία που παρουσιάζεται στον πίνακα βασίζεται σε αναφορές στο διαδίκτυο

8 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει την συνοπτική καταγραφή επιλεγμένων **βασικών στρατηγικών κατευθύνσεων και προβλέψεων που έχουν άμεση σχέση με την τουριστική ανάπτυξη**, όπως έχουν θεσμοθετηθεί και προωθούνται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ)** για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (βλ. [ΦΕΚ 485/Δ/20.8.2020](#)).

Τα **ΠΧΠ** θεσμοθετούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια διαβούλευση. **Αποτελούν τα βασικά εργαλεία άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής σε Περιφερειακό επίπεδο**, παρέχοντας κατευθύνσεις για την χωρική οργάνωση και την ανάπτυξη των Περιφερειών της Χώρας και δίνοντας στρατηγικές κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα.

Στις επόμενες ενότητες περιγράφονται στρατηγικές κατευθύνσεις που έχουν σχέση με:

- **πρότυπα χωρικής οργάνωσης, αναπτυξιακούς πόλους και άξονες, κόμβους και πύλες μεταφορών** καθώς και με
- ειδικές **πρόνοιες και κατευθύνσεις** σε ότι αφορά στην **τουριστική ανάπτυξη ανά χωρική/ γεωγραφική ενότητα, θεματικές μορφές τουρισμού και ειδικές κατηγορίες του χώρου** (πχ. παράκτιος και νησιωτικός χώρος, ορεινός χώρος, κλπ.) καθώς και **όρους δόμησης** (πχ. αρτιότητες, επιτρεπόμενες χρήσεις, πυκνότητα κλινών).

Πρακτικά, οι πρόνοιες και οι κατευθύνσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη μία σειρά επιτελικών σχεδίων και προγραμμάτων όπως Εθνικές Πολιτικές (πχ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα οικεία Περιφερειακά και Τομεακά (πχ. υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη) Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και τις επηρεάζουν. Παράλληλα **έχουν άμεση και στενή σχέση τόσο με τον σχεδιασμό του χώρου** (πχ. πολεοδομικά σχέδια) όσο και **με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων** (πχ. μέσω της διαδικασίας της χωροθέτησης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης) στους τομείς – μεταξύ άλλων – των μεταφορών, των υποδομών και του τουρισμού.

Σκοπός και στόχοι

Ένας από τους βασικούς στόχους του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ) για τη Κεντρική Μακεδονία είναι η προώθηση του διεθνούς και διαπεριφερειακού ρόλου της Περιφέρειας μέσω κατάλληλων χωρικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, καθοριστική σημασία έχει η ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου της Θεσσαλονίκης, με παράλληλη ανάδειξη του διακριτού ρόλου των λοιπών αστικών κέντρων της Περιφέρειας.

Παράλληλα, οι δραστηριότητες υπερεθνικής εμβέλειας στις οποίες πρέπει να στηριχθεί ο διεθνής προσανατολισμός της Περιφέρειας είναι: (α) δραστηριότητες με ήδη πολύ ισχυρό διεθνή προσανατολισμό όπως μεταξύ άλλων, ο τουρισμός, και (β) δραστηριότητες στις οποίες υπάρχουν ήδη σαφείς τάσεις εξωστρέφειας ή τουλάχιστον συγκριτικό πλεονέκτημα και που μπορούν υπό προϋποθέσεις να αναδειχθούν σε νέους πυλώνες του διεθνούς ρόλου όπως οι νέες μορφές τουρισμού (εναλλακτικές, κρουαζιέρα, ειδικών τουριστικών υποδομών, οικοτουρισμού, τουριστική κατοικία). Ειδικό στοιχείο με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω αξιοποίησης είναι το Άγιον Όρος, τόσο ως στοιχείο της ταυτότητας της Περιφέρειας όσο και ως παράγων άμεσης στήριξης ορισμένων δραστηριοτήτων διεθνούς αναφοράς, κυρίως (αλλά όχι μόνο) του τουρισμού και του πολιτισμού. Παράλληλα, οι τουριστικοί πόροι (με την ευρεία έννοια, συμπεριλαμβανόμενων φυσικών, πολιτιστικών κλπ.) που είναι χωροθετημένοι σε ένα διαπεριφερειακό κύκλωμα (Θεσσαλία - Ήπειρο - Δ. Μακεδονία - Ανατ. Μακεδονία Θράκη - Άγιον Όρος) και επιτρέπουν την ανάπτυξη διαπεριφερειακών διαδρομών που αφορούν το ίδιο είδος τουρισμού (πχ. ορεινός, θρησκευτικός, οικοτουρισμός) ή δικτυώσεων (κρουαζιέρας/πολιτιστικός) μπορούν να συμβάλλουν στην συνεργασία μεταξύ των όμορων περιφερειών.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι – σύμφωνα με το ΠΧΠ - η αναγνώριση της ΠΓΜΔ ως Βόρειας Μακεδονίας επιβάλλει ειδική μέριμνα για το brand name Μακεδονία στο διεθνή χώρο.

Αναπτυξιακό πρότυπο

Το ΠΧΠ προβλέπει την επικέντρωση του τουρισμού στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από την ποιοτική αναβάθμιση (εμπλουτισμός - διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος, σύνδεσή του με δίκτυα «εναλλακτικού» τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας, σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους) καθώς και στην προστασία της βιοποικιλότητας και ενίσχυση των οικοσυστημικών

υπηρεσιών που συνδέονται με την τοπική απασχόληση και οικονομία με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Στην Περιφέρεια περιλαμβάνονται τρία πολυπολικά συμπλέγματα ανάπτυξης:

1. Μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης: περιλαμβάνει το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και ένα σύνολο δορυφορικών στοιχείων, οικιστικών κέντρων ή/και ισχυρών συγκεντρώσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων.
2. Πολυπολικό σύμπλεγμα στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, που αποτελείται από τις εξής πόλεις-πρωτεύοντες περιφερειακούς πόλους: Αλεξάνδρεια, Βέροια, Νάουσα, Έδεσσα, Γιαννιτσά.
3. Πολυπολικό σύμπλεγμα νοτίου τμήματος Χαλκιδικής: περιλαμβάνει ένα σύνολο οικιστικών κέντρων 6ου επιπέδου (Πολύγυρος, Νικήτη, Νέος Μαρμαράς, Κασσάνδρεια, Νέα Μουδανιά, Νέα Καλλικράτεια) χωρίς ισχυρό επιμέρους πόλο, που λειτουργούν περίπου στο ίδιο επίπεδο.

Σε ότι αφορά στους άξονες, γίνεται βασική διάκριση σε:

1. Ανατολικό χερσαίο άξονα: αποτελεί μέρος του εθνικού, στο τμήμα του που διέρχεται από τις ΠΕ Πιερίας και Θεσσαλονίκης, με προέκταση προς τα βόρεια
2. Βόρειο χερσαίο άξονα: αποτελεί σημαντικό μέρος του εθνικού βορείου άξονα, αλλά λειτουργώντας πραγματικά ως τέτοιος μόνο κατά τμήματα, κυρίως στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, μεταξύ Θεσσαλονίκης και δυτικού πολυπολικού συμπλέγματος, με διαπεριφερειακή συνέχεια προς τη Δυτική Μακεδονία.

Παράλληλα, προβλέπεται η διατήρηση των εξής υφιστάμενων «πυλών» των μεταφορικών δικτύων διεθνούς και εθνικής-διαπεριφερειακής σημασίας:

1. Θεσσαλονίκη πόλη-πύλη,
2. Ειδομένη και Εύζωνοι προς Βόρεια Μακεδονία (οδική και σιδηροδρομική, επιβατική και εμπορευματική),
3. Δοϊράνη προς Βόρεια Μακεδονία (οδική, κυρίως εμπορευματική),
4. Προμαχώνας προς Βουλγαρία (οδική και σιδηροδρομική, επιβατική και εμπορευματική),
5. Λιμάνι Θεσσαλονίκης (θαλάσσια, κυρίως εμπορευματική αλλά και επιβατική),
6. Αερολιμένας Θεσσαλονίκης (αεροπορική, κυρίως επιβατική αλλά και εμπορευματική),
7. Οι τουριστικοί λιμένες σκαφών αναψυχής (μαρίνες) των εγκαταστάσεων των ξενοδοχειακών μονάδων στη Σάνη και στο Πόρτο Καρράς αποτελούν ειδική περίπτωση ως σημαντικές τουριστικές Πύλες,

8. Τουριστικός λιμένας Ουρανούπολης, ο οποίος αποτελεί την Πύλη προς τη Μοναστική Πολιτεία του Αγίου Όρους.

Για να βελτιωθεί η σύνδεση του αερολιμένα Θεσσαλονίκης δίνεται η κατεύθυνση της σύνδεσης με το τοπικό δίκτυο αστικών μετακινήσεων στη Θεσσαλονίκη κατά προτίμηση με μέσο σταθερής τροχιάς (συμπεριλαμβανόμενων και των ελαφρών, πχ. ηλεκτρικών BRT με λωρίδα αποκλειστικής κυκλοφορίας).

Ευρύτερες Αναπτυξιακές Ζώνες και Χωρικές Ενότητες

Προβλέπεται, Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Τουρισμού που περιλαμβάνει τρεις ζώνες:

1. στη Χαλκιδική (που επιμερίζεται σε αναπτυγμένο και αναπτυσσόμενο τουριστικό τμήμα),
2. στην παραλιακή ζώνη της Πιερίας (αναπτυσσόμενη τουριστικά), και
3. στις περιοχές που βρίσκονται σε άμεση επαφή με τις όμορες περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και της Ανατ. Μακεδονίας-Θράκης και στο βόρειο τμήμα της περιφέρειας (περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού).

Παράλληλα, προβλέπεται «Παράκτια Ευρύτερη Ζώνη 1» που περιλαμβάνει περιοχές υψομέτρου κάτω των 100 μ σε επαφή με την ακτογραμμή, με κυρίαρχο τομέα τον τουρισμό, πληθυσμό με γενικώς θετικούς δείκτες εισοδήματος, εξέλιξης εισοδήματος και δημογραφικής αντικατάστασης. Χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά κρίσιμη λόγω της σημαντικότητάς της για την βιοποικιλότητα, την ποιότητα διαβίωσης αλλά και την υποστήριξη της οικονομικής ζωής της περιφέρειας, αντιμετωπίζει έντονες πιέσεις από την οικιστική ανάπτυξη και είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Διακρίνεται στον:

- παράκτιο χώρο της ΠΕ Πιερίας που ορίζεται έως την υψομετρική γραμμή των 100μ ή έως τον άξονα της ΠΑΘΕ.
- παράκτιο χώρο της Χαλκιδικής, της ανατολικής ΠΕ Θεσσαλονίκης και της νότιας ΠΕ Σερρών που ορίζονται έως την υψομετρική γραμμή των 100 μ ή τον άξονα της ΕΟ Θεσσαλονίκης - Μουδανιών ή της Εγνατίας Οδού

Οι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι που αφορούν αυτές τις χωρικές ενότητες είναι:

1. επικέντρωσή του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση του τομέα, εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση νέων μορφών τουρισμού με το κυρίαρχο πρότυπο, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους, και

2. προστασία του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος μέσα από βιώσιμη διαχείριση, βελτιστοποίηση περιβαλλοντικού αποτελέσματος σε κάθε παρέμβαση μέσω στόχων για την Φέρουσα Ικανότητα, αποτροπή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

Χωρική οργάνωση για τον Τουρισμό

Σε ότι αφορά στη χωρική οργάνωση του Τουρισμού για το Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το ΠΧΠ προβλέπει:

1. Γενικές χωρικές κατευθύνσεις για τον τουριστικό τομέα ως εξής:
 - a) Στις ζώνες αναπτυγμένου ή αναπτυσσόμενου τουρισμού, η στρατηγική συνίσταται στην εξυγίανση του χωρικού προτύπου, την ποιοτική αναβάθμιση και τη διεύρυνση προς συμπληρωματικές μορφές τουρισμού (συμπεριλαμβανόμενης της σύγχρονου τύπου οργανωμένης τουριστικής κατοικίας, σε αντιδιαστολή προς τη συμβατική διάσπαρτη εκτός σχεδίου παραθεριστική κατοικία).
 - b) Στην ζώνη των περιοχών που ενδείκνυνται για την ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού, βασική κατεύθυνση είναι η ποσοτική ενίσχυση με παράλληλη διαφοροποίηση και σε άλλες μορφές συμβατές με τα ειδικά χαρακτηριστικά του ορεινού χώρου.
2. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις ανά τουριστική ζώνη: - αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές:
 - a) ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.
 - b) αναπτυσσόμενες, με περιθώρια ανάπτυξης, τουριστικές περιοχές: ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.
 - c) περιοχές ενδεικνυόμενες για την ανάπτυξη ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού: ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.

Υιοθέτηση των κατευθύνσεων αυτών και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις. Στην περίπτωση τουριστικών επενδύσεων για τις οποίες έχει υποβληθεί φάκελος έγκρισης

περιβαλλοντικών όρων ή φάκελος έγκρισης οικοδομικής άδειας πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, οι όροι της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν, και εφαρμόζονται αυτοί που ίσχυαν μέχρι την εν λόγω ημερομηνία.

3. Ειδικές κατευθύνσεις για τον τουρισμό είναι οι εξής:

- a) Ενθάρρυνση των οργανωμένων μορφών ανάπτυξης του τουρισμού, ως μέσου που οδηγεί σε ορθολογικότερη οργάνωση του χώρου και περιορισμό της άναρχης εκτός σχεδίου δόμησης. Γενική ενθάρρυνση του εμπλουτισμού περιοχών και μονάδων με ειδικές τουριστικές υποδομές που διευρύνουν θεματικά και χρονικά την τουριστική προσφορά.
- b) Ανάπτυξη της οργανωμένης τουριστικής κατοικίας. Η επιδίωξη αυτή περιλαμβάνει αφενός τη θεσμική διευκόλυνση σύγχρονου τύπου επενδύσεων όπως τα ΣΤΚ, και αφετέρου την εξυγίανση υφιστάμενων άναρχων συγκεντρώσεων παραθεριστικής κατοικίας (Χαλκιδική Πιερία) και τον περιορισμό της μελλοντικής διεύρυνσης αυτού του φαινομένου. Όσον αφορά, ειδικότερα, την παραθεριστική κατοικία, προωθούνται τα εργαλεία σχεδιασμού οργανωμένης δόμησης παραθεριστικής κατοικίας.
- c) Δημιουργία διαδρομών θρησκευτικού τουρισμού με μείζονα κόμβο το Άγιο Όρο & διαδρομών αρχαιολογικού τουρισμού (επίκεντρα: Βέροια-Νάουσα, Δίον-Πέλλα-Βεργίνα).
- d) Δημιουργία διαδρομών οικοτουρισμού-τουρισμού φύσης (Όλυμπος, δυτικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας σε ενιαίο σύστημα με περιοχές της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, Βέρμιο - Βόρας, Βόλβη – Κορώνεια Βερτίσκου) και χιονοδρομικού τουρισμού. Προώθηση τουρισμού city break στη Θεσσαλονίκη σε συνδυασμό με τον συνεδριακό και ιατρικό τουρισμό.
- e) Ενίσχυση του πολιτιστικού κεφαλαίου, ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων (πχ. Ολύνθου, Ποτίδαια, Στάγειρα) και διασύνδεσή τους με τον τουρισμό.
- f) Ενίσχυση των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού/ δικτύου μαρινών με προτεραιότητα στην αναβάθμιση υπαρχόντων αγκυροβολίων.
- g) Εκπόνηση σχεδίων branding - place marketing (προτεραιότητες: Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, δίκτυα αρχαιολογικού τουρισμού για το σύνολο της περιφέρειας).
- h) Βελτίωση της βιώσιμης κινητικότητας ειδικά σε σχέση με τις τουριστικές - παραθεριστικές ροές και την τροφοδοσία τους.
- i) Ενίσχυση της συνδεσιμότητας του Αγίου Όρους με την Εγνατία Οδό από την περιοχή των εκβολών του Στρυμόνα.
- j) Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης μέσω της διατήρησης επαρκούς μεγέθους φυσικών περιοχών κατά μήκος του παράκτιου

μετώπου, περιορισμός της εκτός σχεδίου παραθεριστικής κατοικίας και οριοθέτηση των οικιστικών θυλάκων.

4. Ειδικότερα για συγκεκριμένες χωρικές ενότητες δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

a) Περιμετρική Ορεινή Ευρύτερη Ζώνη και κεντρική)

- i. Επικέντρωση στην υψηλής ποιότητας ζήτηση με ανάπτυξη νέων μορφών, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.
- ii. Σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας με την προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

b) Ορεινός / ημιορεινός όγκος του Χολομώντα και (σε επέκταση) Χορτιάτη

- i. Επικέντρωση στην υψηλής ποιότητας ζήτηση με ανάπτυξη νέων μορφών, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.
- ii. Σύνδεση με τον τουρισμό πόλης και τις αντίστοιχες δραστηριότητες της ΑΜΠ Θεσσαλονίκης.
- iii. Προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

c) Παράλια της Πιερίας

- i. Απεξάρτηση του τουρισμού από τη διεθνή συγκυρία και επικέντρωση του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση, εμπλουτισμό και διεύρυνση τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση με νέες μορφές τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.
- ii. Διευθέτηση συγκρούσεων ως προς τις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και τις Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών/ ΠΑΥ (Οργανωμένων ή μη).
- iii. Ανασυγκρότηση/αναδιοργάνωση υποδομών και οικοδομικού αποθέματος για διατήρηση της φέρουσας ικανότητας.
- iv. Ενθάρρυνση μεγάλων επενδύσεων εθνικής ή ευρύτερης περιφερειακής εμβέλειας, ιδίως με οργανωμένη μορφή.
- v. Δημιουργία ακτοποικικής σύνδεσης Νότιας Πιερίας - Κασσάνδρας (Μουδανιών) για την απευθείας μετάβαση τουριστικών ροών προς τις περιοχές του Ολύμπου - Δίου και Βεργίνας και την ενίσχυση της

ενδοπεριφερειακής κινητικότητας των τουριστικών προορισμών της Περιφέρειας.

- d) Παράκτια Ευρύτερη Ζώνη, παράλια Χαλκιδικής και Στρυμονικού
- i. Απεξάρτηση του τουρισμού από τη διεθνή συγκυρία και επικέντρωση του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση, εμπλουτισμό και διεύρυνση τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση με νέες μορφές τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.
 - ii. Διευθέτηση συγκρούσεων ως προς τις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και τις ΠΑΥ.
 - iii. Ανασυγκρότηση/αναδιοργάνωση υποδομών και οικοδομικού αποθέματος για διατήρηση της φέρουσας ικανότητας.
 - iv. Ενθάρρυνση μεγάλων επενδύσεων εθνικής ή ευρύτερης περιφερειακής εμβέλειας, ιδίως με οργανωμένη μορφή.
 - v. Προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

Χωρική διάρθρωση βασικών δικτύων μεταφορών

Ως προς την ανάπτυξη/βελτίωση των οδικών υποδομών στην Περιφέρεια και σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, κατατάσσονται πρώτα κατά σειρά ιεράρχησης τα εξής έργα που αποτελούν τμήμα των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών, και επομένως είναι εθνικής σημασίας:

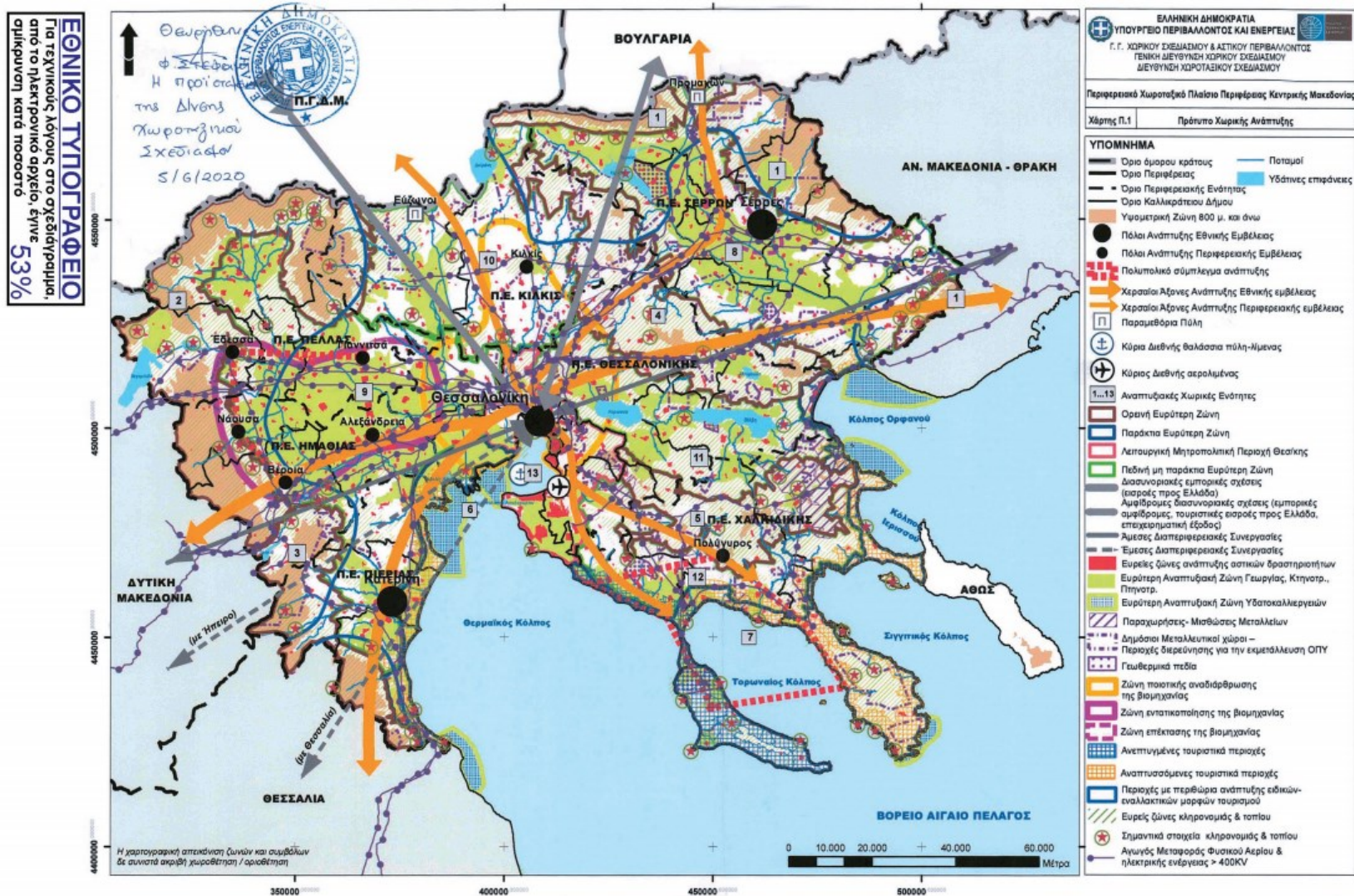
- η κατασκευή του ανισόπεδου κόμβου K16 στην συμβολή ΠΑΘΕ και εσωτερικής περιφερειακής οδού Θεσσαλονίκης, και
- η ολοκλήρωση της κάθετης οδού: Εγνατία Οδός - Κιλκίς - ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς Δοϊράνη - Προμαχώνας.

Ως προς τις λοιπές οδικές υποδομές στην ΠΚΜ, προτεραιότητα έχει η βελτίωση/αναβάθμιση τμημάτων του «Ανατολικού Οδικού Δικτύου» (ΑΟΔ) που συμβάλλουν ιδιαίτερα στην τουριστική και αγροτική ανάπτυξη. Τέτοιες παρεμβάσεις είναι η βελτίωση του οδικού άξονα Θεσσαλονίκη - Νέα Μουδανιά - Ποτίδαια - Κασσανδρεία, η βελτίωση της οδού Ν. Μουδανιά - Νικήτη και της οδού Σταυρός - Ιερισσός, με στόχο την καλύτερη προσπελασιμότητα στο Άγιο Όρο.

Παράλληλα, κρίνεται ως εξαιρετικά σκόπιμη για την Περιφέρεια η διασύνδεση των εγκαταστάσεων του λιμένος Θεσσαλονίκης (ολοκλήρωση της κατασκευής της οδικής σύνδεσης του 6ου προβλήτα) με το πρωτεύον οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, μέσω της δημιουργίας και υλοποίησης πολυτροπικού κέντρου εμπορευματικών μεταφορών στην ευρύτερη περιοχή του Μητροπολιτικού Συγκροτήματος

Θεσσαλονίκης. Ως προς τις λοιπές μεταφορές, τίθενται ως γενικές προτεραιότητες η ενίσχυση του ρόλου των σημαντικών κόμβων επιβατικών και εμπορευματικών κέντρων (αερολιμένας Θεσσαλονίκης, λιμένες, σιδηροδρομικοί και λεωφορειακοί σταθμοί), κατόπιν μελετών σκοπιμότητας και εφικτότητας, καθώς και η προώθηση μετακινήσεων με μέσα τουριστικής ανάπτυξης για την επέκταση/ βελτίωση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων κόμβων προσέλκυσης κρουαζιερόπλοιων, τουριστικών σκαφών και υδροπλάνων. Θεωρείται σκόπιμη η ενίσχυση του δικτύου τουριστικών λιμένων καθώς και η διερεύνηση της σκοπιμότητας βελτίωσης των λιμενικών υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων στη Θεσσαλονίκη, η εξέταση της εφικτότητας και βιωσιμότητας δημιουργίας υδατοδρομίων στις παραθαλάσσιες περιοχές και κυρίως στις περιοχές τουριστικών μαρίνων, η εξέταση ακτοποιοϊκής σύνδεσης μεταξύ Χαλκιδικής - Πιερίας, κυρίως μέσω των λιμανιών Ν. Μουδανιών και Λιτοχώρου.

Χάρτης 8: Η χωρική οργάνωση του τουρισμού μέσα από την ανάλυση του νέου ΠΧΠ Κεντρικής Μακεδονίας

9 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας».

Η Κεντρική Μακεδονία αποτελεί έναν από τους εδραιωμένους τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας με εστίαση στα προϊόντα City Break, MICE (η Θεσσαλονίκη αποτελεί έναν από τους 2 βασικούς πόλους για την ανάπτυξη τους), Πολιτιστικού & Θρησκευτικού Τουρισμού και Ήλιος & Θάλασσα (η Χαλκιδική αποτελεί τον σημαντικότερο προορισμό Ήλιου & Θάλασσας στην ηπειρωτική Ελλάδα), με σημαντικές όμως αναπτυξιακές δυνατότητες στα εναλλακτικά/θεματικά προϊόντα και στον Ναυτικό τουρισμό για τον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Κεντρικής Μακεδονίας και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προσφέρει μια διεθνώς ανταγωνιστική ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία στους επιμέρους προορισμούς της, Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική και Όλυμπος και Ακτές Πιερίας.

Πίνακας 93: Προϊοντική εστίαση στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Δυνατότητα ανάπτυξης / ανάδειξης σε εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Υφιστάμενα ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικά / δευτερεύοντα
 Sun & Beach	 Ναυτικός Τουρισμός (yachting)	 Τουρισμός Ευεξίας
 Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός	 Ναυτικός Τουρισμός (κρουαζιέρα)	
 City Break	 Οικοτουρισμός	
 MICE	 Αθλητικός Τουρισμός	
 Γαστρονομικός Τουρισμός		

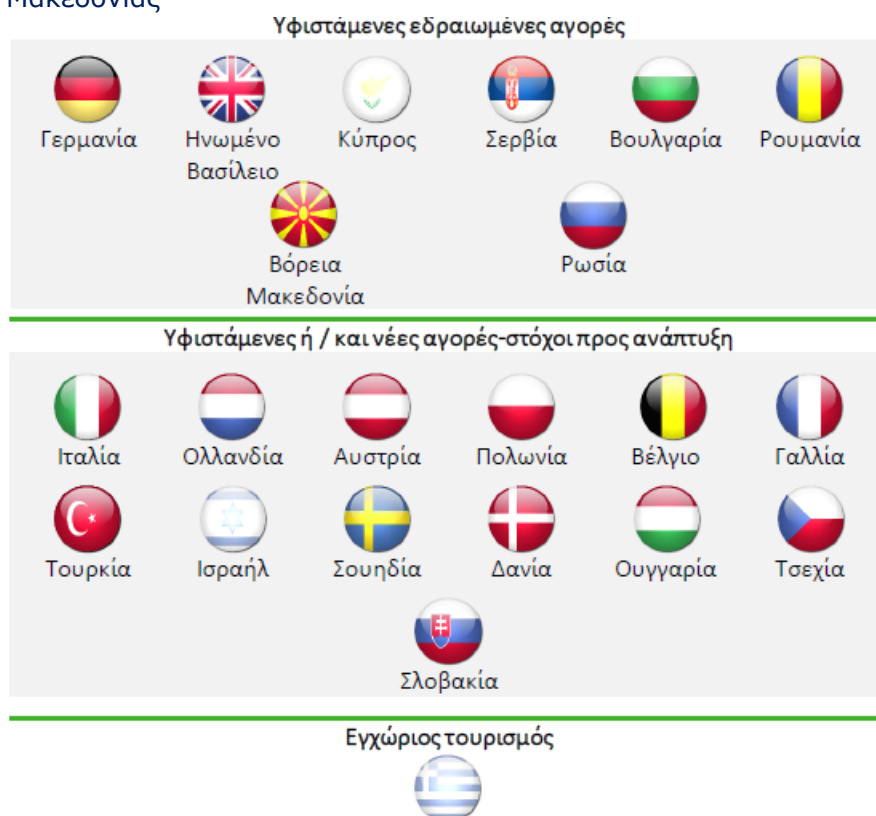
Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Δράσεις αναβάθμισης και ενίσχυσης λιμενικών υποδομών και μαρίνων, αγκυροβολίων και θέσεων ελλιμενισμού
- Βελτίωση διατροφικών συνδέσεων του Λιμένα Θεσσαλονίκης (σύνδεση με εθνικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο) ενισχύοντας την προσβασιμότητα και συνδεσιμότητα τους με τον αστικό ιστό και με προορισμούς στην ενδοχώρα
- Δράσεις ενοποίησης και διασύνδεσης των πόρων Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού
- Λειτουργία του συνεδριακού γραφείου Θεσσαλονίκης ως εκτελεστικού βραχίονα του Περιφερειακού DMO για την αναβάθμιση, προβολή και ανάπτυξη του MICE
- Ολοκλήρωση σημαντικών έργων που βρίσκονται στη φάση της κατασκευής ή του σχεδιασμού στην πόλη της Θεσσαλονίκης που αναμένεται να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της ως προορισμού City Break
- Ανάπλαση του Διεθνούς Εκθεσιακού & Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης με τη δημιουργία ανανεωμένου εκθεσιακού κέντρου, parking 1.500 θέσεων, κατασκευή ξενοδοχείου και δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου
- Αναπλάσεις δημόσιου χώρου και αναβάθμιση του κέντρου μέσω αστικών αναπλάσεων, ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων ιστορικών κτιρίων και προσόψεων κτιρίων, μετατροπής υποβαθμισμένων περιοχών μεταβιομηχανικού χαρακτήρα σε ζώνες αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού, ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας και βελτίωση της καθαριότητας δρόμων και πεζοδρομίων, ενίσχυση/αποκατάσταση του αστικού φωτισμού σε περιοχές του κέντρου με έλλειψη φωτισμού και ανάπτυξης δικτύου έξυπνου αστικού φωτισμού, ενίσχυσης της οδικής ασφάλειας, της ασφάλειας των πεζών και των ευάλωτων χρηστών
- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για την Περιφέρεια και πλήρης διασύνδεσή της με τις τουριστικές πύλες που θα δημιουργηθούν για κάθε κύριο και συμπληρωματικό προϊόν με σκοπό την γρήγορη, εύκολη και ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εμφάνιση των αποτελεσμάτων σε μορφή λίστας και διαδραστικού χάρτη
- Εφαρμογή ολοκληρωμένης και δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας, προβολής και προώθησης εστιασμένη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο ανάπτυξης Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυση της εποχικότητας.

Πίνακας 94: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETTE, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,

- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+18,3% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυνση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 9,1 π.μ. στις ετήσιες επισκέψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+23,8%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+19,9%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+3,2%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+22,1%) και -κυρίως- των εισπράξεων (+46,5%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ θα αμβλυνθεί η εποχικότητα και σε αυτά τα μεγέθη με παρόμοιο τρόπο όπως στις επισκέψεις (μείωση κατά 9,6 π.μ. και 9,8 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 95: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας							
Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο							
Βασικά Μεγέθη		1ο τρίμηνο	2ο τρίμηνο	3ο τρίμηνο	4ο τρίμηνο	Σύνολο	% Δ Στόχος 2030/2019
Επισκέψεις	2019	7,9%	18,0%	61,4%	12,7%	6.760.826	
	Στόχος	10,1%	22,2%	52,3%	15,4%	8.000.000	18,3%
Διανυκτερεύσεις	2019	5,3%	19,5%	66,6%	8,6%	40.808.281	
	Στόχος	7,3%	24,3%	56,9%	11,4%	49.833.649	22,1%
Έσοδα (σε €)	2019	5,6%	22,9%	62,6%	8,9%	2.249.791.314	
	Στόχος	7,6%	28,0%	52,8%	11,6%	3.295.179.972	46,5%

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας			
Βασικοί Δείκτες	2019	Στόχος	% Δ Στόχος 2030/2019
ΜΔΕ (€)	333	412	23,8%
ΜΔΔ (€)	55	66	19,9%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	6,0	6,2	3,2%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:

«Αναβάθμιση, μετεξέλιξη και λειτουργία των σύγχρονων και αποτελεσματικών εργαλείων του ΙΝΣΕΤΕ, για ενημέρωση και διάχυση της πληροφόρησης στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους στον τουριστικό τομέα: GREEK TOURISM ANALYTICS DASHBOARD – GTAD», με Κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6003242, η οποία εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021- 2027» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+).

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021 – 2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ